

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLÂM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

**11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYONU VE HUKUKÎ
DEĞERLENDİRMESİ
(H.1285-1286 / M.1868/1870)**

Yüksek Lisans Tezi

Sefa ÇELİK

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GAYRETLİ

Erzincan/2018

TEZ BİLDİRİMİ

“11 Nolu Eğin Şer’iyye Sicili Transkripsiyonu ve Hukukî Değerlendirmesi (H. 1285/1286-M.1868/1870)” isimli “Yüksek Lisans” tezim tarafımcaintihal programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim. 28/06/2018

Sefa ÇELİK

İmza
Adı ve Soyadı

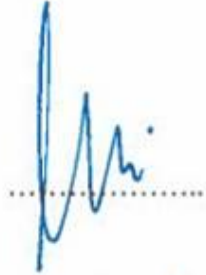

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu çalışma, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalının Temel İslâm Bilimleri Dalında jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman / Jüri : Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GAYRETLİ

Jüri :Doç. Dr. Hadi SAĞLAM

Jüri :Doç. Dr. Fetullah YILMAZ

**11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU VE HUKUKİ
DEĞERLENDİRMESİ
(H.1285-1286 / M.1868/1870)**

Sefa ÇELİK

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2018

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GAYRETLİ

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin hukukî, iktisâdî, dinî, askerî, idârî ve sosyal düzeni hakkındaki önemli olan bilgileri şer'i mahkemelerde kadı ve yardımcıları tarafından kayıt altına alınan şer'iyye sicillerinde bulunmaktadır. İslam Hukukuna göre teorik olarak bildiğimiz veraset, vesayet, vekâlet, aile hukuku, şahitlik, vakıf vb. konuları şer'iyye sicillerinde uygulamalı olarak görmek günümüze yansiyabilmesi açısından önem arz etmektedir.

Çalıştığımız dönem H. 1286/1287 (M.1868/1870) yılları olup, bu dönemde Eğin kazasında Müslümanların yanında gayr-i müslimlerinde olduğunu görmekteyiz. Gayr-i müslimler kendi dinî kaidelerine göre yaşamalarının yanı sıra şer'i mahkemelerde de davalarının görülmesi için irade beyan etmişlerdir. İslam Hukukunun uygulamalı olarak günümüze yansıtılması amacıyla 11 Nolu Eğin Şer'iyye Sicili'nin hukukî değerlendirmesini işlemeye çalıştık.

Defterimiz 40 varak olup 80 sayfadan oluşmaktadır. Defterimizde 161 belgenin transkripsiyonu yapılmıştır. Öncelikle ilk bölümde şer'iyye mahkemeleri ve şer'iyye sicilleri hakkında temel bilgiler verildikten sonra ikinci bölümde Eğin hakkında genel bir bilgi takdim edilmiştir. Üçüncü bölümde İslam Hukuku'ndaki temel kaidelere dayanarak defterin hukukî değerlendirilmesi yapılmış olup son bölümde ise defterin transkripsiyonu yapılmıştır. Ek olarak defterin orijinal metninden bazı belgelere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şer'i Mahkemeler, Şer'iyye Sicilleri, İslam Hukuku, Eğin.

**11 NUMBERED SHARIA SIJILS TRANSCRIPTION AND THEIR JUDICIAL
ANALYSIS**

(H.1285-1286 / M.1868 / 1870)

Sefa ÇELİK

Erzincan Binali Yıldırım University, Institute of Social Sciences

Department of Basic Islamic Science

Master Thesis, June 2018

Advisor: Assist. Assoc. Dr. Mehmet GAYRETLİ

ABSTRACT

The Ottoman Empire's significant knowledge of economy, religion, law, military, government and social order is found in court records which were kept by the qadi and his assistants in spiritual courts. Seeing the themes that we know in theory according to Islamic law such as heirship, wardship, deputation, family law, testimony, charitable foundation, etc within court records in an applied way presents a great deal of importance in terms of modern day reflection.

Studying the term between H. C. 1286-1287 (G.C. 1868-1870) we have understand that there were non-muslims beside muslims in Eğin town. Apart from living in accordance with their own religious principles, non-muslims declared to be judged in Islamic courts. In order to reflect the Islamic law practically, we have tried to analyze the legal assesment of Eğin court records eleventh/11.

The notebook consists of 40 leaves 80 pages. It has the transcription of 161 documents. In the first section a basic information about the spiritual court and court records is given. In the second section a general description of Eğin is presented. In the third section legal assesment of the notebook is made. In addition to these, some documents from the original text are presented.

Keywords: Sharia Courts, Sharia Sijils, Islamic Law, Eğin.

ÖNSÖZ

Tarih boyunca yazılı ve sözlü kaynakların olduğunu bilmekle beraber, sözlü kaynakların bir şekilde yok olup gittiğini görürken yazılı kaynakların günümüze dek ulaşması önem arz etmektedir. Günümüze ulaşan yazılı kaynaklardan ve aynı zamanda İslam Hukuku'nun Osmanlı Devleti'ndeki uygulamasının yansıtıldığı kaynak olan şer'iyeye sicilleri müstesna kaynaklardır.

Şer'iyeye mahkemelerinde kayıt altına alınan şer'iyeye sicillerinde farklı dil, din ve ırktan insanların bir arada yaşamış olması günümüz açısından bir ayna niteliğindedir. Dönemin hukukî ve sosyo-kültürel yaşantısı açısından bilgi edinmemizi sağlayan şer'iyeye sicilleri, kadılar tarafından mahkemelerin zabıt altına aldıkları, merkezden gelen emir ve fermanları, hukuki davaları kaydettikleri defterlerdir.

Bu çalışmamızla 36 tane Eğin şer'iyeye sicilinden sadece biri olan 11 Nolu sicilini çalışarak bütün olarak baktığımızda karınca misali İslam hukukuna katkı sunmaya çalıştık. Öncelikle sicilin transkripsiyonunu yaparak tasnif ve değerlendirmeye tabi tuttuk. Çalışmamızı yaparken bazı kısımların tahrip olunması ve silinmesinden dolayı okunmasında zorluk çektik.

Tezin hazırlanmasında, beni teşvik eden bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GAYRETLİ Hocam'a, her türlü yardım ve fedakârlığını esirgemeyen eşim Samiye Merve ÇELİK'e ve bu süre zarfında ihmal ettiğim oğlum Ahmet Salim ÇELİK'e anlayışından dolayı teşekkürlerimi arz ederim.

Gayret bizden, tevfik Allah'tandır.

Sefa ÇELİK

Erzincan 2018

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ.....	I
TEZ KABUL TUTANAĞI.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
KISALTMALAR.....	IX
TABLolar.....	X
GİRİŞ.....	1
I. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ.....	2
A. Şer'iyye Mahkemeleri.....	2
B. Mahkeme Görevlileri.....	3
1. Kadı.....	3
a. Kadıların Derece ve Tayinleri.....	4
b. Kadılarda Bulunması Gereken Vasıflar.....	6
2. Nâ'ib.....	7
3. Muhzır (Çuhadar).....	8
4. Çavuş.....	8
5. Subaşı.....	9
6. Mübâşir.....	9
7. Müşâvir.....	9
8. Kâtip.....	10
9. Kassâm.....	10
10. Şühûdü'l-Hâl.....	11
C. Şer'iyye Sicilleri.....	12
1. Tanımı, Ortaya Çıkışı ve Önemi.....	12
2. Şer'iyye Sicilleri İle İlgili Kavramlar.....	14
a. Mahzar.....	14

b.	Sicil	15
c.	Sakk	15
3.	Şer'iyeye Sicilindeki Belge Çeşitleri	16
a.	Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	16
(1)	<i>Hüccet</i>	16
(2)	<i>İ'lâm</i>	18
(3)	<i>Ma'rûz</i>	20
(4)	<i>Mürâsele</i>	20
b.	Başka Makamlardan Sâdır Olan ve Sicile Kaydedilen Belgeler	21
(1)	<i>Ferman</i>	21
(2)	<i>Berat</i>	21
(3)	<i>Buyruldu</i>	21
(4)	<i>Tezkire</i>	22
(5)	<i>Temessük</i>	22
c.	Diğer Kayıtlar	22
4.	Şer'iyeye Sicillerinin Günümüzdeki Durumu	22
II.	11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ	24
A.	Eğın Kazasının Tarihçesi	24
B.	Defterin Tanıtımı	24
C.	Defterin Yeni Harflere Çevrilmesinde Takip Edilen Metod	25
D.	Defterdeki Mahalle Adları Ve Dağılımı	26
E.	Defterdeki Köy Adları ve Dağılımı	27
F.	Defterdeki Belgelerin Konularına Göre Tasnifi ve Dağılımı	28
G.	Defterdeki İ'lâm, Hüccet, Kassâm Kayıtlarının Dağılımı	30
H.	Defterdeki Gayri Müslimlerle İlgili Belgelerin Dağılımı	30
III.	METNİN İSLAM HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	31
A.	Miras Hukuku	31
1.	Defterde Miras Hukukuyla İlgili Kavramlar	34
2.	Defterimizdeki Veraset Taksiminden Örnekler	37
B.	Akidler	42
1.	Bey' Akdi	42

2. Kefalet Akdi.....	44
3. Rehin Akdi.....	46
4. Şüf'a	48
C. Aile Hukuku.....	49
1. Nikâh	49
2. Mehir	52
a. Mehr-i Mu'accel	52
b. Mehr-i Mü'eccel	53
3. Nafaka.....	53
a. Evlilik (Zevciyyet) Nafakası	54
b. İddet Nafakası.....	54
c. Hıdane Nafakası	54
d. Eytam Sandığından Alınan Nafaka	55
D. Vasi ve Kayyım Tayini.....	56
E. Vekâlet	59
F. Şahitlik	61
G. Vakıflar	63
H. Gayri Müslimlerin Durumu	66
IV. 11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU	69
SONUÇ.....	309
KAYNAKÇA.....	311
EK.....	315

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı Geçen Eser

a.g.m. : Adı Geçen Makale

b. : Bin

c. : Cilt

c.c. : Celle Celalühu

DİA : Diyanet İslam Ansiklopedisi

DİB : Diyanet İşleri Başkanlığı

H. : Hicri

M. : Miladi

s. : Sayfa

s.a.v. : Sallallahu Aleyhi ve Sellem

sy. : Sayı

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

TTK : Türk Tarih Kurumu

Vb. : Ve Benzeri

TABLolar

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo-1	Eğın Mahallelerinin Defterdeki Adları ve Belge Numaraları	26-27
Tablo-2	Deftere Göre Eğın Köylerinin Adları ve Belge Numaraları	27-28
Tablo-3	Defterde Yer alan İ'lam, Hücçet ve KassâmBelgelerinin Konularına Göre Tasnifi ve Belge Numaraları	28-29
Tablo-4	İ'lâm, Hücçet, Kassâm Kayıtları ve Belge Numaraları	30
Tablo-5	Ermeni ve Rum Teb'ası'nın Belge Numaraları	30

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin adaletine, sosyal ve kültürel hayatına dair yararlanabileceğimiz en önemli kaynak şer'iyeye sicilleridir. Bu siciller neredeyse İslam Hukukunun her alanıyla ilgili sorunları ve çözümleri barındırır. İslam Hukuku'nu ve günümüz hukuk sistemini mukayese etmek için mühim misaller mevcuttur. Bu sebeptendir ki araştırma yapan kimseler için önem arz etmektedir. Bazı Eğin şer'iyeye sicillerinin transkripsiyonunun yapıldığını görmekteyiz. Bizim yaptığımız çalışmanın farkı hukuki değerlendirme olarak Eğin sicilleri içerisinde ilk olma niteliği taşır. Öneminden dolayı çalıştığımız 11 Nolu Eğin Şer'iyeye Sicilini hazırlamamızdaki amaç İslam Hukukunun şer'i mahkemelerde nasıl uygulandığını görmeye çalışmak ve transkripsiyon sayesinde günümüz Türkçesine çevirerek bir sicili daha bu alana kazandırmaktır.

Tezimiz dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde şer'i mahkemeler hakkında bilgi verilip mahkeme görevlileri hakkında temel bilgiler ifade edilmiştir. Devamında şer'iyeye sicillerinin önemi, ortaya çıkışı ve belge çeşitlerine yer verilmiştir. İkinci bölümde Eğin kazası ve defteriyle ilgili genel bilgiler takdim edilmiştir. Üçüncü bölümde İslam Hukuku açısından veraset, vesayet, vekâlet, nikâh, mehir, nafaka, vakıf, şahitlik ve gayr-i müslim hakkında belgenin tasnifi yapılmıştır. Son bölümde defterin transkripsiyonu yapılmıştır. Faydalandığımız kaynaklar dipnotta ve kaynakçada verilmiştir.

Ankara Milli Kütüphanesi'nden sicilin fotokopisinin yanı sıra Osmanlı Arşivleri Genel Müdürlüğünde sicilin orijinal metne ulaşıp transkripsiyonu yapılmış, daha sonra diğer bölümleri çalışılmıştır. Mümkün olduğunca okunduğu şekliyle yazılmaya çalışılmıştır.

I. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

A. Şer'iyye Mahkemeleri

Arapça'da hüküm kökünden türeyen mahkeme kelimesi sözlükte “hüküm verilen yer, yargılama yeri” anlamına gelir. Fıkıh terimi olarak kadıların davalara baktıkları kamu hizmeti niteliğindeki yargılama yetkisinin kullanılması için kurulmuş resmi makam ve kurumu ifade eder.¹

İslam coğrafyası genişledikçe fethedilen her idare merkezine kadılar tayin edilmiş ve adli bir teşkilat ortaya çıkmış ve tek bir kadı'nın görev yaptığı bu teşkilata şer'iyye mahkemeleri denilmiştir.² Bu mahkemeler Osmanlı Devleti'nde şer'i hükümlere göre yargılama yapılan mahkemeler olup “mehâkim-i şer'iyye, meclis-i şer', meclis-i şer'-i enver veya şer'-i nebevi” gibi ifadeler kullanılmıştır.³

Osmanlı mahkemesinin, daha önceki ve çağdaşı İslam devletlerinde görülen örneklere nispeten gelişmiş bir yapısı vardır. Hem şer'i hem örfi davalarda yetkili tek mahkeme konumunda olup görev ve yetki alanı genişlemiştir. Şer'i ve örfi davaların aynı mahkeme tarafından uygulanması bu iki hukuk sisteminin uyumlu beraberliğini sağladığı gibi adli hayata da güven ve istikrar getirmiştir. Adli ve kısmi olarak idari yapının merkezine kadıyı yerleştirmiştir. Bu bakımdan Osmanlı adli yönetimini diğer İslam devletlerinden daha başarılı olduğunu söylemek mümkündür.⁴ Bu mahkemelerde kadı'nın yanı sıra bulunduğu yerin büyüklüğüne göre farklı sayılarda görevli yardımcıları vardır. Tek hâkimin bulunduğu mahkemelerde müftüler ilmi görüşleriyle hâkime destek olmuşlardır. Bunun yanında bir çeşit gözlemci gibi şühûd ve şühûdü'l-hâl denilen görevlilerde bulunmaktadır.⁵

¹ Fahrettin Atar, “Mahkeme”, *Diyanet İslam Aniklopedisi (DİA)*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2001, c. 25, s. 338.

² Ahmet Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, sy. 14, 2009, s.14.

³ Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 1988, c. 1, s. 76.

⁴ Mehmet Akif Aydın, “Mahkeme”, *DİA*, İstanbul 2003, c. 27, s. 342.

⁵ Mehmet Gayretli, *Tanzimat Sonrasında Cumhuriyet'e Kadar Olan Dönemde Kanunlaştırma Çalışmaları*, (Doktora tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü, İstanbul, 2008, s. 60.

Şer'iyeye mahkemelerinde kadıların yargı işlerini yürütebilecekleri kesin ve bağlayıcı bir yerleri olmamıştır. Dava geleneğe ve teşkilatlanma aşamalarına göre evde, camide, mescitte veya medreselerde, belli odalarda görülmüştür.⁶ Sonraki dönemlerde cami ve evlerde davalara bakılması idareciler tarafından yasaklanmışsa da yargılamamekânı olarak kullanılmaya devam edilmiştir. Ancak bazı Maliki fakihleri cami dışındaki mekânların yargılama yeri olarak kullanılmasının daha uygun olacağını söylemişlerdir. Şafii fakihleri ise dava için gelenlerin cami adabına aykırı davranışlarda bulunabileceklerini ileri sürerek başka mekânların kullanılmasını da önermişlerdir.⁷

B. Mahkeme Görevlileri

Şer'iyeye mahkemelerinde şer'i ve örfi hukuka hâkim olan kadı ve kadıya yardımcı olan belli mahkeme görevlileri vardır. Kâtip, mübâşir, kassâm, müzekki, tercüman, şahit, şühudü'l-hal gibi sıfatlarla yargılama faaliyetine katılan çeşitli kimseler bulunsa da kadı mahkeme heyetinin başı olarak merkezi bir önem taşır.

1. Kadı

Arapça'da kaza (kada) kökünden ism-i fail olan kadı, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer'i hükümlere göre çözümlmek için yetkili makamca tayin edilen kişiyi ifade eder.⁸ Kadılara hâkim veya hâkim'üş-şer de denilir.⁹

Kur'ân'da geçmiş peygamberlere dolaylı veya doğrudan yargı görevleri verildiği bildirilmiştir.¹⁰ Bu mesajın bir parçası olarak Hz. Peygamber'in (s.a.v) yargı işleriyle de görevlendirildiği beyan edilmiştir.¹¹ Resul-i Ekrem de İslam'da ilk kadı sıfatıyla insanlar arasındaki hukuki çekişmeleri karara bağlamıştır. İslam toplumunun genişlemesinden ve dava sayısındaki artışlarından dolayı Hz. Ömer, Amr b. As, Ukbe b. Amir, Huzeyfe b. Yeman gibi sahabilere Medine'de yargı yetkisi vermiştir.

⁶ Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki", s.14.

⁷ Atar, "Mahkeme", s. 341.

⁸ Fahrettin Atar, "Kadı", *DİA*, İstanbul 2001, c. 24, s. 66.

⁹ Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki", s.16.

¹⁰ Maide-5/44, Sad-38/26.

¹¹ Nisa-4/65, Maide-5/48.

Yeni fethedilen yerlere de valiler tayin ederek onlara yargı görevleri verdiği bilinmektedir. Hz. Ömer döneminde Mısır, Irak ve Suriye'ye ayrıca kadı tayin edilmiştir. Emevi Devleti'nin ilk halifesi Muaviye'nin Dımaşk'ta hukuken sahip olduğu yargı yetkisini tayin ettiği kadıya devretmesini, taşrada valilerin yargı yetkilerini kadılara devretmeleri takip etmiştir. Abbasilerin ilk dönemlerinde bizzat kadıların tayin ve azliyle meşgul olunmuştur. Nüfusun artmasıyla birden fazla kadı tayin edilmiştir.¹² Tatbıkatta hükümdar kadıyü'l-kudat ismiyle bir başkadı nasb eder; bu da diğer kadıları tayin ederdi. Abbasilerdeki kadıyü'l-kudatın yerini Endülüs Emevilerinde kadıyü'l-cema'a, Selçuklularda kadi-leşker, Osmanlılarda kadı-asker (kazasker) almıştır.¹³

İslamiyetin ilk dönemlerinde yargı görevini halifeler yapmaktayken sonraki dönemlerde bu görevi kadılar yürütmüştür. Çünkü halifelerin genel siyaseti yürütmek, cihad, fetih ve sınırların korunması gibi meşgaleleri vardı.¹⁴ Bununla birlikte büyüyen Osmanlı devleti idari olarak eyaletlere, eyaletler livalara, livalar kazalara, kazalar nahiyelere ve nahiyeler de köylere ayrılıyordu. Nahiye ve köyler dışında kalan yerlere aynı zamanda yargı merkezi olması hasebiyle kadılar tayin ediliyordu. Kadılar buldukları yerlerin hem hâkimi, hem belediye başkanı, hem emniyet amiri, hem mülki amiri ve hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı.¹⁵

a. Kadıların Derece ve Tayinleri

Kadılar, medrese tahsili görüp icazet alarak mülazemet edenlerden tayin edilirdi. Medreseden çıkıp kazasker divanına mülazemet edenler, müderris olmak istemeyip kadılık etmek isterlerse doğrudan kaza kadılıklarına tayin edilirdi. Müderrislik yapıp sonra kadılık etmek isteyenler derecesine göre kaza, sancak ve eyaletlere kadı olurlardı.¹⁶

¹² Atar, "Kadı", s. 66-67.

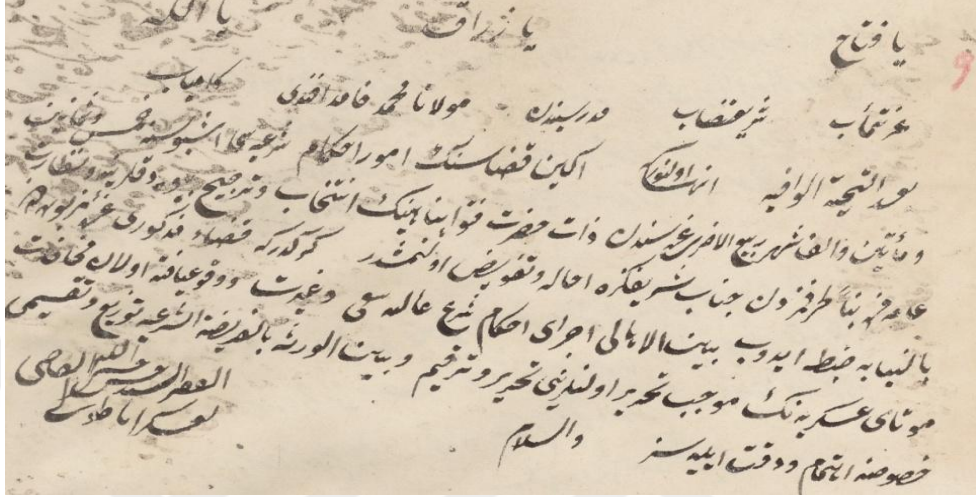
¹³ Ekrem Buğra Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2008, s. 368.

¹⁴ Kasım Şulul, *İbn Haldun'a Göre İslam Medeniyeti*, İnsan Yayınları, İstanbul 2001, s. 88.

¹⁵ Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, c. 1, s. 68; Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki", s.16.

¹⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988, s. 87.

Çalıştığımız defterimizde 9 numaralı belgede, müderris olan Mevlânâ Hamid Efendi'nin Anadolu Kazaskeri El-Fakîr ileyhi es-Seyyid Hasan Hüsnü tarafından kadı olarak tayin edildiği bildirilmektedir.

“Yâ Fettâh, Yâ Rezzâk, Yâ Allah. İzzetlü şerî'at-nisâb müderrisinden Mevlânâ Mehmed Hamid Efendi kâmyâb Ba'de't-tahiyyütü'l-vâfiye inhâ olunur ki Eğin kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iyesi işbu hamse ve semânîne ve mieteyn ve elf şehr-i Rebî'ü'l-âhir guresinden zât-ı hazret-i fetvâpenâhinin intihâb ve tercîh buyurdıklarına ve nezâret-i âmmemize binâen tarafımızdan cenâb-ı şerîfinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-i mezkûru gurre-i mezbûreden bi'n-niyâbe zabt idüp beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âliye sa'y u gayret ve vukû'-yâfte olan muhalledfât-ı mevtâ-yı askeriyenin müceb-i tahrîr olanlarının tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîmi husûsuna ihtimâm ve dikkat eylesesiz vesselâm. El-Fakîr ileyhi es-Seyyid Hasan Hüsnü (El-Kâzî li'asâkir-i Anadolu).”¹⁷

Osmanlı Devleti'nde dereceleri itibariyle kadılıklar esas olarak iki gruba ayrılmıştır. Bunlardan ilkinde “mevleviyet kadılıkları”, ikincisine ise “kazâ kadılıkları” denilmekteydi.

¹⁷ Belge No: 9.

1. Mevleviyet Kadılıkları: Osmanlı Devleti'nde Bursa, Edirne ve İstanbul gibi büyük şehirlerle; Balkanlar'da, Anadolu'da ve çeşitli Arap topraklarında stratejik, nüfus ve kültür bakımından önde gelen büyük şehirler yönetim ve halkın güvenliği açısından önemli olduğundan buraların adli ve kazai idaresinin başına tecrübeli ulema gönderilir ve bu kadılıklara mevleviyet denilirdi. Tayin edilen bu kadılar mevleviyet rütbesi kazanmış olurdu.¹⁸ Rumeli Kazaskerliği en yüksek mevleviyet derecesidir. Diğer mevleviyetler derece sırasına göre şunlardır: Anadolu Kazaskerliği, İstanbul Kadılığı, Hameyn Mevleviyeti, Biladı Hamse (Edirne, Bursa, Şam, Mısır ve Filibe), Mahraç Mevleviyeti, Devriye Mevleviyeti ve Paye-i Mücerrede Sahipleri (İznik ve Edirne).

2. Kaza Kadılıkları: Kadılıklar büyük ve küçük kazalarla sancak ve eyalet olmak üzere iki sınıftı. İlçe denilen ve mülkiye teşkilatımızda kullanılan kaza, bir ilçenin idari, hukuki ve mahalli işlerin kadılar tarafından görülmesi cihetiyle idari teşkilatımıza girmiş ve devam etmiştir. Kaza kadılarının tayinleri kazaskerlere aitti.¹⁹ Kaza kadılıkları Rumeli ve Anadolu Kaza Kadılıkları olmak üzere ikiye ayrılır.

Medreselerin yüksek sınıflarından mezun olmuş kadılar iki seneliğine, sonraları yirmi aylığına tayin edilirdi. Mevleviyet kadılığında bu süre bir senedir. Kadılar görev verilen süreleri ifa ettikten sonra halk ile içli dışlı olmaması için merkeze dönerlerdi.²⁰

b. Kadılarda Bulunması Gereken Vasıflar

Kadı olabilmek için yüksek dini ilimler ve fen bilgilerinin okutulduğu medreselerin yüksek kısmından mezun olmaları şartı vardır. Asgari olarak şahitlik yapabilecek vasıfları taşınmalıdır. Nitekim Mecelle'de hâkimin; hikmet sahibi, anlayışlı, doğru yolda, emin, oturaklı, sağlam, hukuk ve usul kaidelerini bilen, davayı bunlara göre çözebilecek düzeyde tam ehliyetli olmalıdır.

Kadılarda bulunması gereken vasıflar şunlardır:

¹⁸ Fahri Unan, "Mevleviyet", *DİA*, İstanbul 2004, c. 29, s. 467.

¹⁹ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, s. 87.

²⁰ Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 370.

1. Kadı; akil, baliğ ve hür olmalıdır. Çocuğun, delinin ve kölenin kadılığı muteber değildir.
2. Kadı, ancak Müslümanlardan olabilir.
3. Kadı, erkek olmalıdır. Kadınlar, Hanefi mezhebine göre ancak hadd ve kısas türünden ceza davaları dışında mali haklara dair hususlarda hâkimlik yapabilirler.
4. Kadı, adil olmalıdır. Adil, iyilikleri, kötülüklerine galip kimse demektir.
5. Kadı'nın göz, kulak gibi his uzuvlarının sağlama olması lazımdır. Kadı'nın hükmettiği kimselerin konuştuğu lisanı bilmesi aranan keyfiyettir. Tercüman vasıtasıyla da taraflar ve şahitler dinlenebilir.
6. Kadı'nın, ilim sahibi olması lazımdır.²¹
7. Kadı'nın tayin edilebilmesi için yirmi beş yaşını doldurmuş, bir sene ve daha fazla ağır hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması gerekir.²²

2. Nâ'ib

Sözlükte “birini temsil etmek, birine vekâlet etmek” anlamındaki nevb (niyabe) mastarından türeyen nâ'ib (çoğulu nüvvab) “bir makamın sorumluluğunu asıl sahibi yerine geçici bir zaman için yüklenen kimse” demektir.²³ Kadıların davalara bakmak üzere görevlendirdikleri kişilere nâ'ib denir.

Nâ'iblik Osmanlılar'da başlangıçtan beri mevcuttu. Fethedilen yerlere hukuku temsilen nâ'ibin tayin edilmesi bir fetih geleneği idi. Nâ'ibler, medrese eğitimi alarak özellikle fıkıh alanında kendi kaza dairesinde ihtilafları çözebilecek bir seviyede tahsil görmüş ilmiye mensubu kimselerdi. Osmanlı adli teşkilatında kadı yardımcısı ve vekili olan nâ'ib kadı tarafından belirlenir, Anadolu ve Rumeli kazaskeri tarafından onaylanırdı. Genelde süresiz olarak tayin edilir, ancak belirli süreler içinde görev değişiklikleri olurdu. İstisnai olarak yirmi beş otuz yıl aynı yerde nâ'iblik yapanlar da vardı.²⁴

²¹ Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 369-370.

²² Ekrem Buğra Ekinci, *Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri*, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2003, s. 281.

²³ Casim Avcı, “Nâ'ib”, *DİA*, İstanbul 2006, c. 32, s. 311.

²⁴ Mehmet İpşirli, “Nâ'ib”, *DİA*, İstanbul 2006, c. 32, s. 312-313.

Nâ'iblerin keşif, ilk soruşturma, teftiş ve tahkik için olay mahalline gitmesi kadıların yardımcısı olarak başlıca görevlerindendi.²⁵ Ayrıca İstanbul'da çarşı ve kapan yerlerini teftiş etmek, esnaf arasındaki ihtilafları çözmek için ayak nâ'ibi, kapan nâ'ibi, çardak nâ'ibi, yağ nâ'ibi, keşif nâ'ibi, avarız nâ'ibi gibi seyyar nâ'ibler de vardı. Mahkeme harçları nâ'iblerin geçim kaynağıydı. Baktıkları davalardan ve gördükleri sicil, hüccet, mürasele, nikâh, talak, ıtak, vb. adı altında ücret alırlardı. II. Meşrutiyet döneminde yapılan düzenlemelerle nâ'iblere mahkeme harçları yerine düzenli maaş bağlanması kararlaştırılmıştır.²⁶ Cumhuriyet döneminde şer'i mahkemelerin kaldırılmasıyla nâ'iblik kurumu da sona ermiştir.

3. Muhzır (Çuhadar)

Lügatte “huzura getiren, hazır bulunduran” anlamına gelen muhzır davacıların ve davalıların mahkemede hazır bulunmasını sağlayan memurdu. Mahkemede hazır bulunması istenen kişiye kadı tarafından bir celp kağıdı çıkarılır, muhzır da bununla ilgili şahsı mahkemeye çağırırdı. Muhzır'ın zor kullanma yetkisi olmasa da kadının talebiyle yanına asker alabilirdi. Muhakeme sırasında mahkemedeki asayişten muhzır sorumluydu. Mahkemenin bulunduğu yerin ahalisi tarafından özellikle de daha önce görev yapmış veya devlet görevi almış kişilerden seçilirdi. Sivil halktan muhzır tayin edilemezdi. Muhzırların tayin ve azil yetkisi kadıların verilmiştir. Kadı bunun için uygun gördüğü kişiyi merkeze bildirir, merkezde tayini beraatle yapardı.²⁷

Mahkemenin getir-götür işlerini, bazen de mahkeme kâtipliği yapan muhzırlar Tanzimat'tan sonra nizamiye mahkemelerinde mübâşir olarak yerini almıştır.²⁸

4. Çavuş

Şer'i mahkemelerde hükmü yazılan i'lâmların icrasını veya gereğini, borçlunun borcunu ödemesini; borcu ödememekte inat ederse mahkemenin de kararıyla hapis cezasını uygulayan me'murdur. Hükmü verilen bedeni ve nakdi

²⁵ Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, c. 1, s. 72.

²⁶ İpşirli, “Nâ'ib”, s. 312-313.

²⁷ Recep Ahıskalı, “Muhzır”, *DİA*, İstanbul 2006, c. 31, s. 85.

²⁸ Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 378.

cezaların infazından da çavuşlar sorumludur. Günümüzdeki icra memurları, kısmen de emniyet görevlilerinin ve savcıların görevini üstlenmişlerdir.²⁹

5. Subaşı

Sü veya su eski Türkçe’de “asker, ordu” anlamına gelir. Subaşı, şehir ve kazaların zabita ve polis müdürü idi. Kol gezerek suçluları takip eder, mahkemeye çıkarır, pazar ve mahallelerin asayişini temin ve temizliğini teftiş eder, kaldırımları tamir ettirir, yıkılmaya yüz tutmuş evlerin yıktırılması için mimarbaşına haber verirdi. Ayrıca birtakım örfi vergileri toplardı. Bir şehrin fethinden sonra kadı tayin edilirken subaşı da görevlendirilirdi.³⁰

Yusuf Has Hacib subaşı tayin edilecek kişinin seçkin, sert tabiatlı, tecrübeli, cesur, cömert, iyi nişancı, alçak gönüllü, haysiyetli, tedbirli, hile ve taktiklere başvurabilen ve siyasi zekâyâ sahip biri olması gerektiğini vurgular.³¹

6. Mübâşir

Sözlükte “bir işe başlayıcı, başlayan” demek olan mübâşir, mahkemelerde celp ve tebliğ işlerinde kullanılan memurlara verilen isimdir. Mübâşirler zaman zaman da mahkemenin idare ve inzibatına ait işleri yapmakla görevlendirilmişlerdir. Daha sonraki zamanlarda evrakların tebliğ görevini posta, telgraf ve telefon almıştır.³²

7. Müşâvir

Sözlükte “istişare edilen ve kendisine danışılan” anlamına gelen müşâvir mahkemede kadıların gerek gördüğünde İslam hukukunu iyi bilen kişilerle istişarede bulunduğu kimselerdir.³³

²⁹ Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, c. 1, s. 73.

³⁰ Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, c. 1, s. 74.; Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 378,

³¹ Mücteba İlgürel, “Subaşı”, *DİA*, İstanbul 2009, c. 37, s. 447.

³² Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 2004, c. 2, s. 592.

³³ Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, c. 1, s. 75.

8. Kâtip

Sözlükte ketb “yazmak” filinden türetilmiş olan kâtip “yazı işleriyle uğraşan kimse, sekreter, yazıcı; bilgili kişi, noter; muharrir” demektir.³⁴ Kadı’nın yardımcılarında olan mahkemede davalının, davacının ve şahitlerin beyanlarını sicil defterlerine kayıt altına alan memurlarakâtip denilir. Kadı ve müşâvir olmadığı zamanlarda mahkeme başkâtibi kadıya vekâlet ederdi.³⁵

Kâtipler güzel yazı yazmaları ve resmi sakk (yazışma) usullerine sahip olmasıyla beraber medrese çıkışlı ve mahkemelerdeki tecrübeleriyle özel kimselerdi.³⁶ Kadılar tarafından fıkıh, ferâiz, sakk ve hüsn-i hatt bakımından imtihan edilerek seçilir ve valilikçe tayin edilirdi.³⁷ Görev süreleri oldukça uzun olup, ağır hasta olmadıkça, yaşlanmadıkça ve çok gerekmedikçe emekli olmazlardı.³⁸

9. Kassâm

Sözlükte “bölmek” anlamındaki kısmet masdarından türeyen kassâm “taksim eden, bölüştüren” manasına gelir.³⁹ Vefat etmiş olan bir kimsenin terekesini varisleri arasında taksim eden memura kassâm denilir. Osmanlı Devletinin şer’iyye teşkilatında miras taksimini kazasker kassâmları ve şer’i mahkemelerde bulunan kassâmlar yapardı.⁴⁰ Kassâmların olmadığı yerde bu işi kadılar, nâ’ibler ve kâtipler yapardı. Fakihlere göre kassâmların Müslüman, adil, mesleğinin gerektirdiği hukuk bilgisine sahip, Kur’ân, sünnet ve fıkıh, özellikle de ferâiz (miras) hukukunu iyi bilen, had cezası uygulanmamış kimselerden seçilmesi gerekmektedir.

³⁴ Mustafa Sabri Küçükbaşçı, “Kâtip”, *DİA*, İstanbul 2002, c. 25, s. 49.

³⁵ Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, c. 1, s. 75.

³⁶ Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 378,

³⁷ Ekinci, *Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri*, s. 285.

³⁸ Erhan Afyoncu-Recep Ahıskalı, “Kâtip”, *DİA*, İstanbul 2002, c. 25, s. 54.

³⁹ Said Öztürk, “Kassâm”, *DİA*, İstanbul 2001, c. 24, s. 579.

⁴⁰ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı*, s. 121.

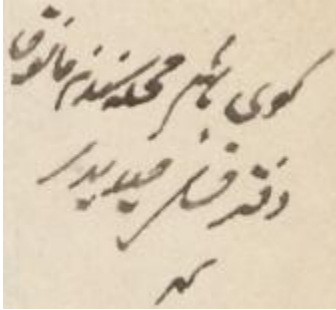
Defterimizde kassâm sûreti olan 52 adet belge mevcuttur.

Kassâm	17-19-20-23-31-43-58-64-67-69-72-73-74-75-80-82-83-84- 85-86-87-88-89-92-95-97-101-102-103-105-106-109-112- 113-114-115-116-117-121-122-123-124-126-127-128-131- 134-143-148-150-152-161
--------	---

Kassâm terekeyi oluşturan malları çeşitlerine göre kassâm defterine kayıt ederdi. Bilirkişi ve mirasçıların huzurunda piyasayı bilen dellallerin takdir ettiği değerler malların altına yazılırdı. Bu taksimatın bir heyet huzurunda yazılması mirasçılarının herhangi bir zarara maruz kalmamaları hasebiyledir.⁴¹

Defterimizden örnek:

“Köybaşı mahallesinden Manok “Bâ‘is-i defter-i kassâm oldur ki”⁴²
defter-i kassâm sûretidir”

10. Şühûdü'l-Hâl

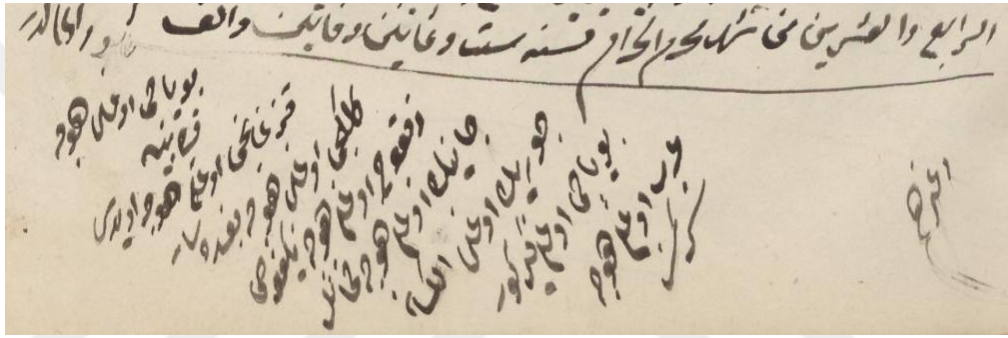
Mahkemelerde adil karar verildiğini ve aleniyeti tespit maksadıyla bulunan bir nevi gözlemci olan kimselere şühûdü'l-hal (hal şahitleri) denilirdi. Davayı dinler, gerektiğinde kadı tarafından istişarede bulunabilir, fakat asla karara katılmayarak davanın durumu ile verilen hükmün birbirine mutabık olduğuna dair hazırlanan

⁴¹ Öztürk, “Kassâm”, s. 580.

⁴² Belge No: 17.

i'lâmı imzalandı. Şühûdü'l-hal'in bulunmadığı veya hükmü imzalamadığı dava muteber sayılmazdı. Beldenin ileri gelenlerinden veya davanın alakadarlarından olabilirdi. Kadının adil karar vermesine tesirleri olmasıyla beraber mahkemeye müdahale ve rey verme gibi hakları yoktu. Kadı, bunların huzurunda göz göre göre adalete aykırı bir hüküm veremezdi. Avrupadaki hukuk sistemindeki jüriyle benzetilse de şühûdü'l-hal'in karara katılamaması ve hadiseyi tespit edememesi jüriden farkını gösterir.⁴³

Deferimizden örnek:

“Şühûdü'l-hâldir”⁴⁴

<i>Boyacıoğlu</i>	<i>Kazancıoğlu</i>	<i>Kelekciogul</i>	<i>...oğlu Hoca</i>	<i>Canikoğlu</i>
<i>Hoca Karebet</i>	<i>Hoca Avadis</i>	<i>Hoca Bagdasar</i>	<i>Nikegos</i>	<i>Hoca Mihail</i>
<i>Çürükoğlu</i>	<i>Boyacıoğlu</i>	<i>Araboğlu Hoca</i>	<i>Ve gayrühüm</i>	
<i>Ohan</i>	<i>Kirkor</i>	<i>Serkiz</i>		

C. Şer'iyye Sicilleri

1. Tanımı, Ortaya Çıkışı ve Önemi

Hukukî olayları, kadınların hüküm verdiği karar sûretlerini, hüccetleri ve mahkemeyi ilgilendiren her türden yazılı belgeleri içeren defterlere “kadı sicilleri” denir.⁴⁵ Kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillat-ı şer'iyye ve yaygın

⁴³ Ekinci, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, s. 377.

⁴⁴ Belge No: 104.

⁴⁵ Akgündüz, *Şer'iyye sicilleri*, c. 1, s. 75.

kullanımı ile şer'iyye sicilleri denilen bu defterler kadı yahut nâ'ib tarafından tutulmakta ve çeşitli türden belgeleri içermektedir. Osmanlı Devleti'nde merkezde ve taşrada her kesimden insanların hukuki ilişkilere ait kayıtlarını içeren bu defterler aile, toplum, ekonomi ve hukuk gibi birçok alanın tarihi için önemli kaynaklardır.⁴⁶ Alelade vakalar, cinayetler, nikâh ve vergi kayıtları, narh uygulamaları, tayinler, lonca davaları, vakfiye ve vakıf muhasebe verileri sicillerde bulunan çeşitli konulardandır.

Osmanlı Dönemin'e ait şer'iyye sicilleri içerisinde birçok kayıt türü mevcut olup bir kısmı mahkemedeki işlemler sonucu oluşmuş, bir kısmı da İstanbul'dan gelen belge suretleridir. İ'lâm, hüccet, tereke kayıtları birinci türden belgelere; ferman, emir, buyruldu, tezkere, berat ise ikinci tür belgelere örnek verilebilir. İlk tür belgeler defterin ön kısmına, merkezden gelen belgelerde arka kısmına kayıt edilirdi. Fetva örnekleri ve kadıların şahsi notları da sicillerde bulunabilir. Sicillerin hacmi şehre ve kazaya göre değişir.⁴⁷ Kadılar bu defterlere de görülen davaları en az iki şahit tutarak tescil ederlerdi.

Bütün bunlardan yola çıkarak şer'iyye sicillerinin önemini şu şekilde sıralayabiliriz:

a- Şer'iyye sicilleri, içtimaî, idarî, malî, iktisâdi, ticarî, ziraî, beledî, askerî ve siyasal bakımlardan tarihin bilinmeyen yönlerini aydınlatırlar.

b- İçinde bulunan ferman, berat, mektup, divan kararlarını ve diğer resmî kayıtlar ile devlet nizâmını ortaya koyarlar.

c- Şer'iyye sicillerinde birçok devlet adamı, müderris, âlim, şair, sanatkâr, mimar olan kişilerin isimleri ve biyografileri hakkında bilgi verirler.

d- İnşası veya tamiri yapılan mimari tarih hakkında bilgi verirler.

e- Eskiden oturlan veya oturulmayan yerleri aydınlatmaları nedeniyle kasaba, köy, mahalle, semt, çiftlik, otlak özellikle aşiret ve cemaat işlemlerini içeren resmî kayıtlar iskân tarihi bakımından önemlidir.

⁴⁶ Yunus Uğur, "Şer'iyye Sicili", *DİA*, İstanbul 2010, c. 39, s. 8.

⁴⁷ Uğur, "Şer'iyye Sicili", s. 9.

f- Osmanlı Devleti'nin malî, ziraî, askerî vb. durumlarını rakamlara dayanarak ortaya koymaktadır.

g- Davâ konularıyla şer'iyeye mahkemelerinin çalışmaları ve İslâm hukûkunun uygulamalardaki usul ve kaideleri ortaya konulmalı ve hukûk tarihi bakımından kayda değerdir.

h- Sicillerdeki anlatım ve üslûp şekilleri, eşya ve yiyecek isimleri dil ve folklor yönlerinden ayrı ayrı inceleme ve karşılaştırma konularıdır.

Bunların yanında Şer'iyeye sicilleri ait oldukları yerlerdeki halkın günlük hayatını, giyecek ve yiyecek fiyatlarını, çarşılarını, evlerini, camilerini, çeşitli müesseselerini, mahalle ve köylerini, örf ve adetlerini, hukuk ve tatbikatını, vakıflarını, hayat şartlarını, ödedikleri vergileri, devlet görevlileri ile olan münasebetlerini gösteren bilgiler vermesi çok önemlidir.⁴⁸

2. Şer'iyeye Sicilleri İle İlgili Kavramlar

a. Mahzar

Sözlükte anlamı “hazır bulunulan yer, huzur” olan mahzar kelimesi, fıkıh terim anlamı “ taraflar ve şahitlerinin hâkim huzurunda dava ile ilgili sundukları bilgi ve delillerin, ikrar, yemin veya inkârın kaydedildiği belge ve defter” olarak tanımlanır.⁴⁹ Bir başka anlamı ise “bir mesele hakkında düzenlenen yazılı belgenin muhtevasının doğruluğunu i'lâm için, belgenin altında, mecliste hazır bulunan ve meseleye vakıf olan subaşı, çavuş ve muhızır gibi şahısların yazılı olarak takrir ettikleri şehadet beyanlarına ve imzalarına” da mahzar denir.⁵⁰

Osmanlı cemiyetinde toplu dilekçe geleneğini yansıtan mahzarlar sivil halk ve idareci kesim arasındaki bağları, devletin sosyal zümrelere karşı tutumunu belirtmesi açısından önemlidir.⁵¹ Mahzarlar kadınlara yazıldığı gibi padişahlara ve sadrazamlara da usulünce yazılabilir. Şikâyet konusu olan şey veya talep kısaca

⁴⁸ İbrahim Yılmazçelik, “XIX. Yüzyılım İlk Yarısında Diyarbakır”, (1790-1840), TTK, Ankara 1995, s. 18-19.

⁴⁹ Mehmet İpşirli, “Mahzar”, *DİA*, İstanbul 2003, c. 27, s. 398.

⁵⁰ Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki”, s.21.

⁵¹ İpşirli, “Mahzar”, s. 401.

özetlenip ardından mahzar sahipleri teşekkürlerini dile getirir, imza ve mühür atıldıktan sonra ilgili makama teslim edilir.

b. Sicil

Sözlükte “okumak, kaydetmek ve karar vermek” demek olan sicil insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere denir.⁵² Kadı'nın göreve başlar başlamaz bu defterlerin ilk sayfasına adını, sanını, vazifeye başladığı tarihi yazıp vazifesi de sona erince de halefi olan hâkime devretmesi gerekir.

Her sicil belgesinde davayı kazanan, kaybeden ve hüküm konusu olmak üzere üç unsur bulunur. Ayrıca mahkemenin adı ve yeri, kadının adı, alameti ve imzası, kâtibin ve şahitlerin isimleri ve düzenleme tarihi yer alır.⁵³

Sicilin sonuna kadı Mahmud Hamid Efendi tarafından atılan mühür örneği:

c. Sakk

Sözlükte “vurmak, kilitlemek ve yazılan şey” anlamına gelen sakk'ın aslı Farsça “çek” kelimesidir. Terim anlamı ise şer'i mahkemelerin sicil'e kaydettiği veya yazılı olarak taraflara verilen belgenin usulüne uygun yazılan ve düzenlenen belgelerine “sakk-ı şer'i” denir. Sakk kavramı aynı zamanda i'lâm ve hüccet içinde kullanılır.⁵⁴ Bu sakk mecmuaları mahkemelerde belge düzenleyecek olan memurlara birer numune vazifesi görür.⁵⁵

⁵² Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki”, s.22.

⁵³ Fahrettin Atar, “Şürut ve Sicillat”, *DİA*, c. 39, s. 273.

⁵⁴ Akgündüz, *Şer'iyye sicilleri*, c. 1, s. 17.

⁵⁵ Süleyman Kaya, “Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür dergisi*, c. 3, sy. 5, 2005, s. 381-382.

3. Şer'iyeye Sicilindeki Belge Çeşitleri

Şer'iyeye sicillerinde kayıt altına alınan belgeler ikiye ayrılır:

- 1- Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler: Hücçet, İ'lam, Ma'rûz, Mürâsele.
- 2- Başka Makamlardan Sâdır Olan ve Sicile Kaydedilen Belgeler: Ferman, Berat, Buyruldu, Tezkire, Temessük.

a. Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

(1) Hücçet

Sözlükte “delil, burhan, senet” anlamına gelen hücçet “bir davanın sıhhatine delalet eden şey” demektir. Osmanlı hukuk terminolojisinde iki anlamda kullanılmıştır. Birincisi şahitlik, ikrar, yemin ve yeminden nükûl gibi bir davayı ispata yarayan delillerdir. İkincisi kadı huzurunda taraflardan birinin ikrarını, diğerinin bu ikrarı tasdikini içeren ve bir hükmü ihtiva etmeyen hususlara dair düzenlenmiş belgelerdir. Bu belgelerin üst tarafında kadının imzası ve mührü bulunur. Her hücçette davacı, davalı ve dava konusu olan mesele olmak üzere üç temel unsur bulunur. Oluşturulan belgenin aslı taraflara verilir, sureti de sicile kaydedilirdi. Orijinal hücçetlerde kadının mührü ve ismi olmasına rağmen sicile kaydedilen belgede yoktur.⁵⁶

Hücçetlerde hâkimin herhangi bir kararı bulunmaz. Günümüzdeki noterler gibi şer'i mahkemeler de bu durumu zabt altına alır. Hücçetlerin konusu kadılar tarafından ele alınmış her türlü kazai vakalardır. Başlıca hücçet çeşitleri şunlardır: Köle ve köle azadı, evlenme, karşılıklı rıza ile boşanma, boşama, nikâhın feshi, nafaka, terbiye velayeti, miras, rehin, rehini kaldırma, borçla ilgili ihtilafı konular, alım satım akdi, icare, vesayet, vekâlet, emanet, sulh, lukata, gasb, cinayet.⁵⁷

Şer'iyeye mahkemelerinde hücçetlerin kaydedileceği bir sicil bulunması zorunludur. Asılları taraflara verildiği gibi suretleri de sicile kaydedilen hücçetin bölümleri şöyledir:

⁵⁶ Mustafa Oğuz-Ahmet Akgündüz, “Hücçet”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1998, c. XVIII., s. 446.

⁵⁷ Akgündüz, *Şer'iyeye sicilleri*, c. I, s. 21-28.

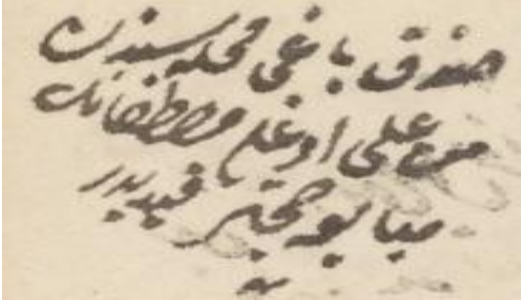
- 1- **Dua:** Ferman ve beratlarda olduğu gibi en üstte ve ortada olan dua kısa ve uzun bütün hüccetlerde yer alır. Tasdik ibarelerinde kısmen yer alan bu ibare sicillere kayıtlı suretlerde yer almaz.
- 2- **Girizgâh:** Bu bölümde kadı'nın tasdik ibaresiyle, mühür ve imzası yer alır. Genellikle belgenin solunda bulunan bu bölümde kadı'nın adıyla beraber kazanın adı da yazılır. Tasdik ibarelerinde bulunup sicillerdeki suretlerinde bu girizgâh kısmı nadir olarak görülür.
- 3- **Metin:** Bu kısım başlangıç, hüviyet tespiti ve asıl konu olmak üzere üçe ayrılır. Başlangıç bölümü değişik şekillerde olup, genellikle kâtipler sicillerin büyük bölümünde bunları ihmal etmişlerdir. Hüviyet tespiti bölümünde tarafların ikametgâhı, kendilerinin ve babalarının adları veya lakapları, şehir ve mahalle adı belirtilir. Meselenin takdim bölümü ise hüccetin asıl bölümüdür. Birinci tarafın beyanıylamesele teferruatıyla belirtildikten sonra ikinci tarafında menfi veya müspet tavrı kaydedilir.
- 4- **Hatime:** Tarih ve şühûdü'l- hal olmak üzere iki bölüme ayrılır. Tarih bölümünde yıl ve gün adları bazen rakamla bazen de yazıyla yazılır. Şühûdü'l-hal kısmında ise olaya bir nevi gözlemci olan kimselerin isimleri eklenir.

“Defterimizde 47 adet hüccet kaydına rastlanmıştır.

Hüccet	13-14-18-21-24-25-26-32-33-39-40-41-42-44-45-51-52-54-60-61-70-71-76-77-78-93-94-96-98-104-107-110-111-119-125-130-133-135-136-140-141-142-145-151-155-156-157
--------	--

Defterimizde belgelerin hüccet kaydı olduğunu “...mâ vaka ‘a bi 't-taleb ketb olundu.”⁵⁸ ifadesinden anlayabiliriz. Bazı belgelerde ise hüccet kaydı olduğu belgelerin başlangıcında verilmektedir. Örnek;

⁵⁸ Belge No: 21.

“Sandıkbağı mahallesinden Merre Alioğlu Mustafa'nın mübâya'a hücceti kayıdır.”⁵⁹

(2) İ'lâm

Sözlükte “bildirmek, öğretmek, işaret koymak” manalarına gelen i'lâm terim olarak kadının herhangi bir mesele hakkında yaptığı tahkikatın kendi imzası altında merciine veya vaki suale cevaben arz eylemesine denilir.⁶⁰Başka bir ifadeyle şer'i bir hükmü ve altında kararı veren hâkimin imza ve mührünü taşıyan yazılı belge demektir.⁶¹ Davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını, varsa def'in sebeplerini, verilen hükmün gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları içerir. İ'lâm belgelerinin diğer belgelerden (hüccet, ma'ruz vb.) ayıran en önemli özelliği hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Ancak hüküm ihtiva etsin etmesin altında kadı'nın imza ve mührünü taşıyan her belgeye i'lâm denildiğinden arşivlerdeki birçok ma'ruz'un “i'lâm” diye kaydedildiğine rastlanmıştır. Kadı tarafından karar şifahi olarak bildirildikten sonra gerekçelerini açıklayan bir i'lâm belgesi tanzim edilerek davalı ve davacıya belgenin bir sureti verilir, bir sureti de sicile kaydedilir.

İ'lâm'ın temel özellikleri şunlardır:

- 1- Hâkimin imza ve mührü belgenin alt tarafında yer alır. Lakin şer'iyye sicillerinde imza ve mühür kaydedilmemekte, her kadı'nın göreve başladığı gün deftere kaydettiği imza ve mührüyle yetinilmektedir.

⁵⁹ Belge No: 18.

⁶⁰ Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, s. 108.

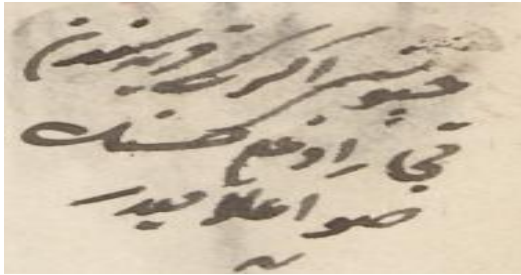
⁶¹ Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, c. 1, s. 38.

- 2- Önce davacının adı, babasının adı, memleketi, adresi belirtilir; davalının adı, unvanı ve babasının adı yazılır.
- 3- Davacının iddiası yani dava konusu yazılır.
- 4- Davalının cevabı ve itirazları usulüyle yazılır.
- 5- Belgede kararın gerekçesi demek olan ispat vasıtaları belli kalıplarda yer alır.
- 6- İ'lâm'ın son kısmını verilecek hükmün kalıp ifadeleri teşkil eder. İspat vasıtasının ikrar ve şahitlik olmasına göre "ilzam" veya "tenbih" ifadesi yahut her ikisinde de "hükmolundu, kaza olundu" vb. ifadeler kullanılır. Bu ifadelerle i'lâmlar diğer belgelerden ayırt edilir.
- 7- Tarih ya Arapça olarak yazılır ya da bugünkü tarih atma şekillerine benzer bir tarzda kaydedilir.
- 8- İ'lâmlarda "şühûdü'l-hal" başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir. İspat vasıtası şahitlik ise şahitlerin ismi yazılabilir.⁶²

Defterimizde başında i'lâm kaydı olduğuna dair 44 belgeye rastlanmaktadır.

İ'lâm	10-11-12-15-16-22-27-28-34-35-36-37-38-46-47-48-49-50-55-56-57-59-63-65-66-68-79-91-99-108-120-129-132-137-138-139-144-146-147-149-153-154-159-160
-------	--

Defterimizde bazı belgelerin son cümlelerinde bulunan "...huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu."⁶³ ibaresinden i'lâm kaydı olduğunu anlayabiliriz. Bazı belgelerin ise hemen başında i'lâm kaydı olduğu belirtilir. Örnek;

"Hapuş Ekreği karyesinden Tüccaroğlu Hasan'ın su i'lâmıdır"⁶⁴

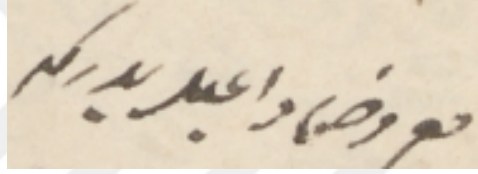
⁶² Ahmet Akgündüz, "İ'lâm", *DİA*, İstanbul 2000, c. 22, s. 72-73.

⁶³ Belge No: 46.

(3) *Ma'rûz*

Sözlükte “arzedilen şey” anlamına gelen ma’ruz’un asli ve tali iki manası mevcuttur. Tali manası birçoğu icra makamına hitaben yazılarak arz edildiğinden i’lâmlara “ma’ruz” adı verilmiştir. Asıl manası ise, kadı tarafından kaleme alındığı halde kadı’nın kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilmeyen ve sadece kadı’nın icra makamlarına idari bir durumu arzettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitaben yazdığı şikayet dilekçelerine denir.⁶⁵ Yani astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını ifade ettiği yazılı belge ve kayıtlardır. Kadı tarafından kaleme alınan ma’ruzların i’lâmlardan farkı kadının kararını ihtiva etmemesidir.

Defterimizden örnek;

“Ma’rûz-ı dâ’îleridir ki”⁶⁶

(4) *Mürâsele*

Sözlükte “mektuplaşma, temsil mektuplar” anlamına gelen mürâsele kelimesi şer’iyye sicillerinde kadı’nın kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere denir. Farklı anlamlarda da kullanılan mürasele Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından kadı ve naiplerine ve onlar tarafından nahiye naiplerine tayinleri, yetki ve salahiyetlerini açıklamak üzere yazılan emirler hakkında da kullanılmıştır. Ayrıca kadılar tarafından bir husus hakkında yazılan resmi kağıtlarada mürasele denilir. Tariflerden de anlaşılacağı

⁶⁴ Belge No: 16.

⁶⁵ Akgündüz, *Şer’iyye sicilleri*, c. 1, s. 19; Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki”, s.44.

⁶⁶ Belge No: 15.

üzere, herhangi bir makamın dengi veya altı olan makamlara yazdığı resmi yazılar mürasele adıyla anılmaktadır.⁶⁷

b. Başka Makamlardan Sâdır Olan ve Sicile Kaydedilen Belgeler

(1) Ferman

Sözlükte “emir, buyruk” anlamına gelen ferman Divan-ı Hümayun veya Paşakapısı’nda divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerinde tuğra bulunan padişah emirlerinin (buyruk) genel adıdır. Bizzat padişah’tan gelen emir ve fermanlar, yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olarak yazdırılan ve şer’iyye sicillerinde “Evamir ve Feramin” diye zikredilen belgelerdir.⁶⁸

Sefer açılması, asker sevki, vergi vb. devlet işlerine dair olan fermanlar doğrudan doğruya Divan-ı Hümayun’un kararı ve padişahın emriyle hazırlanıp ilgili kişilere gönderilir. Fermanların büyük bir kısmı beylerbeyi, sancak beyi, kadı gibi görevlilerin mektup veya arzı yahut halktan birinin talebi üzerine divanda görüşülüp bir karara varılması sonunda hazırlanırdı.⁶⁹

(2) Berat

Sözlükte “rütbe, nişan ve imtiyaz verildiğini bildiren ferman” anlamına gelen berat, bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz veya muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belgelere denir. Ancak tuğranın sahibi olan padişahın tahtta olduğu sürece geçerliydi.⁷⁰

(3) Buyruldu

Türkçede “buyurmak” fiilinden türeyen buyruldu sadrazamın padişah emirlerine dayanarak, bazı hususları kadılarına hatırlatması için hazırlanan belgelere denir. Şer’iyye sicillerinde bulunan sadrazamların yazılı emirleri demek olan

⁶⁷ Ali Duman, “Kadı Defterleri (Şer’iyye Sicilleri), Mahiyetleri, Muhtevaları ve İslam Hukuku Açısından İncelenmelerinin Önemi”, *Ekev Akademi Dergisi*, sy. 33., 2007, s. 151; Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, c. 1, s. 38.

⁶⁸ Duman, “Kadı Defterleri”, s. 152.

⁶⁹ Mübahat S. Kütükoğlu, “Ferman”, *DİA*, İstanbul 1995, c. 22, s. 400.

⁷⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, “Berat”, *DİA*, İstanbul 1992, c. 5, s. 472.

buyruldu aynı zamanda kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi ve kazasker gibi devlet erkânının yazılı emirleri için de kullanılırdı.⁷¹

(4) *Tezkire*

Sözlükte “anmak” manasındaki zikir kökünden türeyen tezkire resmi dairelerin birinden ötekine ve halkın birbirine yazdıkları yazılar hakkında kullanılan belgelere denilir. Diplomaside üstten asta ve aynı seviyedeki makamlar arasında gerçekleşen resmi yazışmalara denilen tezkire şer’iyye sicillerinde yer alan önemli belgelerdendir.⁷²

(5) *Temessük*

Sözlükte “bir işe sıkı tutunmak” anlamına gelen temessük miri arazide ve gayri sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Borç için alınan senede temessük denildiği gibi muahede ve sulhname gibi şeylerde yetkili kişiler tarafından verilen mühürlü kağıtlara da denir.⁷³

Defterimizde temessük’e örnek; “...*târîhiyle muvarrah mumzâ ve mahtûm ve ma’nûn ve mersûm işbu bir kıt’a Ermeniyü’l-ibâre temessük mantûkunca...*”⁷⁴ ifadesinde temessük belgesinde imzalı, mühürlü ve işaretli senet olduğu belirtilmiştir.

c. Diğer Kayıtlar

Şer’iyye sicillerinde bu zikredilenler dışında da kayıtlara rastlanır. Ancak zikrettiklerimiz dışında kalan bu kayıtlı belgeler memur izinleri, vergi ve cizye toplaması, müderris tayini, ihtida işlemleri vb. kayıtlar belge çeşitlerinin yüzde on’unu kapsar.

4. Şer’iyye Sicillerinin Günümüzdeki Durumu

Şer’iyye sicilleri tarihimizden bize kalan çok önemli belgelerdir. Fakat geçen zamana baktığımızda sicillerin bir kısmı ısınmak amacıyla sobada yakılmış, bir kısmı

⁷¹ Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki”, s.46.

⁷² Duman, “Kadı Defterleri”, s. 152.

⁷³ Akgündüz, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki”, s.47.

⁷⁴ Belge No: 36.

çöpe atılmış ve bir kısmı da kendi hallerine bırakılarak yok edilmişlerdir. Bunlardan bir kısmı ıslanma, nemlenme ve kurt yenmesine maruz kalmasıyla hasar görmüştür. Bunun yanında kalanların da bazıları koruma maksadıyla ciltlenirken dikkatsizlikten dolayı zarar görmüştür. Çöplerden toplanarak veya başka sebeplerden dolayı özel şahısların eline geçmiştir.

Maarif Vekâleti 3 Kasım 1941 tarihli ve 4018/2182 sayılı karar ile muhtelif yerlerde bulunan sicillerin müze ve kütüphanelere devredilmesini sağlamıştır. Karar uyarınca şer'iyye sicilleri ait oldukları illerin kütüphanelerinde, müzelerinde (Topkapı Sarayı Müzesi'nde) muhafaza edilirken, bu ilk karardan yarım asır sonra 1991 yılında siciller Kültür Bakanlığı'nın kararı ile (İstanbul Şer'iyye Sicili Arşivi'ndekiler hariç) Ankara'da Milli Kütüphane'de toplanmıştır. Bunun yanında İnönü Üniversitesi'nde Osmanlı Araştırmaları Merkezi, Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde Kayseri Tarih Araştırmaları Merkezi kurulmuş olup kendi yörelerine ait sicil defterlerinin fotokopilerini bulundurlar.⁷⁵

Şer'iyye sicilleri sadece ülkemizde değil yurt dışında da koruma altındadır. Sofya Milli Kütüphanesinde, Üsküp'te Makedonya Tarihi Enstitüsünde, Yunanistan'da Selanik'teki Makedonya Enstitüsünde, Kıbrıs'ta, Kahire'de, Şam'da, ve Basra'da Osmanlı Dönemi'nden kalma şer'iyye sicilleri vardır.

⁷⁵ Fethi Gedikli, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. 3., sy. 5, 2005, s. 187-188.

II. 11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

A. Eğin Kazasının Tarihçesi

Eğın adı Ermenice Agn/Akn (kaynak) kelimesinden gelmektedir. İlçenin üst tarafında bulunan ve Kadıgözü adını taşıyan karstik bir kaynak sebebiyle bu isim verilmiş olabilir. Daha sonra Malatya'ya bağlanan Eğin'in adı 1922 yılında TBMM tarafından Mustafa Kemal Paşa'nın ismine ithafen Kemaliye olarak değiştirilmiştir. 11 Mayıs 1938'de ise Erzincan'a bağlanmıştır. Kemaliye'nin nüfusu 1890 yılında 19 bin civarındayken göçlerden dolayı bugünkü nüfus 3000'lere kadar düşmüştür.

Eğın Fırat ve Dicle'nin Pers hâkimiyeti olduğu zamanlarda Pers egemenliğinde kalmıştır. Daha sonra Roma ve Bizans Dönemi'ni yaşayan Eğin'e İslamiyetin yayılmaya başlamasıyla birlikte Arap orduları akınlar düzenlemiştir. Malazgirt Meydan Muharebesi'yle beraber Selçuklu egemenliği başlamıştır. 1058'den sonra bir kısım Türkmen boyları Kemah'tan sonra Eğin'i alarak Malatya ovasına inmişlerdir. 1100 yılına kadar çeşitli Türk boylarının ve komutanlarının uğradığı kalelerden olmuştur. Danişmentlilerin Malatya koluna tabi olan Eğin 1106'dan itibaren Anadolu Selçuklularına bağlanmıştır. 1243 Köseadağ savaşıyla Moğol hâkimiyetine girmiş ve bir süre sonrada Türkmen ve Memlûkler'in etkisi altında kalmıştır. Çelebi Sultan Mehmet zamanında Osmanlı egemenliğine girmiş ve Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Eğin'e önem verilmiştir. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde et satışı için ferman verilmesi ve IV. Murad döneminde ise odun ve kömür kethüdalığından dolayı günümüzde büyük şehirlerde yaşayan Kemaliyelilerin kasap ve kömürcü olmalarının temelinde bu sebepler yatar.

B. Defterin Tanıtımı

Çalışmamızın konusu olan 11 nolu Eğin şer'iyye sicili defteri Ankara Milli Kütüphanede de bulunmasına rağmen defterimizi Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünden temin ettik. Eğin sicilleriyle ilgili toplam 36 adet deftere rastlanmıştır. Bu defterlerden 2, 4, 5, 6 ve 8 numaralı defterler tarih alanında yüksek lisans tezi olarak işlenmiştir. Bizim konumuz İslam Hukuku değerlendirmesi olarak bu çalışmalardan ayrılır.

Defterimiz hicri 15 Rebiülahir 1285 tarihinden başlayıp 15 Rebiülevvel 1286 tarihine kadar olan dönemi kapsamaktadır. Defterimiz toplam 40 varak olup 80 sayfadan oluşmaktadır. Sıra numarası 4671'dir. Ciltli, ebrusuz ve sayfa usulüne göre tertip edilmiştir.

Rik'a yazı türüyle yazılan defterimiz 18x43 ebatındadır. Defterin kenarlarında numaralanmış sayılara bakılarak 159 belge olmasına rağmen bizim saydığımız belge sayısı 161'dir. Belgeler uzunluk ve kısalık yönünden birbirinden farklıdır. İmla bakımından pek fazla yanlış bulunmamaktadır. Bazı sayfalarda ortalama iki veya üç belge bulunurken bazı sayfalarda da miras davalarından dolayı bir belgeye rastlanılmaktadır.

Defterimizde 70. sayfa 139 numaralı, 72. sayfa 144 numaralı, 73. sayfa 147 numaralı, 74. sayfa 149 numaralı ve 75. sayfa 151 numaralı belgeler yazının silik olmasından dolayı okunamadı.

Özellikle gayri müslimlerle ilgili davalar fazladır. Ermenilerle ilgili davalar 38 adet olup Rumlarla ilgili davalar 7 adettir.

Defterde konu olarak veraset, vekâlet, velayet, miras, nikâh, mehir, vakıf, şahitlik, akitler, alışveriş gibi konular olmasına rağmen en çok konu 60 belgeyle miras ve verasetle ilgilidir.

C. Defterin Yeni Harflere Çevrilmesinde Takip Edilen Metod

11 Nolu Eğin Şer'iyye Sicilinin 80 sayfanın tamamının transkripsiyonu yapılmıştır. Metin Osmanlıca olduğundan Türkçe harflere çevrilirken basit transkripsiyon yöntemi kullanılmıştır.

- a. Farsça ve Arapça kelimelerde uzatma işareti (^) şeklinde verilmiştir.
- b. Defterde geçen Arapça kökenli kelimelerin aslına dokunulmayıp kelimenin sonlarında bulunan (d, b, c) harfleri olduğu gibi yazılmıştır. Özel isimler aslı gibi yazılmıştır. (ör: Mehmed).
- c. Türkçe olup sonu "b" ile biten kelimeler "p" harfiyle yazılmıştır (gelip, gidip vb.).

- d. Zamanla değişime giden kelimeler günümüzdeki şekliyle verilmiştir. (ehâlîsinden=ahalisinden, numero=numara gibi).
- e. Türkçe de “erkek çocuk” anlamına gelen “bin”, “kız çocuk” anlamına gelen “bint-i” kelimesi olduğu gibi kullanılmıştır.
- f. Türkçe olmayan kelimelerdeki “ayn” harfi (‘) şeklinde, hemze ise (’) şeklinde kullanılmıştır.
- g. Okunmasında emin olamadığımız kelimelerden sonra soru işareti (?) konmuştur. Silik olmasından dolayı okunamayan kelimeler ise üç nokta (...) şeklinde gösterilmiştir.

D. Defterdeki Mahalle Adları Ve Dağılımı

Tablo 1: Eğin Mahallelerinin Defterdeki Adları ve Belge Numaraları

	Defterdeki Adı	Belge Numarası
1-	Araboğlu	84
2-	Ariki	7-11-28-59-89-108
3-	Ariki süfla	115
4-	Ariki ulya	94
5-	Aşağı	70-104-119
6-	Aşağıkenise	53-54-69-112-131-134-143-146
7-	Bağçe	87-88
8-	Çoluk	27
9-	Dört Yolagzı	76-82-92-93
10-	Emiroğlu	26
11-	Enbiya Bey	62
12-	Gençağa	60
13-	Göçen(?)	80
14-	İncüdüzü	19-67-105-106
15-	Kasaboğlu	37-78-81-91-155-158-
16-	Kazancı	46
17-	Köşbaşı	96
18-	Köybaşı	17

19-	Kütan(?)	61
20-	Misakoğlu	23-83
21-	Müezzın	86
22-	Müftü	140
23-	Nâ'ib	2
24-	Polot	22
25-	Sandıkbağı	18-27-34-74
26-	Seyyid Ali	100
27-	Şehsuvar	5
28-	Tapur	36-48-79-109-110-111-128-132-135
29-	Taviloğlu	33
30-	Yağmurdere	15
31-	Yukarı...	14

E. Defterdeki Köy Adları ve Dağılımı

Tablo 2: Deftere Göre Eğin Köylerinin Adları ve Belge Numaraları

	Defterdeki Adı	Belge Numarası
1-	Abranık	10-129
2-	Apçağa	1-3-4-8-50-75-95-107-120-130-137-139-147-149-152-160
3-	Arđos	141-142-145
4-	Bağdaş	77
5-	Bağçeçik	127
6-	Ergü	38
7-	Erkek	49
8-	Gecegü	43
9-	Gemürgap	24-32-64-68-72-73-101-103-138
10-	Gerüşla	45-65-79-116-156
11-	Geşo	90-121-122-123

12-	İliç	117-118
13-	Hapanos	71-133
14-	Hapanosekreği	97-98
15-	Hupuş Ekreği	16
16-	Miçingah	114-157
17-	Muşaga	148-150
18-	Navrel	66
19-	Pedeğan	102
20-	Pegir	12-25-126-151
21-	Poşayi	113-124-125
22-	Sandık	144-159
23-	Sorik	20-21-31
24-	Surek	57-58
25-	Şerko	56
26-	Şerzo	55
27-	Şirzı	39-40-41-42
28-	Tavuk	35
29-	Vank	13-44-47-51-52-63
30-	Vankağ(?)	154

F. Defterdeki Belgelerin Konularına Göre Tasnifi ve Dağılımı

Tablo 3: Defterde Yer alan İ'lam, Hücjet ve Kassâm Belgelerinin Konularına Göre Tasnifi ve Belge Numaraları

No	Belge Çeşidi	Belgelerin Defter İçindeki Numaraları
1-	Borç-Alacak davası	1-11-12-22-27-28-34-36-37-50-65-66-68-81-91-94-99-100-104-119-129-137-138-139-144-146-147-149-156-159
2-	Borç - iflas	36
3-	Davaya itiraz merkezi	29

4-	Diyet	160
5-	İddianın beyanına havale	108
6-	Kayım nasb	40-111
7-	Kefalet	46-79
8-	Mal Satış İzni	10-62
9-	Mehir	145
10-	Mihr-i Mu'accel	145
11-	Mihr-i mü'accel	145
12-	Miras	17-19-20-23-31-42-43-53-59-64-67-69-70-72-73-74-75-80-82-83-84-86-87-88-89-92-95-97-101-102-103-105-112-113-114-115-116-117-121-122-123-124-126-127-128-131-134-143-148-150-152-158-161
13-	Mülk- arazi	15-44-47-48-63-153-157
14-	Nafaka	110
15-	Nefyi mülk	39
16-	Satın alma	13-18-24-26-40-41-42-49-61-71-76-77-78-130-135-140
17-	Su-arazi	16-60
18-	Şahitlik	10-38-45-48-50-68-93-96-107-120-125-132-151
19-	Şuf'a	2-3-4-5-7-8
20-	Teftiş	9
21-	Vakıf	90
22-	Vekâlet	14-25-32-33-51-52-54-56-118-133-141-142-154-155
23-	Veraset	21-35-55-57-58-85-136
24-	Vesayet	98-106-109

G. Defterdeki İ'lam, Hücçet, Kassâm Kayıtlarının Dağılımı

Tablo 4: İ'lam, Hücçet, Kassâm Kayıtları ve Belge Numaraları

Belge Türü	Belge No
İ'lam	10-11-12-15-16-22-27-28-34-35-36-37-38-46-47-48-49-50-55-56-57-59-63-65-66-68-79-91-99-108-120-129-132-137-138-139-144-146-147-149-153-154-159-160
Hücçet	13-14-18-21-24-25-26-32-33-39-40-41-42-44-45-51-52-54-60-61-70-71-76-77-78-93-94-96-98-104-107-110-111-119-125-130-133-135-136-140-141-142-145-151-155-156-157
Kassâm	17-19-20-23-31-43-53-58-64-67-69-72-73-74-75-80-82-83-84-85-86-87-88-89-92-95-97-101-102-103-105-106-109-112-113-114-115-116-117-121-122-123-124-126-127-128-131-134-143-148-150-152-161
Gurema defteri	81-100

H. Defterdeki Gayri Müslimlerle İlgili Belgelerin Dağılımı

Tablo 5: Ermeni ve Rum Teb'ası'nın Belge Numaraları

Ermeni	14-24-26-28-31-32-33-36-37-45-46-54-65-66-68-78-79-91-95-103-104-105-107-108-109-110-111-112-120-134-135-136-137-138-146-147-149-153
Rum	20-21-39-42-47-51-52-55-56-

III. METNİN İSLAM HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

İslam hukukunu tatbik eden Osmanlı Devleti'nde şer'î mahkemelerde miras, velayet, vekâlet, aile hukuku (nikâh, mehir, nafaka, talak vb.), kayyım nasbı, şuf'a, şahitlik vb. alandaki sorunlar çözüme ulaşmıştır. Kadıların hüküm verdiği mahkemelerde kayıt altına alınan şer'îye sicillerindeki şahsi veya umumi sorunların günümüze yansıtılması çok önemlidir.

Çalışmamızda İslam hukukunda yer alan konuları ayrıntılı biçimde veya mezhepsel görüşleri karşılaştırarak değil özet bir şekilde açıklayacağız. İlk olarak defterimizde en fazla belge konusu olan miras hukukunu ele alalım.

A. Miras Hukuku

Sözlükte “kök, temel; birinin diğerinden devraldığı eski durum, bakiye” anlamına gelen “irs” kökünden türeyen miras kelimesi “bir şeyin bir kişi veya topluluktan diğerine geçmesi, başkasından kalan, tevarüs edilen şey” manalarında kullanılır.⁷⁶ Fıkıh teriminde “ölen bir kimsenin mal varlığının akıbetini düzenleyen kuralların bütününe ifade eden miras, vefat eden kimsenin geride bıraktığı mallarda hakkı olan şahıslar ile her birinin payını ve bu paylarla ilgili hesap şekillerini gösteren hükümlere denir.⁷⁷

İnsanın malları üzerindeki mülkiyet hakkı ölümüyle beraber sona erer. Bu durumda mirasın da rükunları olan üç kavram ortaya çıkar. Bir mal veya hak bırakan ölüye *mûris*; terikeden pay almaya hakkı olan kimseye *vâris*; bırakılan miras veya terikeye de *mevrûs* denir.

Mirasçılık sebepleri kan hısımlığı, evlilik ve velâdır. Kan hısımlarının ve karı kocanın mirastan ne kadar hisse alacaklarını üç aşamada ele alacağız:

- a- Ashâbu'l-ferâiz de denilen karı, koca, baba, anne, kız, oğul kızı, öz kız kardeş, baba bir kız kardeş, anne bir erkek ve kız kardeşler, baba

⁷⁶ Hamza Aktan, “Miras”, *DİA*, İstanbul 2005, c. 30, s. 143.

⁷⁷ İsmail Karagöz, *Dini Kavramlar Sözlüğü*, DİB Yayınları, Ankara 2010, s.446.

tarafından araya kadın girmeyen dedelerle anne ve baba tarafından ninelerdir.

- b- Mûrise doğrudan veya erkek vasıtasıyla belirlenen asabedir.
- c- Ashâbu'l-ferâiz ve asabe gruplarına girmeyen kızın çocukları, amca, dayı ve teyze gibi yakınlar olan zevi'l-erhâmdir.⁷⁸

Cabir b. Abdullah şöyle anlatmıştır: “Ben hastalandım. Resulullah (s.a.v.) ile Ebû Bekir yürüyerek beni ziyarete geldiler. Bana geldiklerinde bayılmışım. Hz. Peygamber (s.a.v.) abdest alıp abdest suyundan benim üzerime serpmiş. Sonra ayıldım. Kendisine “Ya Resulullah! Ben malım hususunda nasıl davranayım? Malım hususumda nasıl hükmedeyim?” diye sordum. Resulullah (s.a.v.) bana hiçbir cevap vermedi. Nihayet miras payları ayeti indi.”⁷⁹Bu hal üzerine Nisa suresinin 11. ve 12. ayetleri nazil olmuştur.

Allah, size, çocuklarınız(ın alacağı miras) hakkında, erkeğe iki dişinin payı kadarını emreder. (Çocuklar sadece) ikiden fazla kız iseler, (ölenin geriye bıraktığının üçte ikisi onlarıdır. Eğer kız bir ise (mirasın) yarısı onundur. Ölenin çocuğu varsa, geriye bıraktığı maldan, ana babasından her birinin altında bir hissesi vardır. Eğer çocuğu yok da (yalnız) ana babası ona varis oluyorsa, anasına üçte bir düşer. Eğer kardeşleri varsa, anasının hissesi altında birdir. (Bu paylaşırma, ölenin) yapacağı vasiyetten ya da borcundan sonradır. Babalarınız ve oğullarınızdan, hangisinin size daha faydalı olduğunu bilemezsiniz. Bunlar, Allah tarafından farz kılınmıştır. Şüphesiz Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.⁸⁰ Bu ayetten yola çıkarak şu çıkarımları yapabiliriz:

- Mirası paylaşırken erkeğe kadının payının iki katı verilir.
- Murisin iki ve daha fazla kızı varsa 2/3 hisse verilir.
- Murisin bir kızı varsa mirasın 1/2'si yani yarısı onundur.
- Murisin çocuğu varsa anne ve babasına 1/6 hisse verilir.
- Murisin çocuğu yoksa anneye 1/3 hisse verilir. Babasına da 2/3 hisse verilir.

⁷⁸ Aktan, “Miras”, s. 143.

⁷⁹ Buhârî, “Ferâiz”, 85.

⁸⁰ Nisa-4/11

- Murisin kardeşleri varsa annesine 1/6 hisse verilir.

Mirasın bölüştürülmesinde ilk önemli prensip; erkeğin hakkının, kadınının iki katı olmasıdır. Bu akla uygun ve adil bir paylaşımdır. Çünkü İslam hukukunda ailenin ekonomik sorumluluğu erkeğe ait olup, kadının bu ve buna benzer mali sorumlulukları olmadığından dolayı böyle hüküm konulmuştur.⁸¹

Ayette bahsedilen bir başka hususta mal sahibinin ölmesiyle tereke denilen malların üzerinde bazı haklar doğar. Bunlar:

- 1- Terekedeki belli bir malla olan borçların ödenmesi.
- 2- Cenaze giderleri.
- 3- Vasiyetlerin yerine getirilmesi.
- 4- Kalan malın vârisler arasındaki taksimi.⁸²

Ve eğer eşlerinizin (kadınlarınızın) çocukları yoksa, onların bıraktıklarının yarısı sizindir. Fakat eğer onların (kadınların) çocukları varsa o zaman dörtte biri sizindir. (Bunlar) yapılan vasiyet veya (üzerindeki) borç ödendikten sonradır. Ve eğer sizin çocuğunuz yoksa, bıraktığınızın dörtte biri onlarındır (kadınlarındır), fakat eğer çocuğunuz varsa o takdirde bıraktığınızın sekizde biri onlarındır (kadınlarındır). Bu da yaptığımız vasiyet veya borç (ödendikten) sonradır. Ve eğer miras bırakan erkek veya kadının evlâdı ve ana-babası olmayıp, erkek veya kızkardeşi varsa, bu takdirde ikisinden herbiri için altıda biridir. Fakat eğer bundan daha fazla iseler, o zaman onlar üçte bire ortaklırlar. Bunlar (kimseyi) darlığa düşürmeden yapılan vasiyet ve de borç ödendikten sonradır. (İşte bunlar), (size) Allah tarafından vasiyettir. Ve Allah Alîm'dir, Halîm'dir.⁸³ Bu ayetten şu hükümlere varabiliriz:

- Murisenin çocuğu yoksa mirasın ½'si yani yarısı kocanıdır.
- Murisenin çocuğu varsa 1/4 hisse kocaya verilir.
- Murisin çocuğu yoksa kadına ¼ hisse verilir.

⁸¹ Mevdudi,(Terc. Muhammed Han Kayani, Yusuf Karaca, Nazife Şişman, İsmail Bosnalı, Ali Ünal, Hamdi Aktaş), *Tefhimu'l Kur'an*, İnsan Yayınları, c.1, s. 333.

⁸² Hasan Aksoy (Redaksiyon), *İslâm İlmihali*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2007, s. 280-281.

⁸³ Nisa-4/12

- Murisin çocuğu varsa kadına 1/8 hisse verilir.
- Murisin veya murisenin ana-baba ve çocuğu yoksa erkek veya kız kardeşi varsa her birine 1/6 hisse verilir. Eğer kardeşler bundan fazla ise 1/3 hisse aralarında paylaşılır.

1. Defterde Miras Hukukuyla İlgili Kavramlar

Ferâiz: Sözlükte “takdir ve tayin edilmiş şey, belirlenmiş pay” anlamında kullanılan ferâiz, mirasçılardan terikedeki paylarının önceden belirlenmiş olduğu ilmi usüle denir. Bu ilmin konuları içinde terike üzerindeki hak ve borçlar, miras hakkına sahip gruplar ve bunların hisseleri, mirasa engel durumlar, terikenin paylaşımıyla ilgili birtakım özel problemler ve çözüm usülleri, cenin, mefkud, mürted, esir gibi mirasçılardan hakları mevcuttur.⁸⁴

Ashâb-ı Ferâiz: Mirastaki hisseleri nass ile belirlenen varisler olup dördü erkek; sekizi kadın olmak üzere on iki kişidir.⁸⁵ Bunlar koca, karı, baba, anne, dede, kız, oğlun kızı, ana-baba bir kızkardeş, baba bir kız kardeş, ana bir kardeşler ve ninedir.⁸⁶

Asabe: Fıkıhta “tek başına bulunduğu zaman mirasın tamamını, belli hisseli mirasçılarla beraber bulunduğu zaman onlardan arta kalanı alan mirasçı”⁸⁷ diye tanımlanan asabe başka bir ifadeyle baba tarafından olan erkek akrabası olup, ashâb-ferâiz hisse sahipleri belirlenen hisseleri aldıktan sonra terikenin geri kalanını alan varislere denir.⁸⁸ Asabe nesebiyye ve sebebiyye olmak üzere iki kısma ayrılır.

a- Nesebiyye: Miras bırakana erkek vasıtasıyla ve nesep (kan) bağı ile bağlanan asabedir. Oğul ve oğlun oğlu gibi kendileri de erkek olanlara *binefsihî*; oğul yanında kız gibi erkek kardeşi sayesinde asabe olanlara *bigayrihî*; ölünün kızının yanında bulunan öz kız kardeşi gibi belli şartlarda asabe olanlara da *maa'l-gayrasabe* denir.

⁸⁴ Ali Bardakoğlu, “Ferâiz”, *DİA*, İstanbul 1995, c. 12, s.362-363.

⁸⁵ Mehmet Şener, “İslam Miras Hukuku İle İlgili Terimler”, *D.E.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy. 8, İzmir 1994, s. 28

⁸⁶ Hamdi Döndüren, “Ashâbü'l Ferâiz”, *DİA*, İstanbul 1991, c. 3, s. 467-468.

⁸⁷ Hayreddin Karaman, “Asabe”, *DİA*, İstanbul 1991, c. 3, . 452.

⁸⁸ Şener, “İslam Miras Hukuku İle İlgili Terimler”, s. 27.

b- Sebebiyye: Miras bırakan şahsa kan ve nesep bağı ile değil âzat olma sebebiyle bağlanan asabedir. Nesebi asabe ve ashâbü'l-ferâiz nevinden varisleri olmadığında sebebi asabe olan kimseler varis olurlar.⁸⁹

“Babası ve çocuğı bulunmayan kimsenin mirası” diye çevrilen kısmın Arapçadaki karşılığı olan kelâle hem babanın hem de çocuğunun bulunmaması durumuna denilmiştir.⁹⁰

*Cabir (r.a.) şöyle demiştir:... “Ya Resulullah! Benim mirasçı olarak ancak kızkardeşlerim vardır.”*⁹¹Bunun üzerine kelale ayeti olarak da bilinen Nisa suresinin 176. ayeti nazil olmuştur:

*“Senden fetva istiyorlar. De ki: Allah, kelâle (annesi, babası ve çocuğı olmayan kişi) hakkında şöyle fetva veriyor. Eğer kişinin (erkeğın) ölümünde, onun çocuğı yoksa ve kızkardeşi varsa, o takdirde bıraktığının yarısı onundur. Ve eğer onun (ölen kızkardeşin) oğlu yoksa o (erkek kardeş), ona (kız kardeşe) varis olur. Fakat eğer iki kızkardeşi varsa, o takdirde bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Ve eğer kadın ve erkek birçok kardeşlerse, o zaman “iki kızkardeş payı” kadarı erkeğindir. Allah, şaşırırsınız diye size beyan ediyor (açıklıyor). Allah herşeyi en iyi bilendir.”*⁹²Bu ayetten şu çıkarımlara varabiliriz:

- Murisin çocuğı yoksa bir kızkardeşi varsa mirasın ½'si verilir.
- Murisenin çocuğı yoksa bir erkek kardeşi varsa mirasın tamamı verilir.
- Murisin çocuğı yoksa iki ve daha fazla kızkardeşi varsa mirasın 2/3'ü verilir.
- Murisin kardeşleri erkek ve kadın ise erkeğe kadının iki katı hisse verilir.

İbni Abbas'ın nakline göre Hz. Peygamber (s.a.v.): “ *Miras paylarını sahiplerine veriniz. Bu paylardan geri kalan herhangi bir şeyde baba tarafından en yakın olan erkek kişiye aittir.* ”⁹³

⁸⁹ Karaman, “Asabe”, s. 452-453.

⁹⁰ Komisyon (Hayreddin Karaman, Mustafa Çağrııcı, İbrahim Kafi Dönmez, Sadrettin Gümüş), *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2012, c.2, s. 197.

⁹¹ Buhârî, “Ferâiz”, 85.

⁹² Nisa-4/176

⁹³ Buhârî, “Ferâiz”, 85.

Zevi'l-Erhâm: Sözlükte “rahim veya nesep bağıyla birbirine bağlanan akrabalar” anlamındaki zevi'l-erhâm; ashâb-ı ferâiz ve asabe gruplarına dâhil olmayan kan hısımlarına denir.⁹⁴ Hanefî ve Hanbelî mezheplerine göre; iki grupta mirasçı bulunmadığında, zevi'l-erhâm'a miras verilirken miras Maliki ve Şâfiî mezheplerine göre verilmez, beytümâle verilir.

Zevi'l-erhâm grubundaki akrabalar ölene yakınlıkları bakımından dört kısma ayrılır:

- a- Kızın çocukları ve torunları ile oğlun kızının çocukları ve torunlarıdır.
- b- Ölenin anne tarafından dedeleri ve nineleridir.
- c- Ölenin öz, baba bir veya anne bir erkek kardeş kızları ve bunların çocukları, anne bir kardeşlerinin erkek oğullarıdır. Diğer bir ifadeyle yeğenleridir.
- d- Ölenin dede ve ninelerine nispet edilen öz, baba bir veya anne bir halalar, anne bir amcalar; öz, baba bir ya da anne bir dayı teyzelerdir.⁹⁵

Terike: Ölünün geride bırakmış olduğu ve hak sahipleri arasında taksime konu olan mal ve hakların tamamına denir.⁹⁶ Defterimizde “...*münâsahiti's-şer'iyeye tevzi'* ve *taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki...*”⁹⁷

Sulbî: Bir kimsenin öz erkek evladı. Defterimizde “...*veled-i Atam'in verâseti zevce-i metrûkesi Maryam bin Serkiz ile sulbî kebîr oğlu Eviras...*”⁹⁸,

Sulbîyye: Bir kimsenin öz kız evladı.

Sehm: Varislerden her birinin mirastan almayı hak ettiği hisse, pay, nısıf, sülüs, rubu' ... gibi belirli miktardaki maldır.⁹⁹

Tashîh-i Mesele: Mirasın paylaştırılırken paydaları her varisin hisselerini küsürsüz olarak bulma işlemine denir.

⁹⁴ Hamza Aktan, “Zevi'l-Erhâm”, *DİA*, İstanbul 2013, c. 44, s. 307.

⁹⁵ Aktan, “Zevi'l-Erhâm”, s. 307.

⁹⁶ Karagöz, *Dini Kavramlar Sözlüğü*, s. 652.

⁹⁷ Belge No:17.

⁹⁸ Belge No: 17.

⁹⁹ Şener, “İslam Miras Hukuku İle İlgili Terimler”, s. 38.

Münâseha: Ölenin terekisi taksim edilmeden önce varislerden bazılarının ölüp hisselerinin kendi varislerine geçmesidir.¹⁰⁰

2. Defterimizdeki Veraset Taksiminden Örnekler

Defterimizde 161 belge mevcuttur. Bunlardan 60 belge miras ile ilgili davalardan oluşuyor. Bu davaları incelediğimizde İslam Hukuku usüllerine uygun bir şekilde hüküm verildiğini tespit ettik. Defterimizde miras ile ilgili belgelerin fazla olmasından dolayı bir kısım davalardaki taksimatı vereceğiz.

Defterimizde 20 numaralı belge Sorik köyünde ikamet eden ve Rum teb'asından olan Çağazoğlu Ağnati'nin miras davasıdır. Davada Çağazoğlu Ağnati'nin oğlu Nikola, kızları Varvire, Sultane, ve Katherine ve eşi Marye'nin miras taksimini görmekteyiz. Mûristen kalan mülklerin fiyatı toplam 8560 kuruştur. Kassâm tarafından belirlenip "resm-i kısmet-i âdi" altında alınan resim miktarı 164 kuruştur. "Kaydiye ve masârif-ı sâire" denilen işlem masrafı 36 kuruştur. Artık taksim edilecek miktar ise "Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese" şeklinde ifade edilir. Kalan miktar 6360 kuruştur. Nisa suresi 12. Ayet gereği "...eğer sizin çocuğunuz varsa o takdirde bıraktığınızın sekizde biri onlarındır (kadınlarındır)..." mûrisin eşi Marye'ye 1/8 oranında olan 795 kuruş düşer. "Allah, size, çocuklarınızın (ın alacağı miras) hakkında, erkeğe iki dişinin payı kadarını emreder. (Çocuklar sadece) ikiden fazla kız iseler, (ölenin geriye) bıraktığının üçte ikisi onlarındır..." Nisa suresi 11. ayetine dayanarak mûrisin üç kızı olduğundan kalan miktar olan 5565 kuruşun 2/3'ü kız çocuklarına ve erkek çocuğa ise kızın iki katı verildiğini görmekteyiz. Bu durumda üç kızın her birine düşen miktar 1113 kuruş olup, erkeğe düşen miktar ise 2226 kuruştur.

Çağazoğlu Ağnatinin miras taksimi aşağıda tablo şeklinde ayrıca verilmiştir.

Belge No: 20	
Cem'an yekûn	8560 Guruş
Resm-i kısmet-i âdi	0164 Guruş

¹⁰⁰ Mustafa Korkmaz Buhari, *İslam Miras Hukuku*, Gaziantep 2016, Özcan Yayıncılık, s. 13.

Kaydiye ve masârif-ı sâire	0036 Guruş			
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	6360 Guruş			
Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 795	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Guruş 2226	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113

Defterimizde 43 numaralı belge Gecegü köyünden Koşdikoğlu Mahmud Ağa'nın oğlu Süleyman'ın veraset davasıdır. Müristen kalan mülkün terekesi 4500 kuruştur. “Resm-i kısmet-i âdî” olarak alınan miktar 112,20 kuruş olup, “kaydiye sicil” olarak alınan işlem ücreti 37,20 kuruştur. Kalan taksim edilecek miktar ise 4350 kuruştur. Nisa suresi 12. Ayet gereği “...eğer sizin çocuğunuz varsa o takdirde bıraktığınızın sekizde biri onlarındır (kadınlarındır)...” murisin eşi Gül Hanım'a çocuğu olduğundan dolayı 1/8 oranında 543,30 kuruş verildiğini ve kalan 7/8 miktarı ise oğlu Süleymana verildiğini görmekteyiz.

Koşdikoğlu Mahmud Ağanın oğlu Süleyman'ın ve eşi Gül Hanım'ın miras taksimi aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Belge No: 43	
Cem'an yekûn-ı tereke	4500
Resm-i kısmet-i âdî	0112 20

	4387 20
Kaydiye sicil ve sâire düyûn-ı müteferrika	0037 20
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	4350
Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 543 para 30	Hisse-i gâib-i mezbûr Süleyman Guruş 3806 para 10

Defterimizde 53 numaralı belge Aşağıkenise Mahallesinden Canikoğlu Agob'un miras taksimini konu almıştır. Murisin terekesi 24000 kuruş olup,700 kuruş'u resim, sicile kayıt ve mahkemeye olan borcu için verilmiştir. Kalan miras olan 233300 kuruşun murisin çocukları olduğundan Atam kızı İranya'ya 1/8 oranında olan 2912,20 kuruş verilmiştir. Murisin Elmes ve Nazlı adında iki kızı olup Atam ve Nikogos adında iki oğlu vardır. Oğula kızın iki katı verildiğinden Nikogos'a 6795,32 kuruş, Atam'a 6795,32 kuruş verildikten sonra oğla verilen miktarın yarısı olan 3398,36 kuruş Elmes'e, 3398,36 kuruş da Nazlı'ya taksim edilmiştir.

Canikoğlu Agob'un miras taksimi aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Belge No: 53				
Cem'an yekûn		24000		
Resm-i kısmet-i âdî		00600		

		23400		
Kaydiye-i sicil		00040		

		23360		
Düyûn-ı müteferrika		00060		
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese		23300		
Hisse-i zevce-i merkûme	Hisse-i ibnü'l-merkûm	Hisse-i ibnü'l-merkûm	Hisse-i bintü'l-mezbûre	Hisse-i bintü'l-mezbûre
Guruş 2912 para 20	Guruş 6795 para 32	Guruş 6795 para 32	Guruş 3398 para 36	Guruş 3398 para 36

Defterimizde 75 numaralı belge Yahya bin Abdullah'ın müteveffiyeye kızının miras taksimi davasıdır. Murisenin terekesi 9680 kuruş olup 242 kuruşu "resm-i adi" olarak, 38 kuruşu sicile kayıt ücreti olarak tahsil edilmiştir. Miras taksimi yapılacak olan 9394 kuruştur. "Ve eğer eşlerinizin (kadınlarınızın) çocukları yoksa onların

*biraktıklarının yarısı sizindir. Fakat eğer onların (kadınların) çocukları varsa o zaman dörtte biri sizindir..”*Nisa suresi 12. ayetinde belirtildiği gibi murisenin çocukları olduğu için kocası Mehmet Efendi’ye ¼ hisse olan 2350 kuruş düşmüştür. “Ölenin çocuğu varsa, geriye bıraktığı maldan, ana babasından her birinin altında bir hissesi vardır...” Nisa suresi 11. ayetine binaen murisenin annesi Hacı Mehmed kızı Ümmü Gülsüm’e 1/6 hisse olan 1566 kuruş düşmüştür. Kalan miktar oğulları Osman, Necib, Abdullah ve kızı Fatma’ya taksim edilmiştir. Erkeğe kızın iki katı olduğundan Osman’a 1566,15, Necib’e 1566,15, Abdullah’a 1566,15 kuruş verilip kızı Fatma’ya ise 783,11 kuruş düşmüştür.

Yahya bin Abdullah’ın müteveffiyeye kızının miras taksimi aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Belge No: 75					
İcmâl-i yekûn			9680		
Resm-i âdî			242		

			9432		
Kaydiye ve sâire			0038		
Hisse-i zevc Guruş 2350	Hisse-i ümm Guruş 1566	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i bint Guruş 783 para 11

Defterimizde 84 numaralı belge Araboğlu Mahallesi’nden Kasaboğlu Torosun veraset davasıdır. Tereke miktarı olan 3595 kuruşun 95 kuruşu resime ve sicile kayıt işlemleri için verilmiştir. Miras taksimi yapılacak olan 3500 kuruşun 1/8 hissesi murisin eşi Oskohi’ye 433,20 kuruş verilmiştir. Murisin Takohi, Tensok, Markarid ve Yokota adındaki kızlarının her birine 510 kuruş düşmüştür. Murisin tek oğu olan İstapan’a kızın iki katı olan 1020, 32 kuruş taksim edilmiştir.

Kasaboğlu Toros’un miras taksimi aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Belge No: 84		
Cem'an yekûn		3595
Resm-i kısmet-i âdî ve kaydiye-i sicil		0095
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese		3500
Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 433 para 20	Hisse-i ibn-i merkûm Guruş 1020 para 32	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510
Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510	Hisse-i bint-i merkûme gâibe Guruş 510

Defterimizde 112 numaralı belge Aşağıkenise Mahallesi'nden Kürkcüoğlu Mihail'in karısı Nazenek'in veraset davasıdır. Tereke olarak kalan miktar 2014 kuruştur. *"...Bunlar (kimseyi) darlığa düşürmeden yapılan vasiyet ve de borç ödendikten sonradır..."* Nisa suresi 12. ayetinde belirtildiği üzere borç ödendikten sonra miras taksimi yapılır. Murisenin 500 kuruş borç ve defin işlemlerine, 38 kuruş resm-i adi'ye, 10 kuruş da kayıt masraflarına verilmiştir. *"..Eğer kardeşleri varsa, anasının hissesi altıda birdir..."* Nisa suresi 11. ayette belirtildiği üzere murisenin kardeşleri olduğundan annesi Filipos'a 1/6 oranında hisse miktarı olan 244 kuruş düşmüştür. Kızları Takar ve Meryem'e ise 2/3 hisse olup her birine 488,26 kuruş verilmiştir. İki erkek kardeşi olan Kiyork ve Simon, kızkardeşi olan Sultane'ye annelerinde hisse düşmesinden dolayı eşit miktarda olan 98,28'er kuruş taksim edilmiştir.

Kürkcüoğlu Mihail'in karısı Nazenek'in miras taksimi aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Belge No:112	
İcmâl-i yekûn	2014
Düyûn-ı müteferrika ve masârif-ı defniye	0500

	1514

Resm-i âdî	0038				

	1476				
Kaydiye ve masârif-ı sâire	0010				

	1466				
Hisse-i ümm	Hisse-i bint	Hisse-i bint	Hisse-i ah	Hisse-i ah	Hisse-i ah
Guruş 244	Guruş 488	Guruş 488	Guruş 98	Guruş 98	Guruş 98
para 12	para 26	para 26	para 28	para 28	para 28
akçe 1					

B. Akidler

Akid, borç kaynağı hukukî işlerin en mühimi olup, insanlığın tanıdığı en kadim hukukî müesseselerden biridir. Mecellede akid “Tarafeynin bir hususu iltizam ve taahüt etmeleridir ki icap ve kabul irtibatından ibarettir.” diye ifade edilmiştir.

Akid konusu geniş bir alanı kapsadığından burada bütün akid çeşitlerine yer vermeyip, sadece defterimizde konusu olan akidlere temel esasları itibariyle değinip birer örnekle açıklamaya çalışacağız. Öncelikle fıkıh literatüründe geniş kapsamda ele alınıp sonradan özel olarak incelenen bey’ akdine (satım akdi) değineceğiz.

1. Bey’ Akdi

Sözlükte “satmak, satın almak” anlamına gelen bey’ “alış-veriş” dediğimiz satım akdini ifade eder.¹⁰¹ Bey’ genelde satımı ifade ederken eş anlamı olan şirâ kelimesi ise satın almada kullanılmıştır.¹⁰²

İslam hukukunda bey’ mülkiyeti nakledici, bağlayıcı, tam iki taraflı ve rızâ bir satım akdidir. Satım akdi tarafların mallarını karşılıklı olarak değiştirecek şekilde hukukî sonucu doğurduğu için üç unsurdan oluşur. Bu unsurların birincisi taraflar

¹⁰¹ Orhan Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, AHİ Yayıncılık, İstanbul 2006, s.177.

¹⁰² Ali Bardakoğlu, “Bey’”, *DİA*, İstanbul 1992, c. 6, s. 13.

yani satıcı ve alıcı, ikincisi tarafların iradelerini yansıtan icap ve kabul, üçüncüsü akdin konusu olan mal (mebi') ve bedeldir (semen).¹⁰³

Defterimizde 18 numaralı belge mübây'aa hüccetidir. Belge Merre Alioğlu Mustafa'nın satın alma akdidir. Sandıkbağı Kara Mahallesi'nde sakinlerinden Ümmügülsüm Hanım ile Ahmet Ağa'nın ortak mülkü olan bahçenin, Yunusve Osman adındaki kişilerin yerlerine, Merreoğlu Ömer'in bahçesine ve umumi yola sınırı vardır. Ümmügülsüm Hanım'ın ve Ahmet Ağa'nın ortak mülkiyeti içerisinde mezbahane, meyveli ve meyvesiz ağaçların olduğu ve bu bahçenin mülkünün satışını konu alır. Taraflar, satıcı olan Ümmügülsüm Hanım, Ahmet Ağa ve alıcı Merre Alioğlu Mustafa olup, icap ve kabulleriyle bahçenin (mebi') 3000 kuruş olan bedel (semen) ile bu bey' (satım akdi) gerçekleşmiştir. *“Sandıkbağı mahallesinden Merre Alioğlu Mustafa'nın mübây'a hücceti kaydıdır Eğin kazası mahallâtından Sandıkbağı Kara Ali mahallesinde sâkine İngiliz Ömer zevcesi mu'arrefetü'z-zât Ümmügülsüm Hanım ibnet-i Emir Mehmed ... mezbûre ile Sadrî oğlu Ahmed Ağa ibn-i el-mezbûr Ömer nâm kimesneden her biri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka Merre Alioğlu Mustafa bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen ve müştereken yedimizde mâl ve mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yunus menzili ve bir taraftan Osman menzili ve bir taraftan Merre Alioğlu Ömer bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd önünde bir sökümlük bağçeyi müstemil bir bâb köhne mülk menzil ve yine mahalle-i mezbûrede kâin bir taraftan seylhâne ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i hâsile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a mülk bağçemizi bicümletin mâ yeştemilühû ve yahvîhi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile mezbûr Mustafa Ağa'ya üç bin guruş ile min ciheti'l-keyfiyeti ma'lûme ve min ciheti'l-kemiyye mechûlet-i meclis teslîm ve tesellümde ba'de'l-kabz ...bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş ile fülûs-ı mezkûru mezbûr Mustafa Ağa yedinden*

¹⁰³ Bardakoğlu, “Bey’ ”, s. 14.

tamâmen ve kâmilên ahz u kabz ve müşârün ileyhâ olan bir kabza fülûsü meclis-i kabzda taadî' eyledim fimâ ba'd menzil ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda bizim aslâ ve kat'â alâka ve medhalimizmi kalmayup müşterî-i mezbûr Mustafa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı omuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiklerinde eserü't-tasdiki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min şehri Rebî'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf."¹⁰⁴

2. Kefalet Akdi

Sözlükte “ilave etmek,¹⁰⁵ katmak, bitiştirmek” anlamına gelen kefâlet güvence sağlamak için kefilin zimmetinin borçlunun zimmetine katılmasını gerektiren akiddir. Kendi zimmetini başkasının zimmetine yükleyen kişiye *kefil*, kefil olduğu asıl borçluya *mekfûlün anh*, lehine kefil olunan alacaklıya *mekfûlün leh*, kefilin üstlendiği şeye de *mekfûlün bih* denir.¹⁰⁶

Kefaletin genel olarak şahsa ve mala kefalet olmak üzere iki türü vardır. Kefilin bir şahsı belirli bir yere getirmeyi üzerine almasıyla oluşan kefalet *kefâlet bi'n-nefs*, herhangi bir malı sahibine ödemeyi üstlenmekle meydana gelen kefalet *kefâlet bi'l-mal* denir.¹⁰⁷

Kefalet kuruluşu bakımından taraflar, irade beyanı ve konusu olarak üç'e ayrılır. Taraflar, kefalet işleminin kefil ve alacaklıdır. İrade beyanı kefilin ve alacaklının icap ve kabulleriyle olan rızalarıdır. Konu itibariyle, şahsa kefaletin konusu bir şahsın teslim edilmesi, mala kefaletin konusu malın teslim edilmesiyle oluşur.¹⁰⁸

Defterimizde 36 numaralı belge kefalet akdi ile ilgili olup Eskicioğlu Karabet'in oğlu İstapan'ın Kalikoğlu David adlı kimseden alacağını konu alır. Tapur Mahallesi'nden Ermeni teb'ası'ndan olan İstapan'ın alacağını ödenmesi gereken tarihten beş gün geçmesine rağmen ödenmemiştir. Fakat David, İstapan'a borcu

¹⁰⁴ Belge No: 18.

¹⁰⁵ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s. 194.

¹⁰⁶ H.Yunus Apaydın, “Kefâlet”, *DİA*, İstanbul 2002, c. 25, s. 168.

¹⁰⁷ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s. 196.

¹⁰⁸ Apaydın, “Kefâlet”, s. 171-173.

olmadığını iletmiştir. İstapan mahkemeye alacağına dair isimlerin ve işaretlerin olduğu imzalanmış, mühürlenmiş temessük denilen borç senedini sunmuştur. David ve eşi Serkiz'in "Kefil bi'il-Mal" ve "Kefil bi'l-Nefs" ile hem şahsa hemde mala kefil oldukları beyan edilmiştir. Borç senedinde 112 kuruştan 50 Osmanlı lirası altın borcun olduğu ve yaklaşık 5600 kuruş'a karşılık geldiği ifade edilmiştir. David'in borcum yok demesine rağmen borç senedine dayanarak 5600 kuruşun ödenmesine kadı tarafından hükmolunmuştur. *"Eskicioğlu Karabet'in Kalikoğlu David nâm kimesnede olan alacak tahsîl i'lâmı. Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki: Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Eskicioğlu İstipan veled-i Karabet nâm kimesne kazâ-i mezkûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezkûr kurâsından Gerüşla karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i devlet-i merkûmeden Kalikoğlu Tavid veled-i Asdar müvâcehesinde yedimde olup işbu mâh-i hâlin beşinci günü târîhiyle muvarrah mumzâ ve mahtûm ve ma'nûn ve mersûm işbu bir kat'a Ermeniyyü'l-ibâre temessük mantûkunca merkûm Tavid ile zevcesi gâibe-i ani'l-meclis Sultane bint-i Serkiz'de her biri ahâri zimmeten lazım gelen meblağa kefîl-i bi'l-mâl ve kefîl-i bi'n-nefs olmak üzere mâlimdan ve yedimden ikrâz ve kabz ve umûrlarına sarfla istihlâk eyledikleri beher adedi yüz on ikişer guruşdan elli aded Osmanlı Lirası altunu ki cem'an beş bin altı yüz guruş zimmetlerinde alacak hakkım olmağal meblağ-ı merkûm beş bin altı yüz guruşu merkûm Tavid'den asâlet ve kefâletine binâen hâlâ talebi derim deyü meâlî takrîrine mevâfik temessük-i mezkûru ibrâziyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında temessük-i mezkûr ber-vech-i muharrer kendinin olduğnu tayı'an ikrâr ve i'tirâf idüp lâkin merkûm İstapan'a ol mikdâr deynim yokdur deye inkâr itmesiyle ancak temessük-i mezkûr-ı ma'nûn ve mersûm kendünün olduğunu mu'terif iken deyn-i mezkûru inkârı şer'an mu'teber olmadığı merkûm Tavid'e ba'de't-tefhîm mücebince temessük-i merkûmu ikrârıyla asâlet ve kefâletine binâen meblağ-ı merkûm beş bin altı yüz guruşu müdde'î merkûm İstapan'a hâlâ edâ ve teslîme merkûm Tavid'e tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cümadi'l-ülâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf."*¹⁰⁹

¹⁰⁹ Belge No: 36.

3. Rehin Akdi

Sözlükte “sabit, devamlı, bir şeyi hapsedme ve alıkoyma” manalarına gelen rehin alacaklının alacağını güven altına almak için karşılıklı onaylarıyla borçlunun bir malını kendisinin veya başkasının yanında hapsedmesi demektir.¹¹⁰ Rehin verene *râhin*, rehin alana *mürtehin*, rehinle teminata bağlanan hakka *merhûn bih*, rehin verilen mala *merhun* ya da *rehîn* denilir.¹¹¹

Rehin akdinin kuruluşu; taraflar, rehinle teminat bağlanacak hak, rehin verilecek mal ve rehnin teslim alınmasından oluşur. Rehin akdi için tarafların Hanefilerce bulûğ çağına ermiş ve reşid olmaları şart olmamakla beraber mümeyyiz küçük ve sefih kanunî temsilcinin izniyle rehin alabilir ve verebilir. Rehinle teminata bağlanacak hakkın alacak hakkı (deyn) olduğunda ittifak vardır. Rehin verilecek malın akid anında bulunup, teslimi mümkün ve Müslümanlar bakımından hukukî değeri bulunmalıdır. Fakihler rehin konusu malın rehin alan kişi tarafından teslim alınması gerektiği hakkında ittifak içindedirler.¹¹²

Defterimizde 34 numaralı belge rehin akdine örnektir. Sandıkbağı Mahallesi’nden Merre Alioğlu Ali’nin İstanbulda bulunan Hanife Hatun’la 1285 yılının Muharrem ayının 5. günü oluşturulan senedinin üstünden 121 gün geçmiş ve 1760 kuruş alacak hakkı vardır. 1760 kuruş karşılığında Hanife Hatun’un alt katta bir oda, avluyu içine alan bir kısım mülkü, bir bahçesi, yirmi okka değerinde bir sini, bir adet elbise ve bir adet döşeği rehin olarak Ali’ye vermiştir. Merre Alioğlu Ali de alacağı olan 1760 kuruş ödenmediği takdirde rehin olarak verilen malların Hacı Bekir Ağa vekâletinde satışının gerçekleştirilip tahsil edilecek miktarın kendisine verilmesini talep etmektedir. Kadı da senetle beraber şahitlerin de tezkiyesini göz önünde bulundurarak rehin olan malların satılıp borcu olan miktarın Merre Alioğlu Ali’ye teslim edilmesine hükmetmiştir. “*Merre Alioğlu Ali Ağa'nın i'lâm kayıdır. Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki: Eğin kazâsı mahallâtından Sandıkbağı mahallesi ahâlîsinden Merre Alioğlu Ali ibn-i el-Hâc Memiş nâm kimesne kasaba-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Şerzilioğlu*

¹¹⁰ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s. 202.

¹¹¹ Halit Çalış-Hasan Hacak, “Rehin”, *DİA*, İstanbul 2007, c. 34, s. 538.

¹¹² Halit Çalış-Hasan Hacak, “Rehin”, s. 539.

Hacı Bekir Ağa ibn-i Mehmed müvâcehesinde mahalle-i merkûme sâkinlerinden olup Derse 'âdet'de bulunan Hanife bin Ömer nâm hâtûn seksen beş senesi Muharremü'l-haramının beşinci günü târihiyle muvarrah bana i'tâ eylediği bir kıt'a sened mantûkunca yüz yirmi bir gün va'desiyle mâlımdan ve yedimden iktirâz ve ahz ve umûruna sarfla istihlâk itmiş olduğu bin yedi yüz altmış guruş mukâbelesinde sened-i mezkûrda münderic olduğu vecihle gâibe-i mezbûre Hanife'nin mâlı ve mülkü olan mahalle-i merkûmede ma'lûmü'l-hudûd tahtânî bir oda ve bir sofayı müstemil bir bâb mülk menziliyle yine mahalle-i mezbûrede vâki' kezâlik mâlı ve mülkü olan bir taraftan Yaşar Ağa hânesi ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir ...bağçesini ve yirmi kıyye nühâs ve bir sini ve bir aded sırmalı anterî ve bir aded sırmalı zenne şiltesini bana rehn vaz' ve teslim eylediğinde ben dahi irtihân ve kabz ve kabûl eyledimden sonra müddet-i merkûme hitâmında meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz altmış guruşu bana edâ ve teslim idemediği sûretde emlâk ve eşyâ-i merhûne-i mezkûreleri bi'l-müzâyede âhara bey ve esmân-ı hâsılasından alacağım olan meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz altmış guruşu bana edâ ve teslim mezbûr Hacı Bekir Ağa'yı akd-i rehinde cârî olan vekâlet-i devriye-i sahîha-i şer'îyye ile kabûlünü hâvî vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn itmemele emlâk ve eşyâ-yı merhûne-i mezkûreleri bi'l-müzâyede âhara bey' ve esmân-ı mebî'asından alacağım olan meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz altmış guruşu vekâletine binâen bana edâ ve teslim mezbûr Hacı Bekir Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık sened-i mezkûru ibrâziyla ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'î mezbûr Ali ber-minvâl-i muharrer müdde'âsını ler biri mahallinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Köse Osman Ağa ibn-i Ömer ve Mehmed Yaşar Ağa ibn-i Ebubekir şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince sâlifü'z-zikr emlâk ve eşyâ-i mezkûreleri bilmüzâyede semen-i misilleriyle âhara bey' ve esmân-ı mebî'alarından mezbûr Ali Ağa'nın alacağı olan meblağ-ı mezkûr bin yed yüz altmış guruş mezbûr Ali Ağa'ya edâ ve teslim vekîl-i mezbûr Hacı Bekir Ağa'ya tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cemâziye'l-evvel lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf. ¹¹³

¹¹³ Belge No: 34.

4. Şüf'a

Sözlükte “ilave etme, birleştirme” manalarına gelen şüf'a fıkhıta satım veya bu hükümdeki bir akidle alınmış gayrı menkul veya gayrı menkul hükmündeki özel mülkiyete konu bir malı müşteriye mal olduğu ücretle cebren alıp mülkiyetini elde etme hakkı demektir.¹¹⁴ Şüf'a hakkı olan kişiye *şefi'* veya *şüf'adar*, satılan mülke *meşfû*, şefi'aya şufa hakkı sağlayan kendi mülüne ise *meşfûun bih* denir.

Mebiin kendisinde ortak olan kimse şüf'a hakkından cayarsa sıra mebiin haklarında ortak olan şefia gelir. Bunun da vazgeçmesi durumunda bitişik komşu şüf'adar olur ve mülkün bedeli karşılığında cebren almaya hak kazanabilir.

Şüf'a için belli şartların oluşması gerekir. Meşfû olan mülkün menkul değil gayrı menkul olması lazımdır. Meşfû bir bedel karşılığında verildiğinde şüf'a hakkı oluşur. Meşfuun bihin de gayrı menkul olması gerekir. Semen miktarı malûm olmalıdır. Ayrıca cumhura göre şüf'a hakkına sahip olmak için Müslüman olma şartı yoktur.¹¹⁵

Defterimizde şüf'a ile ilgili 2 numaralı belgeyi burada vereceğiz. Belgede Nâ'ib mahallesinden Kankortluoğlu Usta Ahmed adındaki kişinin mahkemeye gelip, bulunduğu mahallede tasarruf sahibi olduğu mülküne bitişik bir bahçenin satıldığını belirtir. Bu bahçeyi Mesud Efendi, Hacı İsmail adındaki kişiye sattığını ve o anda haberinin olduğunu ve mülküne bitişik gayrı menkulde şüf'a hakkı olduğundan dolayı kendisine satılmasını talep etmektedir. “*Eğın kazâsı mahallâtından Nâ'ib mahallesi ahâlîsinden Kankortluoğlu Usta Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp mahalle-i mezbûrede mutasarrıf olduğum mağazam ittisalinde kâin Mesud Efendi vâlidesi merhûmenin bir kıt'a bağçesini Hacı İsmail nâm kimesneye bey' itmiş oldukları bu ânda mesmû'um olup ittihâz-ı şuf'ası olduğum ecilden taleb-i temellük iderim deyü da'vâ. Fî 19 Zilka'de sene 85.*”¹¹⁶

¹¹⁴ İbrahim Kâfi Dönmez, “Şüf'a”, *DİA*, İstanbul 2010, c. 39, s. 248.

¹¹⁵ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s. 165-166.

¹¹⁶ Belge No: 2.

C. Aile Hukuku

İslamda aile “karı kocanın devamlı olarak beraber yaşama, dayanışma, çoluk çocuk sahibi olma konusunda karşılıklı rızasına dayanan basit ve medeni bir akitle vücut bulmuş, ahlak hukuk ve bakımlarından çocuk ve yakın akrabaya kadar uzanan karşılıklı hak ve vazifelerin ördüğü ictimâî ve hukuki bir müessese”¹¹⁷ diye ifade edilebilir.

Ailenin hukuki yapısı ve bu ilişkiden doğan haklar fıkhîta münâkehât bölümünde tetkik edilirken klasik fıkıh kitaplarında ibadât, muâmelât ve ukûbât bölümlerinde yerini almıştır. Aile hukuku kendi içerisinde nikâh, mehir, talak, nafaka vb. konulara ayrılır. Defterimizde aile hukukuyla ilgili nikâh ve mehirde 1, nafakada 1 tane olmak üzere 2 tane kayıt mevcuttur. Bu sebepten nikâh, mehir ve nafaka hakkında asli bilgi ve esaslara değinip davaları inceleyeceğiz.

1. Nikâh

Sözlükte “birleştirme, bir araya getirme; evlenme, evlilik; cinsel ilişki” anlamına gelen nikâh fıkhîta evlenmeye mani durumu olmayan bir erkek ile bir kadının hayatlarını birleştirmelerini sağlayan akdi ve evlilik ilişkisine denir.¹¹⁸

Kur’ân-ı Kerim’de evlenmeyi teşvik eden,¹¹⁹ evlilik birliğinin amacına işaret eden,¹²⁰ evlilik birliğinde tarafların hak ve görevlerini belirten¹²¹ ve evlenilmesi haram olan kadınları belirleyen¹²² ayetler olmakla birlikte evlenmenin kuruluş biçimini tanımlayan ayetin olmaması Kur’ân’ın evlenme akdinin biçiminden çok evlilik birliğinin amaçlarına vurgu yaptığı ve aile kurumuna verdiği önemden anlaşılabilir.¹²³

¹¹⁷ Hayreddin Karaman, *Mukayeseli İslâm Hukuku*, İz Yayıncılık, İstanbul 2013, c. 1, s. 302.

¹¹⁸ Fahrettin Atar, “Nikâh”, *DİA*, İstanbul 2007, c. 33, s. 112.

¹¹⁹ Nur-24/ 32,33.

¹²⁰ Rum-30/21.

¹²¹ Nisa- 4/19, 20, 34, 129.

¹²² Bakara- 2/221, Nisa-4/22,25, Maide-5/5, Nur-24/3.

¹²³ H. Yunus Apaydın, “Nikâh Akdinin Mahiyeti ve İmam Nikâhı Uygulaması”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sy. 9, 2000, s. 372-373.

Nikâhın hükmü hakkında müçtehidlerimiz ihtilaf etmişlerdir. Zahiriler, “Evleniniz”¹²⁴ ayeti kerimesinin zahiriyle amel edip, bu ayetin vücub ifade ettiğini, dolayısıyla imkânı olanlara evlenmenin farz olduğunu söylemişlerdir. Şafîiler ise, “(Nikâhlanması haram olan kadınların) dışında kalanlar, size helal kılındı”¹²⁵ ayetinde nikâhın helal kılındığını ve helal kavramının mübah ile eş anlamlı olduğunu beyan ederek nikâhın mübah olduğunu ifade etmişlerdir. Hanefilere göre ise çeşitli durumlara göre değişirken, mutlak olarak sünnettir. Bunun yanında evlenmediği takdirde zina edeceği kesin olanlar için farz, evlendiği takdirde karısına zulmedeceğinden korkanlar için mekruhtur.¹²⁶

Gerekli şart ve vasıfları taşıyan bir çift arasında evliliğin vücut olması “nikâh akdinin” usulüne uygun olarak yapılmasına bağlıdır. Akdin geçerli olabilmesi için rükünlerin ve şartların olması elzemdir. Rükünleri *irade beyanı (icab ve kabul), taraflar ve akdin mevzuu* olmak üzere üç unsurdan oluşurken akdin şartları ise *in'ikad (kuruluş), sıhhat, nefâz ve lüzûm şartları* dediğimiz dört unsurdan oluşmaktadır.

Akdin rükünlerinden olan *icab*, taraflardan birinin diğerinden önce akde razı olduğunu bildirmek için söylediği sözken, kabul ise yapılan icabı onayladığını ifade eden sözdür. *Tarafların* buluş çağında erkek ve kadının olması gerekir. Akdin üçüncü rükünü olan *akdin mevzuu* ise karı-kocanın karşılıklı hak ve vazifelerini ifade eder.

Akdin şartlarından olan *in'ikad şartı* akdin vücuda gelmesini temin eden şartlardır. Bunlar icab ve kabulün her cihetten aynı unsurlar üzerinde birleşmesi ve uyuşması; icab ve kabulün aynı yer ve zamanda olması; akdi yapanların birbirinin söylediklerini işitip anlaması; icapdan sonra ve kabulden önce icabı iptal eden bir durumun olmaması; tarafların asalet, vekâlet ve velayet yollarından birisi bakımından evlenme veya evlendirme ehliyetine haiz olması ve evlenecek kadın Müslüman iken erkeğin gayr-i müslim olmasıdır. Sahih ve muteber olmasını temin eden şartlara “*sıhhat şartları*” denir. Bunlar evlenme manilerinin bulunmaması,

¹²⁴ Nisa-4/3.

¹²⁵ Nisa-4/24.

¹²⁶ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s.237.

velinin bulunmaması, şahidler ve ilandır. Şahitlerin hür ve Müslüman olan iki erkek yahut bir erkek ile iki kadının nikâh akdi esnasında hazır bulunması gerekir.¹²⁷ Yapıldığı andan itibaren başka bir hususa muhtaç olmaksızın geçerli olmasını sağlayan şartlara *nefaz şartları*, nikâhın bağlayıcılığını sağlayarak fesih davasına imkân vermeyen şartlara da *lüzum şartları* denir.¹²⁸

Osmanlı Devleti'nde belli bir dönemden sonra nikâhların tescil işinin kadı kontrolündeki imamlara bırakılması siyasal otorite tarafından gerek halka gerekse kadınlara yardım ve yüklerini hafifletme amacıyla bu görev icra ediliyordu. İmamlar akitlere uygun bir şekilde nikâhı kayıt altına alıp, belgeleri kadınlara ulaştırırlardı.¹²⁹

Nikâh akdi “nikâh” ve “tezvic” kavramlarıyla yapılır. Çünkü bunlar nikâh akdinde kullanılan sarih ifadelerdir.¹³⁰ Defterimizde 1 adet nikâhla ilgili belge mevcuttur. “Eğın kazâsı tâbi’ Ardos karyesi sâkinelerinden zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî kimesneler ta’rîfleriyle mu’arrefe olan... bint-i İbrahim nâm bîkr-i bâliğa meclis-i şer’-i hatîr-i lâzımü’t-tevkîrde karye-i merkûme ahâlîsinden... Hasanoğlu Hasan bin Molla Ali nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta’bîr-i ani’l-merâm idüp benim işbu meclis-i şer’de mâni’-i şer’iyyem olmadığı sâbit ve mütehakkık olduğundan nefsimi iki yüz elli guruş kıymetlü bir aded kutnu entârî ile yüz elli guruş kıymetlü bir aded salta ve elli guruş kıymetlü bir aded şâl ve otuz guruş kıymetli bir aded fes ve püskül ve elli guruş kıymetli bir çift çizme ve bir yemenî ve bir çift çorap ve otuz guruş kıymetli bir aded çarşaf ki beş yüz altmış guruş mehr-i mu’accel ve beş yüz elli guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle hâzır-ı mezbûr Hasan'a tezvic ve tenkîh eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tezevvüc ve tenekküh eyledi didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu.”

¹²⁷ Abdullah b. Mahmûd b. Mevdûd el-Mavsîlî, *el-İhtiyar Li-Ta’lîlî’l-Muhtâr* (terc. Mehmet Keskin), Hikmet Yayıncılık, İstanbul 2012, c.3, s. 11.

¹²⁸ Karaman, *Mukayeseli İslâm Hukuku*, c. 1, s. 328-335.

¹²⁹ Apaydın, “Nikâh Akdinin Mahiyeti ve İmam Nikâhı Uygulaması”, s. 375.

¹³⁰ el-Mavsîlî, *el-İhtiyar*, c. 3, s. 10

2. Mehir

Sözlükte “ücret”¹³¹ manasına gelen mehir erkeğin evlenirken kadına verdiği veya vereceğine dair taahhüt ettiği mal veya paraya denir.¹³² Mehir, kadının bedeli değil veya ondan istifade imkânının karşılığı değil, bir ömür boyu beraber yaşama arzusunun, erkeğin kadını talebinin sembolik alametidir ve hediye kabilindedir.¹³³

Mehrin en az miktarını tesbit ederken Hanefiler 10, Malikiler 3 dirhem demişlerdir. Şafîiler ve Hanbelîlerise mehrin en az miktarına bir had koymamışlardır. Hatta asr-ı saadette bir çift nalın, bir avuç kavutnikâh için mehir olarak kabul edilmiştir.¹³⁴ Câbir (r.a) ve Abdullah b. Ömer (r.a)’in rivayetine göre Hz. Peygamber (s.a.v): “*On dirhemden az mehir olmaz*” buyurmuştur. Mehir Allah (c.c)’ın bir hakkı olarak sabit olduğundan dolayı, koca akid esnasında mehri reddeder veya mehirden söz etmezse nikâh akdedilmiş olmaz. Bu sebeple kadın mehir miktarını belirleme hakkına sahiptir.¹³⁵

Mehir taraflarca karşılıklı belirlenip belirlenmemesine göre mehr-i müsemma ve mehr-i misl olarak ikiye ayrılır. Mehr-i müsemma da mehr-i mu’accel ve mehr-i müccel olarak ikiye ayrılır. Defterimizde mehir ile ilgili tek belge nikâh kısmında da belirttiğimiz 145 numaralı belgedir.

a. Mehr-i Mu’accel

Tarafların karşılıklı rızasıyla belirlenen mehir nikâh akdi sırasında ödenebileceği gibi ileriki tarihlerde de ödenebilir. Nikâh akdi sırasında peşin ödenen mehre *mehr-i mu’accel* denir.

Defterimizde mehr-i mu’accel örnek 145 numaralı belgedir: “...*meclis-i şer’de mâni’-i şer’iyyem olmadığı sâbit ve mütehakkık olduğundan nefsimi iki yüz elli guruş kıymetlü bir aded kutnu entârî ile yüz elli guruş kıymetlü bir aded salta ve elli guruş kıymetlü bir aded şâl ve otuz guruş kıymetli bir aded fes ve püskül ve elli guruş kıymetli bir çift çizme ve bir yemenî ve bir çift çorap ve otuz guruş kıymetli bir*

¹³¹ M. Akif Aydın, “Mehir”, *DİA*, İstanbul 2003, c. 28, s. 389.

¹³² Ahmet Yaman, *İslam Aile Hukuku*, Marifet Yayınları, İstanbul 1999, s. 60.

¹³³ Karaman, *Mukayeseli İslâm Hukuku*, c. 1, s. 346.

¹³⁴ Çeker, *İslam Hukukunda Akidler*, s. 235.

¹³⁵ el-Mavsîlî, *El-İhtiyar*, c.3, s. 59.

aded çarşaf ki beş yüz altmış guruş mehr-i mu'accel..."burada geçen mehr-i mu'accel olan mallar şöyledir:

- 250 kuruş değerinde 1 adet kutnu entari
- 150 kuruş değerinde 1 adet salta
- 50 kuruş değerinde 1 adet şal
- 30 kuruş değerinde 1 adet fes ve püskül
- 50 kuruş değerinde 1 çift çizme, 1 yemeni ve 1 çift çorap
- 30 kuruş değerinde 1 adet çarşaf
- Toplamda 560 kuruş değerinde mehr-i mu'accel verilmiştir.

b. Mehr-i Mü'eccel

Nikâh akdinde belirtilerek evlendikten sonraki belli bir zamanda ödenecek olan, ertelenmiş veya te'cil edilmiş anlamına gelen mehre *mehr-i mü'eccel* denir.

Defterimizde mehr-i müeccele örnek yine 145 numaralı belgedir: "...beş yüz elli guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle *hâzır-ı mezbûr Hasan'a tezvîc ve tenkîh eylediğimde...*"¹³⁶Buradaki sonradan verilecek olan miktar 550 kuruştur.

3. Nafaka

Sözlükte " infak edilen şey, harç, yaşamak için gerekli azık, mal, aile reisinin ev halkı için bulundurması gereken yiyecek, giyecek ve benzeri şeyleri" ifade eden nafaka fıkıh terimi olarak kişinin bakmakla yükümlü olduğu şahısların, sosyal seviyesine göre normal bir hayat sürdürebilmeleri için ihtiyaç duyduğu ve mükellefin de temin ile yükümlü bulunduğu şeylerin tümüne denir.¹³⁷

İslam hukukunda nafaka ve yükümlülüğünün aile hukukuyla sınırlı olmadığı, sosyal adalet, hayvan hakları ve çevrenin korunması hatta canlıların ve canlı olmayanların varlığını devam ettirebilmelerini sağlayan harcamalara da denildiği görülmektedir. Bu sebeple aile hukukundan doğan nafaka türlerini ayırt etmek daha

¹³⁶ Belge No:145.

¹³⁷ Karagöz, *Dini Kavramlar sözlüğü*, s.511.

uygundur.¹³⁸ Buna dayanarak nafakayı *evlilik, iddet, hıdane ve eytam sandığından alınan nafaka* olmak üzere dört bölümde ele alacağız.

a. Evlilik (Zevciyyet) Nafakası

Evliliğin hükümlerinden biri olan zevciyyet nafakası, kadın zengin veya fakir olsun hayatını sürdürebilmesi için gereken her türlü ihtiyacın koca tarafından karşılanmasına denir. İslam hukukçularının büyük çoğunluğu evlilik nafakasında fakir, gaib veya hasta bile olsa kocanın nafaka borçlusu, kadının zengin bile olsa nafaka almaya hakkının olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Bu yükümlülük koca tarafından yerine getirilmediği takdirde kadın mahkemeye gidip davacı olabilir.

Kur'ân-ı Kerim'de “Varlıklı olan kimse, nafakayı varlığına göre versin...”¹³⁹ ayetinde de belirtildiği üzere nafaka kocanın mali durumuna göre değişir. Hatta zengin ise kadına hizmetçi tutulabileceği ifade edilmiştir.

b. İddet Nafakası

Sözlükte “saymak” manasına gelen iddet, kocası ölen, boşanan veya evliliği feshedilmiş kadının, bu evlilikle ilgisinin tamamen kesilmesi ve başkasıyla evlenecek hale gelebilmesi için beklemesi gereken müddet demektir.¹⁴⁰ Bu süre içerisinde kadına verilen nafakaya iddet nafakası denir.

Hanefilere göre ric'i ve bain talak ve istisnaları olmakla birlikte fesih iddeti bekleyen kadının yiyecek, giyecek ve mesken vb. ihtiyaçlarının karşılanması kocaya aittir. Maliki ve Şafîiler ric'i talak ve kadının hamile olmayan kadına bain talak iddetinde nafaka gerektiğini kabul etmezler. Onlara göre bu durumda sadece meskene hak kazanır.¹⁴¹

c. Hıdane Nafakası

Sözlükte “bir şeyi yanına almak, çocuğu kucağına almak ve beslemek” anlamına gelen hidâne, İslam hukukunda küçüğün ve bu hükümde olan bireylerin gerektiği şekilde büyütülüp yetiştirilmesi, korunup gözetilmesi ve eğitilmesi

¹³⁸ Celal Erbay, “Nafaka”, *DİA*, İstanbul 2006, c. 32, s. 282.

¹³⁹ Talâk-65/7.

¹⁴⁰ Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, c.1, s. 387.

¹⁴¹ Mehmet Akif Aydın, *İslam-Osmanlı Aile Hukuku*, İFAV Yayınları, İstanbul 1985, s. 51.

amacıyla kanun koyucunun belirli şahıslara tanıdığı hak, yetki ve sorumluluklara denir.¹⁴² Küçüğün velâyeti kural olarak babaya, hidânesi ise anneye aittir. Fakihler, Hz. Peygamber ve sahabe dönemindeki bu uygulamalardan hareketle evlilik sonrasında çocuğun velayetinin öncelikli olarak babaya, hidânesinin de anneye ait olduğu icmâ ile sabit olduğunu ifade ederler.

Çocuk yanında, bakım ve yetiştirmesinde olan kadın çocuğun babasının zevcesi veya boşanmış olup iddet bekleyen karısı değilse ona ücret ödenmesi lazımdır. Hidâne ücreti önce çocuğun, malı yoksa babasının, bu da fakir ise nafakası üzerine düşen kişinin borcudur.¹⁴³

d. Eytam Sandığından Alınan Nafaka

Eytâm sandıkları, vefat eden anne ve babadan intikal eden malların zayi edilmeden sağlıklı bir şekilde muhafaza edilerek hukuki olarak malları üzerinde tasarruf etme ehliyetine sahip olduğu rüşd dönemine geldiğinde sahibine ulaştırılması sorumluluğudur. Bu sistem Osmanlıda ferdi olarak uygulanmaktayken sonraları kurumsal bir hüviyet kazanmıştır.¹⁴⁴

Osmanlıda kassâmlar yetimlerin bu durumlarına ayrı bir hassasiyet göstermiştir. Tespiti yapılan mallar yetimin bir yakını veya olmaması durumunda kadı tarafından belirlenen bir vasiye bırakılırdı. Bu vasi yetimin her türlü sorumluluğunu üstlenmekte ve mallarının muhafazasını sağlamakla yükümlüdür. Defterimizde bu türden 1 belge bulunmaktadır: “*Sağîrûna vasî ve nafaka hücceti kayıdır. Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe’asının Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Aznavuroğlu Kirkor veled-i Bedros’un sulbî sağîr oğulları Aznavur ve Martiros ve sağîre kızı Maryem’in babaları müteveffâ-yı murkumda irsen müntakil ber-mûceb-i kassâm husse-i irsiye-i ma’lûmelerini hıfza ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer’-i enverden bir vasî nasb ve ta’yîn olunmak ehem ve elzem olmağla sağîrûn-ı mezbûrûnun vâlideleri olup her vecihle umûr-ı vesâyeti rû’yete kâdire idüğü zeyl-i vesikada muharrerü'l-*

¹⁴² Ali Bardakoğlu, “Hidâne”, *DİA*, c. 17, s. 467.

¹⁴³ Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, c.1, s. 400-401.

¹⁴⁴ Tahsin Özcan, Osmanlı Toplumunda Yetimlerin Himayesi ve Eytâm Sandıkları, *İ.Ü.İ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy. 14, 2006, s.106.

esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-vesika Marta bint-i Mardıros nâm mezbureyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri sağırûn-ı mezbûrların vakt-i rüşd ve sedâdlarına değın babaları müteveffâ-yı merkûmda müntakil hisse-i irsiye-i ma'lûmelerini hıfza ve tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yîn buyuruldukda ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya te'ahhüd ve iltizâm eylediğinden sonra vasiyye-i mezbûre Marta talebiyle hâkim-i mûmâ ileyh hazretleri sağırûn-ı mezbûrûnun ber-vech-i mübeyyen babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mâlından işbu târîh-i kitâbdan beher yevme kırk para nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sağırûn-ı mezbûrûn Aznavur ve Mardıros ve Maryem'in nafaka ve kisve bâha ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harc ve sarfa ve vakt-i hâcetde istidâneye ve inde'z-zafer sağırûn-ı mezbûrların mâllarına rücû'a vâlideleri mezbûr Marta'ya izin virilmeğın mâ vaka 'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Saferü'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.”¹⁴⁵

D. Vasi ve Kayyım Tayini

Sözlükte “eklemek, bitişmek; birinden bir işi üzerine almasını istemek” anlamına gelen vasy kelimesinden türeyen vesâyet, eda ehliyeti olmayan veya eksik olanlarla ehliyeti sonradan kısıtlananların mallarını koruma ve işletme, onlar adına mallarında tasarrufta bulunma yetki ve sorumluluğunu veya hâkim tarafından bir kimseye bu yetkinin verilmesine denir.¹⁴⁶ İslam Hukukunda vesayet, Hanefilere göre icap ve kabul ile kurulurken; diğerk fakihlere göre ise sığa ile beraber sığanın öğeleri olan mûsî, vasî ve mûsâ bih akdın unsurlarından sayılır.

Akıl hastası ve gayri mümeyyiz küçük hukuken eda ehliyeti hiç bulunmayanlarla mümeyyiz küçüklerin haklarının korunması dini ve insani bir vazifedir. Osmanlı toplumunda ebeveynlerini kaybetmiş çocukların başıboş bırakılmamaları, iyi yetiştirilip korunmaları için mahkeme onlar adına mallarını idare edebilecek bir vasi tayin ederdi. Genelde ebeveynler hayatteyken akrabalar arasından

¹⁴⁵ Belge No:110.

¹⁴⁶ Ali Bardakoğlu, “Vesayet”, *DİA*, İstanbul 2013, c. 43, s. 66.

vasi tayin edebilirken mahkeme tarafından da aile dışından biri tayin edilebilir.¹⁴⁷ Baba ve dede tarafından belirlenen kişiye *vasî-i muhtâr*, kadı tarafından tayin edilen kişiye *vasî-i mansûb* adını alır.¹⁴⁸

Defterimizde vesayetle ilgili 3 belge mevcut olup 98 numaralı belge buna örnektir. Belgede Haponosekreği köyünden Evcioğlu Osman'ın oğlu Mehmet'in vasî tayin davası işlenmiştir. Mehmed'in babası vefat ettiğinden dolayı Ballioğlu el Hâc Osman Efendi, Veli Bey, İmâmzâde Mustafa Efendi, Tataroğlu Bekir Ağa adındaki köy sakinleri Mehmed'in, İstanbul'da (eski adı Der'aliyye) ikamet etmesinden dolayı vasî tayin edilmesi gerektiğini mahkemeye bildirmişlerdir. Kadı efendi de Mehmet gelene kadar mirastan hissesine düşen payın korunması için Ballioğlu Ahmed Ağa İbn-i Musa'yı vasî tayin etmiştir. "*Gâib-i mezbûrun vasî hücceti kaydıdır. Eğin kazâsı kurâsından Hapanosekreği karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Evcioğlu Osman bin Hasan bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu hâlâ Der'aliyye'de sâkin Mehmed'in babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm hissesine gelinceye değin hıfza bi vasî nasb ta'yîn olunmak iktizâ itmeğın emânetle me'lûf ve istikâmetle mevsûf ve her vecihle umûr-ı vasâyeti rü'yete kâdır idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka Ballioğlu Ahmed Ağa ibn-i Musa nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri gâib-i mezbûr Mehmed'in Der'aliyye'den gelinceye değin babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm kendüsüne isâbet iden hissîsini hıfza vasî nasb ve ta'yîn buyuruldukda ol dahi vasâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhud ve iltizâm itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilhicce'ti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.*"¹⁴⁹

Kayyım tayini kavramı ise; "bir şeyin bakımını üstlenmek, onu yönetmek, birinin mal varlığını idare etmek anlamlarına gelir. İslam hukukunda kayyım,

¹⁴⁷ Veysel Gürhan, "Osmanlı Devleti'nde Kayyımlık Müessesesi: 18. Yüzyıl Diyarbekir Şer'iyye Sicillerine Göre Kayyımlık Müessesesinin Hukuki, İdari ve Sosyal Olarak Uygulanışı", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2017, s. 1075.

¹⁴⁸ Bardakoğlu, "Vesayet", s. 66.

¹⁴⁹ Belge No: 98.

hâkimtarafından kısıtlı, gaip vb. kişiler adına hukuki tasarrufta bulunmak üzere tayin edilen kimse anlamında kullanılır.

Her ikisi de vesayet organlarından olmasına rağmen vasî ve kayyım arasında atanma amacı ve işlev olarak farklılıklar vardır. Vasilik müessesesi ailede veli konumundaki ebeveynin herhangi bir sebeple hayatını kaybetmesi durumunda mahkeme tarafından yaşça küçük kimselere güvenilir kimselerin atanmasıdır. Lakin kayyımın atanma sebepleri farklıdır. Kayyım haber alınamayan kayıp kişilerin malları üzerine atanan kişilerdir. Eğer bir kişi ortada yoksa veya başka diyarlara giderek kendisinden uzun süredir haber alınamıyorsa ve ortada kendisine ait mal veya mülk varsa kayyımın atanması elzemdir.¹⁵⁰

Defterimizde kayyım ile ilgili 2 kayıt mevcuttur. Kayyım konusuna örnek olarak 111 numaralı belgeyi burada açıklayacağız. Belge Ermeni teb'ası'ndan Beşiroğlu torunu Agob'un kayyûm hüccetidir. Ermeni milletinden olan Aznavur'un ölümünden dolayı oğulları Bedro ve Artin, kızı Arosik'e kalan malların ve eşyaların korunması ve işlerin görülmesi için bir kayyım tayin edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Ölenin akrabaları olup bölgede bulunmamalarından dolayı Kadı Efendi Kürkcü Makdis Agob'u akrabalar gelene kadarkalan mülke ve işlerin görülmesine kayyım tayin etmiştir. *"Beşiroğlu hafîdi Agob'un bu dahi kayyûm hüccetidir. Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Aznavur veled-i Bedros nâm kimesnenin sulbî kebîr oğulları gâibân-ı ani'l-beled Bedros ve Artin ve sulbiye kebîre kızı gâibe-i ani'l-beled Arosik nâmûn kimselere babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emvâl ve eşyâlarını hıfza ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bir kayyım nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla gâibûn-ı merkûmların akrabaları olup her vecihle umûr-ı vesâyet ve kayyûmluğu rü'yete kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarına mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-kitâb Kürkcü Makdis Agob veled-i İstegan nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri gâibûn-ı merkûmûnlar bu tarafa gelinceye deği ber-vech-i muharrer babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emvâl ve*

¹⁵⁰ Gürhan, "Osmanlı Devleti'nde Kayyımlik Müessesesi", s. 1076.

eşyâlarını ve nükûdlarını hıfza ve kemâ yenbağî hirâset ve hıfza merkûm Makdis Agop'u kayyim nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi kayyumluğu mezkûru ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya te'ahhüd ve iltizâm itmeğın gıbbe't-tasdiki 'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf."¹⁵¹

E. Vekâlet

Vekâlet sözlükte “birine güvenmek, bir işi güvenilir birine bırakmak” anlamındaki vekil kökünden türemiştir. Fıkıhtaki manası ise, bir kimsenin birine kendi adına hukuki işlem yapma yetkisi vermesini ve bu yetkiyi ifade eder. Kendisine iş tevdi edilen tarafa *vekil*, tevdi edilen kişiye *müvekkil*, vekil kılmaya *tevkil* denir.¹⁵² Kur’ân-ı Kerimde “ Onlar: Allah bize yeter, o ne güzel vekildir.” dediler.”¹⁵³ Başka bir ayette “...sen onu vekil edin.”¹⁵⁴ koruyucu olarak Allah’ı bilip ve ona güvenmek vurgulanmıştır. Bunun yanında “Allah’a tevekkül ettim.”¹⁵⁵ ayetinde olduğu gibi vekâletin havale etme anlamı kullanılmıştır.

Vekâlet müessesesi insanlara bir aracı kurum görevi yaparak kolaylık sağlar. Yapılacak olan akitle bir kişi taraflardan birinin yerine geçerek, hükümlerin sonucuna katlanır. Vekil olacak kişide anlamından da anlaşılacağı üzere iş yapabilme kabiliyeti, ileri görüşlülük ve sorumluluk gibi nitelikler olmalıdır.¹⁵⁶

Vekâlet ücretli veya ücretsiz olabilir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v) zekat memurlarını görevlendirip, emeklerinin karşılığı olan ücreti vermiştir. Eğer vekâlet ücretsiz yapılırsa vekâlet verene bir yardımdır. Ücretli olduğu takdirde icare hükümleri uygulanır. Vekâlet bağlayıcı olmayan bir akittir. Bu yüzden vekilin ya da vekâlet verenin iş bitmeden akdi feshetmeleri mümkündür.¹⁵⁷

¹⁵¹ Belge No: 111.

¹⁵² Bilal Aybakan, “Vekâlet”, *DİA*, İstanbul 2013, c. 43, s. 1.

¹⁵³ Ali İmran-3/173.

¹⁵⁴ Müzzemmil-73/9.

¹⁵⁵ İbrahim-14/12.

¹⁵⁶ Murtaza Köse, İslam Hukukunda Temsil Kavramı ve Vekâlet-Temsil İlişkisi, *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:12, sy. 34., 2008, s. 226.

¹⁵⁷ Hamdi Döndüren, *Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihali*, Erkam Yayınları, İstanbul 2010, s. 551.

Defterimizde vekâletle ilgili 14 adet belge mevcuttur. Buna örnek; 25 numaralı belge Pegir köyünden Emine Hatun'un torunları Ahmed ve İbrahim'in vekâlet hücceti kaydıdır. Emine Hatun'a Ayasofya-i Kebire Vakf-ı Şerîfi'nin kullanımında ve himayesinde olan İstanbul Çarşu-yı Kebirin Bodrum Han'ı denilen yerde yarım odamüteveffiye annesi Hafize'den kalmıştır. Bu odayı torunları Ahmed ve İbrahim'e vermek suretiyle Hacı Mehmed Efendi'yi 3000 kuruş karşılığı vekil tayin etmiştir. *“Pegir karyesinden Ahmed ve İbrahim'in vekâlet hücceti kaydıdır. Eğin kazâsı kurâsından Pegir karyesinde sâkine mu'arrefetü'z-zât Emine Hâtûn ibnet-i Mehmed bin Ali nâm merkûme meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Hüseyin mahzarında hafîdleri Ahmed ve İbrahim hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm idüp Ayasofya-i Kebîre Vakf-ı Şerîfi müstefekâtından olup mahmiye-i İstanbul'da Çarşu-yı Kebîr'de Bodrum Hânı dimekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd Hân derûnunda tahtında sol tarafından köşede vâki' vâlidem müteveffiye Hafize bint-i Abdullah'dan müntakil bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâre teyn müstakillen taht-ı tasarrufumda olan nisf odayı üç bin gurus bedel-i medfû' ve makbûzam makâbelesinde hafîdlerim hâzırân-ı mezbûrân Ahmed ve İbrahim'e ber-vech-i munâsafe ferâğ ve tefvîz itmeme anlar dahi ber-vech-i muharrer teferruğu ve tefevvuz ve kabûl itmeleriyle mahallinde mütevellîsi hâzır olduğ hâlde nisf oda-i mezkûru hafîdlerim hâzırân-ı mezbûrân uhdelerini ber-vech-i nisfiyyet ferâğını takrîre ve sened-i lâzimesini ahz ve hâzırân-ı mezbûrâna i'tâ ve teslîm ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile mezbûr Hacı Mehmed Efendi'yi vekil ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimin mahallinde edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi didikde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.”¹⁵⁸*

¹⁵⁸ Belge No: 25.

F. Şahitlik

Sözlükte “hazır bulunmak, haber vermek, bilmek, gözlemek, görmek” anlamlarındaki şehadet kökünden türeyen şahid, fıkıh terimi olarak bir olaya tanık olan veya tanıklık eden kişiye denir.¹⁵⁹ Şahidin akli başında, ergenlik çağına gelmiş, hür, şahitlik için gerektiği kadar sağlıklı ve adil olması gerekir.¹⁶⁰ Şehadette bulunan kişiye *şahit* veya *şehîd*, lehine şahitlik edilen kişiye *meşhûdun leh*, aleyhinde şahitlik edilen kişiye *meşhûdun aleyh* ve şahitlik edilen mevzuya ise *meşhûdun bih* kavramlarıyla ifade edilir.¹⁶¹

Mecellede “bir kimsenin diğerinde olan hakkını ispat için hâkim huzurunda ve tarafların yüzlerine karşın şehâdet kelimesini kullanarak, şahitlik ederim diyerek haber vermek”¹⁶² anlamına gelen şahitliğin biri *tahammül* diğeri de *eda* olmak üzere iki aşaması vardır. Kişinin şahitlik edeceği olayı bilmesi *tahammül*, şahidin tanık olduğu olayı hâkimin huzurunda dile getirmesi *edâ* şeklinde ifade edilir.¹⁶³ Tahammül aşamasını *şahit olmak*, eda aşaması ise *şahitlik etmek* diye ifade edilebilir. Defterimizden örnek: “...*Mehmed ve Ebubekir'in ber-vech-i meşrûh mâl ve mülkleri olduğuna şahidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her biri müttefikü'l-lafz ve 'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itmeleriyle ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri şer'an makkûle olmağın mücebince...*”.¹⁶⁴ Burada şahitlerin dava sırasında hâkimin huzurunda “*edâ-yı şehâdet*” kavramıyla şahit olduklarını görüyoruz.

Mecelle'nin 1687. maddesinde “*meclis-i muhâkemenin hâricinde olan şehâdet muteber değildir*” denilmektedir. Bu hususa binaen defterimizde bulunan davalardaki şahitler mahkemenin olduğu yerde veya hâkimin huzurunda dinlenmişlerdir. Defterimizde bu hususa örnek: “...*Hacı Yusuf oğlu Mahmud bin el-Hâc Memiş ve Pedegân karyesi ahâlîsinden Mehmed bin Ebubekir nâm kimesneler liecli's-şehâde meclis-i şer'-i mezkûra hâzırân olduklarında isrü'l-istişhâd fi'l-*

¹⁵⁹ H. Yunus Apaydın, “Şahit”, *DİA*, İstanbul 2010, c. 38, s. 278.

¹⁶⁰ Hacı Mehmet Günay, *İslam Hukuku El Kitabı* (Edit. Talip Türcan), Grafiker Yayınları, Ankara 2012, 1. Baskı, s. 411.

¹⁶¹ Kemal Yıldız, *İslam Yargılama Hukukunda Şahitlik*, Hacegân Akademi Kitaplığı, İstanbul 2005, s. 44.

¹⁶² Günay, *İslam Hukuku El Kitabı*, s. 410.

¹⁶³ Günay, *İslam Hukuku El Kitabı*, s. 410; Apaydın, “Şahit”, s. 279.

¹⁶⁴ Belge No: 93.

hakika...".¹⁶⁵ Burada öncelikle şahitlerin isimlerinin zikredildiğini sonrada "*liecli's-şehâde meclis-i şer'-i mezkûra hâzırân olduklarında isrü'l-istişhâd*" oldukları ifade edilmiştir.

Bir konuda aranan asgâri şahit sayısı için şahitlik nisabı ifadesi kullanılır. Fıkıh literatüründe şahitlik edilen konunun mahiyetine göre şahit sayısı değişebilir. Kul haklarında şahitlik sayısı iki erkek veya bir erkek ile iki kadındır. Defterimizde bu hususa örnek: "...Anadolu Kazaskeri tarafından bir kıt'a vekâlet hüccet-i şer'iyyesi olmadığından mazmûnum ifâde ider makbûlü's-şehâde iki şâhid bulunmadığından ber-vech-i meşrûh yalnız mektûb ile da 'vâsı iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne ba 'de't-tefehüm ber-minvâl-i muharrer da 'vâsıyla merkûme Marta'ya bi-vech-i şer'î zevce-i merkûme Sultane men' olunduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.". ¹⁶⁶ bu davada gördüğümüz üzere iki şahidin veya yeterli şahitlerin olmamasından dolayı şahitlik kabul görmemiştir.

Mecellenin 1689. maddesinde "*Şahit eğer şehadet ederim demeyip de yalnız filan hususu böyle biliyorum yahut haber veririm demiş olsa edâ-i şehâdet eylemiş olmaz. Fakat ânın üzerine hâkim âna böyle şehadet eder misin deyü sual edip de o dahî evet böyle şehâdet ederim dedikte ifây-ı şehâdet etmiş olur.*" diye belirtilmiştir. Buna örnek: "...menzil-i mahdûd-ı mezkûru vâzı 'ü'l-yed olanlardan kabza ve lede'l-iktizâ da 'vâya kabûlünü hâvî vekîl eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her bir müttefikü 'l-lafz ve 'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba 'de't-ta 'dîl ve 't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mucebince..."¹⁶⁷

Şahitlerin ehliyetlerinin tespiti için ahlaki ve şahsî durumlarının hâkim tarafından araştırılmasına tezkiye denilir. ¹⁶⁸ Tezkiyeye örnek: "...Ömer Efendi müdde'âsın ve mazmûn-ı sened-i mezkûru her biri mahallinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü 's-şehâde idükler ihbâr olunan Orık karyesi hânedânından el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Mustafa ve Hacı Osman bin Mehmed şehâdetleriyle bi 'l-müvâcehe ber-

¹⁶⁵ Belge No:93

¹⁶⁶ Belge No: 120.

¹⁶⁷ Belge No: 107.

¹⁶⁸ Günay, *İslam Hukuku El Kitabı*, s. 411.

nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince..."¹⁶⁹Hâkimin müzekkîleri huzuruna çağırarak davacı, davalı ve şahitler huzurunda şahitlerin tezkiyesini yaptırmasına alenî (açık) tezkiye, gizli bir şekilde yürütülen tezkiyeye de sırrî (gizli) tezkiye denir.¹⁷⁰ Alenen ve sırren tezkiyeye örnek ise: "...*Karabet ve Dikrar ile ber-minvâl-i meşrûh birbirlerine kefîl-i bi'l-mâl ve kefîl-i bi'n-nefs olarak meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruş zimmetlerinde deynleri olduğunu her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan tebe'a ve millet-i merkûmeden Danzikoğlu Hoca Agop veled-i Serkis ve Kalenderoğlu Hokas veled-i Melkon şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince merkûmân...*".¹⁷¹ Burada hâkim tarafından şahitlerin "*sırran ve alenen lede't-tezkiye*" edildiğini görmekteyiz.

G. Vakıflar

Sözlükte "durmak, durdurmak, alıkoymak" anlamına gelen vakıf terim olarak bir malın sahibi tarafından dini, içtimaî ve hayrî bir amaca ebediyen tahsisi şeklinde ifade edilebilir.¹⁷² Hanefî mezhebinin önde gelen müçtehidlerinden olan Ebu Yusuf ve Muhammed ile şafî ve zahirilere göre ise vakıf "bir mülkün menfaatinihayır cihetine tahsis edip aynını Allah Teâlâ'nın mülkü hükmünde olmak üzere temlik ve temellükten ebediyen alıkoymaktır".¹⁷³

Vakıflar Osmanlı devletinde çeşitli hizmetlerin yerine getirilmesinde büyük bir önem arz eden unsurlardan birisidir. Genel olarak şehrin tamamını ilgilendiren cami, medrese, kütüphane, hastane, han, çeşmeler, sebiller, imaretler, su getirme ve bu tesislerin bakımı, mezarlıklar ve bunun yanında birçok hizmet vakıflar sistemiyle yapılmıştır.¹⁷⁴

¹⁶⁹ Belge No:125.

¹⁷⁰ Yıldız, a.g.e., s. 130.

¹⁷¹ Belge No: 132.

¹⁷² Hacı Mehmet Günay, "Vakıf", *DİA*, İstanbul 2012, c. 42, s. 475.

¹⁷³ Halit Çalış, *Talip Türcan editörlüğündeki komisyon tarafından hazırlanan İslam Hukuku El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara 2012, 1. Baskı, s. 570.

¹⁷⁴ Mehmet Bayartan, "Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler", *Osmanlı Bilim Araştırmaları*, sy. 10. , 2008, s. 160.

Fıkıh literatüründe vakıf kurumunun “habs, hubus, ahbâs, ihtibâs, tahbîs, tesbîl, sebil”¹⁷⁵ gibi kelimelerle ifade edildiğini görmekteyiz. Defterimizde bu hususun “habs” kelimesiyle geçtiğine dair örnek; “...*habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs idüp şöyl şart ve ta’yîn eyledim ki...*”¹⁷⁶ ifadesiyle zikredilir. Fıkıhta şeri’i hükümler ve vakfiyedeki şartlar çerçevesinde vakfin işlerini idare etme yetkisine “tevlîyet” adı verilir. Vakfin işlerini yönetmek üzere tayin edilen kişiye ise mütevellî denilir. Osmanlı uygulamasında ve defterimizde bu kelimelerin geçtiğini görmekteyiz: “...*vakf-ı mezkûrun tevlîyeti bana meşrût ola...*”, “...*vefât ittiğimden sonra şürût-ı mezkûr üzere oğlum mütevellî-i mezbûr mutasarrıf ola...*” şeklinde ifade edilmişlerdir.

Vakıf işleminin irade beyanı (sîga), vakfeden (vâkıf), vakfedilen mal (mevkûf) ve vakıftan yararlananlar (mevkûfün aleyh) şeklinde dört temel unsuru vardır. Defterimizdeki belgede vakfin unsurlarına örnek; “...*vakfına liecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta’yîn eylediği...*” ifadesiyle irade beyanının, “...*Eğîn kazâsı kurâsından Geşo karyesi ahâlîsinden sâhibü'l-hayrât ve râğibü'l-mühsinât el-Hâc Ebubekir Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed...*” adlı kişinin vakfeden, “...*bir taraftan Seyl Deresi ve tarafeyni kendi dîger mülküm ve taraf-ı râbi’i amûcemzâde Hacı Halil Efendi mülkü ile mahdûd derûnunda bir bâb ... müstemil bir kıt’a mülk kavaklığını vakf-ı sahîh-i müvelled...*” vakfedilen malın, “...*Çemişgezek kazâsı kurâsından Şehsor karyesinde vâki’ câmi’-i şerîfi mihrâbı yemîninde üç vukuyye yağ mumu ikâd idepü...*” vakıftan yararlanan şekilde ifade edildiğini görmekteyiz.

Bir vakfın nasıl yönetileceği, vakfedilen maldan kimlerin hangi esas ve ölçüler içerisinde faydalanacağı vakfedenin iradesiyle belirlenir. Vakfeden kişinin beyan ve şartlarını taşıyan yazılı belgeye “vakfiyye” denilir. Defterimizde vakfiyye ile ilgili tek belge mevcuttur. “*Elhamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî rıdvânullâhi te’âlâ aleyhim ecma’in ammâ ba’d sebeb-i tahrîr-i kitâb ve müceb-i tastîr-i hitâb oldur ki Eğîn kazâsı kurâsından Geşo karyesi ahâlîsinden sâhibü'l-hayrât ve râğibü'l-mühsinât el-Hâc*

¹⁷⁵ Günay, “Vakıf”, s. 476.

¹⁷⁶ Belge No: 90.

Ebubekir Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zikri âti vakfına liecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta‘yîn eylediği sulbî oğlu Ahmed Efendi mahzarında ikrâr-ı tâmm-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î idüp vakf-ı âti'l-beyânın sudûruna deĝin yedimde mülk ve hakkım olup karye-i mezkûrede vâki‘ bir taraftan Seyl Deresi ve tarafeyni kendi dîger mülküm ve taraf-ı râbi‘i amûcemzâde Hacı Halil Efendi mülkü ile mahdûd derûnunda bir bâb ... müstemil bir küt‘a mülk kavaklığımu vakf-ı sahîh-i müvelled ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs idüp şöyl şart ve ta‘yîn eyledim ki kavaklık-ı mezkûra ben mutasarrıf olup kavaklık-ı mezkûre gallesinden senevî Çemişgezek kazâsı kurâsından Şehsor karyesinde vâki‘ câmi‘-i şerîfi mihrâbı yemîninde üç vukuyye yağ mumu ikâd idepü ben biemrillâhi te‘âlâ vefât ittiğimden sonra şürût-ı mezkûr üzere oğlum mütevellî-i mezbûr mutasarrıf ola ve ba‘de vefâtihû mezbûrun evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba‘de batnin mutasarrıf ola ve vakf-ı mezkûrun tevlıyeti bana meşrût ola ve tebdîl ve taĝyîri yedimde ola deyü kavaklık-ı mezkûru fâriĝan ani‘ş-şevâĝil mütevellî mezbûre teslim ol dahi sâir mütevelliyân-ı evkâfgibi ...mine'z-zamân tasarruf eyledi didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer‘î vâkı-ı mezbûr kelâmını semt-i âhara sârik olup vakf-ı akâr İmâm-ı A‘zam ve himâm-ı efram Ebu Hanife el-Kûfî hazretleri kadında menzile-i âriyetde olmaĝla rücû‘-ı meşrû‘ ve İmâm Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katında vâkıf menâfi‘i vakfı nefsine şart ile vakf bâtil olduĝuna binâen vakf-ı mezbûrdan rücû‘ ve kavaklık-ı mezkûru kelevvel mülküme istirdâd eyledim diyecek mütevellî mezbûr cevâba tasaddî idüp eĝerçi hâl bast olunan minvâl üzere olduĝu hâl âşikâr deĝildir lâkin ârif-i hemedânî Ebu Yusuf eş-şehîr bi'l-imâmi's-sânî hazretleri katında vâkıf mücerred vakaftü dimekle ve İmâm Muhammed ile hâkim-i mevki‘-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri huzûrunda terâfî‘ân ve her biri muktezâsınca fasl u hamse talibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh esbeĝallâhu ne‘imehû aleyh hazretleri dahi tarafeynin edillesine nazar ve mubattal-ı hayr olmakdan hazer idüp âlimen bi'l-hilâf el-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat-i lüzûmuna hükm itmeĝin min ba‘d vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım oldu femen beddelehû ba‘de semi‘ahû finnemâ isme hû aallezîne yübeddilûnehû innellâha semî‘un alîm ve ecrü'l-

vakfi ale'l-hayyi'l-cevvâdi'l-kerîm cerâ zâlik. Hurrîre fî gurre min şehri Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf."¹⁷⁷

H. Gayri Müslimlerin Durumu

Kur'ân'ın getirdiği mesajı kabul edenleri belirtmek üzere mü'min veya müslim kelimeleri kullanılırken İslam dinine inanmayan bütün grupları kapsayan kimselere ise gayri müslim denilmiştir. İslam devletiyle savaş halinde bulunan gayri müslim bir devletin vatandaşı olanlara *harbî*, belli bir süre barış antlaşması yapılan gayri müslim devletin vatandaşı olanlara *muâhid*, eman alarak İslam ülkesine giren ve burada belli bir müddet ikametine izin verilenlere *müste'men*, İslam devletinin tebaası olanlara da *zimmî* denir.¹⁷⁸ Zimmî kelimesi "and, güvenlik, söz verme" manalarına gelen zimmet kelimesinden türeyip, anlaşma gereği İslam ülkesinde devamlı oturma hakkına sahip gayri müslimlere denilmiştir. Bu yapılan akit neticesinde gayri müslim bazı istisnalar dışında vatandaşlık haklarından faydalanır.¹⁷⁹

Hz. Peygamber hicretin hemen ardından Medine'de bulunan müşrik ve Yahudi toplumlar ile "Medine vesikası" adı verilen akdi yapmıştır.¹⁸⁰ Gayri Müslimler de zimmet akdiyle İslam devletinin teb'ası olabilirler. Bunun yanında İslam ülkesinden harac vergisine tabi toprak alarak, gayri müslim bir kadın Müslüman bir erkekle evlenerek teb'a olurlar. Zimmet akdi yapmış karı kocanın yeni doğan çocukları ve fetih yoluyla ülke halkı devlet teb'ası haline gelir.¹⁸¹ Nitekim eğinde Osmanlı Devleti'ne bağı teb'anın olduğunu görmekteyiz: "...Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden Kabikoğlu Birveçi..."¹⁸², "...Devlet-i Aliyye tebe'asının Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Cağazoğlu Ağnati..."¹⁸³

¹⁷⁷ Belge No: 90.

¹⁷⁸ Ahmet Özel, "Gayri Müslim", *DİA*, İstanbul 1996, c. 13, s. 418.

¹⁷⁹ Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, c. 3, s. 221.

¹⁸⁰ Özel, "Gayri Müslim", s. 420.

¹⁸¹ Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, c. 3, s. 226.

¹⁸² Belge No:14.

¹⁸³ Belge No:20.

Tablo: Eğin Kazasındaki Osmanlı Devletine Bağlı Teb'anın Belge Numaraları

Ermeni	14-24-26-28-31-32-33-36-37-45-46-54-65-66-68-78-79-91-95-103-104-105-107-108-109-110-111-112-120-134-135-136-137-138-146-147-149-153
Rum	20-21-39-42-47-51-52-55-56

Hukuken Müslümanlarla gayri müslimler arasında uygulama farklılıkları bulunmaktadır. Mesela zımmîyi öldürmenin haram olduğunu kabul edilmesiyle beraber uygulanacak cezada farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Çoğunluğa göre bir Müslümanın zımmîyi öldürmesi halinde kısasa değil diyete hükmedilir. Hanefiler kısas gerektiğini, Hanbelîler ise kısas gerekmiyip diyetin tam ödenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Zımmînin malının bir Müslüman tarafından çalınması halinde had cezası gerekir.

Gayri müslimlerin İslam Devleti'ne ödeyecekleri vergi olan cizye, gücü yetenlerden, güçleri nispetinde alınır. Mali ve bedeni gücü olmayanlar bu vergiden muaf tutuldukları gibi devlet tarafından da yardım yapılır. Ayrıca cizye vergisi askerlikten muaf olmanın bir karşılığı olarak da görülebilir.¹⁸⁴

Defterdeki gayri müslimleri ilgilendiren davalara baktığımızda gayri müslimlerin şer'i hukuka güvenip davalarının şer'i mahkemelerde görüldüğünü tespit ettik. Miras taksimi, şahitlik, alım-satım vb. hukuki durumlarda şer'i usüllere göre yaşadıklarını görmekteyiz.

Defterimizde müslümanlar ile gayri müslimler farklı şekillerde ifade edilmişlerdir. Soyadının olmadığı bu dönemlerde Müslümanlar için "oğlu" veya "kızı" anlamına gelen "bin, ibn" veya "ibneti" kullanılırken gayri müslim için "oğlu" için "veled-i", "kızı" içinde "veledet-i" kelimeleri kullanılmıştır. Örnek; "...Ariki

¹⁸⁴ Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, c. 3, s. 221.

mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Osman...¹⁸⁵, “...Tanıloğlu Mıkırdıç veled-i İstepan...¹⁸⁶.

Başka bir husus Müslümanlar için “sakinlerinden” ifadesi kullanılırken devletin teb’ası için “mütemekkinlerinden” ifadesi kullanılmıştır. “...karye-i mezkûre sâkinlerinden Çoban Süleymanoğlu Mehmed...”¹⁸⁷, “...karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe’a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden...”¹⁸⁸.

¹⁸⁵ Belge No: 7.

¹⁸⁶ Belge No:28.

¹⁸⁷ Belge No: 12.

¹⁸⁸ Belge No: 41.

IV. 11 NOLU EĞİN ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Birinci Sahife

Numara 1:

Apçağa karyesi mütemekkinlerinden Papazoğlu zevcesi Dodik ve Papazoğlu Tekpeyos ve Manok veled-i Falas nâm kimesneler... zâdeleri bulunan Papazoğlu Adans'a üç bin guruş deynleri olup seksen dört Cemaziye'l-evveli on birinci gününden seksen beş Cemaziye'l-evveli on birinci gününe kadar edâ-i deyn idemedikleri sûretde sened-i mezkûrde muharrer bağçe-i mezkûru âhara bey' idüp esmânından merkûmun alacağını te'diye itmeleri için yedinde bulunan senedin me'âli bu mahalle kayd olundu. Fî 10 Ca sene 85

Numara 2:

Eğîn kazâsı mahallâtından Nâ'ib mahallesi ahâlisinden Kankortluoğlu Usta Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp mahalle-i mezbûrede mutasarrıf olduğum mağazam ittisalinde kâin Mesud Efendi vâlidesi merhûmenin bir kıt'a bağçesini Hacı İsmail nâm kimesneye bey' itmiş oldukları bu ânda mesmû'um olup ittihâz-ı şuf'ası olduğum ecilden taleb-i temellük iderim deyü da'vâ. Fî 19 Zilka'de sene 85

Numara 3:

Apçağa karyesi mütemekkinlerinden Dayubanoğlu Kirkor veled-i Mihail meclis-i şer'a gelüp karye-i mezkûrede vâki' mutasarrıf olduğum mülk menzilime muttasıl ve lâhık Kandoloğlu Kesbar'ın bir bâb mülk menzili olup merkûm Kesbar menzil-i mezkûru Salcı Ahmed'e bey' itmiş olduğu ma'lumum olup ittihâz-ı şuf'ası olduğum ecilden taleb-i temlîk iderim deyü da'vâ eylediği. Fî 20 Zilka'de sene 285

Numara 4:

Eğin kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden Musileoğlu Serkis kızı Marta tarafından zikri âtî şuf'ayı takrîre vekîl-i mürseli dâmâdı Haçador veled-i Avanes ile mezbûrenin oğlu Avadis nâm kimesneler meclis-i şer'de karyede vâki' mutasarrıf olduğumuz bir kıt'a mülk bağçemiz ittisalinde kâin ...er karındaşı müteveffiyân Manok ve Tardi ve Hemar'ın vereselerinin mutasarrıf oldukları ma'lûmü'l-hudûd bağçelerini müteveffiyân-ı mezbûrânın zevceleri Ekrekli Ohannes nâm kimesneye semen-i ma'lûme bey' itmiş oldukları mesmû'umuz olup ittihâz-ı şuf'ası olduğumuz ecilden taleb-i muvâsebe ideriz deyü takrîri işbu mahalle şerh olundu. Fî Selh Zilhicce sene 285

Numara 5:

Eğin kasabası mahallâtından Şehsuvar mahallesi sâkinlerinden Nalband Mehmed Ağa ve karındaşı Ömer ibney Yaşar meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede kâin mutasarrıf olduğumuz bir kıt'a mülk menzil ve bağçeye muttasıl baba mülkümüzden tefrîk olunmuş olan Der'aliyye'de bulunan karındaşım Bekir hisseleri diğer karındaşım yine Der'aliyye'de bulunan Ali'ye üç bin guruşa bey' itmiş ise de ittihaz-ı şuf'a ve taleb ...ve temlik iderim deyü takrîrimiz işbu mahalle kayd olunsun didikde. Fî 30 M sene 86

Numara 6:

El-yevm Eğin kazâsında kullanılan keylin rub'u ya'nî evliye(?) ta'bir olunan keyl el-hâletü hâzihî Malatya pirinciyle on altı vukiyye yüz elli dirhem-i âdî olduğu işbu mahalle şerh virildi. Fî 5 Saferü'l-hayr sene 286

Numara 7:

Ariki mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Osman meclisde takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğum mülk bağçem ittisalinde kız karındaşım Emine'nin mutasarrıf olduğu bir kıt'a bağçesini Hasan nâm kimesneye bey' eylediği bu ânda mesmû'um olup ittihaz-ı şuf'ası olduğum ecilden taleb-i temellük iderim didiği. Fî 9 Saferü'l-hayr sene 86 yevm-i Cumu'a

Numara 8:

Apçağa karyesi mütemekkinlerinden Hartoğma veled-i Kesbar tarafından vekîl-i mürseli oğul Kesbar meclise gelüp takrîr-i kelâm ider ki karye-i mezkûrede vâki' pederim mülk bağçesi yanında kâin Moşikoğlu Bedros'un mülkünü Ohan nâm kimesneye bey itmiş oldukları bu ânda mesmû'um olup ittihâz-ı şuf'ası olduğu ecilden taleb-i temlîk iderim deyü takrîr ve iddi'â eylediği bu mahalle şerh virildi. Fî 11 Saferü'l-hayr sene 86

İkinci Sahife

Numara 9:

Yâ Fettâh

Yâ Rezzâk

Yâ Allah

İzzetlü şerî'at-nisâb müderrisînden Mevlânâ Mehmed Hamid Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyyütü'l-vâfiye inhâ olunur ki Eğin kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iyyesi işbu hamse ve semânîne ve mieteyn ve elf şehr-i Rebî'ü'l-âhir guresinden zât-ı hazret-i fetvâpenâhinin intihâb ve tercîh buyurdıklarına ve nezâret-i âmmemize binâen tarafımızdan cenâb-ı şerîfinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-i mezkûru gurre-i mezbûreden bi'n-niyâbe zabt idüp beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âliye sa'y u gayret ve vukû'-yâfte olan muhallefât-ı mevtâ-yı askeriyeinin müceb-i tahrîr olanlarının tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîmi husûsuna ihtimâm ve dikkat eylesiz vesselâm.

El-Fakîr ileyhi es-Seyyid Hasan Hüsni

El-Kâzî li'asâkir-i Anadolu

Numara 10:

Abranik karyesi sâkinlerinden Dillooğulları Mehmed ve karındaşı Ali'nin i'lâm kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin nâhiyesi kurasından Abranik karyesi ahâlîsinden Dillooğlu İsmail bin Mustafa tarafından zikri âtî beş kıt'a tarlaların bedel-i ma'lûme ile ferağına vekîl olduğu karye-i mezkûre ahâlîlerinden Mehmed Emin ibn-i el-Hâc İsmail ve Hasan bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan nefsi nâhiye ahâlîsinden Şatıroğlu Mehmed Emin Ağa ibn-i Halil nâm kimesne nâhiye-i merkûme mahkemesinde Arâzî Me'mûru Bekir Efendi hâzır olduğu hâlde İsmail'in sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Ali müvâcehelerinde müvekkilim mezbûr İsmail karye-i mezkûre civarında Çamurluca nâm mahalde kâin bâ-tapu mutasarrıf olduğum ma'lûmü'l-hudûd tahmînen bir evliye tohum isti'âb ider bir kıt'a susuz tarla ve yine karye-i mezbûre civârında Karapınar nâm mahalde kâin kezâlik ma'lûmü'l-hudûd tahmînen bir evliye tohum isti'âb ider diğeri bir kıt'a ve Yolgeçer nâm mahalde kâin kezâlik bir kıt'a ve Kelekderesi nâm mahalde ma'lûmü'l-hudûd kezâlik başka bir kıt'a ve Handirek nâm mahalde yine ma'lûmü'l-hudûd yarım evliye tohum alur âhar bir kıt'a ki cem'an beş kıt'a susuz tarlalarını oğullarım mezbûrân Mehmed ve Ali nâm kimesneler sekiz yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ferâğ ve kasr-ı yed eyledim didi didikte mezbûrân Mehmed ve Ali vekîl-i mezbûr Mehmed Emin Ağa'nın kelimât-ı meşrûhasında tasdîk itmeleriyle ber-vech-i nizâm-ı seniyye tarlahâ-yı mezkûrların mezbûrân Mehmed ve Ali nâm kimesnelerin zabt ve tasarruflarına ruhsat buyurulup usûl-ı vechile senedlerinin i'tâsı huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânîn ve mieteyn ve elf.

Numara 11:

Ariki mahallesinden Katırcı Şerif'in i'lâmı kaydıdır

Eğin kazâsı mahallâtından Tahta Câmi'-i Şerîf mahallesi ahâlîsinden ve debbâğ esnâfından Nakkaşoğlu Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Ömer kazâ-i mezkûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde yine kaza-i mezkûre sâkinlerinden ve Katırcı makûlesinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Şerif İsmail ibn-i Mehmed müvâcehesinde târîh-i i'lâmdan iki ay mukaddem mâlımdan beher yükü doksan torba sahtiyânımı Giresun'da mukim Ordonahi teslim itmek üzere ma'lûmü'l-mikdâr ücret ile icâr ve teslim idüp ol dahi mezkûr sahtiyânı ber-minvâl-i muharrer hayvânlarına tahmîlen

götürürken esnâ-yı râhda Kürd Köyü altında cereyân idten Kercens Çayı nâm mahalde çay-ı mezkûr üzerinde köprü var iken hayvânları köprüden sevk itmeyüp geçüdden geçürürken hayvânın biri çay-ı mezkûra düşüp üzerinde olan doksan torba sahtiyân ıslanup ve denklerini çözüp kurutamadığından beher torba yüz guruş kıymetlü yirmi iki torba sahtiyânım mezbûr Şerif'in ta'addî-i muharreresinden naşı çürüyüp istihlâk olmağla min ciheti'l-mecmû' semenleri olan iki bin iki yüz guruş ta'addîsine binâen dimânen tahsîli matlûbumdur deyü da'vâ itdikde merkûm Şerif cevâbında müdde'î mezbûrun beher bir yükü doksan torbası iki yük sahtiyânını mezkûr Giresun'da merkûm teslim itmek üzere icâr ve tesellüm eylediğini ikrâr lâkin ber-minvâl-i muharrer te'addîsini külliyyen inkâr itmekle müdde'î mezbûr Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâtдан âciz olup talebiyle mezbûr Şerife yemîn virilmeğın mücebince müdde'î mezbûr Mehmed Ağa ber-vech-i muharrer da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Şerife bilâ beyyine mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi't-tâsi' min Rebî'î'l-ahir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 12:

Pegir karyesinden Fuzûlîoğlu İbrahim'in Çoban Süleymanoğlu Mehmed'de olan alacağıının ilzâm-ı i'lâm kaydıdır.

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı kurâsından Pegir karyesi ahâlîsinden Mısırlıoğlu İbrahim bin kazâ-i mezkûre mahkemesined meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezkûre sâkinlerinden Çoban Süleymanoğlu Mehmed bin el-mezbûr Süleyman ile terâfu'lerinde yedimde olup geçen seksen dört senesi mâh-ı Şa'bânü'l-mu'azzamının on dokuzuncu günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a tahvîl mücebince mezbûr Mehmed zimmetinde karzdan bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla hâlâ taleb iderim deyü tahvîl-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istinsâk ve'l-ikrâr alâ mücebi ikrâr ve i'terâfehü meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu müdde'î mezbûr İbrahim'e edâ ve teslîme mezbûr Mehmed ilzâm olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Üçüncü Sahife

Numara 13:

Vank karyesinden Balasa'nın mübâya'a hücceti kaydıdır.

Eğın kazâsına tâbi' Vank karyesi sakinlerinden mu'rrefetü'z-zât Zahide ve Fatma ve ... benât-ı Gül Ramazan nâm hâtûnların vekîl-i müseccel-i şer'îleri Şarazluoğlu Hacı Bekir Ağa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şerîf-i enverde karye-i mezbûrede mütemekkin ... Rum milletin nisvânından Balasan veled-i Nikola zikri âtî takrîri tasdîka ve ahz-ı hüccete vekîl-i müsbit-i şer'îyyesi ...Kostandı veled-i Nikola mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilelerim mezbûrâtın akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın irsen yedimizde seviyen beynimizde müştereken mâlımız ve mülkümüz olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan kendi mülk menzillerimiz ve bir taraftan merkûm Balasan arsısı ve bir taraftan Çakıroğlu kızı Naztin menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb kış odamız kible cânibinden ifrâz eylediğimizde tûlen on iki ve arzen üç zırâ' ki behesâb-ı terbî'i otuz altı zırâ' arsa ebniyesini bicümletin mâ yeşmetilîhî ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mevekkile-i merkûme Balasan'a beş yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve semeni olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu tamâmen ve kâmilen bizlere edâ ve teslîm idüp biz dahi ba'de'l-ahz bey'-i mezkûrun tağrîr ve gubn-ı fâhişe müte'allıka da'vâdan müşteriye-i merkûm Balasan'ın zimmetini îbrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile îbrâ ve ıskât eylediğimizde ol dahi kezâlik bizim zimmetimizi îbrâ ve ıskât tarafeynden her birimiz âharın îbrâsını kabûl eyledik fimâ ba'd arsa-i mahdûd-ı mezkûr ve ebniye arsasında aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz kalmayup merkûm Balasa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiler didikde ol dahi ba'de't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Rebî'i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kâtib Yaşar Efendi	Muhzır Kara Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Hoca Lamik	Hoca diğer Lamik	Ve gayrühüm
-----------------------	------------------------------------	-----------------------------	---------------	---------------------	----------------

Numara 14:

Kabikoğlunun hücceti kaydır

Eğre nâhiyesi mahallâtından Yukarı ... mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden Kabikoğlu Birveçi veled-i Bogos'un verâsetleri sulbî kebîr oğulları Bogos ve Tekfos ve Mardori ve sulbiye kebîre kızları Dutu ... inhisarı tahakkukundan sonra ebnân-ı merkûmâ Tekfos ve Mardori ve mu'arrefetü's-şahs benât-ı merkûmât Dutu ve ... taraflarından zikri âtî takrîre vekîl-i olduğu Viradoroğlu Aleksan veled-i Markaro ve Nebakcioğlu Kirkor veled-i Sokisa şehadetleriyle sâbit olan Sandık Emîni Hoca Karabet veled-i Bogos nâm kimesne kaza-i mezbûrun müdür konağında ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde merkûm Bogos tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi Fenaroğlu Hazar veled-i Aleksan mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp Divriği kazâsına tâbî Ortaköy karyesi hudûdu dâhilinde kâin her biri ma'lûmü'l-hudûd yedi kıt'a tarlayı mukaddemâ er karındaşımız müvekkil-i merkûm Bogos kendi mâlından bedel-i ma'lûme mukâbelesinde âhardan iştirâ idüp babamız ve mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Peros hayâtında karındaşımız merkûm Bogos Derse'âdet'de bulunmağla ber-vech-i nizâm iktizâ iden tapularını kendü üzerine icrâât ittirmiş ise de hakîkaten tarlahâ-yı mezkûru merkûm Bogos'un müstakillen tasarrufunda olduğu hâlde bu kerre Tahserli(?) aşîretinden Koç Hacıoğlu Hasan Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesne bedel-i ma'lûme mukâbelesinde fâriğ olmuş olduğundan tarlahâ-yı mezkûrlar ve esmânında bizim aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz yokdur keyfiyet-i merkûma müte'allıka da'vâdan karındaşımız merkûm Bogos'un zimmetini kabulü hâvî ibrâ ve ıskât-ı hak eyledik didiler didikde vekîl-i sâni merkûm Hoca Cerharaz vekîl-i evvel merkûm Hoca Karebet'i bilcümle kelimât-ı meşrûhasında tasdik itmeğın mâ vaka'a

bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn şehri Rebî'i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

A'zâdan Hazinedârzâde İsmail Ağa	A'zâdan Ekşizâde Osman Efendi	Mukayyid Hacı Mehmed Efendi	A'zâdan Hoca Avidis	A'zâdan Hoca Lambik
Ketebeden Hüseyin Efendi	Ketebeden Mehmed Âlî Efendi	Muhzır Mehmed Çelebi	Ve gayrühüm	

Dördüncü Sahife

Numara 15:

Metinzâde İsmail Ağa'nın bir kıt'a i'lâm kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı mahallâtından Yağmurderesi mahallesi ahâlîsinden Metinzâde İsmail Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne kazâ-i mezbûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münürde mahalle-i merkûme ahâlîsinden Duhancı Ahmed Ağa ibn-i Mehmed Emin müvâcehesinde mahalle-i merkûmede vâki' mülkiyet üzere mutasarrıf olduğum mülk menzilimin havlusuna muttasıl mezbûr Ahmed'in mülk menzili önünde bir mikdâr arsa-i hâliyesi olup arsa-i mezkûr üzerine ihdâs ve muhdes olarak binâsının ağaçlarını kendü havlumun dîvârı üzerine vaz' idüp binâ eylediği odanın suyunun damlası dahi mezkûr havluma cereyân itdiğinden vaz' eylediği ağaçların ref'ini ve damla-i mezkûrun def'ini mezbûr Ahmed'den da'vâ itmemele ol vecihle beynimizde münâza'at-ı kesîre vukû'a gelüp beynimiz ... ıslâh olundukda beynimizde mezkûr mülk menzilimde kâin ...mezbûr Ahmed'in müceddeden binâ eylediği menzil-i mezkûra ... zuhûr iden ...mezbûr Ahmed tarafından virilmek ve ben dahi mezbûr Ahmed'in sâlifü'z-zikr vaz' eylediği ağaçların ref'ini ve oluk ve suyunun ubûru ve damlasının def'ini hâvî da'vâdan fâriğ olarak mezbûr Ahmed ile musalaha-i sahîha-i şer'iyeye ile musâlaha olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru kabûl eyledi deyü tarafeynin

ikrâr ve tasdîkleri tescîl huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Hurreire fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 16:

Hapuş Ekreği karyesinden Tüccaroğlu Hasan'ın su i'lâmıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Hupuş Ekreği karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin Veliyüddin nâm kimesne tarafından husûs-ı âtî'l-beyânda vekîl-i müseccell-i şer'îsi kayınpederi Tataroğlu Ali Efendi ibn-i Mehmed nâm kimesne kazâ-i mezkûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i merkûme ahâlîsinden müvekkil-i merkûm Hüseyin'in liebeveyn ammîsi oğlu işbu bâ'isü'l-i'lâm Hasan bin Ömer müvâcehesinde mezbûr Hasan bundan akdem vefât iden müvekkilim merkûmun ammîsi mezbûr Ömer'den bâ-tapu müntakil olan Cenos karyesi önünde kâin tarafları Hasan ve Süleyman ve diğer Süleyman tarlalarıyla mahdûd bir kıt'a tarlasına el-ân icrâ itmekde olduğu Cenos karyesinde cereyân iden su harkından hafta iki sâ'at kuşluk suyundan vakt-i hasâda değin mezbûr Hasan'ın zikr olunan tarlasının müstakillen hakk-ı sakyi olup ba'de'l-hasâd mezkûr iki sâ'at kuşluk suyu müvekkilim mezbûra kezâlik babası mezbûr Veliyüddin Ağa'dan bâ-tapu intikâl iden yine merkûm Cenos karyesi hududu dâhilinde vâki' etrâf-ı erba'adan hark ve Cenoslu Değirmencioğlu Abdullah tarlası ve Macaroğlu Ali tarlası ve İbrahim Çelebi tarlasıyla mahdûd bir kıt'a tarlasına kadîmden berü müstakillen icrâ olmakda iken mezbûr Hasan su-yı mezkûru vakt-i şitâya değin tarlama icrâ iderim deyü müvekkilim Hüseyin'i ba'de'l-hasâd sâlifü'l-beyân tarlamın müstakillen hakkıdır deyü vekîl-i mezbûr Ali Efendi'nin ber-vech-i muharrer iştirâk da'vâsını inkâr itmekle vekîl-i mezbûr ber-minvâl-i meşrûh da'vâsını isbât idemeyüp talabiyle mezbûr Hasan tahlîf olunmağın mücebince vekîl-i mezbûr Ali Efendi ber-vech-i muharrer da'vâsıyla müvekkili dâmâdı mezbûr Hüseyin'e izâfetle mezbûr Hasan'a bilâ beyyine mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 17:

Köybaşı mahallesinden Manok defter-i kassâm sûretidir

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazası mahallâtından Köybaşı mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Manok veled-i veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Maryam bin Serkiz ile sulbî kebîr oğlu Eviras ve sulbiye kebîre kızı Yakota'ya munhasıra olup kable'l-kısme zevce-i merkûme Maryem dahi fevt olup kezâlik verâseti sadrî oğlu merkûm Eviras ile sadriye kızı Yakota'ya munhasıra kable'l-kısme ibn-i merkûm Evirras dahi fevt olup yine verâseti sulbî kebîr oğulları gâibân-ı ani'l-beled Filipos ve Manok ve Serkiz ve sulbiye kebîre kızı Ağise'ye munhasıra ba'dehû kable'l-kısme ibn-i merkûm Serkiz ve bint-i merkûme Ağise'den biri dahi birbirini müte'akiben fevt olmalarıyla verâsetleri liebeveyn er karındaşları gâibân-ı merkûmâna inhisârı tahakkukundan sonra gâibân-ı merkûmânın haklarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den kayyûm nasb olunan ammîleri bint-i evvel merkûme Yakota ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-münâsahiti'ş-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âti zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Nühâs Teşt aded 1 kıyye 4 fi 16 Guruş 70	Evânî-i nühâsiye kıyye 15 fi 15 Guruş 225	Köhne yan cicimi Guruş 20	Köhne cicim Guruş 10	Köhne yan minderi aded 4 Guruş 50
Köhne paçavra yasdik aded 6 Guruş 30	Yüz ...şilte aded 1 Guruş 30	Köhne tandur yorganı aded 1 Guruş 25	Köhne yüz yasdığı aded 3 kûşe aded 1 Guruş 10	Köhne sarık aded 1 Guruş 15
Köhne tarak küp aded 15 Guruş 15	Hamûr tekne aded 1 Guruş 5	Tahta dolap aded 1 Guruş 20	Zahîre anbarı aded 1 Guruş 50	Köhne minder aded 5 Guruş 10

Sağır şam'dân aded 2 fiske aded 1 Guruş 15	Mahalle-i mezbûrda vâki' ma'lûmü'l- hudûd beş bâğ bir bâb köhne mülk menzil Guruş 2000			
---	--	--	--	--

	Guruş
Cem'an yekûn	2600
Resm-ı kısmet ve kaydiye sicil	0070

Hisse-i bint-i evvel merkûme Yakota	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Felyos	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Manok
--	---------------------------------------	--------------------------------------

Beşinci Sahife

Numara 18:

Sandıkbağı mahallesinden Merre Alioğlu Mustafa'nın mübâya'a hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı mahallâtından Sandıkbağı Kara Ali mahallesinde sâkine İngiliz Ömer zevcesi mu'arrefetü'z-zât Ümmügülsüm Hanım ibnet-i Emir Mehmed ... mezbûre ile sadrî oğlu Ahmed Ağa ibn-i el-mezbûr Ömer nâm kimesneden her biri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka Merre Alioğlu Mustafa bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ıkrâr-ı tâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın irsen ve müştereken yedimizde mâl ve mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yunus menzili ve bir taraftan Osman menzili ve bir taraftan Merre Alioğlu Ömer bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd önünde bir sökümlük bağçeyi müştetil bir bâb köhne mülk menzil ve yine mahalle-i mezbûrede kâin bir taraftan seylhâne ve etrâf-ı selâsesi

tarîk-i hâsile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a mülk bağçemizi bicümletin mâ yeştemilîhî ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile mezbûr Mustafa Ağa'ya üç bin guruş ile min ciheti'l-keyfiyeti ma'lûme ve min ciheti'l-kemiyye mechûlet-i meclis teslîm ve tesellümde ba'de'l-kabz ...bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş ile fülûs-ı mezkûru mezbûr Mustafa Ağa yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz ve müşârün ileyhâ olan bir kabza fülûsü meclis-i kabzda taadî' eyledim fîmâ ba'd menzil ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda bizim aslâ ve kat'â alâka ve medhalimizmi kalmayup müşterî-i mezbûr Mustafa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı omuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didiklerinde eserü't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min şehri Rebî'i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mehmedzâde el-Hâc İbrahim Ağa	Bazarbaşızâde Osman Ağa	Müftîzâde Yaşar Efendi	Dayızâde Yaşar Ağa	Balcı Yaşar Ağa
Muhzır Çelebi	Maraşlıoğlu Ali Ağa	Muhzır Ahmed Çelebi	Ve gayrühüm	

Numara 19:

İncüdüzü mahallesinden Taşkoğlu Mardıros'un kassâm defteridir

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazası mahallâtından İncüdüzü mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mardıros veled-i Taşo'nun verâseti zevce-i metrûkesi Serpohi bin Mardıros ile sulbî kebîr oğulları gâibân-ı ani'l-beled Nikogos ve Kirkor'a munhasıra

olup kable'l-kısme ibn-i merkûm Tanos dahi fevt olup kezalik verâseti zevce-i metrûkesi Sultane bint-i Mığırđıç ile vâlidesi merkûme Serpohi ve sulbiye sağire kıza Kadem ve liebeveyn er karındaşları gâibân-ı merkûmâna inhisârı lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütehakkak olduktan sonra gâibân-ı merkûmân ile sağire-i mezbûrenin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî kayyûm nasb ve ta'yîn olunan ümmü'l-mezbûre Serpohi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-münâsaheti'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âti zıkr ü beyân olunur. fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Rebî'i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Nühâs leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Nühâs sağır kebîr lengerî aded 11 kıyye 3 Guruş 52	Evânî-i nühâsiye aded 5 kıyye 3 Guruş 45	Şeşhâneli lenger aded 3 su tası aded 1 kevgîr aded 1 kepçe aded 1 Guruş 42	Kevgîr leğeni aded 1 Guruş 15
Bakraç aded 1 kıyye 1 Guruş 45	Nühâs sini aded 2 kıyye 5 Guruş 120	Nühâs teşt aded 1 kıyye 13 Guruş 200	Tencere ma'a kapak aded 7 kıyye 11 Guruş 205	Sağır nühâs kazan aded 1 tava aded 1 cevze aded 1 Guruş 100
Sağır şam'dân aded 4 Guruş 30	Nühâs tava aded 2 Guruş 20	Paçavra yasdık aded 11 Guruş 50	Yün yatak aded 2 kıyye 14 Guruş 50	Paçavra minder aded 1 Guruş 5
Köhne yüzüz döşek Guruş 60	Müsta'mel yorgan aded 2 Guruş 120	Köhne halı aded 2 Guruş 70	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 75	Köhne cicim aded 2 halı aded 1 Guruş 100
Müsta'mel çuval aded 3	Müsta'mel iskemle aded 1	Hırdavât-ı menzil		

Guruş 15	Guruş 3	Guruş 128		
----------	---------	-----------	--	--

	Guruş
Cem'an yekûn	1600
Resm-i kısmet	0040

	1560
Kaydiye ve sâire	0010

	1550

Hisse-i zevce-i evvel merkûme ve ümmü'l-mezbûre Serpohi Guruş 269 para 20	Hisse-i ibn-i ve ah-i merkûm gâib Nikagos Guruş 499	Hisse-i ibn-i evvel ve ah-i gâib Kirkor Guruş 499	Hisse-i zevce-i sâniye merkûme Sultane Guruş 56 para 20	Hisse-i bint-i sağîre-i merkûme Guruş 226
---	---	---	---	---

Ber-vech-i muharrer gâibân-ı merkûmân ile sağîre-i merkûmenin hisseleri liecli'l-hıfz vasî kayyûları merkûme yedine teslim kılındığı

Numara 20:

Sorik karyesinden Çağazoğlu Ağnati kassâm defteri kayıdır

Eğîn kazâsı kurâsından Sorik karyesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Çağazoğlu Ağnati veled-i Nikola veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrukesi Marye bint-i Yani ile sulbî kebîr oğlu gâib-i ani'l-beled Nikola ve silbiye kebîr kızları Varvire ve Sultane ve sağîre

kızı Katarine'ye inhisârı tahakkukundan sonra gâib-i merkûm Nikola ve sağîre-i merkûme Katarine'nin hisselerini hıfz ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den kayyûm ve vasî nasb olunan vâlideleri merkûme Marye ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Rebî'il-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel ot memlû yasdık aded 11 Guruş 150	Yün memlû yatak aded 3 Guruş 150	Müsta'mel orta kilimi aded 1 Guruş 60	Müsta'mel tandır takımı aded 1 Guruş 150	Müsta'mel yorgan Guruş 100
Köhne yasdık aded 4 Guruş 20	Mustafa çul aded 1 Guruş 30	Köhne keçe aded 1 Guruş 15	Köhne minder aded 1 Guruş 10	Basma pencere perdesi aded 3 Guruş 15
Köhne cicim aded 1 Guruş 20	Müsta'mel kilim aded 1 yan kilimi aded 1 Guruş 100			

Altıncı Sahife

Müsta'mel döşek aded 1 Guruş 50	Müsta'mel yorgan aded 4 Guruş 200	Yüz yasdığı aded 4 Guruş 40	Köhne şilde aded 2 Guruş 60	Müsta'mel kilim aded 1 fanile aded 1 Guruş 75
Çuval köhne aded 6 Guruş 60	Köhne kılınç aded 1 Guruş 30	Çini takımı aded 1 Guruş 50	Sağır şam'dân aded 2 Guruş 15	Evânî-i nühâsiye kıyye 40 fi 16 Guruş 650
Sağır çekmece	Basma yasdık	Maraş kârı yan	Büyük fener	Hırdavât-ı

aded 1 Guruş 30	kılıfı aded 13 mak'ad aded 3 Guruş 100	kilimi aded 3 Guruş 150	aded 1 Guruş 30	menzil Guruş 100
Karyede vâki' bir kıt'a bâğ Guruş 1500	Derede kâinbir kıt'a bağçe Guruş 300	Karyede vâki' ma'lümü'l- hudûd menzilin nisf hissesi Guruş 2500		

	Guruş
Cem'an yekûn	8560
Resm-i kısmet-i âdî	0164
Kaydiye ve masârîf-ı sâire	0036
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	6360

Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 795	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Guruş 2226	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1113
---	--	---	---	---

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûm ve sağîre-i merkûmenin hisseleri liecli'l-hıfz aynen kayyûm vasiyye-i merkûme yedine teslîm kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 21:

Sorik karyesinde sâkine müteveffâ Ağnati'nin zevcesi Marye'nin hücceti kaydır.

Eğın kazâsı kurâsından Sorik karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Canazoğlu Ağnati veled-i Nikola veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Marye bint-i Yani ile sulbî kebîr

oğlu gâib-i ani'l-beled Nikola ve sulbiye kebîre kızları Varvara ve Sultane ve sulbiye sağıre kızı Katarine'ye inhisârı tahakkundan sonra şahısları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler bintân-ı merkûmân Varvara ve Sultane ile gâib-i merkûm Nikola ve sağıre-i merkûme Katarine'nin liecli'l-husûme vasiyy-i mansûbeleri karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden İstavri veled-i Nikola'dan her biri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zikri âtî nısf mülk menzile vâzı'atü'l-yed olduğu beyyine-i âdile ile sâbit ve mütehakkık olan kezâlik mu'arrefetü'ş-şahs işbu bâ'isü'l-vesîka zevce-i merkûme Marye mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mûrisimiz müteveffâ-merkûm Ağnati'nin hâl-i hayâtında ile'l-vefât müstakillen yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihi bi'l-irsi'ş-şer'î bize mevrûs olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Koyekoğlu Nikola menzili ve bir taraftan Kasbaroğlu menizili ve tarafeyni tarîk-i âmm ve ba'zen Haderoğlu Pavli menziliyle muhdûd bir bâb mül menzilin nısf hisse-i şâyı'ası merkûm Marye fuzûlı ve bigayr-i hakk zabt ve hisse-i irsiyyemizi bize teslîmden imtinâ' itmekle suâl olunup bizim ve ibnü'l-gâib merkûm Nikola'ya ve sağıre Katarine'nin hisse-i irsiye-i şer'iiyelerinden keff-i yedine merkûme Marye'ye tenbîh olunmak bi'l-verâse ve bi'l-vasâye murâdımızdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istinsâk zevce-i merkûme Marye cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf hissesini vaz'-ı yedini ıkrâr idüp lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûr bundan çend sene mukaddem fevt olan babam merkûm Yani'Den müntakil olup ol vecihle yedimde müstakillen mâlım ve mülküm iken zevcem müteveffâ-yı merkûm Ağnati söküp kerestesini kendü mülk kavaklığımdan kat' eylediği ma'lûmü'l-mikdâr kavak kerestesiyle ancak ücret-i üstâdiyesi kendi mâlımdan olarak menzil-i mahdûd-ı mezkûr nısfı benim ve nısfı dahi kendinin olmak üzere müceddeden binâ ve inşâ itdikden sonra zevcim müteveffâ-yı merkûm Ağnati menzil-i mezkûrun nısfında benim alâkam yokdur ancak zevcemın mâlı ve mülküdür deyü ıkrâr ve işhâd idmişidi ol vecihle menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısfı benim mülküm olmağla bihakkın vaz'-ı yed ve müdâhale iderim deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûme Marye'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda karye-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Simon veled-i Sahak ve Yoraki veled-i Serab ve Yani veled-i Yoraki nâm kimesneler liecli'ş-şehâde meclis-i şer'de hazırân olduklarında isrü'l-istişhâd

fi'l-hakîka menzil-i mahdûd-ı mezkûr târîh-i rakîmeden otuz sene mukaddem Marye'nin babası müteveffâ-yı merkûm Yani'den müntakil yedinde mâlî ve mülkü iken müteveffâ-yı merkûm Ağnati menzil-i mahdûd-ı mezkûru söküp kerestesiyle ve merkûm Marye'nin mülk kavaklığında kat' eylediği ma'lûmü'l-mikdâr kavak kerestesiyle ancak ücret-i üstâdiyesi kendiden olmak üzere nisfi kendinin ve nisf-ı dîğeri dahi merkûm Marye'nin olmak üzere müceddeden binâ ve inşâ eyledikten sonra merkûm Ağnati hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nisf hissesinde benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur ancak zevcem merkûme Marye'nin mülküdür deyü ikrâr ve işhâd itmişdi deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde sırran ve alenen lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince verese ve vasiyy-i merkûmlardan her biri ber-vech-i muharrer da'vâlarıyla merkûme Marye'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min şehri Rebî'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kâtib Yaşar Efendi	Ketebeden Mehmed Ali Efendi	Hatibzâde Babalık	Hacı	Affanzâde Efendi	Veli
Muhzır Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Karyeden Ağa	İsmail	Ve gayrühüm	

Numara 22:

Katırcı Edik'in ilzâm i'lâmı kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Polot mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Katırcı Edikon ibin Hüseyin meclis-i şer' de Dörtyoğazlı mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Akif nâm kimesne müvâcehesinde merkûm Ahmed zimmetinde bir aded bârgîr semeninden iki yüz guruş alacak hakkım olmağla edâsında muhâlefet eylediğinden

alıvirilmesi murâdımdır deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk ve'l-ıkrâr alâ mücebi ıkrâr ve i‘terâfuhû meblağ-ı mezkûr iki yüz guruşu müdde‘î merkûm Edikon'a edâ ve teslîme merkûm Ahmed ilzâm olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Rebî‘i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yedinci Sahife

Numara 23:

Kuyumcuoğlu Kelin Sultane'nin kassâm defteri kaydıdır

Bâ‘is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Misakoğlu mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Sultane bint-i Bogos veled-i Atam'ın verâseti zevc-i metrûkü gâib-i ani'l-beled Kığork veled-i Kırkor ile vâlise Meran veledet-i Atam ve liebeveyn er karındaşları Bogos ve Markos ve Artin ve kız karındaşı Manoşak'a inhisârı tahukkundan sonra gâib-i merkûmun hissesini hıfz ve tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den kayyûb nasb olunan enişdesi Kırkor veled-i Tatos ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne'l-verese tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffât-ı merkûmedir ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehri Rebî‘i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta‘mel ...kürk aded 1 Guruş 150	Kısa kürk aded 1 Guruş 50	Müsta‘mel çetarî entârî aded 1 Guruş 150	Bokca Acem şâlı aded 1 Guruş 150	Müsta‘mel çuka biniş aded 1 Guruş 200
Kısa entârî aded 1 Guruş 25	Kandil aded 3 çevre aded 3 şâl aded 1 keten gömlek aded 1 ma‘a bokca ve çorab	Yemenî saçağı sîm aded 1 Guruş 50	Onluk rub‘iye altunu aded 82 fî 11 Guruş 902	Sandık aded 1 derûnunda hırdavat Guruş 250

	Guruş 75			
--	----------	--	--	--

Cem'an yekûn-ı tereke	2002
Resm-i kısmet-i âdî	0050 _____
Kaydiye sicil 3 ve sâire 14	17
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	1935

Hisse-i zevc-i gâib	Hisse-i ümm-i merkûme	Hisse-i ah-1 merkûm	Hisse-i ah-1 merkûm	Hisse-i ah-1 merkûm	Hisse-i uht-1 merkûme
Guruş 967 para 20	Guruş 322 para 20	Guruş 174 para 11	Guruş 174 para 11	Guruş 174 para 11	Guruş 92 para 5

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûmun hissesini aynen liecli'l-hıfz kayyûm-ı merkûm Kirkor yedine teslîm kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 24:

Gemürgaplı Karabet'in mübâya'a hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı kurâsından Gümürgab karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Ovans veled-i Hazar tarafından zikri âtî bey'i takrîr ve i'tâ-i hüccete vekîl-i müsecell-i şer'îsi Kiziroğlu dîger Ovans veled-i Mıgırdıç meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karye-i merkûme mütemekkinlerinde ve tebe'a ve millet-i merkûmeden işbu bâ'isü'l-vesîka Artin veled-i-i Kirkor mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim merkûm Ovans akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın yedimde müstakillen mâlîm ve mülküm olan karye-i merkûmede vâkî' bir taraftan Derzioğlu Karebet ve bir taraftan Hazar menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd tahtında merkûm Karabet'in menzili havlusu ve sâireyi

müştemil bir bâb fevkânî mülk menzilimi bicümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î v akd-i sarîh-i mer'î ile bin üç yüz guruşa merkûm Artin'e bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruşu meşterî-i merkûm Artin bana kâmilen edâ ve teslîm eylediğinde ben dah mâlinda ve yedinde tamâmen ahz u kabz eylediğimden sonra bey'-i mezkûru tağrîr ve gubn-ı fâhişe müte'allıka da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetin kabûlü hâvî ibrâ ve ıskât eyledik fimâ ba'd menzil-i mahdûd tahtında aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup ancak müşterî-i merkûm Artin'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur didi didikde gibbe't-tasdikî' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'i'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ketebeden	Muhzır	Muhzır	Kocabaşı	Kızır	Ve
Mehmed Ali	Mehmed	Hüseyin		Mıgırdıç	gayrühüm
Efendi	Çeleib	Çelebi			

Numara 25:

Pegir karyesinden Ahmed ve İbrahim'in vekâlet hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı kurâsından Pegir karyesinde sâkine mu'arrefetü'z-zât Emine Hâtûn ibnet-i Mehmed bin Ali nâm merkûme meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Hüseyin mahzarında hafidleri Ahmed ve İbrahim hâzır oldukları hâlde takrîr-i kelâm idüp Ayasofya-i Kebîre Vakf-ı Şerîfi müstefekâtından olup mahmiye-i İstanbul'da Çarşu-yı Kebîr'de Bodrum Hânı dimekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd Hân derûnunda tahtında sol tarafından köşede vâki' vâlidem müteveffiye Hafize bint-i Abdullah'dan müntakil bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn müstakillen taht-ı tasarrufumda olan nisf odayı

üç bin guruş bedel-i medfû' ve makbûzam makâbelesinde hafidlerim hâzırân-ı mezbûrân Ahmed ve İbrahim'e ber-vech-i munâsafe ferâğ ve tefvîz itmemele anlar dahi ber-vech-i muharrer teferruğu ve tefevvuz ve kabûl itmeleriyle mahallinde mütevellîsi hâzır olduğ hâled nisf oda-i mezkûru hafidlerim hâzırân-ı mezbûrân uhdelerini ber-vech-i nısfıyyet ferâğını takrîre ve sened-i lâzımesini ahz ve hâzırân-ı mezbûrâna i'tâ ve teslîm ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğı umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'ıyye ile mezbûr Hacı Mehmed Efendi'yi vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimin mahallinde edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi didikde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Sekizinci Sahife

Numara 26:

Kelekcioglu Hoca Bağdasar'ın mübâya'a hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı mahallâtından Emiroğlu mahallesi sâkinlerinden Poyrazoğlu Usta Mehmed bin Hüseyin meclis-i şer'-i lâzımü't-tevkîrde kasaba-i mezbûre mahallâtından Aşağıkilise mahallesi mütemekkinlerinde ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Kelekcioglu Hoca Bağdasar veled-i Manas mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın yedimde şırâen ve müstakillen mâlım ve mülküm olan kasaba-i mezbûre mahallâtından Gümrükcü mahallesinde vâki' bir taraftan Leylioğlu Hasan mülkü ve bir taraftan Hatiboğlu Osman Ağa mülk menzil ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Fevt yedi bâğ ve bir damı ...bağçeyi müşt Emil bir bâb mülk menzilimi bicümlethî tavâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-mürâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve akd-i sarîh-i mer'î ile iki bin dört yüz guruşa mezbûr Hoca Bağdasara bey' ve teslîm ve teslîm idüp ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr dört yüz guruşa müşterî-i merkûm Hoca Bağdasar mâlından ve yedinde bana bi't-tamâm ve'l-kemâl edâ ve

teslîm eyledikten sonra ben dahi mâlından ve yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eylediğimden sonra mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gubn-ı fâhişe müte'allıka da'vâdan tarafeynden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve ıskât-ı hak eyledik fimâ ba'd menzil-i mahdûd ve bağçe-i mezkûr ve müştemilâtında benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup ancak müşterî-i merkûm Hoca Bağdasar'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Rebî'l-âhir lisene selâse ve semânîne ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hazinedârzâde	Ketebeden	Ketebeden	Muhzır	Muhzır	Ve
Abdurrahman	Yaşar	Ali Efendi	Mehmed	Hüseyin	gayrühüm
Ağa	Efendi		Çelebi	Çelebi	

Numara 27:

Sandıkbağı mahallesinden İngilizoğlu Ahmed'in i'lâmı kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Çoluk mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hafize bint-i Mustafa nâm hâtûnun tarafından zikri âtî husûsda vekîl-i müsecell-i şer'îsi Ebubekir bin Salih nâm kimesne kazâ-ı mezkûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde İngilizoğlu Ahmed bin Ömer nâm kimesne müvâcehesinde müvekkilem mezbûrenin gâib-i ani'l-meclis Parsih oğlu Hoca Artin zimmetinde yedi yüz yirmi guruş alacak hakkı olup mezbûr Ahmed'i meblağ-ı mezkûrun kabzına vekîl olduğu meblağ-ı mezkûru bi'l-ahz umûruna sarfla istihlâk itmekle meblağ-ı mezkûr yedi yüz yirmi guruşun mezbûr Ahmed'den tahsîli bi'l-vekâle murâdıdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında meblağ-ı mezkûr yedi yüz yirmi guruşu bi'l-vekâle ahz eylediğin ıkrâr idüp lâkin müvekkile-i merkûme Hafize meblağ-ı mezkûr yedi yüz yirmi guruşu merkûm Artin'den ahz eylediğimde altı yüz guruşunu hâlâ Derse'âdet'de bulunan kız karındaşım Hanife'ye ve Derse'âdet'e gideceği esnâda

vir diyü emr itmesiyle mezbûre Hanife'ye virüp bâkî yüz yirmi guruşdan kezâlik emriyle altış üç guruşluk kuru üzüm iştirâ idüp kendüsüne teslîm ve yedi guruşu dahi nakden yine kendüye teslîm ve yine emriyle mezkûr Çoluk mahallesinden Sandıkbağı mahallesine nakl eylediği iki yük eşyâ kirâsına on iki guruş teslîm ve yine emriyle yirmi yedi guruşa bir aded pullu iştirâ idüp kendüsüne teslîm eyledim deyü def'-i dâvâ itdikde vekîl-i mezbûr Ebubekir on beş buçuk guruşluk üzüm ve altı guruş kirâyâ virdiğini ikrâr mâ'adâ def'ini inkâr itmekle dâfi'-i mezbûr Ahmed müvekkile-i mezbûre Hafize'nin emriyle mezbûr Hanife'ye altı yüz guruş virdiğini her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan mezkûr Sandıkbağı mahallesi ahâlîsinden Kaymazoğlu Mehmed bin Ebubekir ve Gül Ahmedoğlu Süleyman bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât dâfi'-i mezbûr Ahmed mâ'adâ def'ini isbât idemeyüp müvekkile-i mezbûre Hafize meclis-i şer'a bi'l-ihzâr talebiyle tahlîf olunmağın mücebince meblağ-ı mezkûr yedi yüz yirmi guruşdan doksan sekiz buçuk guruşu müvekkile-i mezbûreye izâfetle vekîl-i mezbûr Ebubekir'e eda ve teslîme ba'de't-tenbîh vekîl-i mezbûr Ebubekir'i bi'l-vekâle eylediği altı yüz guruş da'vâsıyla kezâlik müvekkile-i mezbûreye bi'l-izâfe mezbûr Ahmed'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbiy ve'l-ısrîn min şehri Rebi'il-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Dokuzuncu Sahife

Numara 28:

Tanıloğlu Mikırdıç tahsîl-i i'lâm kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Eğin kazâsı mahallâtından Eriki mahallesi mütemekkinlerinde ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden işbu bâ'isü'l-i'lâm Tanıloğlu Mikırdıç veled-i İstapan nâm kimesne kazâ-i mezkûr müdür konağında ma'kûd meclis-i şer'-i hatîrde kazâ-i mezkûr mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i İraniye'den Harputluğlu Mardiros veled-i Nikogos müvâcehesinde Devlet-i Aliyye-i İraniye'nin bender vekîli debbâğ

ağası tebe'a-i İraniye merkûmeden Malkon hâzır olduğu hâlde merkûm Mardiros yetmiş beş senesi mâh-ı Cemâziye'l-evveli beşinci günü târîhiyle muvarrah mûmzâ ve mahtûm ve ma'nûn ve mersûm işbu bir kıt'a Ermeniyyü'l-ibâre temessük mantûkunca mâlımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bin yirmi beş guruş zimmetinde alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûr bin yirmi beş guruşu merkûm Mardiros'dan hâlâ taleb iderim deyü meâlî tağrîrine mutâbık temessük-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında temessük-i mezkûr kendünün olduğunu tâyî'an ıkrâr ve i'tirâf idüp ancak benim müdde'î merkûm Mıkırdıç'a aslâ deynim yokdur deyü inkâr itmekle lâkin temessük-i mezkûr-ı ma'nûn ve mersûm kendünün olduğunu mu'terif iken deyn-i mezkûru inkârı şer'an mu'teber olmadığı merkûm Mardirosa ba'de't-tefhîm mûcebince temessük-i mezkuru ıkrâr ve i'tirâfıyla lâzım gelen deyn-i mezkûr bin yirmi beş guruşu müdde'î merkûm Mıkırdıç hâlâ edâ ve teslîme merkûm Mardiros'a kibel-i şer'den tenbîh olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 29:

Sûret-i emirnâme-i sâmi-i meşihat-penâhî

Diyarbakir Vilâyet-i Müfettiş-i Hükâmınlığı İnzimâmıyla Niyâbet-i Şer'iyyesine

Fazîletlü Efendi

Beyâna hâcet olmadığı üzere ale'l-umûm vukû' bulan katl da'vâlarının rü'yet ve hükmü nizâmen elviye nâiblerine âid ve şahıslar ise mûceb-i diyet-i kassâm olan katl da'vâlarının fasl u hasmı icâbına göre bir veya birkaç karye halkının merkez-i livâyâ gelmesine vâbeste olup bu da bir takım su'ûbet ve meşkilâtı ve ekser bu misillü da'vâların tûl-i müddet te'hir-i rü'yetini müstelzem bulunmasıyla ba'zı taraftan arz-ı şikâyet olunduğuna ve sâye-i adâlet-vâye-i cenâb-ı pâdişâhîde kâffe-i muhâkemât ve de'âvînin rü'yet ve tesviyesine vesâil-i teshîliye ve tesrî'anın îfâsıyla ahkâm-ı celîle-i şer'iyye ve mevâdd-ı kânûniyenin te'mîn-i hüsn-i cereyânı umûr-ı mühime ve mültezimedan bulunduğuna mebnî ba'de ez-în katl da'vâlarından yalnız ber-vech-i

muharrer mûcebi diyet-i kassâme olan demlerin rü'yet ve hükmü için kazâ nâiblerine me'zûniyet i'tâsına bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allık ve şeref-sudûr buyurulmuş ve sûret-i hâl bâ-emirnâme-i sâmi bi'l-cümle vülât-ı izâm hazerâtına bildirilmiş olmağla taraf-ı şerîfinizden dahi icâbının icrâ ve işbu tahrîrât-ı muhubbînin birer sûretinin ihrâc ve isrâsıyla dâhil-i vilâyetde olan elviye ve kazâ nüvvâbıyla efendileri beyân-ı keyfiyet ve irâde-i seniyye-i hazret tâcdârî ahkâm-ı münîfesinin infâzına mezîd-i inâyet ve i'tinâ ve dikkat olunması siyâkında şukka-i mahsûsa-i senâverî terkîm kılındı. Fî 3 S sene 1285

Numara 30:

Meveddetlü Efendi

İşbu sûret-i emirnâm-i sâmi-i cenâb-ı fetvâ-penânî mantûk-ı münîfi üzere amel ve hareket olunmak siyâkında terkîm-i zeyle ibtidâr kılındı. Fî 17 Rebî'ü'l-âhir sene 1285.

Vürûdu târihi: Fî 19 Rebî'ü'l-âhir sene 1285

Onuncu Sahife

Numara 31:

Sorik karyesinde fevt olan Lazari zevcesi Sultane'nin defter-i kassâmıdır

Eğin kazâsı kurâsından Sorik karyesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Marine bint-i Sahak'ın verâseti zevc-i metrûkü Lazari veled-i Espera ile sadrî kebîr oğulları gâibân-ı ani'l-beled Nikola ve Dimitri'ye munhasıra oldukdan sonra gâibân-ı merkûmânın hisselerini hıfza kuyyûm nasb olunan babaları merkûm Lazari ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âti zikr ü beyân olunur. Fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ü'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Merinos yüzlü kürk aded 1	Köhne ...kürk aded 1	Parça basma Guruş 30	Bokca aded 1 Guruş 10	Köhne şâlî cübbe aded 1
------------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------------	----------------------------

Guruş 75	Guruş 150			Guruş 20
Müsta'mel çuka yüzlü nâfe kürk aded 1 Guruş 150	Cedîd çetârî fistân aded 1 Guruş 130	İç entârîsi aded 1 Guruş 20	Köhne keten gömlek aded 1 Guruş 10	Uçkur aded 1 Guruş 20
Beyâz acem şâlî aded 1 Guruş 100	Def'a sarı bokca şâl Guruş 40	Def'a siyâh şâl aded 1 bokca aded 1 Guruş 50	Salta aded 1 Guruş 20	Fındık rub'iyyesi aded 60 fi 11 Guruş 660
Dolaplu sâ'at aded 1 Guruş 100	Kilim aded 2 Guruş 150	Döşek aded 1 yorgan aded 2 yüz yasdık aded 2 şilte aded 1 Guruş 250	Hırdavat-ı saire Guruş 65	

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	2000
Resm-i kısmet-i âdî	0050
	1950
Kaydiye sicil 3 masârîf-ı sâire 3	0010
Sahhü'l-bâkî littaksîm beyne'l-verese	1940

Hisse-i zevc-i merkûm Guruş 475	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Guruş 727 para 20	Hisse-i ibn-i dîger gâib-i merkûm Guruş 727 para 20
------------------------------------	---	---

Ber-vech-i muharrer gâibân-ı merkûmânın hisseleri kayyûmları merkûm Lazari yedine liecil'l-hıfz teslîm kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 32:

Gemürgap karyesinden fevt olan Derzî Karabetoğlu Anderya'nın vekâlet hücceti kaydıdır

Eğin kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi ahâlîsinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup medîne-i Erzurum'da ticâret üzere mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Derzî karabetoğlu Anderyas veled-i el-merkûm Karabet bint-i veled-i Atam'ın verâseti hâlâ karye-i merkûmede mütemekkinler vâlidesi Yakoda bint-i Markar ile liebeveyn kız karındaşları Tokohi ve Ermike'ye inhisârı tahakkukundan sonra şahıslar ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler ümmü'l-merkûme Yakoda ve Ahtan merkûmât Takohi ve Ermike'den her biri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bi'l-verâse takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun medîne-i merkûmede hayâtında ila'l-vefât yedinde mâlı olup ba'de vefâtihî bize mevrûs olan kâffe-i tereke-i mebi'ası esmânı olup cânib-i beytümâlde mahfûz olan üç bin guruşu taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve bize irsâl ve teslîme bundan bir sene mukaddem bâ-hüccet-i şer'iyye Ferikoğlu Simon veled-i İstepani vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn itmişdik el-yevm merkûm Simonu vekâlet-i mezkûreden azl itmemizle ber-vech-i muharrer mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun tereke-i mebi'ası esmânı olup medîne-i merkûmede cânib-i hazîne celîlede mahfûz bulunan meblağ-ı mezkûr üç bin guruşu cânib-i beytümâlden taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve makbûzunu yedinde hıfz ve bize irsâl ve îsal ve teslîm ve husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile karye-i mezkûre ahâlîsinden olup hâlâ medîne-i merkûmede ticâretle sâkin kürkçü esnâfından işbu bâ'isü'r-rekîm Beşiroğlu Sarab veled-i Mıkırdıç nâm kimesneyi kabûlüne mevkûf vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'î'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Papazoğlu Ovanes veled-i Kirkor	Kürkçü Misak	Harikoğlu Ovannes veled-i İstefan	Muhzır Hüseyin Çelebi
Muhzır Mehmed Çelebi	Ve gayrühüm		

Numara 33:

Tomikoğlu'nun vekâlet hücceti kayıdır

Eğin kazâsı mahallâtından Taviloğlu mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Tomikoğlu Bağdasar Artin veled-i Redorsi nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde kazâ-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebe'a-i millet-i merkûmede işbu bâ'isü'r-rakîm Zemkomioglu Avadis veled-i Keride nâm kimesne müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp mahmiyye-i İstanbul'da Kadıköy'de Bademlik mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil iki hisse i'tibâriyle bir hisse-i şâyı'ası Dirahoroğlu Haçador ve diğer bir hisse-i şâyı'ası bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumda olup ben ber-vech-i muharrer ve ber-i'tibâr-ı merkûm mutasarrıf olduğum menzil-i mezkûrun nısf hisse-i şâyı'asını mahallinde berâ-yı mütevellî ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ve bedel-i misliyle tâlibi zuhûrunda âhara ferâğ ve tefvîz ve kabz-ı bedele ve makbûzunu yedinde hıfz ve bana irsâl ve îsâl ve teslim ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine taramıdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile merkûm Avadis'i vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimin mahallinde edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledi didikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurre fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Cemâziye'l-evvel lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Marad veled-i Kirkor	Abram veled-i Serkiz	Haçador veled-i Kirkor
----------------------	----------------------	------------------------

Onbirinci Sahife

Numara 34:

Merre Alioğlu Ali Ağa'nın i'lâm kaydır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı mahallâtından Sandıkbağı mahallesi ahâlîsinden Merre Alioğlu Ali ibn-i el-Hâc Memiş nâm kimesne kasaba-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden şerzilioğlu Hacı Bekir Ağa ibn-i Mehmed müvâcehesinde mahalle-i merkûme sâkinlerinden olup Derse'âdet'de bulunan Hanife bin Ömer nâm hâtûn seksen beş senesi Muharremü'l-haramının beşinci günü târihiyle muvarrah bana i'tâ eylediği bir kıt'a sened mantûkunca yüz yirmi bir gün va'desiyle mâlımdan ve yedimden ıktirâz ve ahz ve umûruna sarfla istihlâk itmiş olduğu bin yedi yüz altmış guruş mukâbelesinde sened-i mezkûrda mûnderic olduğu vecihle gâibe-i mezbûre Hanife'nin mâlı ve mülkü olan mahalle-i merkûmede ma'lûmü'l-hudûd tahtânî bir oda ve bir sofayı müştemil bir bâb mülk menziliyle yine mahalle-i mezbûrede vâki' kezâlik mâlı ve mülkü olan bir taraftan Yaşar Ağa hânesi ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir ...bağçesini ve yirmi kıyye nühâs ve bir sini ve bir aded sırmalı anterî ve bir aded sırmalı zenne şiltesini bana rehn vaz' ve teslîm eylediğinde ben dahi irtihân ve kabz ve kabûl eyledimden sonra müddet-i merkûme hitâmında meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz altmış guruşu bana edâ ve teslîm idemediği sûretde emlâk ve eşyâ-i merhûne-i mezkûreleri bi'l-müzâyede âhara bey ve esmân-ı hâsilasından alacağım olan meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz altmış guruşu bana edâ ve teslîme mezbûr Hacı Bekir Ağa'yı akd-i rehinde cârî olan vekâlet-i devriye-i sahiha-i şer'iyeye ile kabûlünü hâvî vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn itmemle emlâk ve eşyâ-yı merhûne-i mezkûreleri bi'l-müzâyede âhara bey' ve esmân-ı mebî'asından alacağım olan meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz altmış guruşu vekâletine binâen bana edâ ve teslîme mezbûr Hacı Bekir Ağa'ya tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık sened-i mezkûru ibrâziyla ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'î mezbûr Ali ber-minvâl-i muharrer müdde'âsını ler biri mahallinde lede't-tezkiye adl ve makbûlüş-şehâde idükleri ihbâr olunan Köse Osman Ağa ibn-i Ömer

ve Mehmed Yaşar Ağa ibn-i Ebubekir şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince sâlifü'z-zıkr emlâk ve eşyâ-i mezkûreleri bilmüzâyede semen-i misilleriyle âhara bey' ve esmân-i mebi'alarından mezbûr Ali Ağa'nın alacağı olan meblağ-i mezkûr bin yed yüz altmış guruş mezbûr Ali Ağa'ya edâ ve teslîme vekîl-i mezbûr Hacı Bekir Ağa'ya tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cemâziye'l-evvel lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 35:

Tavuklu İbrahim'in i'lâmı kaydır

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Eğın kazâsı kurâsından Tavuk karyesi ahâlîsinden İbrahim bin Halil nâm kimesne kazâ-i mezbûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden olup Sarıhan sancağında Turgudlu kasabasında sâkin iken bin iki yüz elli senesi hilâlinde vefât iden Mehmed Efendi ibn-i Abdullah bin Hüseyin'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe Hâtûn ibnet-i Osman ile sulbî kebîre oğulları Abbas ve Abdullah ve sulbiye kebîre kızları Hafize ve dîger Ayşe ve Fatma ve Hatice'ye munhasıra ba'dehû kable'l-kısime mezbûre Hatice kezâlik fevt olup verâseti vâlidesi mezbûre Ayşe ve liebeveyn er karındaşları mezbûrân Abbas ve Abdullah ve liebeveyn kız karındaşları mezbûrât Hafize ve dîger Aliye ve Fatma'ya munhasıra ve kable'l-kisem mezbûre dîge Ayşe dahi vefât idüp verâseti vâlidesi mezbûre Ayşe Hâtûn ile sadrî kebîr oğulları Halil ve Mehmed ve İbrahim ve sadriye kebîre kızı Âmine'ye munhasıra ba'dehû kable'l-kısmı mezbûr Abbas dahi vefât idüp verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Osman ile vâlidesi mezbûre Ayşe ve sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Osman'a munhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları bihükmi'l-münâsahati's-şer'iyye altmış dört bin beş yüz on iki sehımden olup sihâm-ı mezkûreden on üç bin yüz seksen sekiz sahm zevce-i mezbûre Ayşe Hâtûn'a ve on beş bin yedi yüz doksan iki sehımden mezbûr Abdullah ve yedi bin sekiz yüz doksan altışar sehımden cem'an on beşbin yedi yüz doksan iki sehımden mezbûretân Hafize ve Fatma'ya ve bin sekiz yüz seksen sehımden cem'an beş bin altı yüz kırk sehımden

mezbûrun Halil ve Mehmed ve İbrahim'e ve dokuz yüz sehim mezbûre Âmine'ye ve bin dokuz yüz yitmiş dört sehim zevce-i mezbûre Fatma'ay ve beş bin beş yüz doksan üç sehimden cem'an on bir bin yüz seksen altisehim mezbûrân Mehmed ve Osman'a isâbeti tahakkukundan sonra zikri âtî bir bal mülk menzile vaz'-ı yedi beyyine-i âdile ile sâbit ve mütehakkak olan ibnül-mezbûr Abdullah müvâcehesinde mezbûr Abdullah'ın vaz'-ı yed eylediği karye-i merkûmede vaki bir taraftan kendi menzilim ve bir taraftan mezbûr Abdullah menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî dört oda ve bir ahur ve bir samanlık ve bir abdesthâneyi müştemil bir bâb mülk menzil fi'l-asl mezbûr Abdullah'ın babası müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Efendi'nin müstakillen mâlî ve mülkü isen hayâtında vefâtından bir sene mukaddem zevcesi Ayşe Hâtûn ibnet-i Osman nâm hâtûn zimmetinde beş yüz on bir guruş mehr-i müccelesi deyni olmağla ber-vech-i muharrer mâlik olduğu menzil-i mahdûd-ı mezkûru bitterâzî deyn-i mezkûruna takâs ve zevcesi mezbûr Ayşe Hâtûn'e bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-i minvâlî-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Ayşe Hâtûn'un yedinde şirâen mülkü iken

Onikinci Sahife

mezbûre Ayşe Hâtûn bin iki yüz elli yedi senesi târîhinde menzil-i mahdûd-ı mezkûru dört yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bâten sahîhan bana bey' ve temlîk ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl itmemle ol vecihle menzil-i mahdûd-ı mezkûr mülk-i müşterâm olup târîh-i merkûmeden bin iki yüz yetmiş altı senesine değin zabz u tasarruf itdikden sonra mezbûr Abdullah bin iki yüz yetmiş beş ve altı târîhlerinde karye-i merkûmede hâzır olduğu hâlde menzil-i mahdûd-ı mezkûr babamın mülküdür ve benim menzil-i mahdûd-ı mezkûrda hakk-ı irsim vardır deyü bendan huzûr-ı hâkimde bilâ nizâ' ve da'vâ itmemiş iken işbu i'lâm-ı şer'î târîhinden bir sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûru mebur Abdullah bigayri hakk zabt ve müdâhale itmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yedine tenbîh olunmak murâdıdır ba'de'd-da'vâ ve'l-isnitâk ol dahi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr idüp lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûr fi'l-asl pederim müteveffâ-

yı mezbûr Mehmed Efendi'nin hayâtında ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihî bana ve verese-i sâiresinde intikâl idüp ben diyâr-ı âhârda iken mezbûr İbrahim bigayri hakk zabt itmesiyle yedimde olup işbu meclis-i şer' de irâe ve ibrâz eylediğim Anadolu Kazaskeri semâhetlü Efendi hazretlerinin mührüyle memhûr bin iki yüz yetmiş dokuz senesi Şavvâl-i mükerrem on dokuzuncu günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtik olduğu üzere târîh-i merkûmede mezbûr İbrahim ile Derse'âdet'de huzûr-ı hazret-i kazaskerîde menzil-i mahdûd-ı mezkûru mezbûr İbrahim'den bigayri vech zabtına binâen da'vâ itdiğimde ol dahi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûru vâlidem mezbûre Ayşe'nin ber-minvâl-i muharrer mülk-i müşterâsı olduğu hâlde mezbûre Ayşe'den dört yüz guruşa bin altı yüz elli yedi târîhinde iştirâ eyledim deyü inkârına mukârin def'ini isbât idemeyüp tahlîfe dahi tâlib olmadığından menzil-i mahdûd-ı mezkûrun bana teslîmine hükm-i şer'î lâhık olmağla ol vecihle müdâhale ve vaz'-ı yed iderim deyü mezbûr İbrahim'in menzil-i mahdûd-ı mezkûru zabt ve vaz'-ı yed eylediğinden on dokuz sene sonra ya'nî yetmiş beş ve altı târîhlerinde karye-i merkûmeye geldiği ve menzil-i mahdûd-ı mezkûru mezbûr İbrahim vâlidesi mezbûre Ayşe'den iştirâ iderek zabt ve müdâhale eylediğini âlim olduğumda mezbûr İbrahim ile huzûr-ı şer' de da'vâ mümkün iken da'vâ itmediğini inkâr ve ba'dehû tav'an ikrâr ve i'tirâf eylediğimde fetvâ-yı şerîfeye lede'l-havâle istiftâ olundukda Zeyd yirmi yedi sene bir mülkü şirâen mülkümdür deyü zabt itdiğinden on dokuz sene sonra Amr Zeyd'in sâkin olduğu karyede bir müddet ikâmet idüp Zeyd ile huzûr-ı şer' de da'vâ mümkün iken ol müddetde da'vâ itmeyüp yine diyâr-ı âhara gidüp geldikten sonra mülk-i mezkûr otuz üç sene mukaddem vefât iden pederimin hayâtında ile'l-vefât mülkü olup ba'de vefâtihî bana ve sair veresesine intikâl itmekle benim mülk-i mezkûrda hakk-ı irsim vardır deyü bigayri hakk zabt ile Zeyd menzil-i mezkûru Amr'in yedinden almağa kâdir olur mu olur cevâb-ı bâ-savâb buyurulmağın mücebince mezbûr Abdullah'ın müddet-i merkûmede sükût itmesiyle bâ-emr-i sultânî muhâkeme olmaksızın menzil-i mahdûd-ı mezkûra vaz'-ı yedi şer'an câiz olmadığı kendüsüne ba'de't-tefhîm sâlifü'z-zikr menzilden keff-i yed birle müdde'î mezbûr İbrahim'e teslîme müzbur Abdullah'a tenbîh olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen

lehü'l-emr. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cmüâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 36:

Eskicioğlu Karabet'in Kalikoğlu David nâm kimesnede olan alacak tahsîl i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Eskicioğlu İstipan veled-i Karabet nâm kimesne kazâ-i mezkûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezkûr kurâsından Gerüşla karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i devlet-i merkûmeden Kalikoğlu Tavid veled-i Asdar müvâcehesinde yedimde olup işbu mâh-i hâlin beşinci günü târîhiyle muvarrah mumzâ ve mahtûm ve ma'nûn ve mersûm işbu bir kıt'a Ermeniyyü'l-ibâre temessük mantûkunca merkûm Tavid ile zevcesi gâibe-i ani'l-meclis Sultane bint-i Serkiz'de her biri ahâri zimmeten lazım gelen meblağa kefil-i bi'l-mâl ve kefil-i bi'n-nefs olmak üzere mâlımdan ve yedimden ıkrâz ve kabz ve umûrlarına sarfla istihlâk eyledikleri beher adedi yüz on ikişer guruşdan elli aded Osmanlı Lirası altunu ki cem'an beş bin altı yüz guruş zimmetlerinde alacak hakkım olmağal meblağ-ı merkûm beş bin altı yüz guruşu merkûm Tavid'den asâlet ve kefâletine binâen hâlâ talebi derim deyü meâli takrîrine mevâfik temessük-i mezkûru ibrâziyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında temessük-i mezkûr ber-vech-i muharrer kendinin olduğunu tayı'an ıkrâr ve i'tirâf idüp lâkin merkûm İstapan'a ol mikdâr deynim yokdur deye inkâr itmesiyle ancak temessük-i mezkûr-ı ma'nûn ve mersûm kendünün olduğunu mu'terif iken deyn-i mezkûru inkârı şer'an mu'teber olmadığı merkûm Tavid'e ba'de't-tefhîm mücebince temessük-i merkûmu ıkrârıyla asâlet ve kefâletine binâen meblağ-ı merkûm beş bin altı yüz guruşu müdde'î merkûm İstapan'a hâlâ edâ ve teslîme merkûm Tavid'e tenbîh olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cümadi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Onüçüncü Sahife

Numara 37:

Harputluoğlu Mardıros'un iflâs i'âmı kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı mahallâtından Kasaboğlu mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup kazâ-i mezkûre mahallâtından Erkmen mahallesi mütemekkinlerined Mıkırdıç veled-i İstepan ve Boyacıoğlu Hoca Karabet veled-i Serkiz ve ve Derzî beylere ve Zabtaya İbal'e mahkûmün bih cem'an beş bin altı yüz yirmi beş guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreden mezbûr İbal ile merkûm Mıkırdıç'ın bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün bih olan min haysü'l-mecmû' bin altı yüz yirmi beş guruşun te'diyesi için bir müddetten berü aralık aralık mahbûs olan Harputluoğlu Mardıros veled-i Nikegos kaza-i merkûme mahkemesinde meclis-i şer'-i münirde merkûm Mıkırdıç müvâcehesinde merkûm Hoca Karabet hâzır olduğu hâlde ben mezbûr Mıkırdıç'a cihet-i karzdan bin yirmi guruş ve hâzır-ı merkûm Hoca Karabet'e üç bin guruş ve gâib-i ani'l-meclis mezbûr İbala Ağa'ya altı yüz guruş ve merkûm Derzi Beyler'e bin guruş ki cem'an zimmetimde deynim olan beş bin altı yüz yirmi beş guruşda meblağ-ı mezkûr bin altıyüz yirmi beş guruşun te'diye ve îfâsı için aralık aralık müddet-i medîdeden berü mahbûs olmuş ise de ben fakir ve ma'dum ve müflis olup üzerime lâbis olduğum köhne libâsımdan gayrî ism-i mâl itlâk olunur kat'an nesnem olmayup ve bir vecihle deyn-i mezkûrumu edâya dahi kudretim yokdur deyü iflâsını beyân ve hasârını da'vâ ve habsden itlâkını istid'â itdikde dâyinleri merkûmûndan hâzır-ı merkûm Hoca Karabet tasdîk itmiş ise de deyn-i merkûm Mıkırdıç merkûm Mardıros için hâlâ edâ-yı deyne muktedirdir deyü da'vâ ve müdde'âsını isbâtdan izhâr-ı acz itdikden sonra medyûn-ı merkûm Mardıros ber-minvâl-i muharer müdde'âsını udûlden Hanifizâde el-Hâc Yaşar Ağa ve Sarracoğlu Ömer Ağa ve millet-i merkûmeden Kasaboğlu Sahak ve Artinoğlu Kigork ve Manesoğlu İstepan nâm kimesen şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince medyûn-ı merkûm Mardıros'un iflâsına ba'de'l-hüküm

şer'an bilâ kefil habsden itlâkı lâzım geldiği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-âşir min Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 38:

Ergü karyesinin kuru da'vâsı i'lâm kaydır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Kaşo karyesi ahâlîsinden el-Hâc Ömer Efendi ibn-i el-Hâc Salih ve Ahmed Efendi ibn-i Necib ve Farizoğlu Mustafa Ağa ibn-i Abdullah ve Şahab Efendi ibn-i Sadık ve Ahmed ibn-i Abdurrahman ve el-Hâc Emin Efendi ile sâir cerîdede mazbûtü'l-esâmî ve karye-i mezbûre ahâlîsi taraflarından zikri âtî husûsda vekîl-i müsecell-i şer'îleri karye-i merkûme ahâlîlerinden el-Hâc Arif Efendi ibn-i İbrahim ve el-Hâc Ebubekir Efendi ibn-i el-Hâc Sadık ve Ali Bey ibn-i el-Hâc Hasan İmam Efendi ibn-i Abdullah nâm kimesneler zikri câî koruda müdür-i kazâ rif'atlü el-Hâc Hasan Efendi ve a'za-yı meclis hâzır oldukları hâlde akd olunan meclis-i şer'-i me'âlî ukûdda âtî'l-beyân koruya vaz'-ı yedleri beyyine-i âdile ile sâbit ve mütehakkık olan kaza-i mezkûra tâbi' Ergü karyesi ahâlîsinden el-Hâc Mustafa ibn-i Osman ve el-Hâc Hamza Ağa ibn-i Ahmed ve Süleyman Ağa ibn-i İsmail ve Hüseyin Ağa ibn-i Haşim ve Ömer Ağa ibn-i Osman ve Mehmed Ağa ibn-i Mahmud ve sâir cerîdede mestûrü'l-esâmî kimesneler müvâcehelerinde işbu târîh-i i'lâm-ı şer'îden bir hafta mukaddem karyemiz civârında vâki' bir taraftan Kazkayası ve bir taraftan Karaburun ve bir taraftan Paşaderesi ve taraf-ı râbi'i nehr-i Fırat ile mahdud bin iki yüz on tarihiyle muvarrak meclis-i şer'de bi't-tefhîm kırâat olunan bir kıt'a fermân-i âlîşân mantûkunca bizim ve müvekkillerimizin taht-ı tasarrufunda karyemize mahsûs olan kuru ve kışlak hayvânâtımızın intifâ'ları için bizim müvekkillerimizden kat' eyledikleri bâ-ma'rifet-i şer'î bigaraz muhamminler tahmînleriyle mütebeyyin olan üç yüz altmış yük meşe yaprağımızı karyemize nakl itmekte iken mezbûr Ergü karyesi ahâlîsi bigayri hakk cebren yedimizden ahz ve kelek vâsıtasıyla mezkûr Ergü karyesine nakl itmeleriyle suâl olunup mezkûr üç yüz altmış yük yaprağı sâlifü'z-zikr koruya götürüp bize teslîm itmelerine tenbîh olunmak murâdımızdır deyü nefslerinden asâleten ve ahâlî-i sâire tarafından vekâleten da'vâ

itdiklerinde gıbbe's-suâl mezbûrûn Ergü karyesi ahâlîsi cevâblarında mârû'l-beyân korudan maktû'-ı mezkûr üç yüz altmış yük meşe yaprağını ahz ve kelek vâsıtasıyla karyelerine nakl ve yedlerinde mevcûd olduğunu her biri ıkrâr idüp lâkin yedimizde olup kezâlik meclis-i şer' de bi't-ta'zîm kırâan olunan bin iki yüz târîhiyle muvarrah bir kıt'a fermân-i âlişân nâtık olduğu üzere koru-i mahdûd-ı mezkûr müstemil olduğu meşe eşcârıyla abâ an ceddin kadîmü'l-eyyâmdan bere müstakillen taht-ı tasarrufumuzda olarak karyemize mahsûs olup ve sâlifü'l-beyân Kaşo karyesi ahâlîsi bu âna kadar müdâhale itmemeleriyle ol vecihle ahâlî-i müdde'ıyyûn-ı mezbûrûnun

Ondördüncü Sahife

mârû'z-zıkr üç yüz altmış yük meşe yaprağını bigayr-i vech kat' itmelerine binâen bihakkın ahz ve kelek vâsıtasıyla karyemiz cânibine nakl eyledik deyü müdde'ıyyûn-ı mezbûrûnun inkârlarına mukârin eyledikleri def' müdde'âlarını lede't-tezkiyetü's-şer'î adl ve bîgaraz oldukları zâhir ve nümâyân olan kazâ-i mezbûre nefsi-i kasaba ahâlîsinden Alemdarzâde el-Hâc Ahmed Ağa ibn-i İbrahim ve el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin ve Köse Osman Ağa ibn-i Mahmud ve Yaşar Ağa ibn-i Tahir ve Hasan Ağa ibn-i Mehmed Sadık ve Hacı Bekir Ağa ibn-i Mehmed ve Abdurrahman Ağa ibn-i İsmail ve Hüseyin bin Ahmed ve Kel Alioğlu Hacı Ömer ve Hacı Haliloğlu Ebubekir ve Hüseyin bin Mehmed ve Osman bin Ahmed ve İbrahim bbin Hüseyin ve Ali bin Ahmed ve İsmail bin Mustafa ve Yaşar bin Mustafa ve Mehmed bin Hasan ve kazâ-i mezbûre kurâsından civâr bulunan Hapanosekreği karyesi ahâlîsinden Balluoğlu el-Hâc Osman Efendi ibn-i Ahmed ve Veli Bey ibn-i Mehmed ve Muhtâr Ali ve Ebubekir Ağa ve Hapanos karyesi ahâlîsinden Mehmed Şerif Ağa ibn-i mahallesinde ve Yüzbaşı Mehmed Ağa ve Ahmed Ağa ibn-i Abdurrahman ve Kemekâb karyesi ahâlîsinden el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Abdullah ve Mehmed Ağa ibn-i Selim ve el-Hâc Ali Ağa ibn-i Ömer ve Küçük Mehmed Ağa ibn-i Mustafa ve Ebubekir Ağa ve Apçağa karyesi ahâlîsinden Uzun Hüseyin bin Abdullah ve Yakub Ağa ibn-i Abdülgani ve Bıyıkoğlu Ebubekir Ağa ve Bekir karyesi ahâlîsinden Ahmed Keleş ibn-i Tahir nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î mütevâtiren isbât itmeleriyle mücebince mezkûr Kaşo karyesine izâfeten mezbûrûn el-Hâc Arif ve el-Hâc Ebubekir Efendiler ve Ali Bey ve İmam Efendi ber-

minvâl-i muharrer da'vâlarıyla mezkûr Ergü karyesi ahâlisine bîvech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukları bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr. fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 39:

Şirzî Nikoli'nin nefy-i mülk hücceti

Eğîn kazâsına tâbi' Şirzî karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Nikola veled-i Hiristo meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sadriye kebîre kızı Anna mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp kızım mezbûre Anna ile sâkin olduğunuz karye-i merkûmede vâki' bir taraftan kendi mülk arsam ve bir taraftan Dirdor mülk menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzili ile menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde bilcümle melbûsât ve mefrûşât ve evânî-i nühâsiye ve gayr-i nühâsiye ve esâs-ı beyt kızım merkûme Ana'nın müstakilleten mülküdür benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Katîb	Ketebeden	Hacı	Muhzır	Karyeden	Hoca Yani
Yaşar	Mehmed Âlî	Bakizâde	Mehmed	Esper veled-	
Efendi	Efendi	Yaşar Ağa	çelebi	i Kostandi	

Numara 40:

Pilavoğlu Mehmed'in vasî hücceti

Eğîn kazâsı kurâsından Şirzî karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Pilavoğlu İsmail Ağa ibn-i Ali bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu olup bundan akdem diyâr-ı âhara gidüp hayât ve memâtı nâ-ma'lûm olan Mehmed'in ahvâli mübeyyen olancaya değîn babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emvâl ve eşyâsını zabt ve kemâ yenbağî hırâset ve hıfza ve kâffe-i tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bir

kayyûm nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden mefkûd-ı merkûmun liebeveyn er karındaşı olup emânetle me'lûf ve istikâmetle mevsûf ve her vecihle umûr-ı kayyûmluk uhdesinden gelmeğe kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-vesîka Halil bin el-merkûm İsmail hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri mefkûd-ı merkûmun hâl-i mütebeyyen oluncaya değin babası müteveffâ-yı merkûmdan mevrûs hıssesini bilcümle emvâl ve eşyâsını zabt ve kâffe-i tesviye-i umûruna kayyûm nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi kayyûmluk-ı mezkûru kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Hacı Bakizâde Yaşar Ağa	Karındaşı Osman Ağa	Mahmud Ağa	Kamil Ağa	Muhzır Çelebi
----------------------------	------------------------	------------	-----------	---------------

Numara 41:

Şirzılı Yuvan'ın mübâya'a hücceti

Eğın kazâsına tâbi' Şirzı karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Pilavoğlu İsmail Ağa ibn-i Osman bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Mehmed nâm hâtûn ile silbi kebîr oğlu mefkûd Mehmed ve sulbî kebîr oğlu Halil ve sulbiye kebîre kazı Fatma'ya munhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrâsları kırk sihimden olup sihâm-ı mezkûreden beş sehmi zevce-i mezbûreye ve on dört sehimden yirm sekiz sehmi ibnân-ı mezbûrâna ve yedi sehmi bint-i mezbûre hısseleri isâbeti tahakkukundan sonra verese-i mezbûreden zevce-i mezbûre Fatma ile mefkûd-ı mezbûr Mehmed'e bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyy-i mansûbu ve zikri âtî bir bâb mülk menzilde hısse-i şâyı'a-i ma'lûmesini bedel-i misli ile âhara bey' ve semenini mefkûd-ı mezbûr hâli mütebeyyen oluncaya değin hıfz-ı hirâsete

Onbeşinci Sahife

Hirâsete taraf-ı şer'eden me'zûn olan ibnü'l-mezbûr Halil ve bint-i-i mezbûre diğer Fatma'dan her biri meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Yuvan veled-i Petro tarafından zikri câî bey'î tasdik ve ahz-ı hüccete vekîl olduğu karye-i merkûm mütemekkinlerinde ve tebe'a-i devlet-i merkûmeden Usta Yani veled-i İstefan ve Nikola veled-i Lanbo şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan kazâ-i mezbûre tâbi' Vank karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i ve millet-i merkûmeden Yankooğlu Hoca Kostandi veled-i Vasil mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında ile'l-vefât yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihî bize muntakil olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan müteveffâ Raşid Ağa zevcesi Sırma bint-i Ömer mülk bağçesi ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âmm ile mahdûd yirmi parmağ müştemil bir bâb mülk menzilmizi bicümteletî't-tevâbi' ve'l-levâhık vekâlet-i mer'î ile müvekkil-i mezbûr Yuvan'a yedi bin beş yüz guruşa bi'l-vasâye ve bi'l-verâse bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra müşetrî-i mezbûr meblağ-ı mezkûr yedi bin beş yüz guruşu mâlından ve yedinden bize tamâmen ve kâmilen edâ ve teslîm eylediğinde biz dahi meblağ-ı mezkûr yedi bin beş yüz guruşu mâlından ve yedinden bittemâm ve'l-kemâl ahz ve bikaderî'l-hısas beynimizde iktisâm eyledik fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve semeninden aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz kalmayup ancak müşterî-i mezbûr Hoca Yuvan'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didiklerinde vasiyy-i verese merkûmûn bilcümle kilimât-ı meşrûhunad vekîl-i mezbûr Hoca Kostandi tasdik itemğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Bakizâde Yaşar Ağa	Katîb-i mahkeme	Hacı Mahmud Ağa	Şerif bin Süleyman	Kamil Ağa'nın mahdûmu
----------------------------	--------------------	--------------------	-----------------------	--------------------------

	Yaşar Efendi			
Hacı Bâkizâde Osman Ağa	Hızıroğlu İsmail	Hızır Beyoğlu İsmail	Ve gayrühüm	

Numara 42:

Şirzılı Nazlı'nın mübâya'a hücceti kayıdır

Eğin kazâsı tâbî' Şirzî karyesined sâkine ve zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Raşid Ağa zevcesi Sırma bint-i Ömer nâm hâtûn ile kazâ-i mezbûre nefsi kasabası mahallâtından Yağmurdereli mahallesi sâkinelerinden kezâlik mu'arrefetü'z-zât Fatma bint-i Osman nâm hâtûnun zevci ve tarafından zikri âtî bey'i takrîr ve i'tâ-yı hüccete vekîl-i müseccell-i şer'îleri Harsizâde el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milleti nisvânından bâ'isüetü'r-rakîm Nazlı veledet-i Papas Anastas mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp karye-i merkûmede vâkî' bir taraftan Papas Anastas mülk menzili ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âmm ile mahdûd on dört ...müştemil bir bâb mülk menzilde dört hisse i'tibâriyle bir hissese müvekkilelermden mezbûre Sırmanın irsen yedinde mülkü ve iki hissese mezbûre Fatma Hâtûn'un irsen yedinde mülkü olup müvekkilelerim mezbûretân akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimizde irsen beynimizde ber-minvâl-i muharrer müştereken mâlımız ve mülkümüz olan menzil-i mahdûd-ı mezkûrun dört hisse i'tibâriyel üç hisse-i müferrizesini bicümletin mâ yeştemilûhu ve yahvihî tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört bin dört yüz guruşa merkûm Nazlı'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin dört yüz guruşu müşteriye-i merkûme mâlından ve yedinde bize tamâmen ve kâmilen edâ ve teslim eylediğnide biz dahi mâlından ve yedinde bittemâm ve'l-kemâl ahz u kabz ve bikaderi'l-hısas beynimizde taksîm eylediğimizden sonra bey'-i mezkûru tağyîr ve gubn-ı fâhişine müte'allıka da'vâdan

tarafeynden her birimiz ahârın kabûlü hâvî ibrâ ve ıskât eyledik fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrun hısse-i merkûmesi ve semeninde bizim aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz yokdur ancak müşteriye-i merkûme Nazlı'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuşdur didiler didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Cümâdi'l-evvel lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müftizâde	Ketebeden	Muhzır	Muhzır	Hacı	Ve
Yaşar	Mehmed Ali	Mehmed	Hüseyin	Bakizâde	gayrühüm
Efendi	Efendi	Çelebi	Çelebi	Yaşar Ağa	

Onaltıncı Sahife

Numara 43:

Gecegü'lü Koşdikoğlu'nun kassâmı

Eğın kazâsı kurâsından Gecegü karyesi sâkinlerinde iken bundan akdem vefât iden Koşdikoğlu Mahmud Ağa ibn-i Süleyman bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Gülhanım ibnet-i Abdullah ile sulbî kebîr oğlu gâib-i ani'l-beled Süleyman'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra gâib-i merkûmun hıssesini hıfza kıbel-i şer'den kayyûm nasb olunan vâlidesi mezbûr Gülhanım ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min şehri Cümâdi'l-ülâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Davar aded 8	İnek aded 1	Öküz aded 1	Mozik aded 1	Yasdık aded 4
Guruş 300	Guruş 200	Guruş 300	Guruş 150	Guruş 40
Döşek ve minder aded 4	Yorgan aded 3	Nühâs kıyye 8	Karye-i merkumede kâin ma'lûmü'l-	Hırdavât-ı menzil
Guruş 120	Guruş 90	Guruş 225		Guruş 75

			hudûd dört mâğ mülk menzil Guruş 3000	
--	--	--	---	--

	Guruş Para
Cem'an yekûn-ı tereke	4500
Resm-i kısmet-i âdî	0112 20 ————— 4387 20
Kaydiye sicil ve sâire düyûn-ı müteferrika	0037 20
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	4350

Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 543 para 30	Hisse-i gâib-i mezbûr Süleyman Guruş 3806 para 10
--	--

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûrun hissesi liecli'l-hıfz kayyûme-i merkûme yedine teslim kılındığını mübeyyin işbu mahalle kayd birle şerh virildi

Numara 44:

Vanklü Hoca Kostandi'nin hücceti kaydır

Eğın kazâsı kurâsından Vank karyesi mütemekkinlerinden Hoca Kostandi veled-i Vasil nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevcesi işbu bâ'isü'r-rakîme Varvara bint-i Vasil mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp karye-i merkûmede vâki' zevcem merkûmenin müstakilleten yedinde mülkü olan bir bâb mülk menzil derûnunda mevcûde bilcümle melbûsât ve mefrûşâtı ve evânî-i nühâsiye ve gayr-i nühâsiye ve esâs-ı beyt mezbûre zevcem Varvara'nın müstakilleten mâlı ve mülküdür benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur

didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hazinedarzâde İsmail Ağa	Yaşar Efendi	Mehmed Âlî Efendi	Muhzır Çelebi	Ve gayrühüm
-----------------------------	--------------	----------------------	---------------	-------------

Numara 45:

Geruşla karyesinden Filipos'un hücceti

Eğın kazâsı Geruşla karyesi mütemekkinlerined ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından Elmas veledet-i Kesbar'ın zevci ve zikri âti husûsda vekil olduğu şahs-ı merkûmeyi ârifân Serkiz veled-i Tavid ve Ernan veled-i Kesbar şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan tebe'a ve millet-i merkûmden Mikırdıç veled-i Avannesi kazâ-i mezbûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i me'âli ukûdda zikri câî bir kıt'a mülk bağçeyi vaz'-ı yedi beyyine-i âdile ile sâbit ve mütehakkık olan geçen altmış altı senesinde vefât iden Şirin veled-i Hoka'rın sadrî kebîr oğlu karye-i merkûme mütemekkinlerinde ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Filipos müvâcehesinde merkûm Filipos'un vaz'-ı yed eylediği karye-i merkûmede vâki' bir taraftan Yaşar Ağa ibn-i Abdullah ve bir taraftan Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin bağçeleri ve tarafeyni tarîk-i âmm ve tarîk-i hâs ile mahdûd eşçâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bir kıt'a mülk bağçe zevcem ve müvekkilem merkûmenin bundan akdem vefât iden vâlidesi Sırma bint-i ... irsen ve müstakillen mâlı ve mülkü iken geçen bin iki yüz yetmiş üç târihinde müteveffiye-i merkûme Sırma bağçe-i mahdûd-ı mezkûru zevcem ve müvekkilem merkûmeye hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle yedinde müstakillen mülk-i mevhubu iken merkûm Filipos bağçe-i mahdûd-ı mezkûru fuzûlî ve bigayri hakk zabt itmekle suâl olunup bağçe-i mahdûd-ı merkûmeden keff-i yedine merkûm Filiposa tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk

merkûm Filipos dahi cevâbında bağçe-i mahdûd-ı merkûma vaz'-ı yedini ikrâr idüp lakin bağçe-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i merkûme ...vâlidesi müteveffîye-i merkûme Sırma'nın hayâtında müstakillen yedinde mâlî ve mülkü iken bin iki yüz elli sekiz senesi şerâit-i sıhhat-i hibeyi hâvî ve mevânî'-i müfsideden ârifân damâdı vekîl-i merkûm Mıkırdıç'a hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve temlîk ve teslîm idüp ol dahi bağçe-i mahdûde-i mezkûru temellükünden bir buçuk sene sonra mülk-i mevhubu olduğu hâlde üç bin guruş semen-i medfû' ve makbûza babam müteveffâ-yı merkûm Şirin'e bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyleyüp bir sene zabt ve tasarruf eyledikten sonra babam müteveffâ-yı merkûm Şirin

Onyedinci Sahife

bağçe-i mahdûd-ı mezkûru müvekkile-i merkûme Elmas'ın vâlidesi Sırma'ya senevî iki üyz yirmi beş guruş bedel ile yedi sene îcâr ve tesellüm ol dahi ber-minvâl-i muharrer istîcâr ve kabûl ve bedel-i merkûmu baam merkûma beher sene edâ ve teslîm idüp babam merkûmun vefâtından sonra emlâk ve eşyâsının iktisâmında bağçe-i mahdûd-ı mezkûr benim hisseme isâbet itmekle ben dahi merkûme Sırma'nın talebiyle bağçe-i mahdûd-ı mezkûru senevî meblağ-ı mezkûr iki yüz yirmi beş guruş bedel ile iki sene merkûme Sırma'ya îcâr ve teslîm eylediğimde merkûme Sırma dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-istîcâr ve'l-kabûl bedel-i merkûmeyi bana tamâmen edâ ve teslîm itdikde ben liecli't-ticâre Derse'âdet'e gitdiğimde merkûme Sırma vefât itmesiyle müvekkile-i merkûme Elmas bağçe-i mahdûd-ı mezkûru bigayri hakk zabt itmesine binâen bağçe-i mahdûd-ı mezkûr vech-i muharrer üzere müstakillen mâlîm ve mülküm olduğunu geçen bin ikü yüz seksen bir senesi Zilka'desi beşinci günü huzûr-ı şer'de da'vâ ve ber-nehc-i şer'î isbât itememle binâen aleyh bağçe-i muhdûd-ı mezkûr ber-minvâl-i muharrer müstakillen mülküm olduğuna hükm-i şer'î lâhık ve bana teslîm olmağla ol vecihle bihakkın vaz'-ı yed ve müdâhale iderim deyü vekîl-i merkûm Mıkırdıç'ın inkârına mukârin eylediği def' müdde'âsını sırran tezkiye olunmak üzere taraf-ı şer'den ve karye-i merkûmeye irsâl olunan bir kıt'a mestûreye imzâ iden karye-i merkûme mütemekkinlerined Köseoğlu Arkar veled-i-i İstapan veled-i Mıkırdıç ve İstapan veled-i Makdi ve Birador veled-i Yabik ve Keşişoğlu

Tatos veled-i Artin veled-i Atam nâm kimesnelerden sırran ve ba'dehû alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri zâhir ve mütahakkık olan karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Avidis veled-i İstapan ve Nehabet veled-i Artin ve Tavid veled-i Asdar şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince vekîl-i merkûm Mıkırdıç zevce ve müvekkilesi merkûme Elmas'a izâfetle ber-minvâl-i meşrûh da'vâsıyla dâfi'-i merkûm Filipos'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 46:

Hekimoğul Bogos'un i'lâmı

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı mahallâtından Kazancı mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Hekimoğlu Bogos veled-i Arakil nâm kimesne meclis-i şer'-i hatırde mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden Lazarioğulları Espero ve Nikogos veled-i Lazari müvâcehelerinde yedimde olup seksen beş senesi Rebî'ül-âhiri on beşinci günü tarîhiyle müvarrah Ermeniyyü'l-ibâre sened mantûkunca her biri âhara kefil-i bilmâl ve kefil-i bi'n-nefs olmak üzere mâlımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûrlarına sarfla istihlâk eyledikleri bin iki yüz yirmi beş guruşdan mütebâkî bin yirmi guruşu hâlâ taleb ederim deyü hâli takrîrine muvâfık sened-i mezkûru ibrâziyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ıkrâr alâ müceb-i ıkrâr ve i'tirafehû meblağ-ı mütebâkî mezkûr binn yirmi beş guruş müdde'î merkûm Bogos'a edâ ve teslîmine merkumân Esedor ve Nikogos'dan her biri ilzâm oludukları huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrûn min şehri Cümâdi'l-ülâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 47:

Vanklü Kesbaroğlu Vasil'in i'lâmıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve fasl u hasm için savb-ı şer'-i enverden bi'l-iltimâs me'zûnen irsâl olunan Kâtib Yaşar Efendi ibn-i Ahmed Efendi Eğin kazâsına tâbi' Vank karyesinde zikri câî mahall-i nizâ' üzerine varup akd-i meclis-i şer'-i âlî itdikde karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Rum milletinden Papasoğlu Apastol veled-i Lazari nâm kimesne meclis-i şer'-i ma'kûd-ı mezkûrda yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden işbu bâ'isü'l-i'lâm Kesbaroğlu Vasil veled-i Paskal müvâcehesinde bundan akdem harîkde muhterik olan mutasarrıf olduğum mülk menzilimin hey'et-i asliyesi üzere bir bâb tandur evimin iki aded pencereleri akdem merkûm Vasil'in el-hâletü hâzihî muhterik arsa üzerine müceddeden binâ ve ihdâs ve inşâ eylediği Kaloğlu menzili demekle ma'rûf bir bâb mülk menzilin hey'et-i asliyesince tandur evinin damı üzerine nâzır olup merkûm bu kerre mezkûr pencerelerin önüne binâ ve ihdâs itmekle ben dahi mezkûr arsamı hey'et-i asliyesi üzere binâ edeceğim ecilden ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene fi'l-hakîka merkûm Vasil'in müceddeden binâ ve ihdâs eylediği binânın müzkur pencereler mazarratı olduğu usta ve erbâb-ı vukûfun ihbârlarıyla tahakkuk itmeğin

Onsekizinci Sahife

mûcebince muhdes binâların kal' olunmasını da'vâ itmemle ol vecihle beynimizde münâza'a-i kesire vukû'a bâ-vesâtat-ı muslihûn beynimiz ıslâh olundukda ben mutasarrıf olduğum menzil arsasını ke'l-evvel binâ ve inşâ eylediğim hâlde mezkûr iki aded penceremi merkûm Vasil'in menzil-i mezkûru havlusundan kadîm olan yürütmenin damı üzerinden küşâd itmek üzere merkûm Vasil ile musâlaha-i sahîha-i şer'iyye ile sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl husûs-ı merkûma müte'allıka da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskât eyledik deyü tarafeynin ıkrâr ve tasdiklerini kâtib-i mûmâ ileyh mahallinde ketb ve tahrûr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ vukû'ihî ifâde ve ihbâr eylediği bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Cümâdi'l-ülâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 48:

Mankikoğlu Ohan'ın i'lâm kaydıdır

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri ve fasl u hasmı için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Ali Efendi Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinde Mankikoğlu Ohan veled-i Kirkor menziline mahall-i nizâ' üzerine varup akd-ı meclis-i şer'-i âli itdikde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda merkûm Ohan nâm kimesne yine mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden Palluoğlu zevcesi Cohestan veledet-i Kirkor müvâcehesinde işbu mu'âyene olunan mülk menzilimin damı merkûmenin mülk menzili damıyla muhâzî olup benim mülk menzilim damı berfını mine'l-kadîm merkûmenin damı üzerinden geçer yolum var iken bigayri hakk bu kerre ihdâsen eylediği tahta perde merkûme ile beynimizde müşterek olan divârımıza mazarratından başka mezkûr berf yolunu sedd itmekle mezkûr tahta perdenin kal'ı murâdımdır deyü da'vâ ve merkûmenin inkârına mukârin ber-minvâl-i muharrer eylediği da'vâsını mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Korikoğlu Bogos veled-i İstipan ve Tataroğlu Agop veled-i İstipan şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât eylediğini kâtib-i mûmâ ileyh ketb ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-yı şer'le huzûr-ı şer'a gelüp haber virmeğin mücebince mezkûr tahta perdenin ref'ine merkûme Cohestana tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Cümâdi'l-ülâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 49:

Hapanosekreklü Yusuf ve kız karındaşı Ayşe'nin mübâya'a hücceti kaydı

Eğin kazâsı tâbi' Ekrek karyesi ahâlîsinden el-Hâc Hasan Ağa ibn-i Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bâ'isü'l-kitâb kızının oğlu Yusuf ve kızını zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Ayşe ibney Ebubekir nâm kimesneler mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde irsen ve müstakillen mülküm olan karye-i merkûmede vâki' bir taraftan karındaşım İbrahim Ağa ve bir taraftan Halil Ağa menzilleri ve bir taraftan ve bir taraftan bağçe ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzil derûnunda bir kış odası

hâlâ zevcem Ayşe Hâtûn'un mülkü olup mâ'adâ altı mâğı müştemil bir bâb mülk menzil ile yine karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan karındaşım mezbûr İbrahim Ağa ve bir taraftan Mehmed Bey menzilleri ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî ve fevkanî ma'lûmü'l-müştemilât bir bâb mülk menzilimi ve yine karye-i merkûme civârında vâki' bir taraftan Dedeoğlu Hasan ve bir taraftan Yusuf kızı Havva ve Cafer bağçeleri ve taraf-ı râbî'î tarîk-i âmm ile mahdûd ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli göl bâğı dimekle ma'rûf bir kıt'a mülk bâğıma ve yine karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Mehmed Bey ve bir taraftan Abşaroğul Ahmed ve bir taraftan Sağır Ali ve bir taraftan karındaşım mezbûr bağçeleri ile mahdud dîger bir kıt'a mülk bâğçemi ve sâlifü'z-zikr mülk menzil derûnunda mevcûd olup kezâlik mâlim olan yetmiş kıyye evânî-i nühâsiye ile üç kat yatak ve iki aded halı ve üç aded kimlimi bicümletin mâ yüstemilihî ve yahvîhî tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üç sehim i'tibâriyle iki sehmi hafidim mezbûr Yusuf Ağa'ya ve bir sehmi hafidem mezbûre Ayşe Hâtûn'a yirmi bir bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semen-i meblağ-ı mezkûr yirmi bir bin guruşu müşteriyân-ı mezbûrân mâllarından ve yedlerinden bana kâmilen edâ ve teslîm eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûru bittemâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrlar ve eşyây-ı merkûmelerde aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup ancak müşteriyân-ı mezbûrân Yusuf Ağa ve Ayşe Hâtûn'un ber-minvâl-i muharrer mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrîf olsunlar didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'il-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hazinedârzâde İsmail Ağa	Müftîzâde Yaşar Efendi	Ketebeden Mehmed Âlî Efendi	El-Hâc Yusufzâde Ebubekir Ağa	Muhzır Mehmed Çelebi
Muhzır	Hademededen	Hademededen	Hademededer	vg

Hüseyin Çelebi	Ahmed Ağa	Mustafa Ağa	Reşid Ağa	
----------------	-----------	-------------	-----------	--

Ondokuzuncu Sahife

Numara 50:

Narlıoğlu Abraham'ın i'lâmı kayıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nın Ermeni milletinden bâ'isü'l-i'lâm Narlıoğlu Abraham veled-i Abraham meclis-i şer'-i şerîfde kasaba-i mezbûre kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i millet-i merkumeden Kolikoğlu kerîmesi mu'arrefetü's-şahs ... veled-i Atam müvâcehesinde yedimde olup bin iki yüz seksen beş senesi Cümâdi'l-ûlâsı yedi târihiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a tahvîl mantûkunca merkûme ... mâlımdan ve yedimden doksan beş aded Osmanlu Lirası ahz ve ikrâz idüp ve ber-minvâl-i muharrer ahz ve ikrâz eylediğini el-yevm hükûmet konağında mahzar-ı şuhûdda tav'an ıkrâr dahi itmekle mezkûr doksan beş aded Osmanlu Lirası'nda merkûme ... den tahsîlin taleb iderim deyü takrîr-i meşrûhuna muvâfik sened-i mezkûru irâe ve ibrâz ile da'vâ itdikde ol dahi cevâbında külliyyen inkâr itmesiyle müdde'î merkûm Abraham ber-minvâl-i meşrûh da'vâsını adâlet ve makbûlü's-şehâde idükleri lede't-tezkiye tahakkuk iden kasaba-i merkûme meclis a'zâsından Ekşizâde Osman Efendi ibn-i Ebubekir ve Hazinedarzâde İsmail Ağa ibn-i Abdürrezzak şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î ibsât itmeğın mücebince mezkûr doksan beş aded Osmanlu Lirasını müdde'î merkûm Abraham'a edâ ve teslîme merkûme ... 'ye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 51:

Vanklü Nartolu'nun hüccet kayıdır

Eğin kazâsı tâbi‘ Vank karyesi mütemekkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Anaştaş veled-i Panayot'un vârisleri sulbiye kebîre kızı Torlu'ya munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütahakkık olduktan sonra şahsı ta‘rif-i şer‘i ile mu‘arrefe bint-i merkûme Torlu meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ani'l-merâm idüp mahmiye-i İstanbul'da Büyük Yeni Hân derûnunda orta kısmında kâin bir bâb odanın gediği ta‘bîr olunur âlât-ı lâzimesine dört hisse i‘tibâriyle üç hissesi ve mezbûr Yeni Hân'da merdüvan başında kîm bir bâb odanın kezâlik gediğinde nisf hisse-i şâyı‘ası babam müteveffâ-yı merkûm Anataş hayâtında ile'l-vefât bâ-temessukâtı mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba‘dehû vefât ber-mûceb-i nizâm-ı seniyye bana intikâl itmekle mahallinde re‘y-i mütevellî ile sâlifü'z-zikr odalarda nisf ve üç hisse gediklerini üzerime intikâl ve sened-i lâzimesini ahza ve ba‘de'l-intikâl mârû'l-beyân odalarda mutasarrıf olduğum nisf ve üç gedik hisse-i şâyı‘alırımın nisf hissesini yedimde bi'l-ibkâ ve nisf-ı dîgeri gedik-i mezkûrları kezâlik mahallinde re‘y-i mütevellî ve ferâğ-ı mu‘teber-i katî ve bedel-i misilleriyle hâlâ mahmiye-i merkûmede ticâret üzere sâkin karyemiz ahâlîsinden Pandeli veled-i Yuvan nâm kimesneye ferâğ ve tefvîz ve kabz-ı bedel ve bilcümle yedinde hıfz ve bana irsâl ve îsâle ve teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile yine karyemiz mütemekkinlerinden hâlâ mahmiye-i mezbûrede sâkin Angeloğlu Yorgi veled-i Yuvan nâm kimesneye kabûlüne mevkûfen vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikde mâ vaka‘a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şerhi Cemâziye'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Numara 52:

Bu dahi mezbûre Torlu'nun velâlet hücceti kaydıdır

Eğin kazâsına tâbi‘ Vank karyesi mütemekkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Anaştaş veled-i Panayot veled-i Atam'ın verâseti sulbiye kebîre kızı Torlu'ya munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî

zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra şahsı ta'rîf-i şer'î le mu'arrefe merkûm Torlu meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp mahrûse-i Bursa sancağı dâhilinde kân İznik kazâsında kal'a hâriminde vâki' ma'lûmü'l-hudûd kırk dönüm mikdâr tarla ve dut ve meva bağçesi ve yine kaza-i mezkûre hükûmet konağı karşusunda kâin bir buçuk dönüm âhar dut bağçesi ve yine kal'a-i mezkûre hâriminde Karadağ nâm mahalde kâin yedi dönüm ve kezâlik ma'lûmü'l-hudûd dîger bir kıt'a dut bağçesi ve yine kazâ-i mezkûrda vâki' bir havlu ve bir dönüm başka bağçeyi müştamil bir bâb ... hâne ve yine mârûz-zikr İznik kazâsına tâbi' Mera karyesined kâin altmış altı sâk zeytûn eşcârı ve yine kazâ-i mezkûre tâbi' Cedid karyesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb samanlık ve ... nâm mahalde vâki' on iki dönüm tarla ve Kovan nâm mahalde kırk dönüm dîger tarla babam müteveffâ Anaşta hayâtında ile'l-vefât temessükât-ı mütevellî müstakillen taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî sâlifü'z-zikr mutasarrıf olduğu tarla ve bağçesi ... intikâl-i âdiyeye binâen ber-mûceb-i nizâm-ı sened âdiyen bana intikâl itmekle mahallinde berâ-yı mütevellî ile üzerime intikâl ve sened-i mu'teberelerini ahz ve kabza ve ba'de'l-intikâl sâlifü'l-beyân mutasarrıf olduğum tarla ve ...ve bağçelerin nısf hisselerini kemâ fi's-sâbık yedimde ibkâ ve nısf-ı dîgerlerinin mahallinde berâ-yı kabûlü ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ve bedel-i misilleriyle karyemiz ahâlîsinden olup mârûz-zikr İznik kazâsında ticâret ile mütemekkin Pandeli veled-i Yuvan nâm kimesneye ferâğ ve tefvîz ve kabz-ı bedele ve makbûzunu yedinde hıfz ve bana irsâl ve îsâle ve teslîme ve husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile karyemiz ahâlîsinden olup hâlâ mârû'l-beyân İznik kazâsında mütemekkin bâisü'r-rakîm Mihail veled-i Dimitri nâm kimesneyi kabûlüne mevkûfen vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-aşer min şehri Cemâziye'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Yirminci Sahife

Numara 53:

Canikoğlu müteveffâ Agob'un terekesi defteridir

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Aşağıkenise mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Canikoğlu Agop veled-i Nikokos veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrukesi İranya bint-i Atam ile sulbî kebîr oğulları Nikogos ve gâib-i ani'l-beled Mikırdıç ve sulbiye kebîre kızları Elmes ve Nazlı'ya inhisârı tahakkukundan sonra gâib-i ibn-i merkûm Mikırdıç'ın hissesini hıfz ve tesviye-i umûruna kibel-i şer'den kayyim nasb olunan er karındaşı merkûm Nikogos ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Mahalle-i merkûmede vâki' karındaşı Avanes vereseleri zevcesi Kakos taraflarında iştrâ eylediği ma'lûmü'l-hudûd tahtânî ve fevkânî bir bâb mülk menzil kıymeti

Guruş 1500

Müteveffâ-yı merkûmun hayâtında oğulları merkûmân zimmetlerined bâ-tahvîl alacak hakkı olan yirmi beş bin guruşdan hayâtında oğulları merkûmân yedlerinden ahz idüp bâlâda muharrer iştirâ eylediği mülk menzile virmiş olduğu on yedi bin beş yüz guruşdan mütebâkî on dört bin beş yüz guruş merkûmân zimmetlerinde hâlâ alacak hakkı olup merkûm Nikogos nefesine asâleten karındaşı merkûma vekâleten meblağ-ı mezkûr on dört bin guruşu ikrâr ve kabûl ve makâm-ı nakidde olduğu

	Guruş
Hayâtında nakde ahz eylediği	1450
	0100
Sahhü'l-bâkî mevcûd akçe	13500

	Guruş
Cem'an yekûn	24000
Resm-i kısmet-i âdî	00600

	23400
Kaydiye-i sicil	00040

	23360
Düyûn-ı müteferrika	00060
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	23300

Hisse-i zevce-i merkûme	Hisse-i ibnü'l-merkûm	Hisse-i ibnü'l-merkûm	Hisse-i bintü'l-mezbûre	Hisse-i bintü'l-mezbûre
Guruş 2912 para 20	Guruş 6895 para 32	Guruş 6895 para 32	Guruş 3398 para 36	Guruş 3398 para 36

Numara 54:

Bu dahi Canikoğlu Agop'un hücceti kaydıdır

Eğin kazâsı mahallâtından Aşağikenîse mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Canikoğul Mıkırdıç veled-i Agop'un liebeveyn er karındaşı ve zikri âtî husûsda vekîl-i müsecell-i şer'îsi bâ'isü'r-rakîm Nikogos nefisinden asâleten ve birâderi merkûm Mıkırdıç tarafından vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ıkrâr-ı tâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp târîh-i rakamdan on gün mukaddem fevt olan babamız merkûm agop vefâtından beş sene mukaddem kemâl-i akl u sihatinde yedimde olup işbu meclis-i şer'de ibrâz eylediğim sened mantûkunca birâderim merkûm ile müştereken eylediğimiz ahz u i'tâdan kazanmış olduğumuz sermâye ve zimemât ve babamız müteveffâ-yı merkûm ile ma'an ikâmet eylediğimiz mahalle-i merkûmede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzil ile ittisâlinde kezâlik ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a

bağçe ve menzil-i mezkûr derûnunda mevcûd evânî-i nühâsiye ve mefrûşatt ve melbûsât ve esâs-ı beyt ta'bir olunur eşyâ ve yine menzil-i mezkûr ittisâlinde bir bâb tandır evinin nısf hissesi ve nehr-i Fırat civârında iskele ta'bir olunur bir kıt'a arsa-yı hâliye ve bir odayı müştemil bir bâb misâfirhâne ve ma'lûmü'l-hudûd iki kıt'a mülk bağçe ve yine nehr-i Fırat civârında ma'lûmü'l-hudûd dîger bir kıt'a bağçe benim ve vekili olduğum karındaşım merkûm Mıkırdıç'ın mülkü olup kendinin aslâ ve kat'â alâka ve medhali olmadığını ıkrâr ve i'tirâf itmekle ol vecihle menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve eşyâ-i merkûme ve mezkûr nısf tandır evi ve misâfirhâne-i mezkûr arsa ve bağçeler yedimizde müştereken mâlımız ve mülkümüz olup lâkin taraf-ı şer' den senedimiz olmamağla hakikat-i hâl erbâb-ı vukûfdan lede'l-istihbâr yedime bir kıt'a hüccet-i şer' iyye virilmek asâleten ve vekâleten murâdımdır didikde merkûm Nikogos'un bast u beyân eylediği minvâl-i muharrer üzere olduğu husûs-ı merkûme ... damları olan kazâ-i merkûme ahâlîsinden Alemdârzâde el-Hâc Ahmed Ağa ibn-i İbr ve Hazînedârzâde İsmail Ağa ibn-i Abdürrezzak ve Abdurrahman Ağa ibn-i Mustafâ ve tebe'a ve millet-i merkûmeden ... Hoca Agop veled-i Serkiz ve Hoca Haçador veled-i nâm kimesneler meclis-i şer' de alâ tarîki's-şehâde ihbâr itmeleriyle vaki'ül-hâl hıfzan lilmakâl işbu rakîme bi'l-ibtigâ ketb ve imlâ olundu ve liecli's-sened ... merkûm Nikogos yedine i'tâ olundu. tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min şehir Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yirmi Birinci Sahife:

Numara 55:

Şerzolu Esper'in i'lâm kaydıdır

Eğîn kazâsına tâbi' Şerzo karyesi mütemekkinlerinde iken bundan otuz sene mukaddem Derse'âdet'de vefât iden tebe'a-i Devlet-i Aliyye'in Rum milletinden Çaplaoğlu Poli veled-i ...'nun verâseti sulbî kebîr oğlu Petro ve sulbiye kebîre kızı Narsil'e munhasıra olup otuz sene sonra kable'l-kısme ibnü'l-merkûm Petro dahi vefât idüp verâseti sulbî kebîr oğlu Marko'ya inhisârı tahakkukundan sonra ibnü'l-merkûm Marko kazâ-i mezbûr müdür konağında ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde zikir âtî bir bâb menzil ve iki kıt'a bağçelerin sülûs hisselerine vaz'-ı yedi müsbit-i âdile

sâbit ve mütehakkık olan bint-i-i merkûm Narfil'in zevci tarafında zikri âtî husûsda vekîl olduğu şahs-ı merkûmeyi ârifân zabtiye İbrahim Ağa ibn-i Hasan ve Muhzır Hüseyin Ağa ibni Mehmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan millet-i merkûmeden Esper veled-i Dimitri müvâcehesinde mûrisim müteveffâ-yı sâni merkûmun hayâtında ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihû bana müntakil olan karye-i mezbûrede vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzilin sülûs hissesi olan vekîl-i merkûm Esper'in menziline muttasıl fevkânî bir oda ve önünde yürütmesi ve tahtânî sofa bir bâb tennûr evini ve yine kezâlik babamdan bana müntakil olan karye-i merkûmede vâki' bir taraftan merkûm Esper'in ahuru ve bir taraftan Usta Yani ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a sağır arsanın sülûsünü ve yine babam ve mevrûsum müteveffâ-yı sâni merkûmdan kezâlik bana müntakil olan Surî nâm mahalde vâki' bir taraftan Anaşdaş Keşiş bâğı ve bir taraftan Evline Ligor bâğı ve bir taraftan Hacı Selim bâğı ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağda sülûs hissesi ve yine mûrisim merkûmdan bana müntakil olan karye-e merkûmede vâki' bir taraftan Kâmil Ağa bağçesi ve bir taraftan merkûm Ligor bağçesi ve bir taraftan İsmail Ağa bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a dut bağçesi ve bir taraftan İsmail Ağa bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a dut bağçesinin sülûsü ve yine değirmen civârında vâki' bir taraftan Şernak tarlası ve bir taraftan dere ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a kavaklık ve yine pederimden bana müntakil olan karye-i merkûmede çeşme önünde vâki' bir taraftan Varvar menzili ve bir taraftan ohan menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a arsanın sülûs hisseleriyle yine pederim müteveffâ-yı sâni merkûmun mâlından bir aded ... döşek ve iki aded köşe yasdığı ve yün memlû üç aded yasdığını ve yün memlû bir aded yan minderini ve bir köhne kilimi ve yirmi vukiyye evânî-i nühâsiyesini bir havan ma'a ... şam'dânını pederim müteveffâ-yı merkûmun fevtinde diyâr-ı âharda bulunduğum cihetle müvekkile-i merkûme Narsil emlâk ve eşyâ-yı mezkûreleri bigayri hakk zabt ve ahz itmesiyle suâl olunup müvekkile-i merkûmeye izâfetle vekîl-i merkûm Esper'den sâlifü'z-zikr emlâk-ı mezkûrenin hisse-i merkûmelerinden keff-i yed birle eşyâ-yı mezkûrenin bana teslîmine tenbîh olunmak murâdıdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-

istintâk vekîl-i merkûm Esper cevâbında müvekkilesi merkûme Narsil'in sâlifü'z-zikr emlâk-i merkûmenin hisse-i merkûmelerini vâzî'ü'l-yed ve eşyâ-yı merkûmeyi zabt eylediğini ikrâr idüp lâkin emlâk-i mahdûd-ı mezkûrların mecmû'u müvekkilem merkûme Narfil'in pederi müteveffâ-yı evvel merkûmun hayâtında ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihi müvekkilem merkûme ile müdde'î merkûm Marko'nun pederi müteveffâ-yı sâni merkûm Petro'ya intikâl idüp müteveffâ-yı evvel merkûm Pavli'nin vefât ve hayâtında merkûm Petro Derse'âdet'de bulunup vefâtına değin aslâ bu tarafa gelmediğinde müvekkilem merkûme taksîmine merkûmenin pederi müteveffâ-yı evvel-i merkûmun terekesinin iktisâmına zafer-yâb olamadığı ecilden geçen seksen üç senesi hilâlinde merkûm Petro Derse'âdet'de olduğu hâlde vefât itmesiyle terekesi câni-i beytûlmâlden tahrîr olundukda müvekkilem merkûme Narmil emlâk-ı mahdûde-i mezkûreleri ve eşyâ-i sâire babası müteveffâ-yı evvel merkûm Pavli'nin hayâtında ile'l-vefât müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihi müvekkilem merkûme ile müteveffâ-yı sâni merkûm Petro'ya isâbet eylediğın ve merkûm Petro'nun babası müteveffâ-yı evvel merkûm Pavli'nin vefâtında kendü vefâtına değin kazâ-i mezbûra geldiğinden taksîm-i tereke tereke-i müteveffâ-yı evvele zafer-yâb olamadığını târih-i mezkûrda beytûlmâl me'mûru bulunan müdür-i kazâ rif'atlü el-Hâc Adil Bey tarafından vekîl ...zabtiye İbrahim Ağa ibn-i Hasan müvâcehesined ber-nehc-i şer'î isbât itmekle merkûme müvekkilem merkûme teslim olmağla bihakkın vaz'-ı yed ve kabz iderim deyü def'a tasaddî eyledikde müdde'î merkûm Marko müteveffâ-yı evvel merkûm Pavli'nin hîn-i vefâtından merkûm Petro'nun târih-i mezkûrda vefâtına değin müteveffâ-yı merkûm Petro'nun kazâ-i mezbûra gelmediğini ikrâr idüp lâkin emlâk-i mahdûde-i mezkûre ve eşyâ-yı merkûme taraf-ı beytûlmâlden tahrîr olunan ma'lûmü'l-mikdâr eşyâ-i sâire babası merkûm Petro'ya müteveffâ-yı evvel merkûm Pavli'den müntakil olduğunu inkâr idecek vekîl-i merkûm Esper ber-minvâl-i muharrer def' müdde'âsını her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve maktûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan Şirzılıoğlu el-Hâc Ebubekir Ağa ibn-i Mehmed ve Papas Anaşdaş veled-i Dimitri şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince müdde'î merkûm merkûme ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla müvekkilem merkûme Narsil'e izâfetle vekîl-i merkûm Esper'e bî-vech-i şer'î mu'arazadan men' olunduğu

tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yirmi ikinci Sahife

Numara 56:

Şerkolu Esper Dimitri'nin i'lâmı

Eğîn kazâsına tâbî Şerko karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinin nisvânından Tarmil veledet-i Pavli tarafından husûs-ı âtî'l-beyânı da'vâya vekîl-i müsecell-i şer'îsi zevci Esper veled-i Dimitri kazâ-i mezkûr müdür konağında ma'kûd meclis-i şer'-i hatîrde karye-i mezkûre mütemekkinlerinden zikri âtî bir kıt'a bâğa vaz'-ı yedi mütehakkık olan tebe'a ve millet-i merkûmeden Marko veled-i Petro müvâcehesinde merkûm Marko bundan irsen intikâl idüp mutasarrıf olduğu karye-i mezkûrda vâki' bir taraftan Hacı Selim mülkü ve bir taraftan müvekkilem zevcem merkûme Tarmil mülkü ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a mülk bâğ-ı tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâten sahîhan üç bin guruş semen-i medfû' ve makbûza müvekkilem zevcem merkûme Tarmil'e bey' ve temlîk ve teslim eylediğinde müvekkilem merkûm dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle bâğ-ı mahdûd-ı mezkûra mutasarrıfa olmuş iken merkûm Marko bâğ-ı mahdûd-ı mezkûra fuzûlî müdâhale ve ve müvekkilemi tasarrufundan men' ider olmağla suâl olunup vaz'-ı yedini ıkrâr idüp lâkin bî-vech müdâhalesinin sun'uyla bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yedi merkûm Marko'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâkmerkum Marko cevâbında bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i merkûme üç bin guruş deynim mukâbelesinde her ne zaman meblağ-ı mezkûru te'diye ider ise bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr mâlım olmak üzere bi'l-vefâ bey' eyledim deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûm merkûmeden ber-vech-i muharrer müdde'âsına muvâfık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz itmekle müdde'î vekîl-i merkûm Esper ber-vech-i muharrer bey'-i bât müdde'âsını her biri mahallinde sırran ve alanen lede't-tezkiye makbûlüş-şehâde idükleri ihbâr olunun İstipan veled-i Filyos ve Nikola veled-i Lambik nâm kimesne

şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yedle müvekkilesine bi'l-izâfe vekîl-i merkûm Esper'e teslîme merkûm Marko'ya tenbîh olduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 15 C sene 1285

Numara 57:

Surekli Ali Bey'in i'lâmı kaydıdır

Eğin kazâsı tâbi' Surek karyesi ahâlîsinden iken bundan iki sene mukaddem vefât iden Zahide bint-i Ali Bey ibn-i Abdullah'ın verâseti ancak liebeveyn arîzâ ve levâyih takdîmine karındaşı oğlu Ali Bey bin Ömer'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân olduktan sonra vâris-i mezkûr Ali Bey kazâ-i mezkûr konağında ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde müteveffîye-i mezbûrenin hîn-i vefâtında terekesine vaz'-ı yed eylediği şer'an mütahakkık olan Ali Efendi ibn-i Abdullah nâm kimesne müvâcehesinde mezbûr Ali Efendi mûrisim müteveffîye-i mezbûrenin bilcümle emlâk ve eşyâ-yı ma'lûmesine bigayri hakk zabt idüp bi'l-irsi's-şer'î tereke-i mezkûrenin bana teslîminden ebâ ve imtinâ' itmekle tereke-i müteveffîye-i mezbûreden keff-i yed ve bana teslîmine mezbûr Ali Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-verâse murâdıdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ol dahi cevâbında tereke-i müteveffîye-i mezbûre Zahide'ye vaz'-ı yedini ikrâr idüp lâkin ben müteveffîye-i mezbûrenin târîh-i i'lâmdan kırk sene mukaddem vefât iden zevci Süleyman Ağa ibn-i Mustafa'nın liebeveyn ammîsi oğlu ve tereke-i müteveffîye-i mezbûre fi'l-asl müteveffâ-yı mezbûr Süleyman'ın mâlî olup her ne kadar kırk sene bilâ-özü müteveffîye-i mezbûre Zahide'den da'vâ itmemiş isem de müteveffâ-yı evvel mezbûr Süleyman Ağa'nın ber-vech-i muharrer vârisi olmamla binâenaleyh tereke-i mezkûreye vaz'-ı yed ve müdâhale iderim deyü ... ber-minvâl-i muharrer îrâd eylediği kelimâtı bilâ-emr istimâ' ve iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne ba'de't-tefhîm bigayri vech vaz'-ı yed eylediği tereke-i müteveffîye-i mezbûreden keff-i yed birle vâris-i müdde'î mezbûr Ali Bey'e teslîme mezbûr Ali Efendi'ye tenbîh olduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fî 5 Ç sene 85.

Numara 58:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı kurâsından Surek karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Zahide bint-i Ali Bey bin Abdullah'ın verâseti liebeveyn er karındaşı Ali Bey ibn-i Ömer'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütahakkık oldukdan sonra zikri âtî tereke-i müteveffiyeye-i mezbûreye fuzûlî vaz'-ı yed bulunan karye-i mezkûre sâkinlerinden Ali Efendi yedinden merkûm Ali Bey iltimâsiyle bi'l-ahz yedine teslim olunan tereke-i müteveffiyeye-i mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Evânî-i nühâsiye kıyye 44 fi 15 Guruş 660	Güveç aded 2 kıyye 8 fi 20 Guruş 150	Müsta'mel yün memlû döşek aded 5 fi 50 Guruş 300	Müsta'mel yorgan aded 4 Guruş 160	Köşe minderi aded 4 Guruş 40
Yün yasdık aded 2 Guruş 30	Köhne kilim aded 1 Guruş 30	Müsta'mel kebe aded 1 Guruş 10	Müsta'mel halı seccâde aded 1 Guruş 50	Müsta'mel ...takımı Guruş 100
Karşu ... tahtında bir mikdâr mülk ... Guruş 300	Nühâs kazan aded 1 kıyye 8 Guruş 160	Karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd yedi mâğ müsta'mel bir bâb mülk menzil Guruş 1500	Yine karey-i mezkûrede ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk bağçe Guruş 1000	Menzil-imezkur kurbunda kâin bir kıt'a bâğın ... nisf hıssesi Guruş 1000

	Guruş
--	-------

Cem'an yekûn et-tereketü'l-mevcûde	5495
Resm-i kısmet	0137

	5358
Harc-ı husûsî liümenâi şer'-i şerif	100
Beş bin iki yüz elli sekiz guruşdur	5258

Tereke-i müteveffiye-i mezbûre sahhü'l-bâkî beş bin iki yüz elli guruşa bigayri vech vaz'-ı yed iden ale'l-iştirâki's-sevî Efendi yedinden bi'lahz vâris-i mezbûr Ali Bey'e teslim olundğunu mübeyyin işbu mahalle şerh virildi.

Yirmi Üçüncü Sahife

Numara 59:

Ariki mahallesinden Eşkıcioğlu Mehmed Efendi'nin i'lâm kaydı

Ma'rûz

Eğın kazâsı mahallâtında Ariki mahallesi ahâlîsinden ve berâtlü Hayriye Tüccârından İbişzâde Rauf Efendi ibn-i Ebubekir nâm kimesne karye-i merkûmede akd olunan meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezkûra tâbî' Miçingah karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât iden kömürcü esnâfından el-Hâc Mahmud Ağa ibn-i Osman bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Osman ile vâlidesi Hafize bin Hüseyin ve sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Nefise'ye inhisârı tahakkukundan sonra verese-i mezbûrûndan tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vaz'-ı yed bulunan mu'arrefetü'z-zât zevce-i mezbûre Fatma ve bint-i mezbûre Nefise müvâcehesinde yedimde olup işbu bir kıt'a tuğrâlî mantûkunca müteveffâ-yı mezbûr Der'aliyye'de hayâtında mâlından ve yedinde iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği yüz on aded Osmanlı Lirası altunu zimmetinde alacak hakkım olup kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmekle mezkûr yüz on aded lira ile hîn-i vefâtına değın nizâmen îcâb iden güzeştesini vaz'-ı yed oldukları mûrisleri müteveffâ-yı merkûm terekesinden bana edâ ve teslim mezbûretân Fatma ve Nefise'den her birisine tenbîh

olunmak murâımdır deyü tahvîl-i mezkûr ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûretândan her biri cevâblarında mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vaz'-ı yedlerini ıkrâr idüp lâkin mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrûn mûmâ ileyh Mehmed Efendi'ye ancak sekiz bin gurus deyni olup fazla deyni olduğu ma'lûmumuz değildir deyü mâ'adâsını inkâr itmeleriyle meyânelerinde muslihûn tavassut idüp mûmâ ileyh Mehmed Efendi'ye ancak mâ'adâ müdde'âsından sarf-ı nazar itmesiyle ıkrârlarıyla lâzım gelen sâlifü'z-zikr sekiz bin gurus müdde'î mûmâ ileyh Mehmed Rauf Efendi'ye edâ ve teslîme mezbûretân Fatma ve Nefise hâtûnlar ilzâm olundukları huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 5 C sene 1285

Numara 60:

Canikoğlu Agop'un hüccet kaydıdır

Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde fasl u hasm için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Mehmed Ali Efendi Eğin kazâsı mahallâtından Genççağa mahallesinde zikri âtî mahall-i mûnâza'atün fihe varup zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî kimesneler hâzır oldukları hâlde akd-i meclis-i şer'-i âlî itdikde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'r-rakîm Canikoğlu Agop veled-i-i Hokas meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda yine mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden İllioğlu Markos veled-i Bağdasar müvâcehesinde işbu önünde akd-i meclis olunan merkûm ile müşterek tarîk-i hâsdan ... ile geçürüp kendi mülk menzili havlusundan cereyân itdirmek üzere akdem ... tağrîr idüp ol vecihle rızâmla tarîk-i hâss-ı mezkûrdan suyu geçürüp havlusuna işbu müşâhede olunan çeşmeyi binâ ve inşâ itmekle çeşme-i mezkûrun ayağı dahi betekrâr yine mahall-i mezkûrdan geçürüp hizâsında kendi mülk ahuru derunûna cereyan itdirmekle bu vecihle çeşme-i mezkûre ayağının menziline zararı olup ve tarîk-i mezkûr dahi beynimizde müşterek olmağla çeşme-i mezkûrun ayağını âhar mahalden birağup mazarratın men' ve def'i murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Markos cevâbında akdem merkûm Agop ile mahall-i mu'âyene-i mezkûreye bir çeşme getürmek üzere mu'âdilemiz olup binâen aleyh çeşme-i mezkûru binâ ve inşâ itmemle ayağının dahi sâir mahalden gitmek imkânı olmadığından tarîk-i hâss-ı mezkûrdan geçürüp kendi mülk ahurum derûnuna

cereyân itdirmemle mûcib-i şer'îsi murâdımdır didikde meyânelerine muslihûn tavassutuyla çeşme-i mezkûr ayağından merkûm Agop'un menzil ve müşterek tandır evine her ne vakit mazarratı zuhûr eylediği hâlde zararını def' etmek üzere merkûm Markos te'ahhüd ve iltizâm idüp merkûm Agop dahi vech-i muharrer üzere râzî olamağla husûs-ı mezkûre müte'allıka da'vâdan tarafeynden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve ıskât eylediklerini kâtib-i mûmâ ileyh ketb ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le gelüp alâ vukû'ihî takrîr ve inhâ itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri Cemâziye'l-ahir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Hazinedarzâde İsmail Ağa	Alemdarzâde el-Hâc Ahmed Ağa	Sarıkadızâde Hasan Ağa	Hazinedarzâde Abdullah Efendi	Muhzır ... Hasan çelebi	Ve gayrühüm
-----------------------------	------------------------------------	---------------------------	-------------------------------------	----------------------------------	----------------

Numara 61:

Torunoğlu Ahmed'in mübâya'a hücceti kaydır

Eğin kazâsı mahallâtından Kütan(?) mahallesi sâkinlerinden gâib-i ani'l-beled Ali bin Hacı Mevlud'un emvâl ve eşyâsını hıfz ve tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nesb ve ta'yîn olunan vâlidesi Penbe bint-i âkile-i bâliğa nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Torunoğlu Ahmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp vasîsi olduğum gâib-i mezbûr ...mâlı ve mülkü olan mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Hoşelioğlu müteveffâ Feyzullah menzili ve bir taraftan Nalband Bekir menzili ve bir taraftan Hacı Alioğlu Hacı Ali menzili ve tarîk-i hâs ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemilât bir bâb mülk menzili müşrif-i harâb olup ve gâib-i mezbûrun ta'mîr ve termîme dahi kudreti olmadığından menzil-i mezkûru semen-i misliyle âhara bey' ve semeni meb'î'ini istirbâh itmeğe gâib-i mezbûr hakkında enfa' olmağla taraf-ı şer'-i

şerîfden me'zûniyetim hasebiyle menzil-i mahdûd-1 mezkûru münâdî ma'rifetiyle sûk-1 sultânîde ve mecma'-1 nâs olan mahallerde müzâyede ve nidâ itdürüp reğebât-1 nâs intikâ'ında bin beş yüz guruşda mezbûr Ahmed üzerinde karâr idüp ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr itmediğinden menzil-i mahdûd-1 mezkûru vesâyet ve me'zûniyetim hasebiyle bicümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-murâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-1 müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-1 sahîh-i şer'î kat'î ve sahîh-i şer'î ile meblağ-1 mezkûr bin beş yüz guruş mezbûr Ahmed'e bey' ve teslim ve temlik eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-1 mezkûr bin beş yüz guruşu müşterî-i mezbûr Ahmed bana tamâmen ve kâmilen edâ ve teslim eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer ahz eyledim fimâ ba'd menzil-i mahdûd-1 mezkûr ve semeninde benim ve gâib-i mezbûrun aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz kalmayup müşterî-i mezbûr Ahmed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-1 sarfî olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Cemâziye'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Kâtib Yaşar Efendi	Nalband el-hâletü hâzihî Ahmed Ağa	Hazinedârzâde İsmail Ağa	El-Hâc Kamil Ağa
Pehlûvânzâde Salih Ağa ibn-i Hasan	Karabey ibn-i el-Hâc Ahmed	Muhzır Ebubekir Çelebi	Ve gayrühüm

Yirmi dördüncü Sahife

Numara 62:

Enbiya Bey mahallesinden Sadullahoğlu Hasan'ın hücceti kayıdır

Eğın kazâsı mahallâtından Enbiya Bey mahallesi sâkinlerinden Sadullah ibn-i nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sulbî kebîr oğlu işbu bâ'isü'l-vesîka Hasan mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın

müstakillen yedimde mâl ve mülküm olup mahalle-i merkûmede vâki' hâlâ sâkin olduğum ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzirim derûnunda fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir kademhâne ve önünde yürütmesini bin guruşa ve yine menzil-i mezkûr önünde kâin bir taraftan zevcesi Ayşe Hâtûn bağçesi ve bir taraftan Kör Ahmed Ağa mülkü ve bir taraftan oğlum Mehmed bağçesi ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt'a bağçem ve ittisâlinde bir kıt'a üzüm bâğımı iki bin guruşa ve bir aded kılınç ve bir aded koyun sâ'atimi bin guruşa ki cem'an dört bin guruşa sâlifü'z-zikr menzil ve bâğ ve bağçe ve eşyâ-yı mezkûremi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhîde ile oğlum merkum Hasan'a bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mebi'-i meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr dört bin guruşu merkûm Hasan yedinde iken kendüsüne hibe-i sahîha-ı şer'iyeye ile hibe ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer meclis-i hibede ittihâb ve temellük eylediğinde fîmâ ba'd menzil ve bâğ ve bağçe-i mahdûd ve eşyâ-i muharrere-i mezkerlerde benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup oğlum merkûm Hasan'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi ve semeni meblağ-ı mezkûr dahi mâl-ı mevhûbu olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Şuhûdü'l-hâldir

Çizmecizâde el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin	Seyyid Mehmedzâde el-Hâc İbrahim Ağa ibn-i Mustafa	Hacı Beyzâde Ömer Efendi ibn-i Mehmed Emin	Abdullahzâde Ömer Efendi	... Kadızâde Şerif Ağa ibn- i Mustafa
Hasa Ağa ibn-i Mehmed Sadık	Eşkişzâde Mehmed Efendi bin Bekir	Sofuzâde Mehmed Efendi birâderi Ali Efendi bin	Hacı Bakızâde Yaşar Ağa bin Hacı Ali	Dağizâed Yaşar Ağa bin Tahir

		Mahmud Efendi		
Alemdârzâde âkile-i bâliğa Ağa	Muhzır Mehmed	Ketebeden Mehmed Ali Efendi		

Numara 63:

Venk karyesinden Balasya'nın i'lâmı kaydır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsına tâbi' Venk karyesi sâkinlerinden Şerif Ahmed zevcesi mu'arrefetü'z-zât Emine Hâtûn ibnet-i Abdullah tarafından husûs-ı âtî'l-beyânı da'vâya ve lede'l-iktizâ sulh-ı ibrâya vekâlet-i âmme-i ...ile vekîl-i müseccel-i şer'îsi İsmail bin Mustafa karye-i merkûmede akd olunan meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i merkûme mütemekkinlerinde Yani zevcesi mu'arrefetü'ş-şahs bâ'isetü'l-i'lâm Balasya bint-i Nikola mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp müvekkilem merkûmenin karye-i merkûmede mutasarrıf olduğu mülk menzile ile merkûme Balasya'nın mülk münzili birbirine mülâhık olup ikisi dahi akdem harîkda muhtarik olmalarıyla bu kerre müvekkilem mezbûre ve merkûme Balasya'dan her biri menzillerini ke'l-evvel binâ ve inşâ itmekde olmalarıyla merkûme Balasya müvekkilem mezbûrenin müstakilleten mutasarrıf olduğu menzili dîvârına muhdes ağaç vaz' idüp ve bindan başka dahi merkûme Balasya dîvâr-ı mezkûr fevkinde ihdâs eylediği binâsının müvekkilem mezbûre menziline mutasarrıf olmağla mezkûr ağaçların dîvâr-ı mezkûrdan ref' ve mazarratının men'i bi'l-vekâle murâdıdır deyü da'vâ ve ol vecihle beynimizde münâza'at-ı kesîre vukû'uyla bi'l-vesâtat-i muslihûn beynimiz islâh olunup dîvâr-ı mezkûr merkûme Balasya ile müşterek olup mezkûr ağaçları vaz' itmek üzere üç yüz elli guruş ve yine dîvâr-ı mezkûr fevkinde olan binânın mazarratı için yüz yirmi guruş ki cem'an dört yüz yetmiş beş guruşu müvekkilem mezbûreye virmek üzere merkûm Balasya ile bi'l-vekâle musâlaha-i sahîha-i şer'îyye ile ba'de akdüs-sulh ve'l-kabûl bedel-i sulh olan meblağ-ı mecmû'-ı

mezkûr dört yüz yetmiş beş guruşu meclis-i sulhda merkûme Balasya bana def' ve teslim ben dahi bi'l-vekâle yedinden ahz u kabz itmemle husûs-ı mezkurlara müte'allıka da'vâdan bi'l-vekâle merkûme Balasya'nın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskât eyledim deyü tarafeynin ıkrâr ve tasdikleri tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 20 C sene 85

Numara 64:

Gemürgap karyesinden Avak'ın defter-i kassâmıdır

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Makdise Avak veled-i Karabet veled-i Avadis'in verâseti zevce-i metrûkesi Kadem bint-i İtipan ile liebeveyn kız karındaşları Sultane ve Hokar ve liebeveyn ammîsi oğulları Kirkor ve gaîb-i ani'l-bede Artin veled-i merkûm Avadis'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra gâib-i merkûmun hissesini hıfza kıbel-i şer'den kayyûm nasb olunan karındaşı merkûm Kirkor ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-âhire lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan aded 3 Guruş 450	Müsta'mel döşek aded 2 Guruş 100	Yüz yasdığı aded 2 Guruş 20	Pencere perdesi aded 6 Guruş 20	Bayağı fincan takımı aded 1 Guruş 15
Paçavra memlû yasdık aded 11 Guruş 75	Yün yanlık aded 3 ma'a mak'ad Guruş 100	... döşek aded 3 Guruş 150	Def'a yorgan aded 3 Guruş 150	Yüz yasdığı aded 2 Guruş 20
Evânî-i nühâsiye kıyye 35 fi 15 Guruş 450	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Müsta'mel tandur takımı aded 1 Guruş 150	Köhne kilim aded 2 Guruş 30	... çuval aded 5 Guruş 100

... takımı aded 2 ... Guruş 75	Müsta'mel tütün kisesi aded 1 Guruş 10	Sağır sandık derûnunda hırdavat Guruş 50	Menzil hırdavatı Guruş 150	Köhne kuzu kürkü aded 1 Guruş 40
Müsta'mel setrî aded 1 Guruş 50	Köhne fes aded 1 Guruş 10	Müsta'mel pantol aded 1 ma'a yelek Guruş 50	Karye-i mezkûrede vâki' ma'lümü'l- hudûd bir bâb mülk menzil ve önünde bağçenin nısf hissesi Guruş 2000	Koyun sâ'âtî aded 1 Guruş 150

	Guruş
Yekûn	4460
Resm ve kaydiye	118 — 4342
Düyûn-ı müteferrika	32
Sahhü'l-bâkî littaksîm beyne'l-verese	4310

Hisse-i zevce Guruş 538 30	Hisse-i uht-1 merkûm Guruş 1436 para 28	Hisse-i uht-1 merkûm Guruş 1436 para 28	Hisse-i ibnü'l- 'amm Guruş 449
----------------------------------	---	---	--------------------------------------

Yirmi Beşinci Sahife

Numara 65:

Taşkıoğlu Hoca Avanes'in i'lâmı kaydır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden Taşkıoğlu Hoca Avanes veled-i Mardiros nâm kimesne kaza-i mezkûr müdür konağında ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i merkûm kurasından Gerüşla karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Bağdasar veled-i Melkon müvâcehesinde yedimde olup işbu seksen beş senesi mâh-i Rebî'i'l-âhiresinin üçüncü günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a tahvîl mantûkunca merkûm Bağdasar mâlımdan oğlum ve şerîkim Mıkırdıç yedinden ıkrâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlak eylediği beş bin yüz guruşu merkûm Bağdasar'dan hâlâ taleb ederim deyü meâl-i takrîrine muvâfık tahvîl-i mezkûru ibrâzıyla ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ıkrâr alâ mucebi ıkrâr ve i'tirâfehû meblağ-ı mezkûr beş bin yüz guruş müdde'î merkûm Hoca Avanes'e edâ ve teslîme merkûm Bağdasar ilzâm olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Recebi'l-ferd lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 66:

Navrel karyesinden Avanes'in ilzâm i'lâmıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Navrel karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Sürmeoğlu Kırkor veled-i Karabbet meclis-i şer'-i hatîrde yine karye-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmden Kiziroğlu Evanes veled-i Melkon müvâcehesinde yedimde olup geçen yetmiş dokuz senesi mâh-ı Zilhiceti's-şerîfesi yedinci günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a tahvîl mantûkunca merkûm Avanes zimmetinde cihet-i karzdan iki bin üçyüz guruş alacak hakkım olup edâsında muhâlefet itmekle suâl olunup alıvırılması murâdıdır deyü

ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ikrâr alâ mucebi ikrâr ve i'tirâfehû meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz guruşu müdde'î merkûm Kirkor'a tamâmen edâsiyla merkûm Avanes ilzâm olunmuş idüğü tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Recebi'l-ferd lisene selâse ve semânîne ve mieteyn ve elf.

Numara 67:

Badikoğlu müteveffâ Manas'ın kassâm defteridir

Eğîn kazâsı mahallâtından İncüdüzü mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Bağdikoğlu Manas veled-i İstipan veled-i-i Atam'ın veresati zevce-i metrukesi Vartok veled-i Agop ile sulbî kebîr kızı gâibet-i ani'l-beled Maryem ve diğerk kebîre kızı Hacrekdem ve asebeden amûcesi oğlu gâib-i ani'l-beled Minas veled-i Avanes'e inhisârı tahakkukundan sonra gâib-i mezbûre Maryem'e kîbel-i şer'den mansûb kayyûmu bulunan sadriye kebîr oğlu Karabet veled-i Manok ve diğerk gâib-i merkim Manas'a kîbel-i şer'den mansûb kayyûmu bulunan Asador veled-i Avanas ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki zikri âtî beyân olunur. Fî 27 C sene 85

Yün memlû kebîr yasdık aded 9 Guruş 135	Köşe yasdığı aded 2 Guruş 5	Yan kilimi aded 2 Guruş 40	Baş halısı aded 1 Guruş 50	Yün memlû yan şiltesi aded 3 Guruş 50
Köhne kilim aded 1 Guruş 20	Yemek minderi aded 2 Guruş 20	Yün döşek aded 3 Guruş 150	... yorganı aded 1 cicim aded 1 iskemle aded 1 Guruş 200	Yün ve çaput memlû yorgan aded 5 Guruş 200
Yün şilte aded 2 yorgan aded 2 yüz yasdığı aded 3 Guruş 160	Anbâr aded 1 Guruş 10	Yular aded 2 Guruş 10	Köhne kilim aded 1 Guruş 15	Köhne buhurdân aded 1 Guruş 5

Evânî-i nühâsiye kıyye 18 Guruş 216	El kazanı nühâs aded 1 kıyye 6 Guruş 90	Terâzü aded 1 Guruş 8	Kebir çamuşur teşti aded 1 sağır sini aded 1 kıyye 8 Guruş 100	Köhne anbâr aded 2 Guruş 60
Şamdân aded 1 fiste aded 2 Guruş 20	Köhne sofa takımı aded 1 Guruş 15	Köhne şîşe takımı Guruş 10	Hırdavât-ı menzil Guruş 150	Tahtânî ve fevkânî mâğ aded 7 mülk menzil Guruş 4000
Menzil ittisâlinde bir kıt'a bağçesi Guruş 1000				

	Guruş
İcmâl-i yekûn	6799
Resm-i âdî	0170

	6629
Kaydiye ve düyûn-ı müteferrikası	0050
Bâkî beyne'l-verese	6579

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 822 para 15	Hisse-i bint-i gâibetü'l-mezbûre Guruş 2193	Hisse-i dîger bintü'l-mezbûre Guruş 2193	Hisse-i asabe-i merkûm Guruş 1370 para 25
--	--	---	--

Ber-vech-i muharrer gâib ve gâibet-i merkûm ve merkûmenin hisse-i irsiyyeleri aynen kayyimleri bulunan merkûm Karabet'e ve merkûm Asador'a kibel-i şer'den teslîm olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhir kılındı.

Yirmi Altıncı Sahife

Numara 68:

Gemürgaplı Hoca Ohan'ın oğlu Hoca Kirkor'un ... i'lâmı kayıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsına tâbi' Gemürgap karyesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden Hoca Kirkor veled-i Ohan tarafından zikri âtî husûsa vekîl-i müseccell-i şer'îsi tebe'a-i millet-i merkûmeden kazâ-i mezbûr sandık emîni Hoca Karabet veled-i Begos kazâ-i mezkûr mahkemesinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i merkûme mütemekkinlerinde ve tebe'a-i millet-i merkûmeden Bedirohi veled-i Hazar müvâcehesinde merkûm Bedros'un imzâsıyla mûmzât seksen dört Şa'bân iki târihiyle muvarrah ve mu'anven Ermeniyü'l-ibâre bir kıt'a deyn tahvîli mantûkunca müvekkilim merkûmun şeriket mu'âvaza ile şerîki olup Derse'âdet'de bulunan Hoca Haçador veled-i Mıkırdıç yedinden müvekkilim merkûmânla şerîki merkûm Haçador mâllarından ahz ve istikrâz eylediği yirmi beş aded Osmanlı Lirası müvekkilim merkûmun ber-minvâl-i muharrer şerîki olduğuna binâen merkûm yedlerinde bi'l-vekâle taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık sened-i mezkûru bi'l-ibrâz da'vâ itdikde ol dahi cevâbında mazmûnu sened-i mezkûru ıkrâr idüp lâkin müvekkilim merkûm Hoca Kirkor'un merkûm Hoca Haçador ile ber-vech-i muharrer şerîk olduğunu inkâr itmekle müdde'î vekîl-i merkûm Hoca Karabet'e müvekkilim merkûm Kirkor merkûm Haçador ile mu'âvazatan şerîk olduklarını her birlerini mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i merkûme mütemekkinlerinde ve tebe'a-i millet-i merkûmeden Kirsor veled-i Haçador ve İstipan veled-i Haçador şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itemeğin mücebince meblağ-ı mezkûr yirmi beş aded Osmanlı Lirası şerîki merkûma izâfetle vekîl-i merkûm Hoca

Karebet'e edâ ve teslîme tefhîm olunduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 21 C sene 85

Numara 69:

Yehmikoğlu İstipan'ın babasının kassâm defteridir

Eğîn kazâsı mahallâtından Aşağikenîse mahallesi mütemekkinlerinde iken bundan akdem fevt olan Yehmikoğlu Piros veled-i Mardori veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Olgariye bint-i Mardori ile sulbî kebîr oğullar İstipan ve Hokahi ve gâib-i ani'l-beled Arakil'e munhasıra olup kable'l-kısme merkûm Hokahi dahi fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Herobma bint-i Atam ile sulbî kebîr oğlu Pirdahi ve sulbiye kebîre kızı gâibe-i ani'l-beled Soğman'a munhasıra olup kable'l-kısme zevce-i evvel merkûme ... dahi müteveffîye olarak verâseti sadriye kebîr oğulları merkûm İstipan ve gâib-i merkûm Arakil'e munhasıra olduktan sonra gâib-i merkûm Arakil ve mezbûre ... kibel-i şer'eden mansûb kayyimleri bulunan amûcesi ve er karındaşı merkûm İstipan'ın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'î ve verese-i sâire ma'rifetleriyle tereke-i müteveffâ-yı merkumlardır ki zikri âtî beyân olunur. Fî 4 Receb sene 85

... yüzlü yasdik aded 14 Guruş 150	Yün memlû yan şiltesi ma'a ... Guruş 100	Köşe minderi aded 2 Guruş 5	Yün şilte aded 2 Guruş 160	Yün memlû yorgan aded 3 Guruş 200
Yüz yasdığı aded 2 Guruş 20	Dîmi yüzlü yasdik aded 12 Guruş 120	Yan kilimi aded 2 Guruş 40	Yün yan şiltesi aded 3 Guruş 100	Yemek minder aded 1 Guruş 20
Köhne çaput yasdik aded 4 Guruş 20	... ma'a keçe aded 5 Guruş 50	Sandık aded 1 anbâr aded 1 Guruş 150	Yorgan aded 1 Guruş 50	Def'a şilte aded 1 Guruş 50
Sağır yorgan aded 1	Ekmek teşti aded 1 kurma	Köhne kahve takımı aded 1	Çini takımı ma'a şişe aded	Cam fener aded 1 ...

Guruş 15	teşti aded 1 Guruş 30	Guruş 25	7 Guruş 40	Guruş 10
Sofra takımı aded 1 Guruş 20	Ceviz sağır iskemle aded 1 Guruş 25	Tennûr yorganı ... Guruş 150	Döşek aded 1 yır aded 1 Guruş 100	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 40
İbrik ma'a leğen aded 1 Guruş 70	Çini kîse ma'a tabak aded 1 Guruş 20	...	Ekmek leğeni aded 1 Guruş 15	...
Hırdavât-ı menzil Guruş 80	Sağır mantar aded 1 Guruş 25	Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lumü'l- hudûd tahtânî ve fevkânî bir kıt'a mülk menzil Guruş 7500		

	Guruş
İcmal-i yekûn	10050
Resm-i âdî	00251 ————— 9799
Kaydiye ve düyûn-ı müteferrika	0060
Bâkî taksîm beyne'l-verese	9739

Hisse-i ibnû'l- merkûm İstipan	Hisse-i ibnû'l- merkûm gâib	Hisse-i zevce-i sâniye ...	Hisse-i ibn-i sânimerkum Bedros
-----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	------------------------------------

Guruş 3449 para 12	Arakil Guruş 3449 para 12	Guruş 355	Guruş 1656 para 36
Hisse-i bint-i mezbûre ... Guruş 828 para 18			

Ber-vech-i muharrer verese-i merkûme her biri hisse kabzı ve gâib ve gâibe-i merkûmânın hisseli liecli'l-hıfz kayyûmları merkûm İstipan yedine teslim kılındığını mebeyin işbu mahalle kayd birle şerh virildi.

Yirmi Yedinci Sahife

Numara 70:

Bu dahi Yehmikoğlu'nun hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı mahallâtından Aşağı mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Yehmikoğlu Hokas veled-i Bedros ve led Markos'un verâseti zevce-i metrûkesi Merisman bint-i Atam ile sulbî kebîr oğlu Birohti ve sulbiye kebîre kazı Soğman'a munhasıra olup tashîh-i mes'ele-i mîrasları bihükmi'l-ferâiz yirmi dört sehinden olup sihâm-ı mezkûreden üç sehm zevce-i mezbûre Merisman'a ve on dört sehim ibn-i merkûm Bedros'a ve yedi sehim bint-i-i merkûme Soğman'a inhisârı lede'sş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra ibn-i merkûm vasî nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde amûcesi işbu bâ'isü'r-rakîm İstipan veled-i merkûm Mardiros müvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i merkûme de vâki' bir taraftan Tütüncü Ömer Ağa bağçesi yolu ve tarafeyni ...oğlu Bogos mülk menzili ve bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd beş mâğı müştemil bir bâb mülk menzilin üç hisse i'tibâriyle birer hisseden iki hissese amûcaları merkûmün İstipan'a ve gâib-i ani'l-beled Arakil'in ve bir hisse-i şâyı'ası pederim müteveffâ-yı merkûm ... babalarında müntakil yedlerinde mâl ve mülkleri olup pederim müteveffâ-yı merkûma ... menzil-i mezkûrda sülüs hisse-i şâyı'ası

mes'ele-i mîrasımız vecihle bana ve vâlidem merkûme ... ve karındaşım merkûm Soğma'ay mevrûs olmağla vâlidem merkûme ... menzil-i mezkûrdan ber-vech-i muharrer ... mutasarrıf olduğu sümün hisse-i şâyı'ası tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin üç yüz guruşa amûcem merkûm İstipan'a bey' ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve ahz u kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruşu müşterî-i merkûm İstipan yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kab eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ber-vech-i muharrer ... irsen mutasarrıf olduğum hisse-i şâyı'ada benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müşterî-i merkûm İstipan'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mülkâne mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Recebi'l-ferd lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 71:

Hapanos karyesinden Velioğlu'nun bey'i hüccete kaydıdır

Eğin kazâsı kurâsından Hapanos karyesi sâkinelerinden ve zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler Ayşe ve Hanife bentân Hasan ibn-i Hüseyin nâm mezbûretân taraflarından zikri âtî bey'i takrîr ve i'tâya-ı hüccete vekîl olduğu karye-i merkûme hânedânından rif'atlı Mustafa Efendi ibn-i Yayha Efendi ve Mehmed bin Abdullah şehâdetleriyle sâbit olan yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Mehmed Şerif Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre sâkinelerinden müvekkiletân-ı merkûmetânın liebeveyn er karındaşları işbu bâ'isü'l-vesîka Veliyüddin ve Ali Ağa ibn-i el-merkûm Hasan nâm kimesneler mahzarında müvekkiletân-ı mezbûretânın vâlideleri mu'rrefetü'z-zât Fatma bint-i Mahmud ve liebeveyn kız karındaşları oğlu Mehmed Aşur ibn-i Murtaza nâm hâtûna ve mezbûreden her biri hazırân oldukları hâlde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp karye-i mezkûrede Aşağı Dere'de kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb seyl değirmeni müteveffâ pederim merkûm Hasan Ağa'nın hayâtında müstakillen yedinde mâlı ve mülkü olup ba'de vefâtihû kırk para i'tibâriyle sekiz paradan on altı

parasi er karındaşlarımız merkûmâna dört parası vâlide-i merkûme ve sekiz parası dîger kız karındaşımıza ve dört paradan sekiz parası bize ve dört parası merkûm Mehmed'in vâlidesi olup bundan akdem müteveffiye olan kız karındaşımız Ümmügülsüm'e mevrûsen intikâl idüp her birimizde irsen yedimizde mâl ve mülkümüz olup biz değirmen-i mezkûra ber-vech-i muharrer ve bir i'tibâr merkûm mutasarrıflar olduğumuz dörder paradan sekiz para hissemizi iki yüz ellişer guruşdan beş yüz guruşa ve hâzıra-i merkûme vâlidemiz merkûme Fatma Hâtûn dahi değirmen-i mezkûra mutasarrıf olduğu mezkûrlardan para hissesini ve zevci babamız müteveffâ-yı mezbûrdan kendüye isâbet iden bâğ ve bâğçe ve menzil hissesini bâ-sened üç yüz elli guruşa ve dîger hâzır-ı merkûm Mehmed Aşur dahi kezâlik değerm-i mezkûrdan mutasarrıf olduğu vâlidesinden müntakıl dört para hissesini dahi iki yüz elli guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî ve gubn ve tağrîrden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile er karındaşlarımız merkûmân Ali ve Veli ağalardan biz ve vâlidemiz hâzıra-i merkûme Fatma ve dîger hâzır-ı merkûm Mehmed Aşur'dan her birimiz bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve ahz u kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semenleri olan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu biz ve üç yüz elli guruşu vâliemiz hâzıra-i merkûme ve iki yüz elli guruşu hâzır-ı merkûm Mehmed Aşur'den her birimiz müşteriyân-ı merkûmân bizlerden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledik fimâ ba'd hazırân-ı merkûmânın ve bizim değirmen-i mezkûrda olan hisselerimizde ve vâlidemiz hâzıra-i merkûmenin sâir eşyâda aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz kalmayup merkûmânın mülk-i meşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsunlar didiler didikde mukırr-ı vekîl-i merkûm Mehmed Şerif Ağa'nın bilcümle kelimât-ı meşrûhasını hâzırân-ı merkûmân Fatma ve Mehmed Aşur'dan her biri tasdîk itmeleriyle gıbbe't-tasdîki' şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. fi'l-yevmi'l-âşir min Recebi'l-ferd lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir.

Numara 72:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinde iken bundan akdem fevt olan Makdis Avak veled-i Karabe veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Kadem bint-i İstipan ile liebeveyn kız karındaşları Sultane ve Homar ve liebeveyn ammîsi oğulları Kirkor ve gâib-i ani'l-beled Artin veled-i Ağakoz veled-i merkûm Avanes'e munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra gâib-i merkûm Artin'in hıssesini hıfza kıbel-i şer' den kayyûm nasb olunan karındaşı merkûm Kirkor ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Cümâdi'l-ahîre lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan aded 7 Guruş 450	Müsta'mel yün döşek aded 2 Guruş 100	Yüz yasadığı aded 2 Guruş 20	Pencere perdesi aded 6 Guruş 20	Bayağı fincan takımı aded 1 Guruş 16
Paçavra yasadık aded 11 Guruş 75	Yün yanlık ma'a mak'ad Guruş 100	Def'a yün döşek aded 3 Guruş 150	Def'a yorgan aded 3 Guruş 150	Yoz yasadığı aded 2 Guruş 20
Evânî-i nühâsiye kıyye 30 fi 15 Guruş 450				

Yirmi Sekizinci Sahife

Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Tandur takımı aded 1 Guruş 150	Havan ma'a ... aded 1 Guruş 15	Köhne kilim aded 1 Guruş 30	Müsta'mel vala aded 2 Çuval aded 5 Guruş 100
-------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	--

Sigara takımı aded 2 ma'a kutu Guruş 75	Müsta'mel tütün kîsesi Guruş 10	Sağır sandık derûnunda hırdavat Guruş 50	Hırdavât-ı menzil Guruş 150	Köhne kuzu kürkü aded 1 Guruş 40
Müsta'mel setrî aded 1 Guruş 10	Köhne fese aded 1 Guruş 10	Müsta'mel pantol aded 1 ma'a yelek bokça Guruş 50	Koyun sâ'âtî aded 1 Guruş 150	Karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb mülk menzil ve önünde bir ... nisf hisseleri Guruş 2000

	Guruş Para
Cem'an yekûn	4460
Resm-i kısmet	0111 20 _____ 4348 20
Kaydiye sicil	6 20 _____ 4342 00
Düyûn-ı müteferrika	32
Sahhü'l-bâk beyne'l-verese	4310

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 538 para	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1436	Bu dahi Guruş 1436 para 26	Hisse-i ibnü'l- amm Guruş 449	Bu dahi gâib Guruş 449
--	---	----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------

30	para 26			
----	---------	--	--	--

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûrun hıssesi liecli'l-hıfzz kayyûm-ı merkûm yedine teslim kılındığını mübeyyin işbu mahalle kayd olundu.

Numara 73:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinde iken bundan akdem fevt olan Kigork veled-i Papas İstipan veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Ağide bint-i Serkiz ile liebeveyn er karındaşı gâib-i ani'l-beled İstipan ve kız karındaşı Ağise'ye munhasıra olduktan sonra gâib-i merkûm İstipan'ın hıssesini hıfza kibel-i şer'den kayyûm nasb olunan kız karındaşı merkûme Ağise ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Recebi'l-ferd lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Kebîr müsta'mel kilim aded 1 Guruş 150	Yüz yasdığı aded 4 Guruş 40	Yün yan minderi aded 3 Kıyye 5 fi 4 Guruş 200	Yün aded 2 penbe aded 1 yorgan Guruş 150	Yün döşek aded 3 Guruş 200
Kıl sağır yorgan aded 1 köhne minder Guruş 30	Sofra minderi aded 2 Guruş 40	Köhne yan kilimi aded 1 Guruş 30	Köhne cicim aded 1 Guruş 20	Köhne kapu perdesi aded 1 Guruş 10
Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Evânî-i nühâsiye kıyye 58 fi 16 Guruş 928	Köhne basma mak'ad aded 3 Guruş 50	Çini tabak aded 14 Guruş 20	Ayna aded 1 Guruş 20
Polad aded 3 Guruş 15	Köhne ... Guruş 50	Şam'dân aded 3 tabla aded 2	Şam'dân tablası aded 1	Havan ma'a ... aded 1

		Guruş 50	Guruş 10	Guruş 20
Tekne aded 1 Guruş 40	Köhne sandık aded 1 Guruş 40	Hırdavat Guruş 110		

	Guruş
Cem'an yekûn	2273
Resm-i kısmet	0057
	—
	2216
Kaydiye ve sâire	16
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	2220

Hisse-i zevce Guruş 250	Hisse-i ah ... gâib-i merkûm Guruş 1300	Hisse-i uht-i merkûme Guruş 650
----------------------------	---	------------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûmun hissesi kayyûm-ı merkûm yedine teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 74:

Sandıkbağı mahallesinde vefât iden Mîr Alioğlu Mustafa'nın kassâmı

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kazası mahallâtından Sandıkbağı mahallesi ahâlisinden olup bundan akdem vefât iden Mîr Alioğlu Mustafa bin Mustafa bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanım kız ibnet-i el-Hâc Osman ile sulbî sağîr oğulları Ebubekir Halil'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîrân-ı mezbûrânın hisselerini hıfza ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den

vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Hanımımız ve vasiyye-i mezbûre üzerine nâzır nasb olunan te'allukâtlarından Sarıkadıze Hasan Ağa ibn-i Mehmed Sadık ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehri Recebi'l-ferd lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Evânî-i nühâsiye kıye 50 fi 15.5 Guruş 757 para 20	Ot memlû yasdık aded 12 Guruş 100	Müsta'mel orta kilimi aded 1 yan kilimi aded 2 Guruş 120	Yün yanlık aded 2 Guruş 80	Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 30
--	-----------------------------------	--	----------------------------	-----------------------------------

Yirmi Dokuzuncu Sahife

Yün ... memlû yasdı aded 8 Guruş 50	Köhne yan kilimi aded 1 köhne orta kilimi aded 1 yan kilimi aded 2 kıl yan Guruş 100	Köşe minderi aded 2 yasdık aded 2 Guruş 30	Yün döşek aded 2 Guruş 100	Müsta'mel yorgan aded 4 Guruş 200
Yüz yasdığı aded 2 Guruş 10	Köhne tandur takımı Guruş 75	Kebîr şam'dân aded 1 Guruş 30	Bayağı fincan takımı aded 1 Guruş 30	Def'a sağır şam'dân aded 1 fiske aded 3 Guruş 20
Köhne tüfenk aded 1 Guruş 30	Çuval aded 2 Guruş 30	Kazma aded 1 dehre aded 1 ... Guruş 20	Nühâs güveç aded 1 kıyye 5 Guruş 110	Nühâs tecere aded 1 kıyye 3 Guruş 30
Ateş ... aded 1 maşa aded 1	Köhne nühâs mangal aded 1	Def'a güveç aded 1 kıyye 5	Diğer güveç aded 1 kıyye 3	Başka güveç kih aded 1

Guruş 5	kıyye 4 fi 10 Guruş 40	Guruş 100	Guruş 45	Guruş 90
Hınta ölçek aded 6 Guruş 300	Sîm kemer aded 1 Guruş 250	Çekmece aded 1 Guruş 60	Köhne çeki aded 1 Guruş 40	Köhne çuka yan şilte aded 1 Guruş 25
Köhne cübbe aded 1 Guruş 40	Müsta'mel sarı acem şâlî Aded 1 Guruş 60	Cedîd çuka şalvar sütre aded 1 Guruş 200	Müsta'mel çınarî entârî Guruş 60	Köhne şalvar aded 3 setre aded 1 Guruş 50
İnek aded 1 Guruş 360	Hırdavât-ı menzil Guruş 76	Mahalle-i merkûmede vâki' iki mâğî müştemil tahtânî ve fevkânî bir bâb mülk menzil yürütmenin nisf havâlesi Guruş 3000	Yine mahalle-i merkûmede kâin akdem İngilizoglu Ahmed'den iştirâ itmiş olduğu bir bâb mülk menzil ve önünde bir mikdâr mülk bağçe Guruş 3000	Menzil-i evvel önünde kâin ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk bağçe ve aşağıda kavaklık Guruş 1500
Yine Sandıkbağı çukur mahallesinde kâin ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk bağçenin	Su kenârında mevcûd çam ağacı aded 80 Guruş 1600	Alaca entârî aded 1 Guruş 50	Derûn-ı şehirde çarşuda Narlıoğlu icârında olma dükkân tahtında kâin bir bâb mülk	Ve dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûd bâ- defter-i müfredât bakkâl esnâfına dâir

üç hisse-i i'tibâriyle bir hissesi Guruş 2000			dükkânın nisf hisse-i şâyı'ası Guruş 6000	me'kûlât ve eşyâ-i sâire karındaşı Ömer'e bilmüzâyede bey' olunup ahz olunan semeni 11000
Hîn-i vefâtında yanında mevcûd akçe Guruş 5041				

Matlûbât-ı sahîha bâ-sened

Kuyumcuoğlu Hoca Artin zimmesinde bâ- sened nakd Guruş 3160	Sanduklu Bayram'da bâ-sened nakd Guruş 115	Kuyumcuoğlu Hoca Kırkor'da bâ-sened nakd Guruş 2120	Tarakcioğlu Markos'da bâ- sened nakd Guruş 3725	Kakavaroğlu Abram'da bâ- sened nakd Guruş 400
Doldoloğlu Şerif Ağa'da bâ-sened nakd Guruş 1318	Pekirli Hacı Halil'de bâ- sened nakd Guruş 2300	Pekirli Gülağazâde İbrahim Ağa'da bâ-sened nakd Guruş 690	Çerçisoğlu Mehmed'e bâ- sened Guruş 1000	Merre Alioğlu Hasan Ağa'da iki kıt'a tahvîl mantukunca Guruş 2800
Çamcıoğlu Şerif Ağa'da ba-sened Guruş 128	Merre Alioğlu Bekir ve Ahmed'e bâ- sened	Sandıkla Beşikoğlu Mahmud'da bâ- sened	Çerçisoğlu Şerif'de bâ- sened Guruş 430	

	Guruş 700	Guruş 690		
--	-----------	-----------	--	--

Yekûn-ı tereke 57431 guruş yalnız elli yedi bin dörty üz otuz bir guruşdur

Minhâ el-ihracât

Bâ-vasiyyet techîz tekfin masârîfî Guruş 1000	Deyn Merre Alioğlu Mehmed'e ba'de's-subût ve'l-halef Guruş 68	Deyn Yarıvanoğlu Asdar'a ba'de's-subût ve'l-halef Guruş 600	Deyn Doldoloğlu Şerif Ağa'ya ba'de's-subût ve'l-halef Guruş 250	Deyn Narlıoğlu Hoca Bağdasar'a ba'de's-subût ve'l-halef Guruş 400
Seyyid Mehmedzâde Hacı İbrahim Ağa'ya ba'de's- subût Guruş 112	Deyn kantarcı İbrahim ba'de's-sübût Guruş 68	Kantarcı Ahmed'e deyn ba'de's-sübût Guruş 168	Orta câmi'-i şerîfî vakfına ba'de's-sübût deyn Guruş 200	Baçcıoğlu Ahmed Ağa'ya eşya semeninden deyn-i müsbit Guruş 1060
Taşdibi câmi'-i şerîf vakfına deyn-i müsbit Guruş 205				

Otuzuncu Sahife

Taşkıoğlu Mardik'e deyn- i müsbit	Apçağalı Salcı Ahmed'e deyn-i müsbit	Müteveffâ mezbûrun balduzu	Mehr-i zevce-i mezbûre Guruş 551	Düyûn-ı müteferrika çarşu yüzene
---	--	----------------------------------	--	--

Guruş 160	Guruş 363	Emine'ye bâ-sened deyn-i müsbit Guruş 1180		Guruş 204
-----------	-----------	---	--	-----------

Yekûn el-ihracât 6565 guruş

	Guruş
Sahhü'l-bâkî yalnız bin sekiz yüz altmış altı guruşdur	50866
Resm-i kısmet-i âdî	01271 ----- 49595
Kaydiye sicil	00095 ----- 49500
Ba'dehû zuhûr iden düyûn-ı müteferrika ve hacr-ı ...	00500
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	49000 yalnız kırk dokuz bin guruşdur

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 6125	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Ebubekir Guruş 21437 para 20	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Halil Guruş 21437
---------------------------------------	--	---

	Guruş
Sandıkbağı'nda bâlâda muharrer Çukur mahalde kâin bir kıt'a bağçenin sülüsân hissesi	2000
Ber-vech-i muharrer menzil-i mezkûrda	1000

tahtânî beş mâğ mahalli aşağı kapuda hakkı murûrî	
Evânî-i nühâsiye kıyye 8 fi 15	125
Nakd-i mevcud'dan hissesi	3000 3000 —— 0000

Ber-vech-i muharrer tereke-i müteveffâ-yı mezburda zevce-i mezbûre ba'de'l-ahz ve'l-kabûl sağîrân-ı mezbûrânın hisseleri dahi vasiyye-i mezbûre yedine liecli'l-hıfz teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Numara 75:

Eğîn kazâsı kazâsı kurâsından Apçağa karyesinde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan bint-i Yahya bin Abdullah'ın verâseti vâlidisi Ümmügülsüm bint-i Hacı Mehmed ile zevci metrûkü Mehmed Efendi bin Osman ve sadriye sağîr oğulları Osman ve Necib ve Abdullah ve sağîre kızı Fatma'ya inhîsârı tahakkukundan sonra sağîrûn-ı mezbûrûnun kîbel-i şer'den mansûb vasî ...bulunan babaları merkûm Mehmed Efendi'in taleb ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffîye-i mezbûredir ki zikr-i âtî beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-aşer min şehri Şa'bânî'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Gazî altunu aded 152 Guruş 2244	Sîm zincir aded 1 Guruş 50	Def'a Gazî altunu aded 80 Guruş 1496	Küpe aded 2 Guruş 150	Mahmudiye altunu aded 11 dokuzluk aded 16 derûnunda incü Guruş 975
Sîm kutu aded 1	Sîm sürmedân aded 1	Altun yüzük aded 2	Sîm sikke aded 1	Dolaplı sâ'at aded 1

Guruş 30	Guruş 20	Guruş 30	Guruş 10	Guruş 180
Râbi' altunu Guruş 120	Nühâs kıyye 10 Guruş 150	Müsta'mel entârî aded 3 Guruş 300	Müsta'mel ... entârî aded 1 Guruş 150	... entârî aded 2 Guruş 100
Şalvar aded 4 Guruş 150	Çuka ferâce aded 1 Guruş 100	Çuka şalvar aded 1 Guruş 100	Sîm salta aded 2 Guruş 260	... derûnunda kürk aded 1 Guruş 200
Yazma aded 20 Guruş 150	Kundura aded 1 Guruş 35	Çarşeb aded 1 Guruş 20	... entârî aded 3 Guruş 50	Köhne kilim aded 1 Guruş 50
Döşek aded 1 Guruş 50	Yorgan aded 5 Guruş 250	... yüzü aded 1 Guruş 100	Yüz yasdığı aded 2 Guruş 30	Yasdık aded 4 Guruş 60
Minder aded 1 Guruş 20	Köhne yasdık aded 1 Guruş 10	Acem şâlı aded 1 Guruş 120	Sağır abâniye aded 1 Guruş 20	Trablus aded 1 Guruş 50
Nakd-i mevcûd Guruş 180	Def'a Gazî altunu aded 2 Guruş 450	Elmâs yüzük aded 1 Guruş 500	Def'a yorgan aded 2 Guruş 100	Def'a entârî aded 3 Guruş 300
Bir kıt'a bağçe Guruş 300				

	Guruş
İcmâl-i yekûn	9680
Resm-i âdî	242

	9432
Kaydiye ve sâire	0038

Hisse-i zevc Guruş 2350	Hisse-i ümm Guruş 1566	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i ibn Guruş 1566 para 15	Hisse-i bint Guruş 783 para 11
----------------------------	------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Ber-vech-i muharrer sağırûn-ı mezbûrûnun hisse-i irsiyyeleri aynen liecli'l-hıfz vasî velîleri bulunan babaları merkûm Mehmed Efendi yedine kıbel-i şer' den teslim olduğunu mübeyyin işbu mahalle şer' virildi.

Otuz Birinci Sahife

Numara 76:

Usta Mustafa ve karındaşı Hasan'ın mübâya'a hücceti kaydıdır

Eğin kazası mahallâtından Dört yolağzı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hacı Bakioğlu Abdullah Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Osman ile mezbûre Emine'nin batnında müstebân hamle ve sulbiye kebîre kızı Hatice'ye munhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrâsları bihükmi'l-ferâiz yirm dört sehinden olup sihâm-ı mezkûrdan üç sehmi zevce-i mezbûre ve on dört sehmi haml-i mezbûra ve yedi sehmi bint-i mezbûreye inhisârı tahakkukundan sonra haml-i mezbûrun ba'de'l-vaz' tesviye-i umûruna kıbel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan mu'errefetü'z-zât vasiyye-i mezbûre Emine'nin tarafından zikri âfî bey'i takrîr ve i'tâ-yı hüccete vekîl-i müsecell-i şer'îsi Berberoğlu İbrahim Efendi ibn-i Mehmed ve bint-i mezbûre Hatice tarafından kezâlik vekîl-i müsecell-i şer'îsi Köse Osman Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesnelerden her biri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kasaba-i merkûme mahallâtından Nâ'ib mahallesi sâkinlerinden Selam Ağa oğulları işbu bâ'isü'l-vesîka Usta Mustafa ve er karındaşı Hasan ibn-i Mehmed Sadık mahzarlarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem müvekkilemiz mezbûretân Emine ve Hatice hâtûnların mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mârû'z-zikr Nâ'ib mahallesinde vâki' bir taraftan tarîk-i hâs ve bir taraftan Usta Mehmed mülkü ve bir taraftan mezbûrân Mustafa ve Hasan bağçeleri ve taraf-ı râbî'i üst tarafın Yasemin

ve Çürük Hasan mülkleri ve su yoluyla mahdûd bir kıt'a ve yine mahalle-i mezkûrda vâki' bir taraftan yine tarik-i hâs ve tarafeyni merkumân Mustafa ve Hasan ve babaları bağçe mülkleri ve taraf-ı râbi'i Halil menh ve kerîmesi Fatma mülkleri ile muhdur dîger bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli mülk bağçelerin bey'ine ihtiyâcımız olduğundan ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrların bey'inde haml-i mezkûr hakkında menâfi'-i kesîre zâhir ve mütehakkık idiğünden bağçe-i muhdûda-ı mezkûreler kadîmî su yollarıyla sûk-ı sultânîde ve mecma'-ı nâs olan mahallerde müzâyed ve nidâ itdirilüp reğebât-ı nâs intikâ'ında her bir kıt'ası biner guruşdan cem'an iki bin guruşda mezbûrân Mustafa ve Hasan üzerlerinde takarrür idüp ziyâde ile tâlib-i âharı dahi zuhûr itmediğinde biz bağçe-i muhdûd-ı mezkûrları meblağ-ı mezkûr iki bin guruşa mezbûrân Ustamus ve Hasan'a ale'l-ıştirâki's-sevî bicümletin mâ yeştemilihû ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî ve berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde anlar dahi ber-vech-i muharrer seviyen ve müşterekn ıştırâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu müşteriyân-ı mezbûrân kâmilen bize edâ ve teslim eylediklerinde biz dahi bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz ve bikaderi'l-hîses beynimizde iktisâm ve ham-i mezbûrun hisse-i irsiyyesine isâbet iden meblağı tüccâr-ı mu'teberâna idâne ve teslim eyledik fimâ ba'd bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda bizem ve haml-i mezbûrun aslâ ve kat'â alâka ve medahalimiz kalmayup ancak müşteriyân-ı mezbûrân Usta Mustafa ve Hasan'ın mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarfları olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsunlar didiler didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Şa'bânî'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Hazinedârzâde İsmail Ağa	Çerçizâde Hacı Mehmed Ağa	Sarıkadızâde Hasan Ağa	Ve Ahmed Ağa	Kâtib-i mahkeme Yaşar Efendi
Kâtib-i Kazâ	... Salih	Araboğlu Hacı	Zehraboğlu	Ketebeden

Hüseyin Efendi	Efendi	Ali	Usta Ömer	Mehmed Âlî Efendi
Muhzır Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	... Ahmed Efendi	Ve gayrühüm	

Numara 77:

Eğın kazâsı kurâsında Bağdaş karyesi sâkinlerinden ve zâtı zeyl-i vesıkada muharrerü'l-esâmî karye-i mezkûre ahâlîleri ta'rîfleriyle mu'arref Horoğlu İbrahim kerîmesi Hacer Hâtûn ibnet-i el-mezbûr İbrahim nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîf-i enverde karye-i mezkûre sarrâfî işbu bâ'isü'l-vesıka Kuyumcuoğlu Hoca Kirkor veed Hazar tarafında zikri âtî bey'i tasdîka vekîl-i müsecell-i şer'îsi er karındaşı Hoca Nişan veled-i el-merkûm Hazar mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın vâlidem müteveffıye Yasemin Hâtûn'dan bana irsen intikâl idüp müstakillen yedimd emâl ve mülküm olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Sadullahzâde Hüseyin Efendi arsası ve bir taraftan İmam hafîdi Hüseyin Ağa arsası ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî ve fevkânî dört mâğ bir bâb mülk menzil ve ittisâlinde kâin bir bâb ahur ve arse ve menzil-i mezkûr karşusunda vâki' iki taraftan Hüseyin Efendi hânesi ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb tennûr evimi ve yine karye-i mezkûrda deren nâm mahalde kâin bir taraftan Yüzükoğlu İbrahim ahiri ve bir taraftan Koroğlu Mehmed Ağa mereği ve tarafeyni Fırat ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a mülk bağçe ve yine karye-i mezkûrede pederim merkûm İbrahim Ağa'dan hisse-i irsiyyeme isâbet iden bir taraftan ...hânesi ve bir taraftan Ahmed Ağa arsası ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzil ve önünde kâin arsamı bicümletin mâ yeştemilihû ve yavîhi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile dört bin guruşa merkûm Hoca Kirkor'a bey' ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruşu müştererî-i merkûm Hoca Kirkor yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fimâ ba'd

Otuz İkinci Sahife

Menziller ve arsalar ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müşterî-i merkûm Hoca Kirkor'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde vekîl-i merkûm Hoca Nişan dahi mukarrere-i mezkûreyi tasdik itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min şehri Şa'bânî'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Köroğlu Efendi	Halil	Karyeden Efendi	Hüseyin	Karyeden Büyükağa	Ketebeden Efendi	Yaşar
Muhzır ...	Hüseyin	Muhzır Mehmed Çelebi	Kara	Ve gayrühüm		

Numara 78:

Eğin kazâsı mahallâtından Kasaboğlu mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup düyûn-ı kesîreye müstağrak olan Kalaycı Serkiz veled-i Filyos nâm meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde yine mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a-i millet-i merkûmeden işbu bâ'isü'r-rakîm Vartikoğlu Kigork veled-i Mikırdıç müvâcehesinde akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bâ-sened şirâ'an ve müstakillen yedimde mâl ve mülküm olup mahalle-i merkûmede vâki' tarafeyni tarîk-i âmm ve bir taraftan Kasaboğlu Kirkor bağçesi ve taraf-ı râbi'i Metteoğlu kerimesi Osgahiye ...Kigor mülk bağçeleriyle mahdûd derûnunda mâ-i lezîz cârî derûnunda eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a bağçeyi müştemil tahtânî ve fevkânî on beş mâğ bir bâb mülk menzilimi düyûn-ı kesûrem olduğu cihetle âhara bey' olunup esmânını ashâb-ı matlûb-ı guremâ vechile tesviye-i düyûn itmek üzere bâ-istid'â ifârde ve istirhâm itmemele ashâb-ı matlûb dahi bu vecihle kabûl ve râzî olmalarıyla müştemilâtiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûr ashâb-ı hukûk ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'î ve hüsn-i rızâmla sûk-ı sultânîde

ve mecma'-ı nâs olan mahallerde bey'a nidâ olundukda reğebât-ı nâs intikâ'ında merkûm Kiyork üzerinde altı bin guruşda takarrür idüp ziyâde ile tâlib-i âharı dahi olmadığından menzil-i mahdûd-ı mezkûru cemî' müştetilâtiyle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî ve berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mablağ-ı mezkûr altı bin guruşda müşterî-i merkûm Kiyork'a bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altı bin guruşu müşterî-i merkûm Kiyork yedinden ma'rifet-i şer'le bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz ve liecli'l-guremâ dâyinlerime te'diye eyledim fîmâ ba'd menzil ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müşterî-i merkûm Kiyork'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuştur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Şa'bânî'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Hazinedarzâde İsmail Ağa	Sarıkadızâde Hasan Ağa	Kâtib-i kazâ Hüseyin Efendi	Kâtib-i mahkeme Yaşar Efendi	Tebe'adan Mehmed Âlî Efendi	
-----------------------------	---------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------	--

Numara 79:

Gerüşlâlı Tavid'in i'lâm kaydıdır

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinde ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Eskicioğlu İstipan veled-i Karabet kasaba-i merkûme meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerîfde yine kasaba-i merkûm mahallâtından Hazaz(?) mahallesinde mütemekkin tebe'a ve millet-i merkûme nisvânından Gerüşlâlı Tavid zevcesi mu'arrefetü's-şahs Sultane veled-i Serkiz tarafından zikri âtî

husûsda vekîl-i müseccell-i şer'îsi Şirzılıoğlu el-Hâc Bekir Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne müvâcehesinde işbu meclis-i şer'de irâe ve ibrâz eylediğim bin iki yüz seksen beş senesi Cemâziye'l-evveli beş târihiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a sened mantûkunca müvekkile-i merkûme Sultane kefâlet-i bi'l-mâl ve bi'n-nefs tarikiyle bi'l-emr ve'l-kabûl kefil ve dâmin olmağla mezkûr elli aded Osmanlı Lirası'nın edâsında muhâlefet itmekle kefâlet-i merkûmesine binâen müvekkile-i merkûme Sultane'den mezkûr elli aded Osmanlı Lirası'nın tahsîlini talebi derim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mezbûr el-Hâc Ebubekir Ağa cevâbında müdde'î merkûm İstepan müvekkile-i merkûmenin zevci merkûm Tavit ile rü'yet-i muhâsabelerinde müvekkilem merkûme geçen Cemâziye'l-evvelinin beşinici günü müdde'î merkûm İstepan bana cihet-i karzdan iki bin yedi yüz guruş mâh-ı mezkûrun altıncı günü i'tâ ider ise de zevcem murkûmun deyni olan mezkûr elli aded Osmanlı Lirası'nın edâsına kefil ve dâmin olurum didikde müdde'î merkûm İstepan ber-minvâl-i muharrer altı bin yedi yüz guruş i'tâ iderem ... müvekkilem merkûma deyn-i mezkûre mezkûr iki bin yedi yüz guruşunun i'tâsına ta'lîkan kefil olup meblağ-ı mezkûr iki bin yedi yüz guruş merkûm İstepan yevm-i mezkûrda i'tâ itmediğinden müvekkilem merkûm mezkûr elli aded Osmanlı Lirası'nın edâsında muhâlefet ider deyü müdde'î merkûm İstepan'ın inkârına mukârin eylediği def' müdde'âsını isbâtdan ızhar-ı acz idüp celbiyle müdde'î merkûm İstepan'a yemîn teklîf olundukda yemînden nükûl itmeğin mücebince müdde'î merkûm İstepan ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla müvekkile-i merkûme İstepan'a izâfetle vekîl-i mezbûr el-Hâc Ebubekir Ağa' ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Otuzüçüncü Sahife

Numara 80:

Göçen(?) mahallesinde vefât iden Alime'ne kassâm defteri kayıdır

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Göçen(?) mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Alime bint-i Yusuf bin Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûkû gâib-i ani'l-beled Mehmed bin Hasan ile liebeveyn er karındaşı İbrahim'e inhisârı tahakkukundan sonra gâib-i mezbûrun hissesini hıfza kıbel-i şer' den kayyûm nasb olunan mahalle-i mezbûre ahâlîsinden el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İsmail ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Şa'bânü'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel çetarî entârî aded 2 Guruş 80	Köhne şalvar aded 1 Guruş 10	Köhne kuşak aded 1 Guruş 10	Karnik yazması Guruş 15	Köhne hırka ma'a bokca Guruş 5
Def'a kuşak aded 1 Guruş 4	Yazma aded 1 Guruş 5	Müsta'mel keten gömlek aded 1 çevre aded 1 Guruş 25	Def'a çetarî entârî Guruş 50	Parça basma aded 1 ma'a bokca Guruş 3
Def'a yemeni aded 8 Guruş 20	Çevre aded 2 yağlık aded 2 Guruş 10	Eğın kârı basma top aded 2 Guruş 30	Köhne iç entârîsi Guruş 5	Eğın kârı bez top aded 11 Guruş 150
Köhne bokça Acem şalı Guruş 20	Sanduk derûnunda hırdavat Guruş 10	Nakid akçe Guruş 75	Gümüş menteşe aded 1 yüzük aded 2 küpe aded 1 kutu aded 1 Guruş 60	Bâ-defter-i müfredât takım altunu Guruş 850
Evânî-i	Köhne yüzlü	Köhne minder	Müsta'mel	Müsta'mel

nühâsiye kıyye 10 fi 12 Guruş 120	yün yasdık aded 3 Guruş 20	aded 3 Guruş 30	yorgan aded 3 Guruş 120	tandur yorganı Guruş 80
Köhne döşek guruş 30	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 50	Zevci gâib-i mezbûr üzerinde mehri Guruş 501	Enbiyabey mahallesinde kâin bir sekü bağçe Guruş 110	

Cem'an yekûn 2522 guruş

Minhü'l-ihracât

Bâ-vasiyyet techîz tekfin masârıfı Guruş 350	Mahalle-i mezbûr câmi'- i şerîfe bâ vasiyyet Guruş 100	Ortatepe mahallesi câmi'-i şerîf vakfına bâ- vasiyyet Guruş 100	Göçen mahallesi ...vakfına Guruş 50	İsmail'in kerîmesi Alime'e Hâtûn'a vasiyyeti Guruş 100
---	--	--	--	---

Yekûn 700 guruş

	Guruş Para
Sahhü'l-bâkî	1822
Resm-i kısmet	0045 20 _____ 1776 20
Kaydiye	0006 20 _____ 1770
Masârıf-ı müteferrika	0020

Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	1750
-----------------------------	------

Hisse-i zevc-i gâib-i mezbûr Guruş 875	Hisse-i ah lehümâ mezbûr Guruş 875
---	---------------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûrun hissesi liecli'l-hıfz kayyûm-ı mezbûr Hacı Ahmed Efendi yedine teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Gaib-i mezbûr Mehmed'in diyâr-ı âhara azîmetinde zevcesi müteveffiye-i merkûme yanına emânet bırakmış olduğu emvâl ve emlâkin defteridir ki ber-vech-i âtî beyân şod

Mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb mülk menzil Guruş 1000	Köhne yorgan aded 2 Guruş 50	Müsta'mel cicim aded 1 Guruş 20	Köhne yan kilimi aded 1 Guruş 10	Köhne minder aded 2 Guruş 30
Köhne yüzlü yasdık aded 5 Guruş 50	Köhne kilim ve cicim aded 1 Guruş 5	Şam'dân aded 1 Guruş 10	Evânî-i nühâsiye kıyye 11 Guruş 132	

	Guruş
Cem'an yekûn	1307
Resm ve kaydiye ve sâire	0020

	1280
Ber-vech-i muharre zevcesinden hissesi	0875

	2155

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûr Mehmed'in gerek zevcesi müteveffiye-i mezbûre Alime'den hisse-i irsiyyesine isâbet iden ve gerek kendi mâlı olarak bâlâda muharrer menzil ve eşyâsı kıbel-i şer' den kayyûm nasb olunan Hacı Ahmed Efendi yedine liecli'l-hıfz teslîm kılındığını mübeyyin işbu mahalle şerh virildi.

Otuzdördüncü Sahife

Numara 81:

Kalaycı Serkiz'in guremâsı defteridir

Bâ'is-i defter-i guremâ oldur ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Kasaboğlu mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup zîr-i defterde muharrerü'l-esâmî kisâna düyûn-ı müsbitesi olan Kalaycı Serkiz veled-i Filipos düyûnunu îfâ itmek üzere zikri âti emlâk ve eşyâsını bilmüzâyede bey' ve bitarîki'l-guremâ düyûnunun îfâ olunması dâyinleri huzûrunda da'vâ anlar dahi râzî olmalarıyla merkûm Serkiz ve dâyinleri ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' olup esmân-ı hâsılası dâyinlerine alâ tarîki'l-guremâ taksîm olunan emlâk ve eşyâ-yı mebî'a-i merkûmedir ki ber-vech-i âti zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Sağır köhne yorgan aded 1 Guruş 25	Def'a köhne yün yorgan aded 1 Guruş 28	Dîger köhne sağır yorgan aded 1 Guruş 26	Başka sağır köhne yorgan aded 1 Guruş 11	Ahar müsta'mel yorgan aded 1 Guruş 35
Sağır yüz yasdığı aded 3 köşe yasdığı aded 3 Guruş 12	Mitil köhne minder aded 1 Guruş 7 para 10	Def'a küçük yorgan aded 1 Guruş 13	Yün ve paçavra ot memlû köhne yasdik aded 6 Guruş 56	Def'a yasdik aded 3 Guruş 15

Yün memlû yan minderi aded 5 Guruş 115	Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 60	Köhne sağır cicim aded 1 Guruş 30	Müsta'mel yan kilimi aded 1 Guruş 65	Köhne cicim aded 1 Guruş 10
Köhne sağır kilim aded 1 Guruş 8	Köhne vala aded 3 Guruş 17	Müsta'mel ...bezi mak'ad aded 3 köhne kapu perdesi Guruş 27 para 20	Nühâs çamuşur teşti aded 1 kıyye 7 fi 17 Guruş 119	Sağır sini aded 1 kıyye 4 dirhem 350 Guruş 117
Def'a sini aded 1 Guruş 31 para 5	Nühâs kazan aded 1 kıyye 300 fi 16 Guruş 157	Tencere aded 1 kıyye 1 fi 13 Guruş 20	Su bakracı aded 1 kıyye 2 dirhem 275 Guruş 33	Ceviz iskemle aded 1 Guruş 15
Evliye aded 1 Guruş 7	Ekmek leğeni aded 1 Guruş 31	Nühâs gügüm aded 1 kıyye 2 dirhem 235 fi Guruş 27 para 30	Âbdest teşti aded 1 kıyye 2 dirhem 75 fi 14 Guruş 31	Sağır şam'dân çift 1 Guruş 23
Fiske şam'dân aded 5 Guruş 7 para 25	Çevre aded 4 Guruş 10 para 10	Köhne buhurdân aded 1 Guruş 5	Sağır bakracı aded 1 Guruş 6	Nühâs güveç aded 2 kıyye 5 dirhem 75 fi 12 Guruş 62 para 20
Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Def'a köhne leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 15 para 5	Polad aded 3 Guruş 11	Kevgir leğeni aded 1 Guruş 20 para 10	El keseri aded 1 Guruş 2
Kepçe aded 1	Çuval ma'a ...	Sahan aded 6	Lengerî aded 7	Kapaklı ibrik

kevgir aded 1 Guruş 20	aded 1 Guruş 16	tasa aded 2 kıyye 3 dirhem 300 fi 21 Guruş 80	kıyye 30 dirhem 300 Guruş 56	aded 2 Guruş 12
Parça nühâs kıyye 3 Guruş 79	Tabla aded 4 tepsi aded 1 Guruş 10	Sağîr kantâr aded 1 Guruş 28	Köhne kantâr aded 1 Guruş 16	Ekmek teşti ... aded 1 Guruş 10
Kalaycı örsü demür aded 2 Guruş 40	Kah takımı aded 1 Guruş 12	Köhne yün döşek aded 3 Guruş 75	Köhne çini tabak aded 13 Guruş 11	Bayağı fincan takımı ma'a zarf aded 13 Guruş 7
Köhne sofa takımı aded 1 Guruş 16	Köhne nârgile şîşesi aded 1 Guruş 5	Kazma ... aded 2 Guruş 2	Müsta'mel tahta direk aded 1 Guruş 22	Tahta aded 1 Guruş 6
Kürek aded 1 Guruş 21 20	Eski mih aded 5 Guruş 15	Köhne sandık aded 1 Guruş 7	Def'a direk aded 1 Guruş 22 para 20	Köhne direk aded 1 Guruş 6
Tandur iskemlesi aded 1 Guruş 19	Köhne paçavra hırdavatı Guruş 6	Def'a iskemle aded 1 Guruş 16	Küp köhne aded 8 Guruş 23	Köhne sağîr sandık aded 1 Guruş 5
Köhne anbâr aded 1 Guruş 17	Müsta'mel tekne aded 1 Guruş 21	Sağîr iskemle aded 1 Guruş 3	Def'a tekne aded 1 Guruş 9	Mahalle-i mezbûre de vâki' ma'lûmü'l- hudûd on beş mâğ derûnunda mâ-i cârî ve

				önünde bir kıt'a bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzil Guruş 6000
--	--	--	--	---

Cem'an yekûn 8242

Minhü'l-ihracât

Taraf-ı şer'î ve hükûmete âid olan resme Guruş 412	Kaydiye-i sicil Guruş 12	Nühâs ihtisâbı Guruş 25	Eşyânın nakliye masârıfı Guruş 10	Dellâliye Guruş 160
Harc-ı husûsî Guruş 116	Merkûm Serkiz'de mahallesine terâküm iden virgüsü Guruş 300	Mahalle-i mezbûrede Serekân nâm kimesnenin mezbûr Serkiz'de olan alacağı ber- vech-i muharrer ashâb-ı matlûb kavliyle tamâmen virilmesi lâzım gelüp teslîm kılınan Guruş 500	Ücret-i zabtiye Guruş 25	

Yekûn 1650 guruş

Düyûn

Deyn Dazadoroğlu Dirador'a bâ sened Matlûbu 460 guruş Hısse-i guremâsı 253 guruş	Deyn Gülibrikoğlu damâdı Makras Avedis'e bâ sened Meblağ 1020 guruş Bu dahi 561	Deyn Mezmihan oğulları Hoca Kirkor ve Agop'a bâ sened Meblağ 4517 guruş Bu dahi 2484 guruş 20 para	Deyn Mazmanoğlu Andaryas'a bâ sened Meblağ 2237 guruş Bu dahi 1235 guruş 14 para
Deyn Kalaycı Ağyam'a bâ sened Meblağ 550 guruş Bu dahi 302 guruş 20 para	Deyn Boyacıoğlu Hoca Karabet'e bâ sened Meblağ 200 guruş Bu dahi 110 guruş	Deyn Hanaroğlu Karabet'e bâ sened Meblağ 200 guruş Bu dahi 110 guruş	

Otuzbeşinci Sahife

Deyn Makmanoğlu müteveffâ Bağdasar'ın vereselerine bâ sened Meblağ 250 guruş Bu dahi 137 guruş 20 para	Diger Makmanoğlu müteveffâ Bağdasar'ın kezâlik veresesine bâ sened Meblağ 230 guruş Bu dahi 126 guruş 20 para	Deyn merkûm Serkiz'in zevcesi Meryem'e bâ sened Meblağ 1000 guruş Bu dahi 550 guruş
Vâlidesi Mefnedat'a bâ sened Meblağ 1000 guruş Bu dahi 550 guruş	Deyn Mardiros zevcesi Kos'a bâ sened Meblağ 350 guruş Bu dahi 192 guruş 20 para	Deyn Yarıcanoğlu Asder'e Meblağ 30 guruş Bu dahi 16 guruş

Esmân-ı emlâk ve eşyâ-yı merkûmdan dâinleri hisselerine isâbeti den meblağ ı tamâmen dâyinlerin hâzır eyledikleri bu mahalle şerh virildi.

Numara 82:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazası mahallâtından Dört yolağz ı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hacı Bakioğ lu Abdullah Efendi ibn-i Mehmed Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Osman ile sulbiye kebîre kızı Hatice ve sulbiye sağıre kızı Hanife ve liebeveyn kız karındaşı Ayşe'ye inhisâr ı tahakkukundan sonra sağıre-i mezbûrenin tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb olunan vâlidesi mezbûre Emine ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî'l- yevmi't-tâsi' min şehri Şevvâli'l-mükerrerem lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Köhne yorgan aded 1 Guruş 31 para 10	Köhne yün şilte aded 1 Guruş 22 para 20	Köhne şilte aded 1 yüz yasdığı aded 1 Guruş 41	Köhne yorgan aded 1 Guruş 21 para 10	Köhne kilim aded 1 Guruş 65 para 20
Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 22	Köhne yorgan aded 1 Guruş 19	Döşek aded 1 Guruş 55	Köhne döşek aded 1 Guruş 13	Müsta'mel yorgan aded 1 Guruş 25
Def'a yorgan sağır aded 1 Guruş 14 para 10	Paçavra minder aded 1 Guruş 10 para 10	Köhne keçe aded 1 Guruş 4	Yün şilte aded 1 Guruş 61	Köhne tandur takımı aded 1 Guruş 102
Köhne yasadık aded 9 Guruş 38	Köhne entârî aded 1 Guruş 6	Köhne gömlek ma'a don aded 1	İç entârî aded 1 Guruş 5 para	Köhne çizme ma'a yeneni aded 1

		Guruş 35	20	Guruş 4 para 20
Sağır tekne aded 1 ma'a hırdavat Guruş 18	Köhne mih Guruş 14	Köhne çetarî entârî aded 1 Guruş 30	Köhne kuşak aded 1 Guruş 5	Sarı çuka cübbe aded 1 Guruş 50
Köhne sandık aded 1 Guruş 30	Köhne sağır sandık aded 2 Guruş 7 para 20	Derviş nacağı aded 2 Guruş 6	Kazma aded 1 keser aded 1 dehre aded 1 Guruş 24	Fiske aded 3 Guruş 7 para 20
Nühâs sini aded 1 bakraç aded 1 lengerî kıyye 7 fi 11 Guruş 116	Evânî-i nühâsiye kıyye 11 dirhem 100 fi 15 Guruş 171	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 33	Saplu tas aded 1 Guruş 15	Tencere aded 2 Guruş 32
Tava aded 1 Guruş 8	Ekmek leğeni aded 1 Guruş 13	Kebîr tencere aded 1 kıyye 3 fi 13 Guruş 40	Sağır tabak aded 4 Guruş 18 para 20	Kapak aded 1 Guruş 7
Tesbîh aded 1 Guruş 1 para 20	Çarşâb aded 1 Guruş 20	...	Kösele Guruş 112	Kırmızı sahtiyân aded 3 Guruş 40
Sarı meşîn aded 6 Guruş 25	Kırmızı silahlık aded 1 Guruş 13	Def'a silahlık aded 1 Guruş 12	Kahve kîsesi aded 5 Guruş 5 para 10	Anber aded 1 Guruş 50
Tabanca kılıfı çift aded 1 Guruş 8	Bayağı kaşık deste otuz Guruş 13	Beyağı bıçak aded Guruş 17	Sarrâc hırdavatı Guruş 15	Kapak aded 1 Guruş 5

Demir parçaları Guruş 20	Def'a hırdavat Guruş 10	Muşta aded 1 Guruş 5 para 10	Katık aded 1 Guruş 4	Def'a aba aded 4 Guruş 10
Sâir köhne hırdavat Guruş 3 para 10	Def'a hırdavat Guruş 2 para 20	...	Köhne lüle ma'a kürsî Guruş 10	Müteferrik kayış Guruş 7 aded 20
Def'a hırdavat demir âlâtı Guruş 13	Dezgâh aded 1 Guruş 21	İplik aded 2 Guruş 4	Ayak yemenîsi aded 1 Guruş 17	... fes aded 1 Guruş 10
Köhne anbâr aded 1 Guruş 41	Bardak derûnunda mürekkebi Guruş 2	Bıçak aded 1 Guruş 3	Def'a hırdavat Guruş 15	Çuval ma'a hırdavat Guruş 13
Çekmece aded 1 Guruş 5	Köhne yankunluk keresele hatab kıyye 245 fi 9 Guruş 551	Müsta'mel tahta ... Guruş 50	Köhne ağaç bahâsı Guruş 70	Def'a kapu ve pencere hatab bahâsı Guruş 145

Otuzaltıncı Sahife

Zimemden alınan nakd Guruş 205	Def'a zimemden alınan Guruş 86	Nalband Mehmed'den alınan zimem Guruş 159	Mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk bağçe Guruş 1000	Yine mahalle-i mezbûrede vâki' bir kıt'a arsa Guruş 100
-----------------------------------	-----------------------------------	--	---	--

Su kenârında Hacı Bakioğlu mahallesinde vâki' bir mikdâr arsada yedi hissede dört hisse-i şâyı'ası Guruş 457	Dükkânda çekmece derûnunda çıkan akçe Guruş 8	İbrahim Efendi'de alacak tahsîl Guruş 85	Loğ aded 1 Guruş 10	Sağır çekmece aded 1 Guruş 10
Kutu derûnunda mercimek Guruş 3	Fasülye Guruş 5	Dört aded küp derûnunda reçel ve pekmez Guruş 20	Küp derûnunda kavurma Guruş 99	... ölçek yarma ve bulgur Guruş 20
Mum yağı kıyye 3 Guruş 17	Penayir batman aded 2 Guruş 20	Yarma bulgur ölçek aded 1 Guruş 50	Hınta ölçek aded 1 Guruş 50	Ceviz ölçek yarım Guruş 20

Akdem müteveffıye olan zevcesi 'nin terekesinden olup diğer kassâmda olduğu vecihle Selamağası mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd iki kıt'a mülk bağçe furuht olunup bağçeler ve sâir eşyâdan müteveffâ-yı mezbûr Abdullah Efendi'nin hısesine isâbet
Guruş 1225

Cem'an yekûn 4653 guruş 20 para

Minhü el-ıhrâcât

Bâ-vasiyyet müteveffâ-ı mezburaya techîz tekfîn	Mehr-i zevcetü'l-mezbûre Guruş 250	Deyn Kasâb Memo Ağa'nın oğluna ba'de'l-
--	---------------------------------------	--

masârıfı Guruş 500		isbât ve'l-halef Guruş 117
Deyn İbrahim Efendi'ye ba'de'l-isbât ve'l-halef Guruş 130	Deyn Rasoluğlu İbrahim Efendi'ye ba'de's-sübût ve'l-halef Guruş 140	Düyûn-ı müteferrikası Guruş 16

Yekûn 1154 guruş

	Guruş Para
Sahhü'l-bâkî	5299
Resm-i kısmet-i âdî	0132 20
	5166 20
Dellâliye kaydiye ve düyûn-ı müteferrika	166 20
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	5000 00

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 625	Hisse-i bint-i kebîre-i mezbûre Guruş 1666 para 30	Hisse-i sağîre-i mezbûre Guruş 1666 para 30	Hisse-i uht lehümâ mezbûre Guruş 1041 para 20
---	---	--	--

Ber-vech-i muharrer sağîre-i mezbûrenin hisse-i irsiye-i şer'iiyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidesi mezbûre yedine teslîm kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 83:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtında Misâkoğlu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Pervazoğlu zevcesi Oskohi bint-i Mıkırdıç veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkü gâib-i ani'l-beled İstepan veled-i Samel ile sulbiye kebîre kızı Yakos'a ve liebeveyn er karındaşları Kigork ve Avidis ve gâib-i ani'l-beled Kirkor ve vâlidesi Antaran'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütahakkık oldukdan sonra gâibân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den kayyûm nasb olunan vâlideleri mezbûre Antaran ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Şevvâli'l-mükerrem lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel kazmir yüzlü ...kürk Guruş 150	Müsta'mel nâfe kürk aded 1 Guruş 100	Fes ma'a püskül aded 1 Guruş 25	İplik çorap çift aded 1 Guruş 10	Müsta'mel çuka biniş aded 1 Guruş 100
Kısa kürk aded 1 Guruş 20	Havlu aded 1 Guruş 10	Müsta'mel çuka entârî aded 1 ma'a bokça Guruş 40	Gülmez entârî aded 1 Guruş 80	Def'ü müsta'mel entârî aded 1 Guruş 100
Gömlek aded 1 Guruş 50	Cedîd çetârî entârî aded 1 Guruş 30	Müsta'mel kakım kürk bokca aded 1 Guruş 100	Gömlek aded 1 Guruş 15	Müsta'mel bokca Acem şâh aded 1 Guruş 100
Def'a çetârî entârî ma'a bokça aded 1 Guruş 150	Kebîr havlu aded 2 Guruş 30	Takım altun fındık rub'iyyesi aded 96 ba'zısı	... taşlı altun yüzük aded 2 Guruş 100	Altun şerid şerid gerdân ...beş fındık bir büyük altun

		dokuz buçuk Guruş 950		Guruş 1100
Kebîr sandık derûnunda hırdavat Guruş 120				

Yükûn-ı tereke 3500 guruş

Otuzyedinci Sahife

	Guruş
Nakl-i tereke	3500
Defin masârıfı bâ-vasiyyet	0500

	3000
Resm-i kısmet-i âdî	0075

	2925
Kaydiye-i sicil	0005
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	2920

Hisse-i zevc-i gâib- i merkûm Guruş 730	Hisse-i ümm-i merkûme Guruş 486 para 30	Hisse-i bint- i merkûm Guruş 1460	Hisse-i ah lehümâ merkûm Guruş 81 para 3	Bu dahi Guruş 81 para 3	Bu dahi gâib Guruş 81 para 3
--	---	---	--	-------------------------------	---------------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâibân-ı mezbûrânın hisseleri kayyûmları merkûme Antaran yedine liecli'l-hıfz teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Numara 84:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Araboğlu mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kasaboğlu Toros veled-i Bogos veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Oskohi bint-i Serkiz ile sulbî kebîr oğlu İstepan ve sulbiye kebîre kızları gâibe Takohi ve Tensok ve Markarid ve Yokota'ya munhasıra oldukdan sonra gâibe-i merkûmenin hissesini hıfza kîbel-i şer' den kayyûm nasb olunan er karındaşı merkûm İstepan ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Şevvali'l-mükerrm lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ot yasdık aded 11 köşe yasdığı aded 2 Guruş 110	Yün yanlık aded 3 Guruş 120	Köhne yan halısı aded 3 Guruş 50	Tandur takımı aded 1 Guruş 300	Sofra minderi aded 2 Guruş 30
Köhne halı aded 1 Guruş 40	Def'a ot yasdık aded 10 Guruş 100	Yün yanlık aded 3 Guruş 120	Basma mak'ad aded 2 Guruş 50	Köhne kilim aded 2 Guruş 175
Ayna aded 1 Guruş 15	Tüttün tablası aded 6 Guruş 15	Yün yorgan aded 6 Guruş 300	Yün döşek aded 3 Guruş 200	Yüz yasdığı aded 3 Guruş 30
Def'a kilim aded 2 Guruş 150	Çini tabak ve şîşe Guruş 100	Evânî-i nühâsiye kıyye 5 fi 15 Guruş 750	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50	Basma sâ'at aded 1 Guruş 200
Müsta'mel nâfe kürk aded 1 Guruş 100	Sofra takımı aded 1 Guruş 50	Bayağı fincan takımı aded 1 Guruş 20	Pencere perdesi Guruş 60	Sandık aded 1 Guruş 100
Hırdavât-ı				

menzil				
Guruş 310				

	Guruş
Cem'an yekûn	3595
Resm-i kısmet-i âdî ve kaydiye-i sicil	0095
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	3500

Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 433 para 20	Hisse-i ibn-i merkûm Guruş 1020 para 32	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510
Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 510	Hisse-i bint-i merkûme gâibe Guruş 510

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûmenin hissesi liecli'l-hıfz kayyûm-ı merkûm yedine teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 85:

Bâ'is-i defter oldur ki

Vilâyet-i Erzurum'a mülhak İspir kazâsı muzâfâtından Latur karyesi ahâlîsinden ve dördüncü ordu-yı humâyûnu topcu alayı beşinci tuburunun ikinci bölüğünün birinci onbabşısı olup silk-i askeriyeden istibdâlen memleketi cânibine azîmet iderken kasabada vefâti de Ekşioğlu Arif bin Hasan bin Abdullah'ın vâris-i ma'rûfu olmayup terekesi cânib-i beytûlmâle âid olmağla kasaba-i merkûmede Beytûlmâl Me'mûru bulunan Müdür fütüvvetlü Ahmed Efendi taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr bilmüzâyede bey' olunan terke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Şevvâli'l-mükerrem lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Keberinde zuhûr iden Osmanlı Lirası altunu aded 10 fî 112 para 20 Guruş 1120	Fransız Lirası altunu aded 2 nısf aded 1 Fî 20 Guruş 240	İngiliz Lirası altunu aded 3 fî 356	Yirmilik altun aded 9 fî 22 Guruş 202	Beyâz ve nühâs akçe Guruş 91 para 10
Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 75	Müsta'mel fes aded 5 tâkiye aded 7 Guruş 27 para 20	Fransız yazması Guruş 6 para 10	Abânî aded 1 Guruş 45	

Otuz Sekizinci Sahife

Müsta'mel havlu aded 3 Guruş 7	Bayağı Mara kârı alaca top aded 6 Guruş 106	Tek göz heğbe aded 1 Guruş 5	Köhne yazma aded 2 Guruş 3	Bayağı uçkur aded 2 Guruş 3
Sîmlü yelek aded 1 Guruş 26	Sağîr Frenk kantârı Guruş 6	Maraş kârı at başlığı aded 1 Guruş 15	Def'a köhne fes aded 2 Guruş 5	Alaca kısa entârî aded 2 Guruş 45
... sağîr kefiye aded 4 Guruş 32	Müsta'mel terki heğbesi Guruş 15	Köhne yağmurluk aded 1 Guruş 25	Köhne kıl şalvar aded 1 Guruş 2	Üzerinin köhne elbisesi Guruş 15
Frenk gömleği ma'a don aded 1 Guruş 27	Bez gökmlek ma'a don kat 2 Guruş 34	Def'a kat aded 1 Guruş 27	Tozluk yün aded 1 Guruş 4	Al donlu bir re's asb ma'a takım Guruş 620

Cem'an yekûn-ı tereki 3180 guruş

Techîz tekfîn masârıfı Guruş 140	Müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında ve ba'de vefâtihî mezkûr esbin me'kûlât masârıfı ve yevmiyesi Kahveci Ömer Efendi'ye ba'de'l-hesâb teslîm Guruş 40	Esb-i mezkûr ihtisâbı Guruş 15	Dellâliye Guruş 25
--	---	--------------------------------------	-----------------------

Yekûnü'l-ihracât 220 guruş

	Guruş
Sahhü'l-bakî-i tereke	2960
Resm-i kısmet-i âdî	0074 ———— 2886
Kaydiye-i sicil	0006
Sahhü'l-bâkî meblağ	2880 yalnız iki bin sekiz yüz seksen guruşdur

Sahhü'l-bâkî tereke-i meblağ-ı mezkûr iki bin sekiz yüz seksen guruşu müteveffâ-yı mezbûrun vâris-i ma'rûfu zuhûrunda teslîm olunmak üzere kâmilen me'mûr-ı mûmâ ileyh yedine teslîm kılındığını mübeyyin işbu mahalle kayd birle şerh virildi

Numara 86:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı mahallâtından Müezzin mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Yusufoglu Ömer Efendi zevcesi Sırma bint-i el-Hâc Ahmed'in verâseti zevc-i metrûkü mezbûr Ömer Efendi ibn-i el-Hâc Salih ile vâlidesi Hafize bint-i Mehmed ve sadr-ı sağîr oğulları Osman ve Mehmed'e munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sağîrân-ı mezbûrânın hisselerini hıfza kıbel-i şer'den vasî nasb olunan pederleri mezbûr Ömer Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Şevvâli'l-mükerrem lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel çiçeklü entârî aded 1 Guruş 200	Def'a köhne ... entârî aded 1 Guruş 175	Def'a ... entârî aded 1 Guruş 50	Müsta'mel çetârî entârî aded 1 Guruş 60	Etrâfi sîm şeridli yeşil kadife cübbe aded 1 Guruş 150
Köhne Acme şâlı aded 2 Guruş 60	Müsta'mel sırmalı ... aded 1 Guruş 150	Müsta'mel nâfe kürk aded 1 Guruş 100	Bir kat yatak Guruş 150	Çifte Gâzî altunu aded 1 Guruş 60
Gâzî altunu aded 32 fi 22 Guruş 720	Nisfiye altunu aded 18 fi 14 Guruş 225	İstanbul bütün altunu aded 6 fi 28 Guruş 168	Fındık rub'iyyesi aded 41 fi 11 Guruş 452	Beşlik altunu aded 45 fi 6 Guruş 270
Dörtlük altunu aded 7 fi 5 Guruş 35	Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 50	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 50	Zîlî aded 1 Guruş 30	Köhne sandık aded 2 Guruş 50
Döşek aded 1 Guruş 40	Müsta'mel yorgan aded 2	Yüz yasdık aded 1	Yün yanlık aded 1	Yün yatak aded 2

	Guruş 90	Guruş 6	Guruş 70	Guruş 25
Küçük halı aded 1 Guruş 60	Çuka cübbe aded 1 Guruş 130	Mâî salta aded 1 Guruş 40	Fiske aded 1 Guruş 6	Evânî-i nühâsiye kıyye 12 Guruş 147
Güveç aded 1 Guruş 30	Sâ'at ma'a ködek aded 1 Guruş 200	Çetârî top aded 1 Guruş 50	Pederi menzili dürûnunda rub' hissesi Guruş 400	Çarşuda ...Oğlu Hânı karşusunda kâin bir bâb dükkân Guruş 2500
Karındaşı Karabey'de nakd akçe Guruş 550	Dükkân-ı mezkûrda müterâkim îcârından nısf hissesi Guruş 400	Zevc-i mezbûr üzerinde mehri Guruş 500	Erik bağında hissesi Guruş 140	

	Guruş
Yükûn	8715
Bâ-vasiyyet techîz tekfin ba'de's-sübût	1000 — 7715
Resm-i kısmet-i âdî	0193 — 7522
Kaydiye-i sicil ve sâire	0022
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	7500

Hisse-i zevc-i mezbûr Guruş 1875	Hisse-i ümm-i mezbûre Guruş 1250	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Guruş 2178 para 20	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Guruş 2178 para 20
--	--	--	--

Ber-vech-i muharrer sağîrân-ı mezbûrânın hisseleri liecli'l-hıfz vasîleri pederleri mezbûr yedine teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi

Otuzdokuzuncu Sahife

Numara 87:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Bağçe mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Mustafa Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize bint-i Ahmed ile sulbî sağîr oğlu Ahmed ve sulbiye kebire kızı nâile ve sağîre kızı Ümmügülsüm'e inhisârı tahakkukundan sonra sağîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Hafize ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ot memlû yasdık aded 12 fi 7 Guruş 74	Yan minderi aded 4 Guruş 80	Köhne yan kilimi zilî aded 2 orta kilimi aded 1 köhne seccâde aded 1 Guruş 60	Cedîd sağîr halı aded 1 Guruş 50	Orta kilimi aded 1 Guruş 50
Paçavra minder aded 1 Guruş 10	Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 20	Müsta'mel yorgan aded 1 Guruş 40	Köhne sağîr yorgan aded 1 Guruş 15	Def'a küçük yorgan aded 1 Guruş 5
Dîger yorgan	Başka küçük	Def'a yorgan	Âhar yorgan	Şilte aded 1

aded 1 Guruş 20	yorgan aded 1 Guruş 5	aded 1 Guruş 15	aded 1 Guruş 20	Guruş 30
Kebîr şam'dân aded 1 Guruş 20	Sağîr şam'dân aded 1 fiske aded 1 Guruş 10	Su güğümü aded 1 Guruş 40	Sağîr sini aded 1 Guruş 50	Evânî-i nühâsiye kıyye 26 fi 10 Guruş 260
Tuç havân ma'a ... aded 1 Guruş 10	Köhne teşt aded 1 Guruş 40	Def'a sini aded 1 Guruş 50	Köhne yan halısı aded 1 Guruş 50	Köhne tandur takımı aded 1 Guruş 80
Köhne sâ'at aded 1 Guruş 75	Su bakracı aded 1 tas aded 1 meşrebe aded 1 Guruş 50	Köhne tüfenk aded 1 Guruş 40	Köhne tabanca çift aded 1 Guruş 60	Düğe re's aded 1 Guruş 75
Mahalle-i mezbûreda kâin tahtânî ve fevkânî bir bâb mülk menzil Guruş 1600	Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk değirmende beş para hisse-i şâyı'a Guruş 1000	Mahalle-i mezbûrede fidanlık ta'bir olunur bir kıt'a mülk bağçe Guruş 500	Düz bağçelerde kâin Kaba dayıdan alınan diğer bir kıt'a mülk bağçe Guruş 750	Yine mahalle-i mezbûrede kâin Ömer Efendi bâğı civârında başka bir kıt'a mülk bağçe Guruş 1000
Yine mahalle-i mezbûrede bir kıt'a mülk ... Guruş 50	Hasan Efendi bâğı civârında diğer bir kıt'a ... Guruş 75	Köhne güveç aded 1 kazana aded 1 Guruş 71		

Cem'an yekûn 6450 guruş

Minhü el-ihracât

Bâ-vasiyyet techîz tekfin Guruş 500	Mehr-i zevce-i mezbûre ba'de's-sübût Guruş 221	Zevce-i mezbûrenin matlûbu ba'de's-sübût ve'l- halef Guruş 217
Deyn Kefelioğlu'nun ve matlûbu bede'l-ısbât ve'l- halef Guruş 219	Mahalle-i mezbûre câmi'- i şerîfi vakfına deyni ba'de's-sübût Guruş 115	Düyûn-ı müteferrika vasî ... Guruş 179

Yükûn 1450

	Guruş
Sahhü'l-bâkî	5000
Resm-i kısmet-i âdî	0125 ———— 4875
Kaydiye-i sicil ve sâir masârif	0025 ———— 4850
Ba'dehû zuhûr iden düyûn-ı müteferrika	0050 ———— 4800

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 600	Hisse-i deyn-i sağîr-i mezbûr Guruş 2100	Hisse-i bint-i kebîre-i mezbûre Guruş 1050	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 1050
---	--	--	--

Ber-vech-i muharrer sağırân-ı mezbûrânın hisseleri liecli'l-hıfz vasîleri vâlideleri mezbûre yedine aynen teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi

Numara 88:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Bağçe mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Çobanoğlu Hüseyin bin Mustafa bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Hüseyin ile sulbî kebîr oğulları Hüseyin ve Ebubesir ve sağır oğulları Mehmed ve Halil ve sulbiye kebîre kızı Ümmügülsüm'e munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütekakkık oldukdan sonra sağırân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis min Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ot memlû yasdığ aded 10 Guruş 50	Köhne yan minderi aded 4 orta kilim ve zîlî aded 4 Guruş 100	Köhne tandur takımı aded 1 Guruş 100	Köhne kilim aded 1 keçe aded 1 Guruş 20	Köhne seccâde aded 1 Guruş 20
Def'a yasdığ aded 9 Guruş 60	Yan kilimi aded 2 Guruş 30	Köhne minder Guruş 20	Def'a minder aded 2 Guruş 10	Müsta'mel yorgan aded 5 yün döşek aded 1 yün yasdığ aded 1 Guruş 140

Kırkınıc Sahife

Davar re's aded 5	Eşter re's aded 1	Evânî-i nühâsiye kıyye	Bakraç aded 1 kıyye 2	Şam'dân aded 1
----------------------	----------------------	---------------------------	--------------------------	-------------------

Guruş 150	Guruş 300	18 fi 12 Guruş 200	Guruş 40	Guruş 15
Hırdavat Guruş 50	Mahalle-i mezbûred vâki' altı mâğ mülk menzil Guruş 1500	Yukarı bağ yeri Guruş 200		

	Guruş
Cem'an yekûn	3265
Techîz tekfîn	0600
	3665
Resm-i kismet-i âdî	0065
	3600
Düyûn-ı müteferrika	0030
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	3570

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 320	Hisse-i ibn- i mezbûr Guruş 500	Hisse-i ibn- i mezbûr Guruş 500	Hisse-i ibn- i mezbûr Guruş 500	Hisse-i ibn- i mezbûr Guruş 500	Hisse-i bint- i mezbûre Guruş 250
--	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---

Ber-vech-i muharrer sağırân-ı mezbûrânın hisseleri liecli'l-hıfz vasîleri mezbûre yedine teslim kılındığı işbu mahalle kayd birle şerh virildi

Numara 89:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı mahallâtında Ariki mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Mustafa Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize bint-i alm ile sulbî kebibr oğulları İbrahim Efendi ve Ahmed ve gâib-i ani'l-beled Mehmed ve sulbiye kebîre kızları Fatma ve Alime'ye munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib-i ibn-i mezbûr Mehmed'in hissesini hıfz ve tesviye-i umûruna kibel-i şer' den kayyûm nasb olunur er karındaşı mezbûr İbrahim Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî. Min şehri Zilka'deti'ş-şerife lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 1000	Yine mahalle-i mezbûrede Aşağıbağçe ta'bîr olunur ma'lâmü'l-mikdâr bir kît'a mülk bağçe Guruş 2770	Bağçe-i mezkûre derûnunda kâin bir bâb mülk menzil Guruş 600	Apçağa Deresi nâm mahalde vak ma'lûmü'l-hudûd bir kît a çalılık Guruş 200	Müteveffâ-yı mezbûrdan evvel fevt olan zevcesi Hanife ve oğlu Ebubekir'den bir kît'a defter mûcebince hayâtında hissesine isâbet itmiş olan Guruş 1760
Evânî-i nühâsiye kıyye 26 F 12 Guruş 318	Köhne minder aded 2 yasdık aded 4 yorgan aded 3 kantâr aded 1 anbâr aded 1 balta ve dehre aded 2 keser aded 1 ve sâir	Bir cild Kelâm-ı Kadîm hediyesi Guruş 200	Tandur yorganı aded 1 Guruş 50	Nühâs teşt aded 1 Guruş 1

	Guruş 166			
Köhne sâ'at aded 1 Guruş 50				

Cem'an yekûn 7164 guruş

Mimmen lehü'l-ihracât

Vasiyet-i techîz tekfin ba'de's-sübût Guruş 350	Mehr-i zevce-i mezbûre Guruş 250	Zevce-i mezbûre bâ-sende deyn ba'de's-sübût ve't- tahlîf Fr 1000
---	-------------------------------------	---

Yekûnü'd-düyûn ve'l-ihracât 1600 guruş

Sahhü'l-bâkî tereke	5564
Resm-i kısmet	0139

	5425
Kaydiye-i sicil	0010
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	5415

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 677	Hisse-i ibn-i mezbûr İbrahim Guruş 1184 para 20	Hisse-i ibn-i mezbûr Ahmed Guruş 1184 para 20
Hisse-i ibn-i gâib-i mezbûr Guruş 1184 para 20	Hisse-i bint-i mezbûre Guruş 592 para 10	Hisse-i bint-i mezbûre Guruş 592

Numara 90:

Elhamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ridvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'in ammâ ba'd sebeb-i tahrîr-i kitâb ve müceb-i tastîr-i hitâb oldur ki Eğin kazâsı kurâsından Geşo karyesi ahâlîsinden sâhibü'l-hayrât ve râğibü'l-mühsinât el-Hâc Ebubekir Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikri âtî vakfına liecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği sulbî oğlu Ahmed Efendi mahzarında ikrâr-ı tâmm-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp vakf-ı âtî'l-beyânın sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olup karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Seyl Deresi ve tarafeyni kendi dîger mülküm ve taraf-ı râbi'i amûcemzâde Hacı Halil Efendi mülkü ile mahdûd derûnunda bir bâb ... müştemil bir kıt'a mülk kavaklığımı vakf-ı sahîh-i müvelled ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs idüp şöyl şart ve ta'yîn eyledim ki kavaklık-ı mezkûra ben mutasarrıf olup kavaklık-ı mezkûre gallesinden senevî

Kırkbirinci Sahife

Çemişgezek kazâsı kurâsından Şehsor karyesinde vâki' câmi'-i şerîfi mihrâbı yemîninde üç vukuyye yağ mumu îkâd idepü ben biemrillâhi te'âlâ vefât ittiğimden sonra şürût-ı mezkûr üzere oğlum mütevellî-i mezbûr mutasarrıf ola ve ba'de vefâtihû mezbûrun evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batnin mutasarrıf ola ve vakf-ı mezkûrun tevliyeti bana meşrût ola ve tebdîl ve tağyîri yedimde ola deyü kavaklık-ı mezkûru fâriğan ani'-ş-şevâğil mütevellî mezbûre teslim ol dahi sâir mütevelliyân-ı evkâf gibi ...mine'z-zamân tasarruf eyledi didikde gıbbe't-tasdîki'-ş-şer'î vâkı-ı mezbûr kelâmını semt-i âhara sârik olup vakf-ı akâr İmâm-ı A'zam ve himâm-ı efham Ebu Hanife el-Kûfî hazretleri kadında menzile-i âriyetde olmağla rücû'-ı meşrû' ve İmâm Muhammed bin Hasan eş-Şeybânî hazretleri katında vâkıf menâfi'i vakfı nefsine şart ile vakf bâtıl olduğuna binâen vakf-ı mezbûrdan rücû' ve kavaklık-ı mezkûru kelevvel mülküme istirdâd eyledim diyecek mütevellî mezbûr cevâba tasaddî idüp eğerçi hâl bast olunan minvâl üzere olduğu hâl âşikâr değildir lâkin ârif-i hemedânî Ebu Yusuf eş-şehîr bi'l-imâmi's-sânî hazretleri katında vâkıf mücerred vakaftü dimekle ve İmâm Muhammed ile hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehü

hüsn-i meâb efendi hazretleri huzûrunda terâfû'ân ve her biri muktezâsınca fasl u hamse talibân olduklarında hâkim-i mûmâ ileyh esbeğallâhu ne'imehû aleyh hazretleri dahi tarafeynin edillesine nazar ve mubattal-ı hayr olmakdan hazer idüp âlimen bi'l-hilâf el-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat-i lüzûmuna hükm itmeğın min ba'd vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım oldu femen beddelehû ba'de semi'ahû finnemâ ismehû alellezîne yübeddilûnehû innellâha semî'un alim ve ecrû'l-vakfi ale'l-hayyi'l-cevvâdi'l-kerîm cerâ zâlik. Hurrîre fi gurre min şehri Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Karyeden	Ketebeden	Muhzır	Muhzır	Ve gayrühüm
Mehmed	Mehmed Âlî	Mehmed	Hüseyin	
Efendi	Efendi	Çelebi	Çelebi	

Numara 91:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı muhallâtından Kasaboğlu mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Kasaboğlu Evanes veled-i Elgen tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i mürseli oğlu Ağık Nedir nâm kimesne kazâ-i mezkûre hükûmet konağında akd olunan meclis-i şer'-i münîrde yine kazâ-i mezkûr kurâsından Muşaga karyesi ahâlisinden Emir İsmailoğlu Halil bin Mustafa müvâcehesinde mezbûr Halil yedimde olup geçen seksen iki senesi mâh-ı Zilka'deti's-şerîfenin on dokuzuncu günü târîhiyle muvarrah mumzî ve mahtûm ve ma'nûn ve mersûm işbu bir kıt'a poliçe senedi mantûkunca pederim ve müvekkilim merkûm Evanes mâlında ve yedinden istikrâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği altı yüz on yedi aded beyâz beşlik zimmetinde alacak hakkı olup edâsında muhâlfet itmekle alıvirilmesi bi'l-vekâle murâdımdır deyü meâli takrîrine mutâbık sened-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Halil cevâbında sened-i mezkûr kendinin olduğunu tav'an ve kat'iyen ıkrâr ve i'tirâf idüp lâkin müvekkil-i mezbûr

mezkûr altı yüz on yedi aded beşlik deyni olduğunu külliyyen inkâr itmekle sened-i mezkûr mumzâ ve mahtûm ve ma'nûn ve mersûm kendinin olduğunu makarrer ve mu'terif iken mezkûr altı yüz on yedi aded beşlik deyni olduğunu inkâr itmesi şer'an mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye ba'de't-tefhîm sened-i mezkûru ıkrâr ile lâzım gelen altı yüz on yedi aded beyâz beşliği aynen müdde'î vekîl-i merkûma hâlâ edâ ve teslîme mezbûr Halil'e kîbel-i şer'den tenbîh olduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 92:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı mahallâtından ve Dört yolağzı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât idün Balıoğlu el-Hâc am Ağa ibn-i Ebubekir bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Mehmed ile vâlidesi Ayşe bint-i Emir İsmail ve sulbî kebîr oğlu Ebubekir ve sulbî sağır oğlu zevce-i mersûmeden mütvellid İsmail ve dîger zevce-i mutallakasından mütevellide sulbiye sağıre kazı Fatma'ya munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağır-i mezbûr İsmail'in tesviye-i umûruna vasî nasb olunan el-Hâc Ahmed Ağa ibn-i İbrahim ve sağıre-i mezbûrenin kezâlik umûruna vasî nasb olunan akrabâsından ve Çoluk mahallesi ahâlîsinden ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Zilka'deti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Dîmî yüzlü ot yasdık aded 24 fi 12 Guruş 171	Köhne yan minderi aded 4 halı aded 1 kilim aded 1 seccâde aded 1 Guruş 150	Kebîr şam'dan çift aded 1 Guruş 70	Bayağı nârgîle aded 2 Guruş 40	Fincan takımı ve zarf Guruş 80
İskemle aded 1	Yün şilte aded	Müsta'mel	Moskof dîmî	Köhne dîmî

Guruş 15	4 Guruş 120	yorgan aded 8 Guruş 300	yüzlü seccâde memlû yasdık aded 11 Guruş 120	yüzlü yün yasdık aded 3 Guruş 45
----------	----------------	----------------------------	---	--

Kırkikinci Sahife

Köhne dîmî yüzlü ot yasdık aded 7 Guruş 70	Yün yanlık aded 3 üzerinde köhne ... mak'ad Guruş 150	Köhne kilim aded 1 Guruş 30	Def'a yanlık aded 3 köhne mak'ad aded 3 Guruş 100	Müsta'mel tandur takımı aded 1 Guruş 150
Dîger tandur takımı aded 1 Guruş 130	Köhne Şam kılınc aded 1 Guruş 40	Tütün tablası aded 10 Guruş 25	Köhne yan halısı aded 1 Guruş 30	Yün döşek aded 1 yorgan aded 2 penbe ve yün mahlût Guruş 160
Def'a yün yorgan aded 2 Guruş 80	Def'a yün yanlık aded 3 ma'a köhne mak'ad aded 3 Guruş 100	Ot yasdık aded 4 yün aded 1 Guruş 55	Cedîd kilim aded 1 Guruş 125	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 65
Kehribâr çubuk takımı aded 1 ma'a ...çubuk aded 1 Guruş 90	Def'a takım aded 1 Guruş 90	Köhne kâğıd ve dürbîn aded 1 Guruş 10	Kebîr nühâs kazan aded 1 kıyye 15 fi 15 Guruş 225	Def'a kazan aded 1 kıyye 8 fi 17 Guruş 136
Âbdest leğeni aded 1	Kebîr sini aded 1 kıyye 10 fi 20	Çamuşur teşti aded 1 kıyye	Orta sini aded 1 kıyye 2 fi 20	Hamâm leğeni aded 1

Guruş 60	Guruş 200	10 fi 20 Guruş 200	Guruş 40	Guruş 40
Def'a leğen aded 1 Guruş 40	Bıçak aded 1 Guruş 50	Arka güğümü aded 1 Guruş 40	Su bakracı aded 1 Guruş 50	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 40
Def'a leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 40	Köhne ibrik aded 1 Guruş 15	Sağır şam'dân aded 1 Guruş 10	Def'a şamdân aded 3 Guruş 21	Def'a şam'dân aded 2 Guruş 20
Yağ güveci aded 1 kıyye 4 Guruş 50	Def'a güveç aded 1 Guruş 50	El kazanı aded 1 1 tencere aded 2 Kıyye 7 Guruş 100	Tencere aded 3 Guruş 60	Cedîd kuşhâne sahan aded 7 mıkla tavası aded 1 pilavlık aded 1 Guruş 180
Bayağı sahan aded 8 kıyye 4 dirhem 100 Guruş 60	Küçük sini aded 1 Guruş 10	Tabak aded 3 Guruş 15	Def'a tabak aded 3 Guruş 15	Kapak aded 3 Guruş 20
Def'a kapak aded 3 Guruş 20	Çorba tası aded 2 hoşâb tası aded 1 Guruş 30	Def'a tas aded 3 Guruş 30	Sağır bakraç aded 1 Guruş 20	Büyük küçük lengerî aded 2 kapak aded 1 sahan aded 2 Guruş 30
Def'a lenger aded 2 kapak aded 1 sağır sahan aded 2 Guruş 30	Taplu tas aded 1 Guruş 10	Tava aded 2 Guruş 10	Kepçe aded 1 Guruş 10	Kevgir aded 2 Guruş 10
Meşrebe aded	Def'a aded 1	Tuç havân	... koyun	Cübbe aded 1

1 Guruş 5	Guruş 5	aded 1 Guruş 15	sâ'âtî Guruş 250	şalvar aded 1 şilte aded 1 Guruş 300
Sac soba aded 1 Guruş 50	Nühâs mangal aded 1 Guruş 50	Zahîre ve hırdavat-ı menzil Guruş 400	Tas aded 1 Guruş 5	Mahalle-i mezbûrede vâki' tahtânî ve fevkânî sekiz mâğ bir bâb mülk menzil müstakillen Guruş 7000
Menzil-i mezkûr tahtında karşuda kâin bir bâb mülk menzil-i cedîd önünde bir mikdâr mülk bağçe Guruş 6000	Dedeoğlu mahallesinde kâin derûnunda bir bâb mülk menzili müştemil ma'lûmü'l- hudûd eşcâr-ı müsmireli bbir kıt'a mülk bağçe Guruş 3300	Sahan aded 1 Guruş 12		

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	22000
İsmail Ağa ve Abdurrahman Ağa şehâdetleriyle karındaşı Mehmed Ağa'yı hayâtında vasî nasb idüp üzerine ... techîz tekfin masârıfı	01000 _____ 21000

Müteveffâ-yı mezbûr hayâtında hacc bedeli olarak vasiyeti merkûmân şehâdetleri	03000
Bâkî	18000
Resm-i kısmet-i âdî	00450

	17550
Kaydiye-i sicil	33

	17527
Masârif-ı müteferrikası	00117
Sahhü 'l-bâkî taksîm beyne 'l-verese	17400

Bâlâda muharrer yedi bin guruş kıymetli menzilden mâ'adâ kâffe-i emvâl ve emlâk ve eşyâ müteveffâ-yı mezbûr ile er karındaşı mezbûr Mehmed beynlerinde ber-vech-i nısfiyet müşterek oldukları mezbûr Mehmed tarafından iddi'â ve müdde'âsını İsmail Ağa ve Abdurrahman Ağa Hazinedârzâdeler vasiyân-ı mezbûrân müvâcehelerinde ber-nehc-i şer'î ba'de'l-ısbât mücebince mezkûr menzilden mâ'adâ on beş bin guruşluk ber-vech-i muharrer emlâk ve eşyânın nısf hisseleri yedi bin beş yüz guruşluk emlâk ve eşyâ ber-vech-i münâsafâ bi't-tefrîk mezbûr Mehmed yedine teslim kılındığı işbu mahalle kayd birle şerh virildi.

Kezâlik ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrun nısf hissesi olan yedi bin beş yüz ve müstakillen menzil yedi bin guruş ki cem'an on dört bin beş yüz guruşdan ber-vech-i bâlâ bin guruş techîz tekfin ve üç bin guruş bedel-i hacc ve üç yüz guruş resm ve masârifât-ı sâire nısfı ki cem'an dört bin üç yüz guruş minhâ sahhü'l-bâkî on bin iki yüz guruş dahi ber-vech-i âtî beyne'l-verese tevzî' ve taksîm kılındığı 10200 guruş

Hisse-i zevce	Hisse-i ümm-i	Hisse-i ibn-i	Hisse-i ibn-i	Hisse-i bint-i
Guruş 1375	mezbûre	kebîr-i mezbûr	sağîr-i mezbûr	sağîre-i

	Guruş 1700	Guruş 2850	Guruş 2850	mezbûre Guruş 1425
--	------------	------------	------------	-----------------------

Kırküçüncü Sahife

Numara 93:

Eğin kazâsı mahallâtından ve Dört yolağzı sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Balıoğlu Hacı Ömer ibn-i Ebubekir ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Mehmed ile vâlidesi diğeri Ayşe bint-i Emir İsmail ve sulbî kebîr oğlu Ebubekir ve sulbî sağır oğlu İsmail ve sulbiye sağire kızı Fatma'ya inhisârı tahakkukundan sonra sağır-i mezbûr İsmail'in tesviye-i umûruna kibel-i şer' den vasî nasb olunan el-Hâc Ahmed Ağa ibn-i İbrahim ile sağire-i mezbûrenin kezâlik tesviye-i umûruna kibel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iyye vasî nasb olunan Yüzbaşı Mehmed Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesneler müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezbûrede vâki' mülk menziline akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun liebeveyn er karındaşı bâ'isü'l-vesîka Mehmed ile oğlu kebîr-i mezbûr Ebubekir hâzır oldukları hâlde her biri üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-yı mezbûrun Dört yolağzı'nda vâki' bi'l-icâr ikâmet eylediği dükkânda ve mağazalarında mevcûd a'yânı ve fiâtı ve mikdârı beynimizde ma'lûm bakkâl metâ'ı ve emti'a-i ve eşyâ-yı sâire ve zimem-i nâsda olan alacağını mezbûrân Mehmed ve Ebubekir zabt ve vaz'-ı yed idüp vasîleri olduğumuz sağırân-ı mezbûrânın hisse-i irsiye-i şer' iyyeleri bâ-ma'rifet-i şer' î ve ma'rifetimizle ba'de't-tahrîr tefrîk ve bize teslîmden ebâ ve imtinâ' itmeleriyle suâl olunup dükkân-ı mezkûr ile mağazalarında mevcûd emti'a ve eşyâ-yı ma'lûme-i mezkûreleri ve zimem-i nâsda bulunan alacağını bâ-ma'rifet-i şer' î ve ma'rifetimizle tahrîr itdirüp sağırân-ı mezbûrânın hisse-i irsiyelerini tefrûk ve bize teslîme mezbûrân Mehmed ve Ebubekir'e tenbîh olunmak murâdımızdır deyü bi'l-vasâye da'vâ itdiklerinde mezbûrân Mehmed ve Ebubekir cevâblarında dükkân-ı mezkûrda ve mağazalarda mevcûd emti'a ve eşyâ-yı ma'lûme-i mezkûreler ile zimem-i nâsd olan alacakda müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer'in aslâ ve kat'a alâka ve medhali olmayup ancak

bizim seviyen ve müştereken mâlımız ve mülkümüz olup müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ömer târîh-i vesîkadan bir sene mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde ve ... tasarunda dükkân-ı mezkûrda ve mahzar-ı şuhûdda emti'a ve eşyâ-yı mezkûr ile zimem-i nâsda olan alacakda aslâ ve kat'â alâka ve medhali olmayup bizim ber-minvâl-i muharrer mâlımız ve mülkümüz olduğunu taviyyen ikrâr dahi itmekle ba'de'd-def' ve'l-ikâr dâfi'ân-ı mezbûrân Mehmed ve Ebubekir'den ber-vech-i muharrer def' medde'âlarına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ı ve ahrâr-ı müslimînden ve mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Hacı Yusufoglu Mahmud bin el-Hâc Memiş ve Pedeğan karyesi ahâlîsinden Mehmed bin Ebubekir nâm kimesneler liecli's-şehâde meclis-i şer'-i mezkûra hâzırân olduklarında isrû'l-istîşhâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ömer Ağa târîh-i vesîkadan bir sene mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde ve ...tasarrufunda emti'a ve eşyâ-yı ma'lûme-i mezkûre ile zimem-i nâsda olan alacağda kendünün aslâ ve kat'â alâka ve medhali kalmayup dâfi'ân-ı mezbûrân Mehmed ve Ebubekir'in seviyen ve bi'l-iştirâk mâl ve mülkleri olduğun dükkân-ı mezkûrda bizim huzûrumuzda tav'an ve kat'iyyen ikrâr ve i'tirâf idüp ol vecihle emti'a ve eşyâ-yı ma'lûme-i mezkûre ile zimem-i nâsda olan alacak dâfi'ân-ı mezbûrân Mehmed ve Ebubekir'in ber-vech-i meşrûh mâl ve mülkleri olduğuna şahidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'iyye itmeleriyle ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri şer'an makbûle olmağın mücebince vasiyân-ı mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Mehmed ağalar ber-minvâl-i meşrûh da'vâlarıyla mezbûrân Mehmed ve Ebubekir'e bî-vech-i şer'î mu'âraza ba'de'l-men' ve'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri Zilka'deti's-şerife lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Hazinedârzâde İsmail Ağa	Ve Abdurrahman Ağa	Balıoğlu Süleyman Ağa	Ketebeden Ali Efendi	Muhzır Hüseyn Çelebi
-----------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------------------	----------------------------

Numara 94:

Eğin kazâsı mahallâtından Ariki-i Ulyâ mahallesi ahâlîsinden Ekşizâde Osman Efendi ibn-i Ebubekir meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde liebeveyn er karındaşı Ömer Ağa mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti' z-zikrin sudûruna değin şirâen bâ-sened yedimde mülk ve hakkım olup mahalle-i merkûmede Çatalçeşme önünde kâin bir taraftan Tatel ve Kiziroğulları mülk menzilleri ve taraf-ı selâsesi tarîk-i hâs ile mahdûd ittisâlinde bir bâb tandur evini müştemil Sayekoğlu Tahman'ın hânesi dimkel ma'rûf bir bâb mülk menzil ile yine çeşme-i mezkûra önünde vâki' bir taraftan Tüccâr Serkiz ve tarafeyn-i tarîk-i hâs ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt'a mülk bağçe ve yine bağçe-i mezkûr civârında kâin bir taraftan tarîk-i âmm ve taraf-ı cenûbiyesi Çerçi Emin ve cânib-i şark ve şimâlîsi Ezdikoğlu ve Neccâr Serkis bağçeleriyle mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli dîger bir kıt'a mülk bağçemi bicümletin mâ müştemilihû ve yahvâhu tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî ve gubn ve tağrîrden berî bey' -i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya on iki bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on iki bin guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fimâ ba'd menzil ve ki kıt'a bağçe-i muhdûd-ı mezkûrlarda benim aslâ ve kat'a alâka ve medhalim kalmayup birâderim müşterî-i mezbûrun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî gurre min şehri Zilhiccet-i ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Müftîzâde Bekir Efendi	Kâtib-i Mahkeme Yaşar Efendi	Kâtib Mehmed Âlî Efendi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Muhzır Mehmed Çelebi
Sadıkzâde	Dabanzâde	Çerçi Emin	Paçcıoğlu	Sadıkzâde

Halil Efendi	Mehmed Ağa	Ağa	İbrahim Efendi	Mehmed Efendi
Dedeoğlu Halil Ağa	Mahdûmu Ahmed Efendi	Ve gayrühüm		

Kırkdördüncü Sahife

Numara 95:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem Der'aliyye'de fevt olan Papaz Hoca Artin zevcesi Ağıbe bint-i Manok veled-i Atam'ın verâseti zevci gâib-i ani'l-beled merkûm Artin veled-i Atam ile hâlâ karye-i mezkûrede sâkine ma'tûha Meryem bint-i Toros ve sadrî kebîr oğlu kezâlik gâib-i ani'l-beled Nişan'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâibân-ı merkûmân Artin ve Nişan'ın tesviye-i umûr ve hisseleini hıfza kıbel-i şer'den kayyûm nasb olunan karye-i mezkûre hânedânından Başağazâde Ahmed Efendi ibn-i ve ümm-i ma'tûhe-i merkûmenin zikri âtî hıssesini hıfz ve tesviye-i umûr-ı husûsuna vasî nasb olunan sadriye kebîre kızı Ane bint-i Mosis ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffıye-i merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Zilhiceti'ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Üç büyük bir ufak elmâs taşlı ayna aded 1 Guruş 1000	Dört köşeli etrâfi elmâs hürdeli zümrîd yüzük aded 1 Guruş 750	Hurdeli tek taş elmâs yüzük aded 1 Guruş 800	Nazar kurbağası aded 1 Guruş 50	Rub'ıyye fındık aded 1 Guruş 11
On yıldız bir yerde tek büyük altun	Def'a sekiz yıldız bir yerde tek	Zincirli Sultân Ahmed Atunu sebîr aded 1	Beşi bir yerde kiremîse altunu aded 3	Sûretli kebîr bâdem altunu aded 3 fi 300

aded 1 Guruş 750	büyük altun aded 1 Guruş 600	dihem 40 Guruş 300	fî 300 Guruş 900	Guruş 900
Def'a sûretli bâdem altunu kebîr aded 1 Guruş 400	Üçü bir yerde fındık altunu aded 1 Guruş 180	Kıremise altun aded 1 Guruş 51	Fındık altunu aded 9 fî 50 Guruş 450	Def'a fındık altunu aded 1 Guruş 50
Yıldız altun aded 10 Guruş 60	Çifte Gâzî Altunu aded 9 fî 70 Guruş 600	Aynalı Mahmûdiye Altunu aded 2 fî 80 Guruş 160	Atık altun Guruş 75	Nısf yıldız aded 1 Guruş 30
Sultân Mustafa ve Hamid bütün İstanbul altunları aded 28 fî 36 Guruş 1008	Def'a yeni İstanbul aded 3 fî 28 Guruş 84	Sert Mahmûdiye nısf altunu aded 24 fî 28 Guruş 672	Adliye Altunu târîhsiz aded 23 târîhli aded 7 fî 30 Guruş 550	Ufak Macar Altunu kıremise ayârı dirhem 56 fîn 50 Guruş 2800
Çarhlı fındık rub'ıyyesi altunu aded 750 fî 11 Guruş 8625	Tabanlı fındık aded 2 Guruş 190	Sim şerîd üzerined ... altunu fındık rub'ıyyesi fî 11 Guruş 1180	İncü püskül dibinde dört kûşeli ufak Macar altunu aded 43 çekirdek sekiz buçuk Guruş 1500	İncü püskül a'lâ miskâl aded 19 fî 180 Guruş 3500
Def' incü miskâl aded 5.5 fî 130 Guruş 725	İnci yıldızıl sîm enfiye kutusu aded 1 Guruş 60	Def'a sîm kuta aded 1dirhem 19 Guruş 38	Sîm sağîr ibrik aded 1 dirhem 41 Guruş 82	Sîm hilâldân aded 1 Guruş 10

Sîm saçbağı aded 1 dirhem 34 fi 2 Guruş 68	...	Sağır baş şâlî aded 1 Guruş 50	Köhne fes aded 1 Guruş 5	Cedûk kakım kürk aded 1 Guruş 350
Def'a merinos kaplu kakım kürk aded 1 Guruş 350	... şalvâr aded 1 Guruş 50	Selvî kürk parçası aded 2 Guruş 10	Müsta'mel su sammûru kürk Aded 1 Guruş 250	Harcı sandık aded 1 Guruş 1000
Yazma aded 1 Guruş 12	Uçkur aded 1 Guruş 5	Çevre aded 3 uçkur aded 1 Guruş 35	Bürüncek gömleklük aded 2 Guruş 200	Basma endâze aded 6 Guruş 20
Def'a endâze aded 8 Guruş 24	... endâze aded 2 Guruş 6	Müsta'mel Hinde çiçeklüsü entârî Guruş 250	Def'a ... entârî aded 1 ma'a bokca Guruş 400	... bez endâze aded 4 Guruş 20
Müsta'mel peştemâl aded 7 Guruş 30	Müsta'mel Selimiye iç entârî aded 1 Guruş 110	Cedîd sevâyî şalvar aded 1 Guruş 150	Cedîd keten gömlek aded 3 Guruş 350	... Şam çetârîsi top aded 1 Guruş 150
Boz renk çetârî top 1 Guruş 100	Def'a ...top çetârî Guruş 150	... dolaplı Şam kârî çetârî aded 3 Guruş 500	... endâze aded 7 Guruş 30	Sîm kabaralı sağır ayna aded 1 Guruş 75
Fildişi tarak aded 1 bayağı aded 1 Guruş 25	Mıkrâs aded 4 Guruş 30	Misk sabunu Guruş 15	Mercân ve sedef tesbîh Guruş 25	Ufak para Guruş 5
Sîm tânteli	Def'a hurc	Bayağı hurc	Def'a sandık	Kazmir çuka

entârî harcî dirhem 42 fi 3 Guruş 130	aded 1 Guruş 60	tânteli endâze aded 5 Guruş 80	aded 1 Guruş 100	yüzlü cedîd selvî kısa kürk aded 1 Guruş 120
Def'a def'a kazmir sûretil kebîr cedîd selvî kürk aded 1 Guruş 750	Kazmir yüzül müsta'mel nâfe kürk aded 1 Guruş 300	Cedîd çuka ferâce aded 1 Guruş 500	Basma boğça aded 3 Guruş 30	Kebîr cedîd Lahorî şâl aded 1 Guruş 3000
Üç aded sağır bez torba derûnunda çıkan ufak para Guruş 200				

Kırkbeşinci Sahife

Def'a kebibr iki aded ufak bez torba derûnunda çıkan beyâz on ve yirmi ve altmış paralık cem'an Guruş 400

	Guruş
Cem'an yekûn yalnız otuz sekiz bin sekiz yüz otuz beş guruşdur	38835
Resm-i kısmet berâ-yı mahkeme	00971 _____ 37864
Kaydiye-i defter	00058

	37806
Müdîr-i kazâ efendinin hazîne-i celîleye âid olmak üzere vasiyân-ı mûmâ ileyhümâdan ahz eyleidği resm-i hazîne-i celîle	00971 36835
Masârif-ı hammâliye	00035
Sahhü'l-bâkî otuz altı bin sekiz yüz guruşdur	36800

Hisse-i zevc-i gâib-i merkûm Guruş 9200	Hisse-i ümm-i ma'tûha-i merkûme Guruş 6133	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm 21467
--	---	--------------------------------------

Ma'tûha-i merkûmenin vasî ma'rifetiyle hissesi eşyâ-yı metrûkeden ba'de'l-ifrâz ve't-teslîm gâibân-ı merkûmânın hisseleri olan ber-vech-i bâlâ otuz bin altı yüz altmış yedi guruş aynen vasiyy-i mûmâ ileyh yedine teslîm ve hıfz ve hırâsete tenbîh olunduğu bu mahalle şerh virildi.

Numara 96:

Eğîn kazâsı mahallâtından Köşbaşı mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hanım bint-i Agop veled-i Atam'ın verâseti liebeveyn er karındaşı gâib-i ani'l-beled Hocas'a munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân olduktan sonra gâib-i merkûmun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den kayyûm nasb olunan Bayındıroğlu Bogos veled-i Agop ve zikri âtî terekeye vaz'-ı yed bulunan müteveffiyeye-i merkûmenin akrabâsından Derzi Biros veled-i İstegan nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde kayyûm-ı merkûm Bogos müvâcehesinde yedimde olup işbu iki yüz seksen iki senesi târihiyle muvarrak bir kıt'a sened mantûkunca müteveffiyeye-i mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde yedinde mâlı olan kırk üç kıyye nühâs ve üç aded döşek ve beş aded yorgan ve üç aded

yasdık ve on aded ot yasdık ve beş paçavra minder ve dört tütün tablası ve köhne kilim aded 1 ve bir tandur yorganı takımıyla dört çuval ve bir tekne ve iki hamur tahtası ve on iki küp ve yedi çini tabak ve iki büyük çini ve ... dört köhne sandık ma'a doap ve bir sağır anbâr ve bir keser ve bir ibrik ma'a leğen ve bir tokmak ve üç cezve ve otuz kıyye yün yan şiltesi ve bir sofrâ takımını ve dört köhne halı ve üç şam'dân ve bir iskemlesini tarafeynden icâb ve kabûl bâten sâhihan cem'an iki bin guruşa bana bey' ve teslim eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru yedimden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz itmekle eşyâ-yı muharrere-i mezkûre mülk-i müşterâmdır deyü meâlî takrîrine muvâfık sened-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'î merkûm Biros ber-vech-i muharrer müdde'âsın her biri mahallide lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i merkûme mütemekkinlerined Eskiöğlü Şahin veled-i Filipos ve Sahak veled-i Filipos nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince eşyâ-yı muharrere-i mezkûre ke'l-evvel merkûme Beros'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min Zilhicceti'ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Kâtib Yaşar Efendi	Muhzır Hüseyin	Muhzır Mehmed	Ve gayrühüm
	Çelebi	Çelebi	

Numara 97:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Hapanosekreği karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Evcioğlü Osman bin Hasan bin âkile-i bâliğa'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i Mehmed ile sulbî mesir oğlü gâib-i ani'l-beled Mehmed ve sulbiye kebîre kızları Fatma ve Rabia ve Emine'ye munhasıra olduğı lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib-i mezbulr Mehmed'in hissesini hıfz ve

tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘den kayyûm nasb olunan karye-i mezkûr sâkinlerinden Ballıoğlu Ahmed Ağa ibn-i Musa ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahîr ve beyne'l-verese tevzi‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi‘ min şehri Zilhicceti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Evânî-i nühâsiye kıyye 40 Fî 12 Guruş 480	Cedîd seccâde aded 1 Guruş 100	Müsta‘mel cicim aded 1 Guruş 25	Def‘a seccâde aded 1 köhne kilim aded 1 Guruş 105	Köhne anbâr aded 2 toprak küp aded 5 ve sâir hırdavat-i menzil ve çuval aded 2 Guruş 70
Karye-i mezkûrede vâki‘ ma‘lûmü'l- hudûd bir bâb köhne mülk menzil Guruş 1500	Yine karye-i mezkûrede değirmen deresi nâm mahalde kâin kezâlik ma‘lûmü'l- hudûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt‘a mülk bağçe kıymeti Guruş 1500			

Kırkaltıncı Sahife

Yine karye-i mezkûre önünde vâki' eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir kıt'a dut bağçesinin hissesi Guruş 1500	Yine karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd dîger bir bâb köhne mülk menzilde kıymeti Guruş 400
--	---

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	5680
Mehr-i zevce-i mezbûre	0180
	5500
Resm-i kismet-i âdî	0138 20
Kaydiye-i defter ve düyûn-ı müteferrika	0062
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	5300 yalnız beş bin üç yüz guruşdur

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 662 para 20	Hisse-i ibn-i gâib-i mezbûr Guruş 1855	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 927 para 20	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 927 para 20	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 927 para 20
---	---	--	--	--

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûrun hissesi kayyûm-ı merkûm yedine liecli'l-hıfz teslim kılındığı işbu mahalle kayd birle şerh virildi

Numara 98:

Gâib-i mezbûrun vasî hücceti kaydıdır

Eğın kazâsı kurâsından Hapanosekreği karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Evcioglu Osman bin Hasan bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu hâlâ Der'aliyye'de sâkin Mehmed'in babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm hissesine

gelinceye değin hıfza bi vasî nasb ta'yîn olunmak iktizâ itmeğın emânetle me'lûf ve istikâmetle mevsûf ve her vecihle umûr-ı vasâyeti rü'yete kâdır idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka Ballıoğlu Ahmed Ağa ibn-i Musa nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri gâib-i mezbûr Mehmed'in Der'aliyye'den gelinceye değin babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm kendüsüne isâbet iden hissısını hıfza vasî nasb ve ta'yîn buyuruldukda ol dahi vasâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya te'ahhud ve iltizâm itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilhiceti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ballıoğlu el- Hâc Osman Efendi	Veli Beyzâde Veli Bey	İmâmzâde Mustafa Efendi	Tataroğlu Bekir Ağa	Muhzır Çelebi
--------------------------------------	--------------------------	----------------------------	------------------------	---------------

Numara 99:

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Erzurum vilâyeti dâhilinde İspir kazâsına tâbi' Maror karyesi ahâlîsinden olup asâkir-i şâhânedan istibdâlen mütemekkin olan kazâ-i mezbûra azîmetinde iken Eğin kazâsı kazâsında vefât iden Arif bin Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm bint-i Arif nâm hâtûn ile sulbiye sağîre kızları Havva ve Hatice'ye ve babası mezbûr Hasan'a munhasıra olup sağîretân-ı mezbûretânın bâ-hüccet-i şer'î vasiyy-i mansûbları cedleri mezbûr Hüseyin ile zevce-i mezbûre tarafından vekîl oludğu mezkûr İspir kazâsında hâkimü's-şer'î bulunan meveddetlü Mahmud Efendi imzâsıyla mûmzât ve hatemiyle mahtûm 13 Zilka'de seksen beş senesi târihiyle muvarrah bir kıt'a vekâlet hüccet-i şer'îyyesi nâtik olduğı üzere Of kazâsı ahâlîsinden Hacı Hasan bin el-Hâc Mustafa ve karye-i merkûme ahâlîsinden Abdülhamid bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan müteveffâ-yı mezbûrun liebeveyn er karındaşı Abdülaziz nem kimesne mezkûr Eğin kazâsında meclisinde ma'kûd meclis-

i şer‘-i şerîfde kazâ-i mezkûr Beytûlmâl Me‘mûru bulunan Ahmed Efendi ibn-i Ahmed müvâcehesinde müvekkillerim mezbûrânın mûrisleri er karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Arif'in hîn-i vefâtında indinde mevcûd olup bâ-ma‘rifet-i şer‘î tahrîr ve bilmüzâyede bey‘ olunan terekesi esmânıyla nakd-i mevcûdu sahhü'l-bâkî iki bin sekiz yüz seksen guruş olup nizâmı vechile me‘mûr-ı mûmâ ileyh kabz itmekle meblağ-ı mezkûru vekâlet-i müsbite-i muhkiyeme binâen me‘mûr-ı mûmâ ileyhden hâlâ talebi derim deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk me‘mûr-ı mûmâ ileyh cevâbında müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında indinde mevcûd nakdî ile bâ-ma‘rifet-i şer‘î bilmüzâyede bey‘ olunan terekesi esmânından sahhü'l-bâkî meblağ-ı mezkûr iki bin sekiz yüz seksen guruşu kabz eylediğini ikrâr ve i‘tirâf itmeğin mücebince meblağ-ı mezkûr iki bin sekiz yüz seksen guruşu vekîl-i mezbûr Abdülaziz'e edâ ve teslîme me‘mûr-ı mûmâ ileyhe ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Zilhiccet-i ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Kırkyedinci Sahife

Numara 100:

Bâdî-i defter-i guremâ oldur ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Seyyid Ali mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Celbasoğul Usta Ahmed bin Hacı Mehmed ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm bin Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Ömer ve Ebebekir ve Mustafâ ve sulbiye kebîre kızı Fatma'ya munhasıra olduğu lede'ş-şer‘ü'l-âlî zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun düyûnu terekesinden ezyed olmağla verese-i mezbûrûndan her biri tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan keff-i yed itmeleriyle müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i kâsirasını kabz ve düyûn-ı kesîre-i ...alâ vechi'l-guremâ edâya kibel-i şer‘den vasî nasb olunan Fettanzâde İsmail Efendi ibn-i Ebubekir ma‘rifeti ve zîrde mestûrül-esâmî ashâb-ı matlûb taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve bilmüzâyede âhara bey ve esmân-ı hâsılası bitarîki'l-guremâ ashâb-ı hukûka tevzî‘ ve taksîm olunan müteveffâ-

yı mezbûrun guremâ defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fî gurre min şehri Zilhiceti'ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Evânî-i nühâsiye kıyye 10 Guruş 130	Nühâs bakraç aded 1 Guruş 40	Yün memlû köhne yüzlü yasdık aded 6 Guruş 61 para 20	Köhne yorgan aded 1 Guruş 24 para 10	Köhne minder aded 1 Guruş 5
Def'a köhne minde aded 2 Guruş 18 para 20	Köhne tandur yorganı aded 1 Guruş 30	Köhne kilim aded 1 Guruş 24 para 20	Tekne aded 1 balta keser aded 1 çeküç aded 2 Guruş 20	Tandur iskemlesi aded 1 Guruş 10
Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd üç mâğ fevkânî köhne mülk menzil Guruş 266	Menzil-i mezkûr derûnunda kâin bir sekü mülk bâğçe Guruş 200	Bağçe-i mezkûr tahtında zevcesi mezbûrenin bir sekü diğer bâğçe içinde yol tarafında dîvâr dibinde kâin bir aded cevîz ağacı kıymeti bey' Guruş 200		

Cem'an yekûn-ı tereke 1020 guruş

Müteveffâ-yı mezbûrun bâ-	Resm-i âdî Guruş 20 para 20	Kaydiye-i sicil ve dellâliye	Masârif-ı müteferrika
---------------------------	-----------------------------	------------------------------	-----------------------

vasiyyet hîn-i vefâtında techîz tekfîn masârıfı ashâb-ı matlûb kabûlleriyle Guruş 200		Guruş 15	Guruş 15
--	--	----------	----------

Yekûn 250

Sahhül-bakî teksîm-i guremâ 770 guruş yalnız yedi yüz yetmiş guruşdur

Deyn Taşdibi câmi'-i şerîfi vakfı mütevellîsi Akanzâde Yaşar Efendi'ye bâ- sened ba'de'l- isbât Meblağ 160 guruş Hisse-i guremâ 97 guruş	Deyn Kaleçeşme vakfı mütevellîsi Gül Alizâde Ali ğa'ye bâ- sened ba'de'l- isbât Meblağ 255 guruş Bu dahi 118 guruş	Deyn Tönbekicioğlu Emditin'e bâ- sened ba'de'l- isbât Meblağ 150 guruş Bu dahi 86 guruş 10 para	Deyn Misakoğlu Kokil'e bâ- sened ba'de'l- isbât Meblağ 300 guruş Bu dahi 172 guruş 30 para	Deyn zevcesi mezbûrenin mehri ba'de'l- isbât Meblağ 351 guruş Bu dahi 201 guruş 23 para
Deyn İsmail Efendi'ye 38 guruş Salih Efendi'ye 31guruş				

İnceeloğlu Yaşar'a ba'de'l-isbât 66 guruş Yekûn-ı mebağ 138 Bu dahi 79 guruş 14 para				
--	--	--	--	--

Ashâb-ı matlûblardan her biri müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ve vasiyy-i mezbûr yedinden hisse-i guremâlarını ba'de'l-ahz ve'l-kabz senedlerini bırakmış oldukları bu mahalle şer' virildi.

Numara 101:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Papazoğlu Mardıros veled-i Artin Keşiş veled-i Atam'ın verâseti liebeveyn er karındaşı Papaz Ohans ve kız karındaşları Takohi ve gâibe-i ani'l-beled Perape'ye inhisârı tahakkukundan sonra gâibe-i merkûme Perape'nin hissesini hıfza kıbel-i şer'den vasî nasb olunan dâmâdı Makdise Kigork veled-i Tavid ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî gurre min Zilhiccetî's-şerife lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Karye-i mezkûrede Mezerlik tahtında ma'lûmü'l-	Yine karye-i mezkûrede Yukarı Bağçe dimekle arîf bir kıt'a mülk	Yine karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb	Evânî-i nühâsiye kıyye 100 fî 15 Guruş 1500	Müsta'mel yorgan aded 12 fî 50 Guruş 600
--	---	---	---	---

hudûd bir kıt'a mülk bâğ Guruş 3000	bağçenin nisf hissesi Guruş 2500	mülk menzilin kezâlik nisfi Guruş 2500		
Yün döşek aded 6 fi 60 Guruş 400	Cedîd müsta'mel kilim ve seccâde aded 5 Guruş 300	Yan halısı çift aded 1 Guruş 200	Yün yanlık aded 8 kıyye 100 Guruş 300	Sofra minderi aded 3 Guruş 30
Def'a sofra minderi ve şilde aded 5 Guruş 100	Müsta'mel seccâde aded 2 Guruş 150	Çini tabak takım Guruş 100	Sofra takımı aded 1 Guruş 100	Matbah takımı Guruş 50
Tandur yorganı takımıyla Guruş 200	Çuval çift aded 5 Guruş 100	Çul aded 3 Guruş 75	Köhne sandık ve anbâr ve sâir hırdavat ve toprak küp ve ... âlâtı Guruş 150	Ceviz sandık aded 2 çekmece aded 1 ma'a yızı takımı aded 1 Guruş 250
Sîm zaraf ma'a fincan aded 12 dirhem 96 Guruş 250	Sîm tas aded 1 dirhem 80 Guruş 240	Sîm tatlı tabağı aded 6 ma'a kaşık Guruş 150	Hurda sîm Guruş 600	Elmâs yüzük aded 1 Guruş 150

Kırksekizinci Sahife

Basma sâ'at aded 1 Guruş 250	Kehrübâr çubuk takımı aded 3 ...takımı aded 5 tesbîh aded	Müsta'mel zerdüze kürk aded 1 Guruş 275	Def'a müsta'mel nâfe kürk aded 1 Guruş 125	Müsta'mel ...kürk aded 1 Guruş 315
------------------------------------	---	--	--	--

	2 Guruş 250			
Müsta'mel semmûr kürk aded 1 Guruş 400	Pantol aded 3 yelek aded 5 sako aded 2 sertrî aded 2 ve sâr elbese Guruş 900	Hîn-i vefâtında yanında mecûs akçesi Guruş 4230	Makâm-1 nakidde bâ- sened ve bâ- defter-i müfredât alacağı Guruş 38000	

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	58000
Resm-i kısmet-i âdî	01450
	56550
Kaydiye-i defter	00087
	56463
Düyûn-ı müteferrika	00263
Sahhü'l-bâkî yalnız elli altı ben iki üz guruşdur	56200

Hisse-i ahü'l-merkûm Papaz Ohans Guruş 28100	Hisse-i uht-ı merkûme Takohi Guruş 14050	Hisse-i uht-ı gâibe-i merkûme Perape Guruş 14050
--	--	--

Ber-vech-i muharrer gâibe-i merkûmenin hisse-i irsiyyesi gelinceye değin liecli'l-hıfz vasiyy-i merkûm yedine teslîm kılındı bu mahalle şer' virildi.

Numara 102:

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı kazâsı kurâsından Pedeğan karyesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Ebubekir bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Alime bint-i Mehmed ve dîger zevcesi Ayşe bint-i Mahmud ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Ümmügülsüm ve sulbiye sağîre kızı Emine'ye inhisârı tahakkukundan sonra sağîre-i mezbûre Emine'ye kıbel-i şer' den mansûbe vasiyyesi vâlidesi mezbûre ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî 10 Muharrem sene 86

Nühâs kıyye 3 Guruş 390	Döşek aded 3 Guruş 100	Minder aded 2 Guruş 50	Çuval aded 2 Guruş 30	Çul aded 2 Guruş 30
Kilim aded 2 seccâde aded 1 Guruş 120	Yorgan aded 5 Guruş 125	Yasdık aded 7 Guruş 50	Vala aded 2 Guruş 30	Şalvar aded 1 Guruş 50
Çuka salta aded 1 Guruş 40	Entârî aded 1 Guruş 55	Ester aded 1 Guruş 800	Öküz aded 2 Guruş 500	İnek aded 1 Guruş 200
Düğe aded 1 koyun aded 4 Guruş 120	Mülk menzil Guruş 1000	Ahûr mâğ aded 2 Guruş 200	Merek mâğ aded 2 Guruş 150	Karye-i mezbûrede ... aded 1 Guruş 100
Menzil-i mezkûr derûnunda vâki' hırdavât-ı menzili Guruş 150				

	Guruş
Yekûn-ı tereke-i müteveffâ-yı mezbûr	4300
Resm-i kısmet	0107.5
	—————
	4192.5
Kaydiye ve düyûnât-ı müteferrika	0032.5
Sahhü'l-bâkî	4160

Hisse-i zevce-i mezbûretân Alime ve Ayşe Guruş 520	Hisse-i ibn-i mezbûr Guruş 1820	Hisse-i bint-i mezbûre Guruş 910	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 910
---	---------------------------------------	--	---

Ber-vech-i muharrer sağîre-i mezbûrenin hisse-i irsiyyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidesi bulunan mezbûre aynen teslîm olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh kılındı. Fî 10 Muharrem sene 86

Kırkdokuzuncu Sahife

Numara 103:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milleti nisvânından olup bundan akdem müteveffiye olan Yuvan bint-i Karabet Datem'in verâseti zevc-i metrûkü Mardori veled-i Artin Keşiş ve liebeveyn er karındaşı gâib-i ani'l-beled Artini ve kız karındaşları Elmas ve gâibe-i ani'l-beled Mülik nâmûn kimesnelere inhisârı tahakkukundan sonra gâib ve gâibetü'l-mezbûreye kıbel-i şer'den kayyim nasb olunan akrabâlarından Altunoğlu Kivork veled-i Karabet'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî 28 Zilka'de sene 1285

Fındık rub'iyyesi aded 90 Guruş 1000	Cedîd nâfe kürk Guruş 300	Müsta'mel kürk Guruş 100	Acem şâlî aded 1 Guruş 300	Entârî aded 1
Bayağı ... aded 2 Guruş 12	Müsta'mel nâfe kürk aded 1 kısı kakım aded 1 Guruş 200	Kutnu entârî aded 1 Guruş 150	Sağîr yâkût yüzük aded 1 Guruş 100	Sandık aded 1 Guruş 40
Hırdavât-1 menzil Guruş 200				

Yekûn	2552 guruş
Resm-i kısmet	0063 — 2489
Kaydiye ve kalemiye	0010
Bakî taksîm beyne'l-verese	2479

Hisse-i zevcû'l- merkûm Guruş 1239 para 30	Hisse-i gâibü'l- merkûm Guruş 609 para 30	Hisse-i uht-1 gâibü'l-merkûm Guruş 309 para 30	Hisse-i uhtü'l- merkûme Guruş 309 para 30
---	---	--	---

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûm ve gâibetü'l-mezbûrenin hisse-i irsiyyeleri olan min haysü'l-mecmû' dokuz yüz yirmi dokuz buçuk guruş vasiyy-i merkûmün yedlerine teslim olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şer' virildi.

Numara 104:

Canikoğlu Kozmoz'un oğlu Oseb'in hüccetidir

Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Kâtib Yaşar Efendi ibn-i Ahmed Efendi Eğin kazâsı mahallâtından Aşağı mahallede vâki' Canikoğlu Hoca Kozmoz'un hânesine varup akd-i meclis-i şer'-i âlî itdikde mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından şahsı zeyl-i rakîmde muharrerü'l-esâmî kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan merkûm Canikoğlu Hoca Kozmoz zevcesi Fadi Nartoyi veledet-i Carkame kâtib-i mûmâ ileyhin akd eylediği meclis-i şer'-i hatîr-i mezkûrda satır ögey oğlu bâ'isü'r-rakîm Osib veled-i el-merkûm Kozmoz mahzarında ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp merkûm Osib ile sâkin olduğumuz menzil-i mezkûr derûnunda mevcûd bir aded ceviz sandık içinde mahfûz dörder yüz guruşdan sekiz yüz guruş kıymetli iki aded boy kürkü ile iki yüz yirmi beş guruşdan dört yüz elli r kıymetli iki nâfe kürk ve yüz yirmi guruş kıymetli bir aded ... kürk ve yüz elli guruş kıymetli iki aded kısa ... kürk ve beş yüz elli guruş kıymetli dört aded gülmez ve güzîn ve şetârî entârî ve ikisi dört yüz elli guruş kıymetli Karamanî ve Acem kârı iki aded şâl ve yüz yirmi guruş kıymetli bir aded ... ve iki aded ... cem'an üç aded ... ve ikiy yüz elli guruş kıymetli çuka ... iki aded biniş ve yekûnu yüz guruş kıymetli beş çift çorab ve bir çaki ve üç mendil ve iki yazma ve bir fes ve on beş guruş kıymetli bir aded yeşil tülbend ve yüz guruş kıymetli mezkûr cevîz sandık benim mâlım ve mülküm olup işbu eşyâlardan mâ'adâ yine menzil-i mezkûrda mevcûd diğer sandıklar derûnunda mahfûz zînet ve havâyic-i nisâdan ma'lûmü'l-cins ve eb'aded takım altunu ve ma'lûmü'l-miskâl incü ve altun bilezik ve ma'lûmü'l-... ve'l-aded elmâs yüzükler ve ma'lûmü'l-a'yân sâir elbise ve eşyâ-i sâirede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim olmayup ancak oğlum merkûm Osib'in mâlı ve mülkü ve hakkıdır ve târîh-i rakamdan bir mâh mukaddem yedimde müstakillen mâlım ve mülküm olan Geruşla karyesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd mülk cehrelik bağçemi şerâit-i sıhhat-i bey'i hâvî ve mevânî'-i müfsideden ârî beş bin guruşa oğlum merkûm Osib'e bey' ve temlîk ve teslim itmemle meblağ-ı muzkur bin guruş yine mâlımdan merkûm Osib yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyleyüp meblağ-ı

mezkûrun ...ıkrârına ve oğlum merkûm Osib'in mâlı ve mülkü olduğuna mukır ve mu'terif olduğum eşyâ-yı muharrere-i mezkûreden ve sâir hukûk-ı şer'iyeden müte'allıka âmme-i da'vâ ve mütâlebât ve kâffe-i ey mân ve muhâsamâtdan oğlum merkûm Osib'in zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât eyledikde ol dahi kezâlik kabûlünü hâvî benim zimmetimi ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât eyledi didikde merkûm Osib mukırre-i mu'terife-i mezkûrm Martoli cemî' kelimât-ı meşrûhasında tasdîk eylediği kâtib-i mûmâ ileyh mahallinde ketm ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le huzûr-ı şer'a gelüp inhâ ve takrîr itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Boyacıoğlu Hoca Karebet	Kazancıoğlu Hoca Avadis	Kelekcioğul Hoca Bagdasar	...oğlu Hoca Nikegos	Canıkoğlu Hoca Mihail
Çürükoğlu Ohan	Boyacıoğlu Kirkor	Araboğlu Hoca Serkiz	Ve gayrühüm	

Ellinci Sahife

Numara 105:

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı mahallâtından İncüdüzü mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden ikne bundan akdem fevt olan Epedzeoğlu Markar veled-i Eşem'in verâseti zevce-i metrûkesi Yakut bint-i İstepan ile sulbiye sağîre kızları Margiride ...ve lieb er karındaşları kebîr Karabet ve sağîr Markod'a inhisârı tahakkukundan sonra sağîrûn-ı mezbûrlara kibel-i şer'den mansûb vasiyyeleri bulunan vâlideleri mezbûr Margiride taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffîye-i merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî 5 Şa'bân sene 85

Nühâs leğen aded 1 Guruş 30	Sarı leğen aded 1 Guruş 20	Berber kayışı aded 3 Guruş 15	Ustura aded 20 Guruş 40	Mıkrâs aded 4 Guruş 5
Cımbız aded 4 Guruş 3	Mir'ât Guruş 20	Biley taşı aded 3 Guruş 10	...	Sağır havlu ... aded 8 Guruş 15
Sağır köhne çekmece aded 1 Guruş 3	Köhne minder aded 2 ma'a su tenekesi Guruş 5	Nakd akçe Guruş 4	Kebîr köhne sandık aded 3 Guruş 20	Köhne tennûr takımı aded 1 Guruş 50
Köhne minder Guruş 30	Köhne yorgan aded 2 Guruş 60	Köhne döşek aded 1 Guruş 30	Köhne yasdık aded 1 Guruş 5	Köhne şam'dân aded 1 ma'a fiske aded 1 Guruş 10
Anbâr aded 1 Guruş 25	Köhne sandık aded 1 Guruş 5	Nühâs kıyye 3 Guruş 30	Hırdavât-ı menziliyyesi Guruş 50	Mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk menzil Guruş 1500
İttisâlinde vâki' bir kıt'a bağçe Guruş 750				

İcmâl-i yükûn 2750 guruş

Sağîre	kıza	Zevcesi	mezbûre	Dolmacioğlu	kızı	Kasâb	Basmacioğlu
--------	------	---------	---------	-------------	------	-------	-------------

mezbûre Margiride deyn-i müsbit Guruş 1200	Yakos'a deyin-i müsbit Guruş 1000	Yakut deyn-i müsit Guruş 460	Ahmed Ağa'ya lahm-i genem deyni Guruş 110
--	---	---------------------------------	---

Ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı merkûmun terekesi esmânı olan iki bin yedi yüz elli guruş ber-vech-i muharrer ashâb-ı matlûba teslîm olunduğu işbu mahalle şehir ve temhir kılındı.

Numara 106:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kazâsı mahallâtından İncüdüzü mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Oskahiye bint-i Melkon veled-i Enc'in verâseti zevc-i metrûkü İtepan veled-i Karabet ile sulbî kebîr oğulları Karabet ve Agop ve sulbiye kebîre kızları Hendan ve Zemrot ve sağîre kızları Makride ve Nazlu'ya inhisârı bernehc-i şer'î zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîrûn-ı mezbûrana kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan babaları merkûm İtepan taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i mütevefiye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fî 27 Muharrem sene 76

Müsta'mel çuka ... aded 1 Guruş 50	Köhne entârî aded 1 Guruş 20	Köhne salta aded 1 Guruş 50	... entârî aded 1 Guruş 10	Köhne ... aded 1 Guruş 3
Köhne kuşak aded 1 Guruş 15	Çuka salta aded 1 Guruş 50	Keten gömlek Guruş 30	İç entârî aded 1 mendil aded 1 boğça aded 1 Guruş 20	Zeviz sandık aded 1 Guruş 150

	Guruş
--	-------

Yekûn	398
Resm-i kısmet	010

	388
Kaydiye ve masârif-ı müteferrika	005

	383

Hisse-i zevc Guruş 96	Hisse-i ibn Guruş 70 para 30	Hisse-i ibn Guruş 70 para 30	Hisse-i bint Guruş 35 para 36
Hisse-i bint Guruş 35 para 36	Hisse-i bint Guruş 35 para 36	Hisse-i bint Guruş 35 para 36	

Ber-vech-i muharrer sağırân-ı mezburânın hisse-i irsiyyeleri liecli'l-hıfz vasîleri ve velîleri babaları merkûm İtepan'a aynen teslîm olunduğu işbu mahalle şerh ve tahrîr kılındı.

Ellibirinci Sahife

Numara 107:

Husûs-ı âtî'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve hasmı için savb-i şer'-i enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan Kâtib Yaşar Abdülvehhab Efendi ibn-i Ahmed Efendi Eğin kazâsına tâbi' Apçağa karyesine vardıkda karye-i merkûme mütemekkinlerinden olup Sivas vilâyeti dâhilinde kâin Aziziye'de ikâmet itmekde olan Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milleti nisvânından Elpeyazoğlu Hoca Avadis kızını Anna veledet-i Avadis'in sadrî kebîr oğlu ve tarafından zikri âtî bir bâb mülk menzili teslîm ve husûmete vekîl olduğu karye-i merkûme ahâlisinden şahsı merkûmeyi ârifân Dilikırkoğlu Ömer bin Osman ve millet-i merkûmeden Papazoğlu Artin veled-i Serob şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Aleksan veled-i Karabet kâtib-i mûmâ ileyhin

karye-i merkûmede akd eylediği meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde müvekkile-i merkûme Anna'nın anası ve bundan akdem mezkûr Aziziye'de fevt olan merkûm Epyasaoğlu Hoca Avadis zevcesi Oskohi veledet-i Toros veled-i Atam'ın verâseti sulbiye kebîre kızı müvekkile-i mezbûre Anna ile dîger kızları Aref ve Parese ve İlovenarto ve gâibât-ı ani'l-beled kebîr kızları Morkan ve Sultane ve Kelum ve oğlunun oğlu saġîr Nişan'a munhasıra olduğu lede'ş-şer‘ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i merkûmeden zikri câî bir bâb mülk menzile vaz‘-ı yedleri sâbit ve mütahakkık olan bint-i merkûme Aref ile merkûme Nartoh tarafından vekîl-i müseccell-i şer‘îsi Varca bint-i Artin veled-i Bogos'dan her biri hâzır oldukarı hâlde üzerlerine bi'l-vekâle da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem vâlidem merkûmenin anası müteveffiyeye-i merkûme Oskohi hâl-i hayâtında yedinde müstakillen mâlı ve mülkü olan karye-i merkûmed vâki‘ bir taraftan Ladikoğlu ve bir taraftan saġîr-i merkûm Nişan arsaları ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd on bir mâġı müştemil bir bâb mülk menzili geçen seksen dört senesi şevvâli'l-mükerremi on beşinci gününden cemî‘ tasarrufâtı nâfiz olduğu hâlde mezkûr Aziziye'de sâkin karye-i merkûm mütemekkinlerinden Papazoğlu Hoca Melkon veled-i Bogos'a yedi bin beş yüz guruş semen-i medfû ve makbûza bey‘ ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eyledikde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut eyledikden sonra yedimde olup işbu meclis-i şer‘de ibrâz eylediğim seksen dört senesi Şevvâli'l-mükerremi yirmi birinci günüt târîhiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt‘a tuġrâlî sened nâtık olduğu üzere müşterî-i merkûm Melkon'a menzil-i mahdûd-ı mezkûru mülk-i müşterâsı olduğu hâlde sekiz bin yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûza müvekkilem mezbûre Anna'ya bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve temlîk ve mahallinde kabza taslît idüp ol dahi vech-i meşrûh üzere iştirâ ve temellük ve tasallut eyledikden sonra menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâsı olduğuna binâen vaz‘-ı yed olanlardan ahz u kabza ve lede'l-iktizâ da‘vâya anam mezbûre Anna beni vekîl nasb ve ta‘yîn itmekle merkûmân Aref ve Nartova menzil-i mahdûd-ı mezkûrda keff-i yed birle bana teslîmden ebâ ve imtinâ‘ ider olduklarından suâl olunup menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yedlerine merkûmân Aref ve Narto'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk merkûme Aref ile vekîl-i merkûm Varca bint-i Artin cevâblarında menzil-i mahdûd-ı

mezkûra vaz'-ı yedlerini ikrâr idüp lâkin vekîl-i merkûm Artin'in ber-minvâl-i meşrûh mâ'adâ müdde'âlarını inkâr itmekle vekîl-i merkûm Aleksan'dan ber-minvâl-i muharrer da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve karye-i merkûm ahâlîsinden mezbûr Ömer bin Osman ile tebe'a ve millet-i merkûmeden merkûm Artin veled-i-i Serob liecli'ş-şehâde meclis-i şer'-i mezkûrda hâzırân olduklarında isrû'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffîye-i merkûme Oskohi hâl-i hayâtında ve kemâl-i nifâz tasarrufunda geçen bin iki yüz seksen dört senesi Şevvâli'l-mükerremi on beşinci günü mezkûr Aziziye'de menzil-i mahdûd-ı mezkûru bizim huzûrumuzda gâib-i merkûm Melkon'a yedi bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve mahallinde teslim ve kabza taslît idüp ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra müşterî-i merkûm Melkon dahi menzil-i mahdûd-ı mezkûru mülk-i müşterâsı olduğu hâlde sene-i merkûmenin şehir-i mezkûru yirmi birinci günü menzil-i mahdûd-ı mezkûru kezâlik Aziziye'de bizim huzûrumuzda müvekkile-i mezbûre Anna'ay sekiz bin yüz elli guruş bedel-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve mahallinde kabz ve taslît eylediğinde merkûme Anna dahi ber-vech-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl ve oğlu merkûm Aleksan'ı menzil-i mahdûd-ı mezkûru vâzî'ü'l-yed olanlardan kabza ve lede'l-iktizâ da'vâya kabûlünü hâvî vekîl eyledi biz bu husûsa bu veche üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her bir müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mucebince menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yed birle vekîl-i merkûm Aleksan'a teslîme bintü'l-merkûme Aref ve müvekkilesi merkûme Nartoha izâfetle vekîl-i merkûm Varce bint-i Artin'e tenbi eylediğini kâtib-i mûmâ ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-yı şer'le gelüp meclis-i şer'a alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilhiceti'ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir.

Elli İkinci Sahife

Numara 108:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kazâsı mahallâtından Ariki mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Karmeşikoğlu Kozmoz veled-i Kozmoz meclis-i şer'î-i şerîfde tebe'a ve millet-i merkûmeden Horasanoğlu Makdese Serkiz veled-i Atam müvâcehesinde merkûm Serkiz târîh-i i'lâmdan bir sene mukaddem ikimiz Sivas vilâyetinde olduğumuz hâlde benden on bir bin guruş ahz ve iktirâz idüp meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezkûre ahâlîsinden ve tebe'a-i İraniye'den Debbağoğlu gâib-i ani'l-beled Melkon tarafına poliçe keşide iderek beni ol vecihle merkûm Melkon'a havâle eyledikten sonra geçen seksen beş senesi Cemâziye'l-âhir sekizinde merkûm Serkiz'in imzâsıyla mûmzât ve ma'nûn ve mersûm Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a tuğrâlı poliçe senedini merkûm tahrîr ve imzâ itmekle meblağ-ı mezkûr on bir bin guruşu merkûm serkizden bi'l-mürâca'a talebi derim deyü meâlî takrîrine muvâfık sened-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Serkiz cevâbında sened-i mezkûr-ı ma'nûn ve mersûm ve mûmzât olarak kendünün aldığını ve meblağ-ı mezkûr on bir bin guruşu gâib-i merkûm Melkon'a havâle eylediğini merkûm Melkon'un havâle-i merkûmeyi kabûl eylediğini tâyı'an ve kat'iyen ıkrâr ve i'tirâf idüp lâkin meblağ-ı mezkûr on bir bin guruşu müdde'î merkûm Kozmoz yedinden ahz u kabz eylediğini inkâr itdikd esened-i mezkûr-ı mûmzât ve ma'nûn ve mersûm olarak kendünün olduğunu merkûm Melkon'un havâle-i merkûmeyi kabul eylediğini ıkrâr ve i'tirâf iderken deyn-i mezkûr inkâr itmesi şer'an iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne ba'de't-tefhîm sened-i mezkûru ıkrârıyla lâzım gelen sâlifü'z-zikr on bir bin guruşu müdde'î merkûm Kozmoz'a edâ ve teslîme merkûm Makdis Serkis'e tenbîh olundugu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Muharremü'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 109:

Bosdancıoğlu müteveffâ Bedros'un kassâm defteri kaydıdır

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Pedros veled-i Artini veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Oskahi bin Mihail ile sulbî kebîr oğulları Aznavar'a munhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Aznavar fevt olup verâseti sulbî kebîr oğulları Kirkor ve ...Bedros ve Artin ve sulbiye kebîre kızları Meryem ve gâibe-i ani'l-beled Arosil'e munhasıra olup kable'l-kısme merkûm Kirkor dahi fevt olup verâsetleri vâlidesi mezbûre Otohi bint-i Mihail ile zevce-i metrûkesi Marta bint-i Mardıros ve sulbî sağır oğullar Aznavur ve Mardaris ve sağıre kızı Maryem'e inhisârı tahakkukundan sonra sığâr-ı mezbûrlara kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyyeleri vâlideleri mezbûre Marta ve gâibûn-ı mezbûrlara kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye mansûb kayyimleri Kürkcü Makdes Agop veled-i İstepen taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ki beyne'l-verese tevzî' ve taksîm defteri ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Saferü'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yün yüz yasdığı aded 1 Guruş 11	Köhne halı aded 1 Guruş 75	Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 40	Def'a köhne halı aded 1 Guruş 33	Köhne kilim aded 1 Guruş 10
Müsta'mel cübbe aded 1 Guruş 72	Def'a köhne halı aded 1 Guruş 32	Def'a köhne kilim aded 1 Guruş 34	Kebîr yün yasadı aded 10 Guruş 175	Yüzsüz tennûr yorganı aded 1 ... Guruş 111
Yüz yasdığı aded 2 Guruş 21	Yün yorgan aded 1 Guruş 67	Def'a yüzsüz yorgan aded 1 Guruş 55	Yün yan şiltesi aded 3 kıyye 52 pî 5 Guruş 300	Def'a yün şilte kıyye 9 fi 6 Guruş 58
Lenger aded 2	Sahan aded 1	Kevgir aded 1	İbrik ma'a leğen	Kebîr nühâs

tava aded 1 kevgir leğeni aded 1 bıçak aded 1 tencere aded 1 tava aded 1 meşbere aded 1 şam'dân aded 1 Guruş 91	Guruş 6	cezve aded 2 Guruş 9	aded 1 Guruş 62	teşt kıyye 8 dirhem 300 fi 19 Guruş 166
Saplu tas aded 1 Guruş 13	Kebîr bakraç aded 1 kıyye 2 fi 20 Guruş 50	El kazanı aded 1 kıyye 6 fi 15 Guruş 101	Sağîr sini aded 11 kıyye 3 fi 14 Guruş 51 para 20	Tencere aded 1 kıyye 2.5 Guruş 12 para 10
Sağîr şam'dân aded 1 Guruş 12 para 10	Kebîr gügüm aded 1 kıyye 4 fi 11 Guruş 51	Ekmek leğeni aded 1 kıyye 2 Fi 12 Guruş 27	Kahve tokmağı aded 1 Guruş 20	Köhne tekne aded 2 Guruş 9
Köhne sandık aded 1 Guruş 36	Köhne küp aded 2 Guruş 5	Köhne tennûr iskemlesi aded 1 Guruş 14	Müteveffâ-yı mezbûre Aznavur'un kız karındaşı müteveffiyeden merkûm Aznavur'a isâbet iden hissesi Guruş 300	

Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd tahtânî ve fevkânî bir kıt'a mülk menzil ile menzil-i mezkûr kurbunda vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir sekü dut bağçesi

kıymeti
Guruş 6500

İcmâl-i yekûn 8819 guruş yalnız sekis bin sekiz yüz on doduz guruşdur

Elli Üçüncü Sahife

Minhümâ el-ihracât

Resm-i âdî Guruş 220	İhtisâbiyesi nühâsdan Guruş 20	Ber-mûceb-i nizâm dellâliyesi Guruş 160	Sinîn-i sâbıkalarda terâküm ide sâlyâne ve bedelât Guruş 506	Kıydiye ve düyûn-ı müteferrika Guruş 120
-------------------------	--------------------------------------	--	---	---

Yekûn-ı masrûfât 1018 guruş

Sahhü 'l-bâkî taksîm beyne 'l-verese 7801 guruş

Hisse-i zece-i mezbûre Guruş 950 Oğlu müteveffâ Kirkor'dan hisse-i irsiyyesi Guruş 286 ————— Guruş 1236	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Guruş 1712 para 30	Hisse-i dîger gâib-i ibn-i merkûm Guruş 1712 para 30
Hisse-i ibnü'l-merkûm Kirkor Guruş 1712 para 30	Hisse-i bintü'l-mezbûre Guruş 856 para 15	Hisse-i bint-i gâibe-i mezbûre Guruş 856 para 15

Ber-vech-i muharrer kable'l-kısme merkûm Kirkor fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Marta ve vâlidesi mezbûr Oskahi ve saġîr oġlları Aznavur ve Mardiros ve saġîre kıza Maryem'in hissesei beyân

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 216 para 4	Hisse-i ibn-i saġîrû'l-merkûm Guruş 486 para 10	Hisse-i ibn-i saġîrû'l-mezbûr Guruş 486 para 10	Hisse-i bintü'l- mezbûre Guruş 238 para 6
--	---	---	---

Ber-vech-i muharrer gâibûn-ı merkûmûnun hisse-i irsiyyeleri bâ-hüccet-i şer'iyey kayyimler ibulunan Makdes Agob'a nakden teslîm olunup ve saġîr-i mezbûrûnun hisse-i irsiyyeleri dahi vâlideleri ve bâ-hüccet-i şer'iyeye vasîleri bulunan mezbûre Marta'ya nakden teslîm olunduġunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve tahrîr kılındı.

Numara 110:

Saġîrûna vasî ve nafaka hücceti kaydıdır

Eġin kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinde ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Aznavuroġlu Kirkor veled-i Bedros'un sulbî saġîr oġulları Aznavur ve Mardiros ve saġîre kıızı Maryem'in babaları müteveffâ-yı murkumda irsen müntakil ber-mûceb-i kassâm hisse-i irsiye-i ma'lûmelerini hıfza ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'-i enverden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmaġla saġîrûn-ı mezbûrûnun vâlideleri olup her vecihle umûr-ı vesâyeti rü'yete kâdire idüġü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-vesîka Marta bint-i Mardiros nâm mezbureyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri saġîrûn-ı mezbûrların vakt-i rüşd ve sedâdlarına deġin babaları müteveffâ-yı merkûmda müntakil hisse-i irsiye-i ma'lûmelerini hıfza ve tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta'yîn buyuruldukda ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbaġî edâya te'ahhüd ve iltizâm eylediġinden sonra vasiyye-i mezbûre Marta talebiyle hâkim-i mûmâ ileyh hazretleri saġîrûn-ı mezbûrûnun ber-vech-i mübeyyen babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mâlından işbu târîh-i

kitâbdan beher yevme kırk para nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sağırûn-ı mezbûrûn Aznavur ve Mardiros ve Maryem'in nafaka ve kisve bâha ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harc ve sarfa ve vakt-i hâcetde istidâneye ve inde'z-zafer sağırûn-ı mezbûrların mâllarına rücû'a vâlideleri mezbûr Marta'ya izin virilmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî min şehri Saferü'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 111:

Beşiroğlu hafidi Agob'un bu dahi kayyûm hüccetidir

Eğın kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Aznavur veled-i Bedros nâm kimesnenin sulbî kebîr oğulları gâibân-ı ani'l-beled Bedros ve Artin ve sulbiye kebîre kızı gâibe-i ani'l-beled Arosik nâmûn kimselere babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emvâl ve eşyâlarını hıfza ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den bir kayyim nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olmağla gâibûn-ı merkûmların akrabâları olup her vecihle umûr-ı vesâyet ve kayyûmluğu rü'yete kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ihbârlarıya mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-kitâb Kürkcü Makdis Agob veled-i İstepan nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri gâibûn-ı merkûmûnlar bu tarafa gelinceye değı ber-vech-i muharrer babaları müteveffâ-yı merkumdan müntakil emvâl ve eşyâlarını ve nükûdlarını hıfza ve kemâ yenbağı hirâset ve hıfza merkûm Makdis Agop'u kayyim nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi kayyumlugu mezkûru ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağı edâya te'ahhüd ve iltizâm itmeğın gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fî'l-yevmi'l-hâdî min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ellidördüncü Sahife

Numara 112:

Aşağı mahallede Kürkcüoğlu Mihail zevcesi Nazenek'in defter-i kassâmıdır.

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı mahallâtından Aşağikenîse mahallesi mütemekkinlerinde iken bundan akdem fevt olan tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından Nazenek bint-i Serkiz veled-i Atam'ın verâseti vâlidesi Oskahar bint-i Filipos ile sadriye kebîre kızları Takar ve Meryem ve liebeveyn er karındaşları gâibân-i ani'l-beled Kiyork ve Simon ve kız karındaşı Sultane'ye inhisârı tahakkukundan sonra gâibân-ı merkûmlara kîbel-i şer' den mansûb kayyimleri bulunan akrabâlarından Keçioğlu Andon veled-i Mıgırdıç ve sağîre-i mezbûrenin kîbel-i şer' den mansûbe vasiyyeleri ve teyzeleri mezbûre Sultane'nin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' le tereke-i mezbûre beyne'l-verese tevzi' ve taksîm defterdir ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Kırmızı yüzlü nâfe kürk aded 1 Guruş 75	Kısa kürk aded 1 Guruş 30	Yeşil yüzlü kakım kürk aded 1 Guruş 80	İç entârîsi aded 1 kolçak aded 1 Guruş 30	... cedîd entârî aded 1 Guruş 200
Müsta'mel çetârî entârî aded 1 Guruş 75	Müsta'mel acem şâlî bokca aded 1 Guruş 45	Yeşil baş örtüsü aded 1 Guruş 25	Çuka biniş aded 1 Guruş 100	Köhne ... entârî aded 1 Guruş 30
Müsta'mel abânî aded 1 Guruş 40	Havlu aded 2 Guruş 15	İç entârîsi aded 1 Guruş 15	Köhne peştemâl ma'a bokca aded 1 Guruş 25	Baş şâlî aded 1 Guruş 75
Şemşeli yazma aded 1 Guruş 60	Çorab çift aded 5 Guruş 25	Hırdavat ma'a bokca Guruş 20	Bokca derûnuna hırdavat eşyâ Guruş 20	Yine bokca derûnunda eşyâ Guruş 20
Fes aded 1 terlik aded 1 Guruş 20	Fes aded 2 ma'a püskül aded 3	Hırdavat eşyâ Guruş 10	Bokca derûnunda hırdavat eşya	Kutu derûnunda eşyâ-i

	Guruş 60		Guruş 20	müteferrika Guruş 20
Köhne gömlek aded 3 Guruş 70	Cânfes şalvar aded 1 ... şalvâr aded 1 Guruş 130	Köhne sandık aded 1 Guruş 50	Çarklı fındık rub'iyesi aded 42 Gâzî Altunu aded 2 Guruş 549	

	Guruş
İcmâl-i yekûn	2014
Düyûn-ı müteferrika ve masârif-ı defniye	0500 — 1514
Resm-i âdî	0038 — 1476
Kaydiye ve masârif-ı sâire	0010 — 1466

Hisse-i ümm Guruş 244 para 12 akçe 1	Hisse-i bint Guruş 488 para 26	Hisse-i bint Guruş 488 para 26	Hisse-i ah Guruş 98 para 28	Hisse-i ah Guruş 98 para 28	Hisse-i ah Guruş 98 para 28
--	--------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâibân-ı merkûmânın hısse-i irsiyyeleri liecil'l-hıfz kayyım-ı merkûma ve sağıre-i mezbûrenin hısse-i irsiyyesi liecli'l-hıfz vasiyye-i mezbûreye aynen teslîm olunduğunu mübeyyin işbu mahhale şerh ve temhir kılındı.

Numara 113:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı karâsından Poşayî karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mehmed Efendi ibn-i el-Hâc Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Mevlud ile babası gâib-i ani'l-beled mezbûr el-Hâc Ali bin Abdullah ve vâlidesi Ayşe bint-i Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Hatice ve sulbiye sağıre kızı diğer Ayşe'ye munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib-i eb-i mezbûrun hıssesini hıfza kıbel-i şer'den vasî nasb olunan zevcesi mezbûre Ayşe ve sağıre-i mezbûrenin kezâlik hıssesini hıfza vasî nasb olunan vâlidesi zevce-i mezbûre diğer Ayşe ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âti zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Amelika bezi top aded 1 Guruş 75	El havlusu aded 11 Guruş 100	Fes aded 2 Guruş 20	Müsta'mel şâl aded 2 tütün kesesi Guruş 30	Müsta'mel keten gölek ve don aded 6 Guruş 60
Yeşil sarık aded 2 Guruş 40	Peştemâl aded 1 Guruş 15	Müsta'mel kısa kürk Guruş 30	Müsta'mel ...kürk aded 1 Guruş 300	Köhne şalvâr aded 1 Guruş 25
Yemenî aded 2 Guruş 6	Şeytan bezi top aded 4 Guruş 100	... endâze Guruş 25	Def'a şalvar aded 1 Guruş 40	Müsta'mel sarı acem şalı Guruş 70
Silahlık aded 1	Köhne kısa	Sabun kıyye 2	Kalay kıyye 2	...

fişeklik aded 1 Guruş 50	entârî ve yelek ve sâire Guruş 50	Guruş 24	Guruş 40	
... sako aded 1 Guruş 50	Kundura aded 1 Guruş 40	Sağîr hurc aded 1 Guruş 40	Yün kıyye 14 Guruş 84	Ot yasdık aded 2 Guruş 20
Minder aded 2 Guruş 25	Şilte aded 2 Guruş 100	Yün minder ve yasdık aded 5 Guruş 40	Müsta'mel kebe aded 1 Guruş 30	Fincan takımı aded 1 Guruş 15
Penbe yorgan aded 3 Guruş 150	Matara aded 1 Guruş 30	Köhne kilim aded 1 çul aded 1 Guruş 100	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 30	Lengerî aded 1 tencere aded 1 tabak aded 2 Guruş 40
Nakd-i mevcûdu Guruş 1500	... sâ'at aded 1 ma'a kösdek Guruş 600	Tütün kıyye 2 Guruş 40	Kahve kıyye 5 Guruş 60	Nühâs mangal aded 1 Guruş 50
Kaval tüfenk aded 1 Guruş 150	Şâm kılınç Guruş 10	Seccâde aded 1 Guruş 100	Kelâm-ı kadîm hediyesi Guruş 400	

Cem'an yekûn-ı tereke 5414 guruş yalnız beş bin dört yüz on dört guruşdur.

Ellibeşinci Sahife

	Guruş
Nakl-i yekûn	5414
Dîger bir kıt'a defter mücebbince karındaşı İbrahim ile müşterek eşyânın msfi	1350 _____ 6764
Techîz tekfîn masârıfı	0500 _____

	6264
Mehr-i zevce-i mezbûre	0264
	6000
Resm-i kısmet-i âdî	0160
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	5840

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 730	Hisse-i eb gâib-i mezbûr Guruş 973 para 15	Hisse-i ümmü'l-mezbûre Guruş 973 para 15	Hisse-i bint-i kebîre-i mezbûre Guruş 1581 para 25	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 1581 para 25
--------------------------------------	--	--	--	--

Ber-vech-i muharrer gâib ve sağîr-i mezbûrânın hisseleri vasîleri yedlerini ayne lieclî'l-hıfz teslîm kılındı işbu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 114:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Miçingah karyesi sâkinlerinden ikin bundan akdem vefât iden Mehmed bin Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Ahmed ve gaybet-i munkatı'a ile gâib olan Ebubekir ve sulbiye kebîre kızı Hanife'ye munhasıra oldukdan sonra gâib-i mezbûrun ahvâli mübeyyin olunacaya değîn hissesini hıfza kibel-i şer'den vasî nasb olunan gâib-i mezbûrun er karındaşı mezbûr Ahmed'in kerîmesi Hafize ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Muharremi'l-haram lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Köhne yasdık	Yan minderi	Döşek aded 1	Köhne	Çuval aded 2
--------------	-------------	--------------	-------	--------------

aded 4 Guruş 30	aded 2 Guruş 40	Guruş 30	minderler Guruş 15	Guruş 20
Yorgan aded 1 minder aded 1 Guruş 60	Evânî-i nühâsiye kıyye 6 Guruş 75	Sağîr şam'dân aded 2 Guruş 10	Fener aded 1 Guruş 10	Köhne paçavra tandur yorganı aded 1 Guruş 30
Def'a nühâs kıyye 33 fi 15 guruş 495	Sağî anbâr aded 1 Guruş 50	İskemle aded 1 Guruş 15	Hırdavat Guruş 50	Karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb köhne mülk menzi Guruş 2000
Yine kareyde vâki' aşağıda kürûmî mülk bâğ Guruş 1600	Yine karyede iki kıt'a dut bağçesi Guruş 250			

	Guruş
Cem'an yekûn	4830
Resm-i kısmet-i âdî	0120
	————— 4710
Kaydiye-i sicil ve düyûn-ı müteferrika	0060
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	4650

Hisse-i ibn-i mezbûr	Hisse-i ibn-i gâib-i	Hisse-i bint-i merkûme
----------------------	----------------------	------------------------

Ahmed Guruş 1900	mezbûr Guruş 1900	Hanife Guruş 950 mezbûre Hanife Hâtûn hisse-i mezburesinden dört yüz elli guruşu ber-vech-i münâsafe er karındaşı zewcesi mezbûre Hatice ile er karındaşı kızı mezbûre Hafize'ye terk itmekle ber- vech-i muharrer hisseleri üzerlerine zam olunduğu
---------------------	----------------------	--

Ber-vech-i muharrer gâib-i mezbûrun hissesi vasîsi mezbûre Hafize yedine liecli'l-hıfz bir kıt'a hisse pusulası mücebince aynen teslim kılındığı.

Ba'dehû ibn-i mezbûr Ahmed dahi fevt olup kezâlik verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bin İsmail ile sulbiye kebîre kızı Hafize ve liebeveyn er karındaşı gâib-i mezbûr Ebubekir ve kız karındaşı mezbûre Hanife'ye tahakkukundan sonra gâib-i mezbûrun vasîsi mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur.

Guruş 1900 ber-vech-i muharrer pederinde hissesi

Mimmen lehü'l-ihracât

Deyn Şırzulu Ahmed Ağa ibn-i Süleyman an cihet-i karz ve bâ-şehâdet-i	Deyn zevcesi mezbûreye mehri ba'de's- sübût ve'l-halef Guruş 400	Deyn kareden Emin Efendi'ye Guruş 150	Kürd ... Guruş 65	Sarracoğlu Ali'ye Guruş 20
--	--	---	----------------------	----------------------------------

Ahmed Efendi ibn-i Ali ba'de't-tezkiye ve't-tahlif Guruş 1050				
Papuççu Ohan'a Guruş 23	Tüfenkci Ahmed'e Guruş 70	... Ahmed Ağa'nın vereselerine Guruş 70		

Yekûnı ihrâcât 1848

Sahhü'l-bâkî

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 006 para 20 Mezbûre Hanife Hâtûn'un ber-vech-i muharrer hissesinde terk eylediği guruş 225 _____	Hisse-i bint-i mezbûre Guruş 26 para 20 Bu dahi 225 guruş _____	Hisse-i ah lehümâ-yı mezbûr-ı gâib Guruş 13	Hisse-i uht-ı merkûme Guruş 6 para 20
_____	251 guruş		
231 guruş			

Elli Altıncı Sahife

Numara 115:

Emrullahoğlu müteveffâ Usta Abbas'ın kassâm defteridir

Eğin kazâsı mahallâtından Ariki-i Süflâ mahallesi sakinlerinde iken bundan akdem vefât iden Emrullahoğlu Usta Abbas bin Salih bin Emrullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife bint-i İsmail ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sağîre kızı Hatice'ye inhisârı tahakkukundan sonra sağîre-i mezbûre Hatice'ya kibel-i şer' den nasb olunan vasiyye-i mansûbesi vâlidesi mezbûre Hanife Kadun'un taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ beyne'l-verese tevzi' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Fransız dîmî yüzlü yün yasdık aded 12 basma yüzlü yasdık aded 1 Guruş 130	Müsta'mel Karahisar kilimi aded 1 Guruş 15	Yün ve çaput mendlû yan şiltesi köhne mak'ad aded 1 sağîr köşe yasdığı aded 1 köhne ... Guruş 40	Müsta'mel ...yün yorgan aded 1 penbe yorgan aded 2 Guruş 90	... yüzlü yün mendlû ...döşek aded 1 köşe yasdığı aded 3 yüz yasdığı aded 1 Guruş 45
Müsta'mel tennûr yorganı aded 1 köhne iskemle aded 1 Guruş 60	Paçavra mendlû yasdık aded 8 yün yasdık aded 1 Guruş 50	Müsta'mel şam'dân aded 1 mum mikrası aded 1 Guruş 15	Köhne Karahisar kilimi aded 2 köhne paçavra minder aded 1 Guruş 12	Balta aded 1 dehre aded 1 kazma aded 1 keser aded 1 ustura aded 1 ... Guruş 70
Orta kazanı aded 1 orta tava aded 1 yağ tavası aded 1 leğen aded 1 sahan aded 1 sağîr	Köhne soba aded 1 ocak ... aded 1 Guruş 30	Kısrak re's 1 Guruş 400	İnek re's 1 dana re's 1 Guruş 150	Hırdavât-1 menzil Guruş 20

lenger aded 1 sağır tabak aded 1 orta tencere aded 2 sağır bakraç aded 1 el kazanaı aded 1 kıyye 26 fi 10 Guruş 260				
Kireçhânedede mevcûd kireç bataman 5 Guruş 500	Mahalle-i mezbûrede kâin ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk menzi ittisâlinde bir bâb tandur evi Guruş 1200	Menzil-i mezkûr derûnunda ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a bağçe Guruş 1000	Müteveffânın babası müteveffâ Salih Ağa'nın mülk menzili önünde ma'lûmü'l- hudûd diğer bir kıt'a bağçe aded 1 Guruş 400	Müteveffânın Behikoğlu'ndan iştirâ eylediği ma'lûmü'l- hudûd diğer bir kıt'a bağçe Guruş 400
Yine müteveffânın amûcesi Mehmed Gavvas'dan iştirâ eylediği köhne bir bâb ahûr derûnunda köhne iki bâb	Mukırr ve mu'terif oldukları nakd hükümünde zimem-i nâs Guruş 1300	Köybaşı mahallesinde kâin ...bir bâb mağaza ve taşhâne ve kireç ocağı ve çalulukdan iki direk hıssısı Guruş 5000	Yine Köybaşı mahallesinde kâin kireç mağazasındıda mevcûd iki kelek odun kıymeti Guruş 300	

oda ve bir sofa Guruş 300				
------------------------------	--	--	--	--

İcmâl-i yekûn 7287 guruş

Minhâ el-ihracât

Mehr-i zevce-i mezbûre Guruş 401	Techîz tekfin masârıfı Guruş 252	Kasab Baçcıoğlu Ahmed'e lahm bahâsı deyn-i müsbit Guruş 201 para 10	Eşkizâde el- Hâc Mustafa Ağa'ya deyn-i müsbit Guruş 369	Çerçi Emin'e deyn-i müsbit
Hekim Bogos'a Guruş 17	Hacı Yusufoğlu câmi'-i şerîf-i vakfına bâ- tahvîl deyn-i müsbit Guruş 575	Ekmekci Rum Dimitri'ye deyn-i müsbit Guruş 148	Nakkaşoğlu Debbağ Mehmed Ağa'ya deyn-i müsbit Guruş 628	... Hacı Mehmed Efendi'ye deyn-i müsbit Guruş 50
Kalaycı İstegan'a deyn-i müsbit Guruş 25	Makdes Filipos'a deyn- i müsbit Guruş 75	Hacı Yusufzâde Ömer Efendi'ye Deyn-i müsbit Guruş 70	Hobekoğlu Mıkırdıç'a deyn-i müsbit Guruş 50	Canikoğlu elah Hafız Mehmed Efendi'ye deyn-i müsbit Guruş 258

	Guruş
Yekûn	3764

Kaydiye	0094 _____ 3670
Kaydiye	0010 _____ 3660
Masârif-ı müteferrika	0020
Sahhü 'l-bâkî taksîm beyne 'l-verese	3640

Elliyedinci Sahife

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 455	Hisse-i ibnül-merkûm Mehmed Guruş 2123 para 12	Hisse-i bint-i sağıre-i mezbûre Hatice Guruş 1061 para 26
--------------------------------------	--	---

Ber-vech-i muharrer sağıre-i mezbûrenin hisse-i irsiyyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidese mezbûreye aynen teslîm olundğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhir kılındı.

Numara 116:

Gerüşlalı Yakut'un zevcesinin kassâm defteridir

Eğın kazâsı kurâsından Gerüşla karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Yakut bint-i Karabet veled-i Atam'ın verâseti zevc-i menkûhu İstapan veled-i Dirahor ile babası gâib-i ani'l-beled Karabet ve vâlidese Meryem bint-i İstapan nâmûnlara inhisârı tahakkundan sonra gâib-i merkûm Karabet'e kıbel-i şer'den kayyim nasb olunan zevcesi mezbûre Maryem'in taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffıye-i mezbûre beyne'l-verese tevzî' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Hurre fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ısrîn min şehri Zilhiceti'ş-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yeşil yüzlü kakım kürk Guruş 137	Lahorâkî fisdân aded 1 Guruş 55	Merinos yüzlü nâfe kürk aded 1 Guruş 70	Yeşil yüzlü bâççe kürk aded 1 kısa kürk aded 1 Guruş 390	Bokca Acem şâlî aded 1 Guruş 126
Düz şâl aded 1 Guruş 47 para 20	Çuka ...biniş aded 1 paşmak aded 1 Guruş 140	Fota aded 1 Guruş 15 para 20	Acem fotası aded 1 Guruş 66	... entârî aded 1 Guruş 22
Müsta'mel sevâî entârî aded 1 Guruş 135	Kısa entârî aded 1 Guruş 24	Hakîr entârî aded 1 Guruş 195	Al sevâî entârî Guruş 372	Altıparmak çetârî top aded 1 Guruş 140
Köhne bokca şâl aded 1 Guruş 24	Köhne fisdân aded 1 Guruş 18	Basma gömlek aded 1 Guruş 15 para 20	Köhne gömlek aded 1 Guruş 5	Keten gömlek aded 1 Guruş 139
Kundura çift aded 1 Guruş 12	Çedik aded 2 Guruş 11 para 20	Hamâm havlusu aded 1 baş havlusu aded 1 Guruş 40	Def'a çedik aded 2 Guruş 7 para 20	Çevre aded 1 paşmak aded 1 Guruş 7
Yazma aded 2 Guruş 7	Şemşeli yazma aded 1 bayağı yazma aded 2 Guruş 29	Def'a şemşeli yazma aded 1 bayağı yazma Guruş 38	Fes aded 1 püskül aded 2 Guruş 34	Çorab çift aded 8 Guruş 22 para 20
Cezve aded 4 Guruş 21	Hırdavat eşyâ Guruş 2 para 20	Bokca aded 2 Guruş 7	Def'a bokca aded 5 Guruş 17 para 20	Tarak aded 1 ... Guruş 20 para 20

Köhne pullu ma'a eldiven Guruş 2	Şâl aded 1 Guruş 3	Sîm Maşaalâh aded 1 ma'a iğnedân aded 1 Guruş 15	Mikrâs aded 1 Guruş 5	Def'a sîm Maşaalâh ma'a iğnedân aded 1 Guruş 15
Çaku aded 1 üsküf aded 1 Guruş 5	Kürk bâğı aded 1 Guruş 15	Tesbîh aded 1 sağîr bokca aded 1 Guruş 4	Kese aded 1 Guruş 3	İplik Guruş 3
Sağîr çekmece aded 1 Guruş 15 para 20	Sîm kutu aded 1 Guruş 45 para 20	...	Sağîr elmâs yüzük aded 1 Guruş 77	Yedi taşlı sağîr elmâs yüzük aded 1 Guruş 291
Ufak beyâz para Guruş 13	Zenne şalvarı aded 3 çevre aded 3 Guruş 150	Ceviz kebîr sandık aded 1 Guruş 120	Yarım yadız alutun aded 2 Guruş 67	Çarklı findık altun ... Gâzî aded 1 Guruş 408
Ref çarklı findık beşlik Adliye aded 1 Guruş 386				

	Guruş
İcmâl-i yekûn	4099
Resm-i âdî	0102 20 ----- 3996 20
Kaydiye ve düyûn-ı müteferrika	0026 20
Sahhü'l-bâkî taksîm beyne'l-verese	3970

Hisse-i zevcül'l-merkûm Guruş 1985	Hisse-i ebü'l-merkûm gâib Guruş 1323 para 20	Hisse-i ümmü'l-mezbûre Guruş 661
---------------------------------------	---	-------------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâib-i merkûmun hisse-i irsiyyesi aynen liecli'l-hıfz kıbel-i şer'eden kayyimesi bulunan mezbûre Maryem'e teslîm olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhir kılındı.

Ellisekizinci Sahife

Numara 117:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından İliç karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Meşanoğlu Usta Mardıros veled-i Markos'un verâseti zevce-i metrûkesi Sofik bint-i Makleel ile sulbî kebir oğlu gâib-i ani'l-beled Nişan ve sulbiye kebir kızları Gülistan ve Dodik'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib-i ibn-i merkûmun hissesini hıfza kıbel-i şer'eden vasî nasb olunan anası merkûme Sofik ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan aded 3 Guruş 200	Yün döşek aded 4 Guruş 160	Yün yanlık aded 4 Guruş 120	Ot yasdık aded 10 Guruş 100	Yüz yasdığı aded 3 Guruş 30
Çuval aded 2 Guruş 30	Su gügümü aded 1 Guruş 60	Müsta'mel çul aded 1 vala aded 1 Guruş 60	Müsta'mel cicim aded 1 Guruş 30	Müsta'mel tandur yorgani aded 1 Guruş 50
Evânî-i	Mak'ad aded 3	Paçavra	Öküz re's aded	Merkeb aded 1

nühâsiye kıyye 20 Guruş 300	Guruş 50	minder aded 2 Guruş 20	1 Guruş 250	Guruş 200
Davar re's 5 Guruş 200	Bayağı fincan takımı aded 1 Guruş 20	Çift âlâtı Guruş 50	Şam'dân aded 3 Guruş 30	Hırdavât-ı menzil Guruş 200
Karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 3500	Karyede vaki ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk bağçe Guruş 500			

	Guruş
Cem'an yekûn	6060
Resm-i kısmet-i âdî	151 20 ————— 5908 20
Kaydiye-i sicil	0008 20
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	5900 00

Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 737 para 20	Hisse-i ibn-i gâib-i merkûm Guruş 2576 para 10	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1288 para 4	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1288 para 4
---	---	--	--

Gâib-i merkûmun ber-vech-i muharrer hissese aynen vasiyy-i merkûma teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Numara 118:

Eğin kazâsı kurâsından İliç karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından mu'arrefetü's-şahs Milik bint-i Mardiros tarafından zikri câî ibrâyı takrîre vekîl-i müseccel-i şer'îsi Sorioglu Samak veled-i Avanes karye-i mezkûrede akd olunan meclis-i şer'-i âlîde karye-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmden işbu bâ'isü'l-vesîka Usta Kanok veled-i Atam mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Galata'da Kireçkapu nâm mahalde kâin Kasaboğlu Değirmeni dimekle ma'rûf bir bâb değirmen on iki bârgîr i'tibârıyla altı bârgîr hissesi pederim müteveffâ-yı merkûm Mardiros'un tasarrufunda olup ba'de vefâtihî bir bârgîr dört mîh hisse-i şâyı'ası nizâmen bana intikâl itemekle bâ-sened taht-ı tasarrufumuda iken işbu târîh-i vesîkadan yirmi sene mukaddem hisse-i mezkûremin mahallinde talebi zuhûrunda bedel-i misliyle âhara ferâğ ve tefvîz ve bedel-i ferâğımı yedinde hıfz ve tarafıma irsâl ve îsâl ve teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-isahîha ile bâ-hüccet-i şer'iyeye merukm Usta Kanok'u vekîl nasb ve ta'yîn itmişidim ol dahi bi'l-vekâle mârû'z-zikr değirmende ber-vech-i muharrer bir bârgîr dört mîh hisse-i şâyı'amı ol vakit mahallinde bedel-i misliyle bi'l-vekâle âhara ferâğ ve tefvîz ve tekrîri mücebince bedel-i makbûzunu tamâmen ve kâmilen bana def' ve teslîm ben dahi yedinden bittamâm ve'l-kemâl ahzu kabz eyledim husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i vesîkaya gelinceye beynimizde cereyân iden cemî' hukûk-ı şer'iyeye müte'allıka âmme-i dave ve mütâlebât ve cemî' eymân ve muhâsamâtdan merkûm Usta Manok'un zimmetini kabulünü hâvî ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eyledim didi didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Kâtib	Âlî	Ömer Ağazâde	Hüseyin	Hafız	Halil Ağa ibn-i
Efendi		Mustafa Ağa	Efendi ibn-i	Hayrullah	Hasan

		Hüseyin	Efendi	
İbrahim bin Osman	Yaşar ibn-i Feyzullah	Muhzır Hüseyin Çelebi	Haliloğlu Mardıros	Gulistanoğlu Kalos
Eskioğlu Arakin	Karındaşı Kigork	Cebeloğlu Kiril	Ve gayrühüm	

Ellidokuzuncu Sahife

Zerden kürk aded 2	Nâfe kürk aded 2	Kayum kürk aded 1	Kısa ...ve zerdûh kürk aded 2	... entârî aded 1
Kezi entârî aded 1	Şetârî entârî aded 2	Karaman şâl aded 1	Âdî acem şâl aded 1	Gömlek bürüncek aded 1 bez aded 2
Çuka biniş aded 1	Ve şellâki aded 1	İç entârî aded 3	Ve çevre çift aded 5	Çakı aded 1
Mendil aded 3	Yazma aded 2	Fes aded 1	Baş tülbendi aded 1	Ceviz sandık aded 1

Numara 119:

Eğın kazâsı mahallâtından Aşağı Mahalle mütemekkinlerinden mu'arrefetü'ş-şahs Canikoğlu Kozmoz zevcesi Makdis Nartoy veledet-i Parnak meclis-i şer'-i hatırde ögey oğlu Oseb veled-i Kozmoz mahzarında merkûm Kozmoz ile sâkin olduğum mülk menzil derûnunda mevcûd ve bana mahsûs sanduklar derûnunda mevcûd zînet ve kisve-i nisâdan bâlâda muharrer eşyâ benim yedimde mâlım ve mülküm olup mâ'adâ zînet-i nisâdan takım altunu ve incü ve altun bilezik ve elmâs yüzükler ve sâir elbisede benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim olmayup merkûm Oseb'in mâlı

ve mülkü ve hakkı olup ve târîhden bir mâh mukaddem Geruşla'da vâki' ma'lûmü'l-hudûd mülk cehrelik bağçem merkûm Oseb'e beş bin guruşa bey' idüp cihet-i karzdan merkûm Oseb zimmetinde alacağım olan beş bin gurus ki cem'an on bin gurus ahz u kabz eyleyüp umûruma sarfla ihlâk itmekle gerek mâlî olduğunu ikrâr eylediğim eşyâdan ve mezkûr on bin gurusdan ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allıka da'vâdan merkûm Oseb'in zimmetini ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ibrâ-yı mezkûru ba'de'l-kabûl kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve ıskât eyledim didikde mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Boyacıoğlu Hoca Karebet	Kazancıoğlu Hoca Avadis	Zangoçoğlu Nikegos	Canikoğlu Mihail	Araboğlu Serkiz
Boyacıoğlu Kirkor	Çürükoğlu Aleksan	Bağdasar	Ve gayrühüm	

Numara 120:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından mu'arrefetü's-şahs Sultane veledt Markar meclis-i şer'-i hatîrde yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden zikri âtî bir kıt'a mülk bağçeye vaz'-ı yedi sâbit ve mütehakkık olan tebe'a ve millet-i merkûmeden kezâlik mu'arrefetü's-şahs Marta veled-i Serkis'in sadrî kebîr oğlu tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsecell-i şer'îsi Avadis veled-i Serkis müvâcehesinde merkûm Avadis'in müvekkilesi merkûme Marta'nın emâneten vaz' eylediği karye-i merkûmede vâki' bir taraftan merkûme Marta ve bir taraftan Mehmed ve bir taraftan Ömer Ağa mülk bağçeleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağçe Derse'âdet'de sâkine Moşekoğlu zevceleri Meran ve Oskofas'ın mülk-i mevrûsları olup merkûmândan her biri Derse'âdet'de bağçe-i mezkûru zevcim Ohan'a yedi yüz elli guruşa bey' ve mahallinde kabza taslît idüp zevcem

merkûmeden ba'de'l-kabûl bağçe-i mezkûru kabza iltizâm için bana Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a mektûb göndermekle bağçe-i mezkûru banan teslime ve merkûme merkûme Marta'ya izâfetle vekîl-i merkûm Avadis'e tenbîh olunmak murâdıdır deyü eylediği da'vâsı zevc-i merkûm Ohan'ın bağçe-i mezkûru kabza kendüyü vekîl eylediğini nâtik nizâmı vechile Anadolu Kazaskeri tarafından bir kıt'a vekâlet hüccet-i şer'iyyesi olmadığından mazmûnum ifâde ider makbûlü's-şehâde iki şâhid bulunmadığından ber-vech-i meşrûh yalnız mektûb ile da'vâsı iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne ba'de't-tefehüm ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla merkûme Marta'ya bî-vech-i şer'î zevce-i merkûme Sultane men' olunduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî gurre min Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Altmışıncı Sahife

Numara 121:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Geşo karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefat iden asâkir-i şâhâne mülâzımlarından Ahmed Ağa ibn-i Mehmed Emin bin Hafız Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i İsmail ile vâlidesi Emine bint-i Ömer ve sulbiye sağîre kızları Fatma ve Emine ve liebeveyn er karındaşları gâibân-ı ani'l-beled Mehmed Ali ve Mehmed Rauf ve kız karındaşları Ayşe ve Hafize'ye munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîretân-ı mezbûretânın hisselerini hıfza vasâ nasb olunan vâlidesi mezbûre Hatice ve gâibân-ı mezbûrânın kezâlik hıssesini hıfza vasî nasb olunan vâlidesi mezbûre Ayşe ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî'l-yevmi'l-âşir min Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan aded 1 Guruş 30	Tandur yorgan aded 1 Guruş 80	Müsta'mel şilte aded 1 Guruş 30	Köhne aba aded 1 Guruş 25	Müsta'mel yasdık aded 4 Guruş 60
Köhne kilim	Köhne yan	Evânî-i	Şam'dân aded	Fener aded 1

aded 4 Guruş 60	minderleri Guruş 15	nühâsiye kıyye 18 fi 15 Guruş 270	1 Guruş 10	Guruş 5
Karye-i merkûmede vâki' bir bâb mülk menzi derûnunda fevkânî bir bâb oda ve matbah Guruş 500	Yine karye-i merkûmede Mezarlık nâm mahalde kâin bir kıt'a bağçede dokuz hissede bir hisse-i şâyı'ası Guruş 250	Karyede ... vâki' bir kıt'a bâğın kezâlik dokuz hissede bir hisse-i şâyı'ası Guruş 100	Topak nâm mahalde kâin bir kıt'a bâğın yine dokuz hissede bir hisse-i şâyı'ası Guruş 200	

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	1635
Resm-i kısmet-i âdî ve kaydiye-i defter	0045
	—
	1590
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	1590

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 198 para 30	Hisse-i ümm-i mezbûre Guruş 265	Hisse-i bint-i sağîre Guruş 530	Hisse-i bint-i sağîre Guruş 530
Hisse-i gâib-i mezbûr Guruş 22 para 24	Bu daih gâib-i mezbûr Guruş 22 para 24	Hisse-i uht-1 merkûme Guruş 11 para 12	Hisse-i uht-1 merkûme Guruş 11 para 12

Ber-vech-i muharrer gâibân-ı mezbûrâna ve sağîrân-ı mezbûretânın hisseleri liecli'l-hıfz vasîleri yedlerine teslim kılındığı bu mahalle şerh oldu.

Numara 122:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Geşo karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i el-Hâc Hasan Ağa'nın verâseti vâlidesi Ayşe Hâtûn ibnet-i Mustafa ile liebeveyn er karındaşları gâibân-ı ani'l-beled Halil Efendi ve Feyzullah'a munhasıra oldukdan sonra gâibân-ı mezbûrânın hisselerini hıfza vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel kadife yüzlü yün yasdik aded 10 Guruş 200	Yüz yasadığı aded 2 Guruş 20	Yün yanlık aded 4 Guruş 250	İhrâm-ı mak'ad aded 2 Guruş 60	Müsta'mel kebîr orta kilimi aded 1 Guruş 150
Müsta'mel seccâde aded 1 Guruş 125	Yanbolu kebesi Guruş 100	Sağîr minder aded 1 Guruş 50	Yün döşek aded 1 Guruş 80	Müsta'mel çuka şalvar ma'a şilte aded 1 Guruş 200
Köhne çuka şalvar ma'a şilde aded 1 Guruş 50	Müsta'mel Acem şalı aded 1 Guruş 100	Şeşhâne tüfenk aded 1 Guruş 400	Sağîr şam'dân aded 1 Guruş 20	Polad aded 2 Guruş 15
Evânî-i nühâsiye kıyye 20 mangal aded 1 Guruş 300	...	Karşuda bir kıt'a bâğ Guruş 1000	Karyede vâki' ma'lümü'l-hudûd silahlık ta'bîr olunur bir bâb oda ve	Aşağular nâm mahalde Molla'nın bağçesi dimekle

			kahve ocağı ve sofa Guruş 3000	ma'rûf bir kıt'a mülk bağçe Guruş 1000
--	--	--	--------------------------------------	--

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	7370
Resm-i kısmet-i âdî	0182

	7188
Düyûn-ı müteferrika ve kaydiye-i defter	0038
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	7150

Hisse-i ümmü'l-mezbûre Guruş 1191 para 30	Hisse-i ah gâib-i mezbûr Guruş 2979 para 5	Hisse-i ah gâib-i mezbûr Guruş 2979 para 5
--	---	---

Gâibân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer hisseleri liecli'l-hıfz vasîleri vâlideleri mezbûre yedine teslîm kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Altmışbirinci Sahife

Numara 123:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Geşo karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât iden Mehmed Necib Efendi ibn-i el-Hâc Hasan Ağa ibn-i el-Hâc Osman'nın verâseti sulbî merik oğlu Ahmed Şakir Efendi ile sulbiye kebîre kızı Hatica ve câriyesi mütvellide sulbiye sağıre kızı Emine'ye munhasıra olduğu lede's-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağıre-i mezbûrenin hıssesini hıfza ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî nasb olunan karye-i merkûme ahâlîsinden Ahmed Ağa ibn-i Abdullah ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-

i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrûn min şehri Zilhiceti's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Döşek aded 3 yasdık aded 5 erkân minderi aded 2 yün kıyye 178 Guruş 500	Yan sadrı aded 3 Guruş 150	Kebîr yasdık aded 10 sağır aded 1 Guruş 125	Yan minderi aded 3 Guruş 180	Penbe şilte aded 4 yüz yasdığı aded 7 kıyye 38 Guruş 380
Yün şilde aded 2 Guruş 80	Köhne kilim aded 3 Guruş 75	Şam'dân aded 7 Guruş 200	Billûr elmâs ...kâse aded 4 tabak aded 4 Guruş 150	Tandur takımı aded 1 Guruş 160
İhrâm ve hırdavat Guruş 100	Çuval aded 8 Guruş 80	Berber takımı ma'a mahmûr kîsesi Guruş 120	Kürk aded 2 Guruş 250	Def'a kürk aded 1 Guruş 150
Su sammûru kürk aded 1 sofra bezi aded 1 şâlî cübbe aded 1 Guruş 350	İç dizliğı aded 1 kısa kakım kürk aded 2 Guruş 130	Döşek çarşebi, kazma aded 1 balta aded 6 Guruş 60	Dehre destere demir âlâtı Guruş 75	Tütün tablası aded 4 kapaklı sahan aded 3 sağır aded 4 güvec aded 3 kıyye 59 evânî-i nühâsiye kıyye 111 Guruş 2000
... tüfenk aded 1 kebîr aded 1 Guruş 300	Gümüş nârgîle aded 1 çini takımı aded 2 Guruş 500	Büyük kantâr aded 1 Guruş 80	Sora bezi ve sofra Guruş 40	Kitâb aded 40 Guruş 240

Hırdavât-1 menziliyye Guruş 1000	Müsta'mel salta aded 1 Guruş 60	Cedîd fanila pantol aded 2 Guruş 70	Köhne kukuleta ma'a başlık Guruş 60	Cedîd şalvar ve entârî aded 2 Guruş 160
Köhne pike salta aded 1 kısa entârî aded 1 Guruş 30	Çorap aded 5 Guruş 25	Köhne ayak donu aded 5 Guruş 50	Cedîd havlu aded 1 Guruş 20	Yazma yemenî aded 2 Guruş 20
Köhne fes ma'a kavuk aded 1 Guruş 15	Köhne tütün kîsesi aded 1 Guruş 5	Köhne don ve şalvâr ve uçkur aded 3 Guruş 70	Köhne meşîn hurc çift aded 1 Guruş 40	Köhne sofa bezi aded 1 Guruş 10
Çarşaflık bez top aded 1 Guruş 80	Müsta'mel çetârî kısa entârî aded 2 Guruş 60	Bir aded Kelâm-ı Kadîm hediyesi Guruş 500	Köhne Acem şâlı aded 1 Guruş 40	Müsta'mel kürk kabı aded 1 Guruş 25
Köhne kısa çuka entârî aded 2 Guruş 20	Köhne ...kürk aded 1 Guruş 250	Cedîd çuka şilte aded 1 Guruş 80	Cedîd tütün kîsesi aded 1 Guruş 20	Cedîd müsta'mel gömlek aded 5 Guruş 80
Şeşhâne tüfenk aded 1 Guruş 550	Kaval tüfenk aded 1 Guruş 250	Bel silâhlığı aded 1 Guruş 50	Kılınç aded 1 Guruş 250	Sâ'at aded 1 Guruş 500
Cedîd ...kürk aded 1 Guruş 500	Çubuk takımı aded 2 Guruş 400	Yağmurluk aba aded 1 Guruş 110	Müsta'mel çuka potur ma'a müsta'mel kazakî aded 1	Karye-i mezkûrede vâki' pederi müteveffâ mûmâ

			Guruş 300	ileyhden müntakil bir bâb mülk menzil Guruş 3000
Menzil-i mezkûr karşusunda kâin bir bâb misâfirhâne Guruş 2500	Misâfirhâne-i mezkûr önünde kâin bir kıt'a mülk bağçenin nısf hissesi Guruş 500	Karşularda Ömer Efendi nâm mahalde kâin ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a bâğın nısf hissesi Guruş 250		

	Guruş
Cem'an yekûn	18440
Resm-i kısmet-i âdî	00461 _____ 17979
Kaydiye-i defter	00027 _____ 17952
Düyûn-ı müteferrika	00052
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	17900

Hisse-i ibn-i mezbûr Ahmed Şakir Guruş 8950	Hisse-i bint-i kebîre-i mezbûre Guruş 4475	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 4475
---	--	--

Altmışikinci Sahife

Numara 124:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Poşayî karyesi sâkinlerinden bundan akdem vefât iden Hasan Ağa ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Hasan ve Cebler karyesinde sâkine dîgeri Havva bint-i Abdullah ile mezbûre Havva'dan mütevellide sulbî kebîr oğlu gâib-i ani'l-beled Mahmud ve mezbûre Ayşe'den mütevellideler sulbiye kebîre kıza Ayşa ve sulbiye sağîre kızı Fatma'ya munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîre-i mezbûrenin ve gâib-i mezbûrun hisselerini hıfza vasî nasb olunan mezbûre Ayşe Hâtûn ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb misâfirhânenin nisf hissesi Guruş 500	Öküz re's aded 1 Guruş 300	İnek re's aded 1 Guruş 200	Merkeb re's aded 1 Guruş 200	Koyun ve keçi re's aded 13 Guruş 600
Köhne kaval tüfenk aded 1 Guruş 80	Köhne kürk aded 1 Guruş 120	Köhne şayak şalvar aded 1 Guruş 35	Kama aded 1 Guruş 50	Bir kat yatak Guruş 100
Yine karye-i merkûmede vâki' ma'lûmü'l-	Köhne elbîse Guruş 150	Hırdavât-1 menzil Guruş 50		

hudûd bir kıt'a bağçenin nısf hissesi Guruş 300				
--	--	--	--	--

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	2685
Techîz tekfîn	0125
	—————
	2560
Resm-i kısmet-i âdî ve kaydiye-i defter	0075
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	2475

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 154 para 20	Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 154 para 20	Hisse-i ibn-i gâib-i mezbûr Guruş 1083	Hisse-i bint-i merkûme kebîre Guruş 541 para 20	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 541 para 20
--	--	--	---	---

Ber-vech-i muharrer gâib ve sağere-i mezbûrânın hisse-i irsiye-i şer'iiyeleri vasiyye-i mezbûre yedine aynen liecli'l-hıfz teslim kılındığı işbu mahalle şerh virildi.

Numara 125:

Eğîn kazâsı kurâsından Poşayî karyesi sâkinlerinden ikne bundan akdem vefât ide Hasan Ağa ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva bint-i Abdullah ile diğer Ayşe bint-i Hasan ve sulbî kebilr oğlu gâib-i ani'l-beled mahallesinde ve sulbiye kebîre kızı Ayşe ve sağîre kızı Fatma'ya munhasıra oldukdan sonra gâib-i mezbûr ile sağîre-i mezbûrenin husûs-ı âtîde tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb olunan Muhzır Hüseyin Ağa ibn-i Mehmed

meclis-i şer‘-i enverde zikri âtî emlâk ve eşyâya vaz‘-ı yedi sâbit ve mütehakkık olan zevce-i mezbûre Ayşe tarafından vekîl olduğu Osman bin Cafer ve İsmail bin Yusuf şehâdetleriyle sâbit olan Ozik karyesi ahâlisinden Ömer Efendi ibn-i Mustafa müvâcehesinde vasîleri olduğum gâib ve sağîre-i mezbûrenin mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup karye-i mezkûrede vâki‘ bir taraftan mezbûr Ayşe menzili ve bir taraftan harmen ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb nısf mülk menzil ve menzil-i mezkûr derûnunda mevcûd bir nühâs sini ve bir su güğümü ve bir kebîr sini ve bir mangal ve bir güveç ve bir tencere ve iki aded lenger ve bir teşt ve bir ibrik ve altı aded yorgan ve iki aded seccâde ve bir kilim ve bir Yanbolu kebesi müvekkile-i mezbûre fuzûlî zabt ider olmağla suâl olunup gâib ve sağîre-i mezbûrânın hisse-i irsiyyelerini vech-i lâyıkı üzere bize teslîme müvekkilesi mezbûre Ayşe'ye bilizâfe vekîl-i mezbûr Ömer Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-vasâye murâdıdır deyü da‘vâ itdikde vekîl-i mezbûr cevâbında yedimde olup işbu bir kıt‘a sened mantûkunca müvekkilem mezbûrenin zevci ve mûrisi müteveffâ-yı mezbûr Hasan hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde müstakillen yedinde mâlı olan mârü'l-beyân nısf mülk menzili ve eşyâ-ı muharrer-i mezbûrları zevcesi müvekkilem mezbûreye hibe-i sahîha ile hibe ve her biri mahallinde vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğinde müvekkilem mezbûre dahi ber-vech-i muharrer bilâ mâni‘ intihâb ve temellük ve kabûl idüp ol vecihle nısf menzil ve eşya-yı mezkûrlar müvekkilemin mâl-ı mevhubu olmuştur deyü meâlî takrîrine muvâfık sened-i mezkûru ibraz ve irâesiyle bi'l-vekâle ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr dâfi‘-i vekîl-i mezbûr Ömer Efendi müdde‘âsın ve mazmûn-ı sened-i mezkûru her biri mahallinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükler ihbâr olunan Orik karyesi hânedânından el-Hâc Mehmed Efendi ibn-i Mustafa ve Hacı Osman bin Mehmed şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât itmeğın mücebince mârü'z-zkir menzil-i mahdûd ve eşyâ-yı muharrere-i mezkûrlar müvekkile-i mezbûrun mâl-ı mevhubu olmağın mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu. Fî 23 Muharrem sene 86

Şuhûdü'l-hâldir

İliç karyesinden Mustafa Ağa	Hüseyin Efendi	Zobuoğlu Osman
------------------------------	----------------	----------------

Altmışüçüncü Sahife

Numara 126:

Pegirlü İsmail'in kassâmıdır

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı tâbi' Pegir karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden İsmail bin Hüseyin bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva bint-i Abdullah ile sulbî sağır oğlu Ahmed ve sulbiye sağîre kızları Ayşe ve Emine'ye inhisârı ber-nehc-i şer'î zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Havvâ ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Köhne yün ve paçavra yasdık aded 11 Guruş 60	Köhne mak'ad aded 4 Guruş 20	Köhne kilim aded 1 Guruş 30	Vala aded 1 köhne seccâde aded 1 Guruş 15	Minder aded 2 Guruş 35
Paçavra minder Guruş 40	Yün şilde aded 1 yasdık aded 1 Guruş 60	Yün yorgan aded 3 Guruş 100	Köhne yan kilimi aded 1 Guruş 10	Kilim aded 1 Guruş 50
Köhne keçe aded 1 Guruş 10	Vala aded 1 köhne seccâde aded 1 Guruş 10	Köhne minder aded 2 paçavra yan Guruş 40	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 40 para 20	Evânî-i nühâsiye kıyye 8 Guruş 120
Koyun aded 1 kuzu aded 1	Hırdavât-ı menzil	Karye-i merkûmede	Karye-i merkûmede	Puşakbağı dimekle

Guruş 40	Guruş 50	vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 2000	Gökağaç nâm mahalde vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk kara bağçe Guruş 1000	ma'rûf bir kıt'a mülk bağçe Guruş 500
----------	----------	---	---	--

	Guruş Para
Cem'an yekûn-ı tereke	4220 20
Resm-i kısmet-i âdî	0205 20
	4015 00
Kaydiye-i defter ve düyûn-ı müteferrika	0035
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	3980

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 497 para 20	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Guruş 1741 para 10	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 870 para 25	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 870 para 25
---	--	---	---

Ber-vech-i muharrer sağâr-ı mezbûrûnun hisse-i irsiyyeleri aynen liecli'l-hıfz vasiyyeleri valideleri mezbûreye teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi.

Numara 127:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsında Bağçeçik karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Deli Mahmudoğlu Mehmed bin Mahmud bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife Nazlı bint-i Mustafa ile sulbiye kebîre kazları Gevher ve sağîre kızı

Yasemin ve kız karındaşı Hanife'ye inhisârı tahakkundan sonra sağîre-i mezbûrenin hissesini hıfza vasî nasb olunan vâlidesi mezbûre Hanife ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehri Muharremi'l-harâm lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel yorgan aded 5 Guruş 200	Müsta'mel döşek aded 2 minder aded 2 Guruş 80	Köhne yasdık aded 6 Guruş 60	Köhne kilim aded 2 Guruş 50	Çul aded 2 Guruş 80
Çul çift aded 4 Guruş 100	Evânî-i nühâsiye kıyye 10 fi 10 Guruş 100	İnek re's aded 1 Guruş 100	Öküz re's aded 1 Guruş 200	Mozik re's aded 1 Guruş 50
Keçi aded 1 Guruş 30	Hırdavât-ı menzil Guruş 250	Karye-i mezbûrede vâki' su kenârında bir kıt'a bâğ yeri Guruş 150	Karye-i merkûmede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 1250	Yine karyede vâki' bir bâb misâfirhâne Guruş 300

	Guruş
Cem'an yekûn	3000
Resm ve kaydeye-i defter	0080

	2920

Hisse-i zevce-i mezbûre Guruş 365	Hisse-i bint-i kebîre-i mezbûre Guruş 973 para 13	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 973 para 13	Hisse-i uht-1 merkûme Hanife Guruş 608 para 14
---	---	---	--

Ber-vech-i muharrer sağîr-i mezbûrenin hisse-i irsiye-i şer'iyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidesi mezbûreye yine aynen teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Altmışdördüncü Sahife

Numara 128:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Takohi bint-i Manas veled-i Atam'ın verâseti zevci gâib-i ani'l-beled Bedros veled-i Aznavur ile sulbî sağîr oğlu Nikegos ve kebîre kızı Elmas'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra gâib ve sağîr-i mezbûrânın hissesini hıfza ve tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb olunan dâmâdı Sâ'atci Kirkor veled-i Bogos'un taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fî gurre Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Müsta'mel çuka biniş aded 1 Guruş 50	Müsta'mel düz Acem şalı aded 1 Guruş 40	Köhne şâlî cübbe aded 1 Guruş 15	İç entârîsi aded 1 Guruş 10	Uçkur aded 1 paşmak aded 1 Guruş 5
Köhne keten gömlük aded 1 basma şalvar aded 1 Guruş 20	... şekeri aded 1 peştemâl aded 1 iplik aded 1 Guruş 15	Mendil aded 3 Guruş 6	Def'a keten gömlük aded 1 Guruş 20	Köhne abânî kuşak aded 1 Guruş 10
İpliklü çetârî entârî aded 1	Müsta'mel zerdûn kürk	Kazmir yüzlü müsta'mel kısa	Köhne nâfe kürk aded 1	Kısa kakım kürk aded 1

basma don aded 1 Guruş 40	aded 1 Guruş 60	zerdûn kürk aded 1 Guruş 30	Guruş 20	Guruş 10
Basma şâl endâze aded 8 Guruş 25	Kısa bürüncek gömlek aded 2 Guruş 30	Yün basma endâze aded 8 Guruş 25	Yazma aded 8 Guruş 25	Müsta'mel çorap çift aded 13 Guruş 30
Tarak aded 1 ma'a mikrâs ve sabun Guruş 20	Gecelik başı aded 5 Guruş 10	... entârî aded 1 Guruş 75	Yatak çarşafı aded 1 yelek aded 1 Guruş 20	El makramesi aded 5 Guruş 12
Tire iplik direm 50 Guruş 5	Gülmez entârî aded 1 Guruş 80	Şam'dân aded 2 Guruş 15	Nakd-i mevcûd Guruş 25	Müsta'mel zenne kundurası aded 1 Guruş 10
Havân ma'a el Guruş 15	Bâ-tahvîl zevci üzerinde matlûbu Guruş 1000	Fındık rub'iyyesi altunu aded 83 Guruş 700	Çarklu rub'iyyesi aded 6 Guruş 66	İstanbulî nısfıyesi aded 1 eski aded 4 yeni aded 1 Guruş 86
Mahmudiye rub'u aded 3 Guruş 100	Köhne cevîz sandık aded 1 Guruş 40	Müsta'mel cicim aded 1 Guruş 15	Müsta'mel kebîr kilim aded 1 Guruş 20	Paçavra minder aded 4 Guruş 10
Evânî-i nühâsiye kıyye 13 Guruş 100	Döşek aded 1 yorgan aded 1 yasdık aded 1 Guruş 100			

Cem'an yekûn-ı tereke 3010 guruş

Mimmen lehü'l-ihracât ve'd-düyûn

Bâ-vasiyet masârif-i defniye Guruş 500	Müteveffiyenin er karındaşı müteveffâ Kirkor'un vereselerine deyn-i müsbit Guruş 300
---	--

	Guruş
Sahhü'l-bâkî tereke	2210
Resm-i kısmet-i âdî	0060

	2150
Kaydiye-i defter	0005

	2145
Düyûn-ı müteferrika	0035
Beyne'l-verese	2110

Hisse-i zevc-i gâib-i mezbûr Guruş 512	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Guruş 1065	Hisse-i bint-i merkûme Guruş 533
--	---	-------------------------------------

Ber-vech-i muharrer gâib ve sağîr-i mezbûrânın hisseleri aynen vasiyy-i merkûm yedine teslim kılındığı bu mahalle kayd birle şerh virildi

Numara 129:

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Abrank karyesi sâkinlerinden Değirmencioğlu Mustafa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Arguvan kazâsı kurâsından Atma ahâlîsinden olup hâlâ Dillü karyesinde sâkin Yusuf bin Ali müvâcehesinde yedimde

mâlim olup târîh-i i'lâmdan altı ay mukaddem karye-i mezkûrede er karındaşım ...ra'y eylediği beheri altmış guruş kıymetlü yedi re's dişi koyun ve beheri Ellişer guruş kıymetlü otuz re's dişi keçi ki cem'an otuz sekiz re's davar ve yüz elli guruş kıymetlü bir re's inek ve beheri altmış guruş kıymetlü altı ölçek hintamı merkûm Yusuf tağallüben yedimden ahz ve gasb idüp ve bundan başka zimmetinde iki sene mukaddem davarlarını emriyle ra'y idüp ecr-i mislim olan üç yüz guruşu virmediğinden müceb-i şer'isi murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Yusuf cevâbında ber-vech-i muharrer hayvânât ve hintayı ahz eylediğini ve meblağ-ı mezku üç yüz guruşu virmediğini kıymet-i mezkûrelerini ma'a't-tasdik ıkrâr idüp lâkin merkûm Mustafa benim çobanım olup hayvânâtımı ra'y iderken yirmi re's öküzümü zehirleyüp telef itdiğinden semenini müdür-i sâbık Hacı Hasan Efendi zimmetinde da'vâ eylediğimde ihkâk-ı hak olmadığınan boybeğimiz Elhasoğlu Ahmed Ağa ma'rifetiyle bâlâda muharrer hayvânât ile mezkûr hinta ve meblağ-ı mezkûru cebren yedinden ahz eyledim didikde müdde'î mezbûr

Altmışbeşinci Sahife

Mustafa merkûm Yusuf öküzlerini zehirlediğini inkâr itmekle merkûm Yusuf ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbât âciz olup yemîne daih tâlib olmadığından ıkrâr ve i'tirâf üzere ahz eyleidği marû'z-zikr hayvânât ve hinta esmânları olan cem'an iki bin yedi yüz yirmi guruşu müdde'î mezbûr Mustafa'ya edâ ve teslimi merkûm Yusuf'a ba'de't-tenbîh ber-minvâl-i muharrer def' müdde'âsıyla müdde'î mezbûr Mustafa'ya bilâ beyyine mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî gurre min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 130:

Apçağalı Jandarma Yüzbaşısı Süleyman Ağa'nın bey' hücceti

Eğin kazâsı kurâsından Apçağa karyesi sâkinlerinden Dorumoğlu Halil Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Jandarma Yüzbaşısı işbu bâ'isü'l-vesîka Süleyman Ağa ibn-i Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müstakillen yedimde mâl ve mülküm olan karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan

mûmâ ileyh Süleyman Ağa menzili ve bir taraftan Şerif Efendi mülk ve arsası ve bir taraftan tarîk-i hâs ve taraf-ı râbî'î taş ile mahdûd üç mâğ ve önünde bir mikdâr arsayı müştamil bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mûmâ ileyh Süleyman Ağa'ya sekiz yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve ahz u kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr sekiz yüz guruşu müşterî-i mezbûr yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim fimâ ba'd menzil ve arsa-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim olmayup mûmâ ileyh'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'î'l-evvel lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Ketebeden Hüseyin Efendi	Sadık Ağazâde Hasan Efendi	Tebe'adan Mehmed Âlî Efendi	Muhzr ... Çelebi
--------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	------------------

Numara 131:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Mükerrer olduğu

Eğin kazâsı mahallâtından Aşağıkenîse mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Nazenini bint-i Serkiz veled-i Atam'ın verâseti vâlidesi Oskohi bint-i Filipos ile sadriye sağıre kızları Makdar ve Meryem ve liebeveyn er karındaşları gâibân-ı ani'l-beled Kigork ve Semyun ve kız karındaşı Sultane'ye munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütahakkık olduktan sonra sağıretân-ı mezbûretânın hisselerini hıfza kibel-i şer'den vasî nasb olunan mezbûre Sultane ve gâibân-ı mezbûrânın kezâlik hisselerini hıfza vasî nasb olunan Kehmaoğlu Andon ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-

yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Güvez yüzlü nâfe kürk aded 1 Guruş 75	Kısa kürk aded 1 Guruş 30	Yeşil yüzlü kakım kürk aded 1 Guruş 80	İç entârîsi ma'a kolçak aded 1 Guruş 30	Gülmez entârî cedîd aded 1 Guruş 75
Müsta'mel Acem şâli ma'a bokca aded 1 Guruş 45	Yeşil baş örtüsü aded 1 Guruş 25	Çuka biniş aded 1 Guruş 100	Köhne ... entârî aded 1 Guruş 30	Müsta'mel abânî aded 1 Guruş 40
Havlu aded 2 Guruş 15	İç entârîsi aded 1 Guruş 15	Köhne peştemâl aded 2 bokca aded 1 Guruş 20	Baş şâli aded 1 Guruş 75	Şemşeli yazma aded 1 Guruş 60
Ceviz ... Guruş 25	Hırdavat eşyâ ma'a bokca Guruş 20	Fes ma'a terlik aded 1 Guruş 20	Müsta'mel fes aded 2 püskül aded 3 Guruş 60	Hırdavat eşyâ Guruş 10
Bokca derûnunda kîse ma'a hırdavat Guruş 20	Şîşe derûnunda lavanta Guruş 20	Köhne gömlek aded 3 Guruş 70	Cânfes aded 1 şâli aded 1 kîse aded 2 merinos şalvar aded 1 iç entârîsi aded 1 Guruş 130	Köhne sandık aded 1 Guruş 50
Fındık rub'iyyesi altunu aded 42	Gâzî küpe aded 1 Guruş 45			

fi 11				
Guruş 504				

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	2014
Resm-i kısmet-i âdî	0050

	1964
Kaydiye-i defter ve sâire	0014
Sahhü 'l-bâkî beyne 'l-verese	1950

Hisse-i ümmü'l- mezbûre Guruş 325	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 650	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 650	Hisse-i ahü'l- mezbûr gâib Guruş 130	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 650	Hisse-i uht-ı merkûme Guruş 65
--	---	---	--	---	--------------------------------------

Ber-vech-i muharrer sağîretân-ı mezbûretân ve gâibân-ı mezbûrâtın hisse-i irsiyyeleri vasîleri mezbûrân yedlerine teslim kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Altmışaltıncı Sahife

Numara 132:

Hüve

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı mahallâtından Tapur mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Delvioğlu Marak veled-i Daho meclis-i şer'-i şerîfde

Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Palluoğlu Karabet veled-i Kirkor ve oğulları Dikrar ve Tavid müvâcehelerinde yedimde olup geçen seksen dört senesi Şevvalü'l-mükerremi on birinci günü târîhiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a sened mantûkunca merkûmûndan her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa kefil-i bi'l-mâl ve kefil-i bi'n-nefs olarak zimmetlerinde mâlımdan ve yedimden istikrâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eyledikleri iki bin beş yüz guruş alacak hakkım olup edâsında mûmâna'at itmeleriyle meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruşu hâlâ bana edâ ve teslîme merkûm Karabet ve oğulları Dikrar ve Tavid'den her birine tenbîh olunmak murâdımdır deyü meâlî takrîrine muvâfık sened-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Tavid'den külliyyen inkârlarıyla merkûmân Karabet ve Dikrar'dan her biri sened-i mezkûr mûmzât ve ma'nûn ve mersûm kendülerin olup meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruş zimmetlerinde deynleri olduğunu inkâr eylediklerinde sened-i mezkûr mûmzât ve ma'nûn ve mersûm kendülerinin olduğunu ıkrâr iderken deyn-i mezkûru inkârları şer'an iltifâta şâyân olmadığı kûndülerine ba'de't-tefehüm müdde'î merkûm Tavid'in merkûmân Karabet ve Dikrar ile ber-minvâl-i meşrûh birbirlerine kefil-i bi'l-mâl ve kefil-i bi'n-nefs olarak meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruş zimmetlerinde deynleri olduğunu her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan tebe'a ve millet-i merkûmeden Danzikoğlu Hoca Agop veled-i Serkis ve Kalenderoğlu Hokas veled-i Melkon şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince merkûmân Karabet ve Dikrar'ın ber-minvâl-i muharrer ıkrârlarıyla ve merkûm Tavid'den şâhidân-ı merkûmânın şehâdetleriyle lâzım gelen meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruşu merkûm Karabet ve Dikrar ve Tavid'den her birine tenbîh olduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 133:

Eğın kazâsı kurâsından Hapanos karyesi sâkinlerinden Abbas zevcesi Fatma bint-i Ahmed bin Abdullah'ın oğlu ve zikri âti husûsda ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl-i müsecell-i şer'îsi Mustafa bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-

teşrifde yine kazâ-i mezbûra tâbi' Ergü karyesi ahâlisinden el-Hâc Hamza bin dîger Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp müvekkilem vâlidem mezbûrenin bin iki yüz on dört senesi târîhinde vefât iden babası mezbûr Ahmed'in hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkü olup ba'de vefâtihî vâlidem mezbûre ile liebeveyn kız karındaşı hâzır-ı mezbûr Hacı Hamza'nın vâlidesi Ayşe'ye intikâl iden karye-i merkûmede vâki' bir taraftan Öksüz Halil Ağa bağçesi ve bir taraftan seyl deresi ve bir taraftan Hacı Veli bağçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd üç kat ve ittisâlinde bir kıt'a bağçeyi müştemil bir bâb mülk menzil ile mezkûr Ergü karyesi civârında esik dam nâm mahalde vâki' bir taraftan Hacı Davud Ağa ve bir taraftan Molla Halil bâğları ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi hâvî bir kıt'a mülk bağçe ve yine karye-i merkûme civârında Kozulmak nâm mahalde vâki' bir taraftan Ankaralıoğlu ve bir taraftan Sarı İsmail bağları ve bir taraftan su harkı ve taraf-ı râbi'i seyl deresiyle mahdûd bir kıt'a mülk kavaklık müvekkilem mezbûre ile kız karındaşı mezbûre Ayşe'nin yedlerinde mülk-i mevrûsları olup târîh-i vesîkaya değin müştereken mutasarrıf olmalarıyla mezbûr Hacı Hamza bigayri hakk zabt itmekle müvekkilem mezbûrenin nisf hıssesinin bana teslimini bi'l-vekâle da'vâ itdikde ber-vech-i muharrer mezbûretânın târîh-i merkûme değin müştereken tasarruflarını isbâtdan âciz ve müvekkilem mezbûre Fatma tarafından me'zûn olmamla ben bi'l-vekâle da'vâ-yı mezkûra ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allıka da'vâmdan mezbûr Hacı Hamza'nın zimmetini ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi da'vâ-yı mezkûreye ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allıka da'vâdan müvekkilem mezbûreye izâfetle benim zimmetimi ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât eylediğimde tarafeynde her birimiz âharın ibrâsını asâleten ve vekâleten kabûl eyledik didikre gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Cerrah Mustafa Efendi	Sıddık Ağazâde Hasan Ağa	Şırzıluoğlu Hacı Bekir Ağa	Ketebeden Mehmed Âlî Efendi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Ve gayrühüm
-----------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	----------------

Altmışyedinci Sahife:

Numara 134:

Kasaboğlu müteveffâ Kirkor'un defter-i kassâmıdır

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtında Aşağıkenise mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden bundan akdem fevt olan Kasaboğlu Kirkor veled-i Nikegos veled-i İstapan'ın verâseti zevce-i metrûkü Nazar veledet-i Kirkor ile sulbiye sağîre kızı Hasula ve liebeveyn er karındaşları Avadis ve Sahak ve kız karındaşı Ostohi'ye inhisârı tahakku lede's-şer'-ienver zâhir oldukdan sonra sağîre-i mezbûreye kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyye-i mansûbesi vâlidesi mezbûre Nazar taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ-ı merkûm beyne'l-veresi tevzî' ve taksîm defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Rebî'l-âhir lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Evânî-i nühâs kıyye 53 Guruş 800	Yün yan şiltesi aded 4 kıyye 60 Guruş 300	Kebr yasdık aded 15 Guruş 150	Yün döşek aded 3 yorgan aded 5 Guruş 600	Sâ'at aded 1 Guruş 250
Çuka ... aded 2 pantol aded 2 yelek aded 2 müsta'mel kürk aded 1 Guruş 400	Sofra takımı aded 1 çubuk takımı aded 3 Guruş 210	Küp çul çuval vala Guruş 180	Çini tabak Guruş 40	Müsta'mel kebe aded 1 Guruş 80
Köhne halı aded 3 Guruş 150	Tennûr yorganı aded 1 cicim aded 1 iskemle aded 1 Guruş 250	Sağîr iskemle aded 1 Guruş 10	Kebîr ve sağîr şam'dân aded 5 Guruş 50	Müsta'mel ibrik leğen aded 1 Guruş 60

Mahalle-i mezbûre vâki' üç hisse i'tibâriyle bir hisse mülk menzil ve yine üç hisse-i i'tibâriyle iki kıt'a bağçeler bir hissesi Guruş 5000				
---	--	--	--	--

İcmâl-i yekûn-ı eşyâ-i müteferrika 8630 guruş

Nakd hükmünde verese-i kibârın kabûl eyledikleri zimem-i nâsda olan matlûbatı beyân

Ergü karyesi ahâlisinden Hacı Davud Ağa hafidi Hasan'da bâ-tahvîl Guruş 1950	Yine karye-i mezbûreden Mahmud ve torunu Mustafa'dan bâ-tahvîl alacağı Guruş 2500	Eğimli Nişikoğlu İbrahim'de Ergülü Devrişan'dan havâle olunan Guruş 270
Yine karye-i mezbûrdan ...oğlu Yüzbaşı Mustafa Ağa'dan bâ-tahvîl iki kalem matlûbu Guruş 1200	Yine karyeden ...oğlu Sofu Mahmud'da bâ-tahvîl alacağı Guruş 300	Yine karye-i mezbûreden Mehmed torunu Osman'da bâ-tahvîl Guruş 290
Yine karyleden Sofu torunu Halil'de bâ-tahvîl Guruş 870	Yine karye-i mezbûreden ... bâ-tahvîl alacağı Guruş 500	Kemahlu Hamamcı Osman Efendi'de bâ-tahvîl matlûbu Guruş 8000

İliçlu Süslü Osman'da ve mahdûmu Receb'de bâ- tahvîl alacağı Guruş 310	Eğimli Zabtiye ... matlûbu Guruş 20	Ağazade Kesbar ... matlûbu Guruş 150
Eğimli Hüseyin Alioğlu Hacı Baba'da matlûbu Guruş 38	Kahvecil Ağazâde'de matlûbu Guruş 500	Vanklü Nefisoğlu Maran ... Sofu'da matlûbu Guruş 7500

	Guruş
İcmâl-i yekûn	20038
Balâda muharrer mülk menzil ve eşyâ-i müteferrika	08530 ----- 28568
Masârif-ı defniyesi	00568 ----- 28000
Resm-i âdî	00682 ----- 27318
Ber-mûceb-i nizâm kaydiyesi	00040 ----- 27278

Hisse-i zevce Guruş	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş	Hisse-i ah-i mezbûr Guruş	Hisse-i ah-i mezbûr Guruş	Hisse-i uht-ı mezbûre Guruş
------------------------	--	---------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

Ber-vech-i muharrer sağire-i mezbûrinn hısse-i irsiyyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidesi mezbûreye aynen teslim olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh ve temhir kılındı.

Altmışsekizinci Sahife

Numara 135:

Bişeroğlu Serkiz'in bey' hüccetidir

Eğin kazâsı mahallâtından Tapur mahalesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye tebe'asının Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Bedros veled-i Artin veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Oskohi veledet-i Karebet ile sulbî kebîr oğulları Kirkor ve gâibân-ı ani'l-beled Bedros ve Artin ve sulbiye kebîre kızı Meryem ve gâibe-i ani'l-beled Arusa'ya munhasıra olup kable'l-kısme ibnü'l-merkûm Kirkor dahi fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Marta ile vâlidesi zevce-i müteveffâ-yı evvel-i merkûm Oskohi ve sulbî sağır oğulları Aznavur ve Mardohi ve sulbiye sağire kızı Maryem'e munhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mîrasları bihükmi'l-münâsaha bin altı yüz seksen sehim olup sihâm-ı mezkûreden zevce-i ümmü'l-merkûm Oskohi hissesine bin iki yüz kırk sehim ve yine sihâm-ı mezkûreden bin altı yüz seksen beş sehimden üç bin üç yüz altmış sehin ibnânü'l-merkûmûn Bedros ve Artin hisselerine ve sekiz yüz kırk sehimden bin altı yüz seken sehim bintânü'l-merkûmân Meryem ve ... hisselerine ve yine sihmâm-ı mezkûrdan iki yüz on sehim zevce-i müteveffâ-yı sâni merkûme Marta ... ve yüz yeşmiş altı sehimden dokuz yüz elli iki sehib ibnân-ı sağîrân-ı merkûmâm Aznavur ve Mardıros'a ve iki yüz otuz sekiz sehim bint-i sağire-i merkûm hisselerine isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkûmûndan mu'arrefetü's-şahs zevce ve ümmü'l-merkûme Oskohi ile bint-i kebîre-i merkûme kezâlik mu'arrefetü's-şahs Maryem ve gâibûn-ı merkûmûnun bâ-hüccet-i şer'iyye kayyûmalrı tebe'a ve millet-i merkûmeden Bişeroğlu Gorgi Bogos Agop veled-i İstapan ve sağîrûn-ı mezbûrûnun bâ-hüccet-i şer'iyye vasîleri ... vâlideleri merkûme

Marta meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde yine tebe‘a ve millet-i merkûmeden Bişiroğlu Serkiz veled-i Agop mahzarında her bir ıkrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-yı evvel-i merkûmun hayâtında yedinde müstakillen mâlî ve mülkû olup ba‘de vefâtihû bize ve kayyûmları ve gâibûn ve saġîrûn-ı mezbûrûna intikâl i den mahalle-i merkûmede vâki‘ bir taraftan Boyacıoġlu Avadis ve Esberoġlu İstapan ve bir taraftan Kalenderoġlu Artin ve Şehtanoġlu Ohan menzilleri ve tarefeyni tarîk-i âmm ilemahdûd bir bâb mülk menzil harâba müşrif olup ta‘mîr ve termîmine ... müteveffiyân-ı merkûmânın zarûret-i deynleri ve saġîrûn-ı merkûmûnun zarûret-i nafakaları olduġu için menzil-i mezkûr kurbunda ma‘lûmü'l-hudûd bir sekü bağçeleri ...menzil ve bağçe-i mezkûrlar bey‘a arz ve mecma‘-ı nâs olan mahallerde münâdî vâsıtasıyla nidâ ve müzâyede itdirüp reġabât-ı nâs inkitâ‘ında altı bin biş yüz elli guruşda merkûm Serkiz üzerinde takrîr idüp ziyâde ile tâlib-i âharı dahi bulunmadığından bizler menzil ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûru altı bin beş yüz elli guruşa bicümletî't-tevâbi‘ ve'l-levâhik ve kâffetü'l-hukûk ve'l-murâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî ile meblaġ-ı mezkûr altı bin beş yüz elli guruş merkûm Serkiz'a bi'l-asâle ve bi'l-vasâye bey‘ ve teslîm ve temlik eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaġ-ı mezkûru müşterî-i merkûm bize tamâmen ve kâmilen edâ ve teslîm eylediğinde bizler dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz ve bikaderi'l-hises beynimizde asâleten ve vasâyeten iktisâm eyledik fimâ ba‘d menzil ve bağçe-i mezkûrlarda bizim ve gâibûn-ı merkûm ve saġîrûnun alâka ve medhalimiz kalmayup müşterî-i merkûm Serkiz'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfî olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mülkâne mutasarrîf olsun didiklerinde gîbbe't-tasdîki'ş-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Kâtib Yaşar Efendi	Kâtib Mehmed Âlî Efendi	Muhzır Hüseyin	İrigözlü	Muhzır Kara Mehmed Çelebi
--------------------	-------------------------	----------------	----------	---------------------------

Numara 136:

Eğin kazâsı mahallâtından ... mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden ... Aleksan zevcesi Markırıde bint-i Eskicioğlu Hazar'ın verâseti zevci merkûm Aleksan veled-i Bogos ile sulbiye kebîr ekızları ... ve liebeveyn er karındaşı gâib-i ani'l-beled Bağdisar'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân olduktan sonra zevc-i merkûm Aleksan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde gâib-i mezbûrun ... Karabet veled-i Bogos hâzır olduğu hâlde zikri âtî bağçe ve eşyaya vaz'-ı yedleri beyyine-i âdile ile sâbit olan bintân-ı merkûmân ... mahzarlarında üzerelerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mahalle-i merkûmede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk bağçe ile kâffe-i tereke-i ma'lûmesi mezbûretân ... zabt itmeleriyle vaz'-ı yed oldukları bağçe ve eşyâdan benim ve gâib-i mezbûrun hisse-i irsiyyemizi vech-i lâyıkı üzere ...tenbîh olunmak murâdıdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûretân cevâblarında yedimizde olup geçen seksen üç senesi Şevvâl yirmi birinci günü târihiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre bir kıt'a sened mantûkunca vâlidemiz müteveffîye-i mezbûre hâl-ı hayâtında lâbise olduğum bir kat köhne elbîse ve bir kat yatağımdan mâ'adâ ismi mâl itlâk olunur nesnem olmayup gerek bağçe-i mezkûre ve gere sâir eşyâ kızlarım Kadem ve Herane'nin mâllarıdır benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur deyü mahzar-ı şuhûdda takrîr itimişidi binâenaleyh bağçe-i mezkûr ve eşyâ-i sâiresi bizim ber-vech-i munâsafe yedimizde mâl ve mülkümüzdür ol vecihle bağçe-i mezkûr ve tereke-i sâire-i ma'lûmeye vaz'-ı yed ve müdâhale ideriz deyü müdde'î zevc-i merkûmun inkârına mukârin eyledikleri def' müdde'âlarına mutâbık beyyine taleb olundukda tebe'a ve millet-i merkûmeden Mıkırdıç Keşiş veled-i Mıkırdıç ve Tavidoglu Serkiz veled-i Tavid ve Eskicioğlu Milpos veled-i Karabet liecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olduklarında isrû'l-istîshâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûme Markirid'e târîh-i mezkûrda hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde lâbise olduğum bir kad elbîse ve bir kat yatağımdan mâ'adâ ismi mâl itlâk olunur bir nesnem olmayup bağçe-i mezkûr ile sâir eşyâlarım merkûm Kadem ve Herane'nin münâsafeten mâl ve mülkleridir benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur bizim huzûrumuzda

Altmışdokuzuncu Sahife

Takrîr ve sened-i mezkûru imzâ ve merkûmetân yedine i'tâ itmekle ol vecihle bağçe-i mezkûr ve tereke-i sâire ...bintân-ı merkûmân Kadem ve Herane'nin mâl ve mülkleri olduğuna bizler bu veche üzere şahidiz ve şehâdet dahi ideriz deyü her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Ketebeden Efendi	Yaşar	Ketebeden Efendi	Âlî	Muhzır Çelebi	Ve gayrühüm
---------------------	-------	---------------------	-----	---------------	-------------

Numara 137:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Kalaycı Serkizoğlu Avidis veled-i el-merkûm Serkiz nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrde yine kazâ-i mezkûre kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinde ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Ako veled-i Atam müvâcehesinde el-yevm cânib-i hükûmetde mahfûz olan bir kıt'a ... mücebince merkûm Ako ile ben akdem Der'aliyye'de müştereken ekmekci tablakârı bulunduğumuz cihetle şirket-i mezkûrdan beynimizde ahz u i'tâmız olmağla meyânemizde münâza'ât-ı kesîre vukû'uyla tarafeyn cânib-i hükûmete iştikâ ve defterlerimiz mücebiyle muhâsebemize bakılmak üzere re'y-i hükûmetel komisyon teşkîl olunmuş iltimâsımız üzerine karye-i mezkûre İslâm ve Hıristiyân ahâlî ... mürekkebb bir komisyon teşkîliyle komisyon-ı mezkûrda tarafeynden her birimiz defterleri komisyon-ı mezkûrda muhâsebe ve mukâbele olundukd ahitâm-ı muhâsebemizde merkûm Ako'nun tasdîkiyle zimmetinde bin yedi yüz guruş alacak hakkım olduğu tahakkuk ve takarrür itmekle meblağ-ı mezkûru merkûm Ako'dan

hâlâ talebi derim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Ako cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bitmeâmihâ tâyı'an ve kat'iyyen ikrâr ve i'tirâf itmeğin alâ mûcebi ikrâr ve i'tirâfehû meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz guruşu merkûm Avadis'e tamâmen edâsıyla merkûm Ako ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 138:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Gemürgap karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Ako veled-i Ohan meclis-i şer'de Apçağa karyesi mütemekkinlerinde ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Kalaycıoğlu Avidis veled-i Serkiz müvâcehesinde merkûm Avidis zimmetinde geçen seksen beş Receb yirmi beşinci günü târihiyle muvarrah yedimde olup bi kıt'a Eremniyyü'l-ibâre tahvîl mantûkunca mâlımdan ve yedimde ahz ve ikrâz eylediği iki bin altı yüz guruş alacak hakkım olmağla hâlâ talebi derim deyü meâli takrîr-i meşrûhuna mutâbık sened-i mezkûru ibrâ ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ikrâr alâ mûcebi ikrâr ve i'tirâfehû meblağ-ı mezkûr iki bin altı yüz guruş merkûm Ako'ya teslîmiyle merkûm Avidis ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 139:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kurâsından Apçağa karyesi ahâlîsinden âti'l-ism kimesnede bin dört yüzyirmi altı guruş alacağı olduğu Mahmud Efendi ibn-i Kenan ve Divriklioğlu Mehmed Ağa ibn-i Mahmud şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit olan Başağazâde Ahmed Efendi ibn-i Mustafa tarafından husûs-ı âtî'l-beyânı da'vâya vekîl-i müsecell-i şer'îsi İmam Osman Efendi ibn-i Mustafa meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî bir kıt'a arsaya vaz'-ı yed eylediği beyyine-i âdile ile sâbit ve mütahakkık olan yine karye-i mezkûre ahâlîsinden Tahir Efendi ibn-i Salim Efendi

müvâcehesinde Yakub Ağa ibn-i Halil hâzır olduğu hâlde karye-i mezkûre mütemekkinlerinde olup bundan yedi sene mukaddem fevt olan Elbiyaroğlu Bogos Mardıros veled-i Elpiyar zimmetinde müvekkilem mezbûr Ahmed Efendi'nin meblağ-ı mezkûr bin dörtyüz yirmi altı guruş alacak hakkı olup kable'l-îfâ fevt olmağla müteveffâ-mezbûrun terekesinde olup karye-i mezkûrede vâki' bir taraftan Kondoloğlu Artin arsası ve bir taraftan

Yetmişinci Sahife

Hoca Avadis arsası ve tarafeyn-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a mülk menzil (*metin sîlik olduğundan 5 satır atlanmıştır*) temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle arsa-i mahdûd-ı mezkûr şirâen ve müstakillen yedinde mük ve hakkı olduğu hâlde hâzır-ı mezbûr Yakub Ağa dahi mutasarrıf olduğu arsa-i mahdûd-ı mezkûru bunda iki ay mukaddem karyemizde vâki' câmi'-i şerîfin mütevellisi olduğu cihetle câmi'-i şerîf-i mezkûr için bâ-izn-i şer'î kezâlik tarafeynde bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâten sahîhan üç bin altı yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlik ve teslim ben dahi bi't-tevliye ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle arsa-i mahdûde-i mezkûr bi't-tevliye mülk-i müşterâm olmuştur deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i müvellî-i mûmâ ileyh ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Genç Alioğlu Ebubekir ibn-i Ali ve Kurdoğlu Hasan bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince vekîl-i müdde'î mezbûr ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla mütevellî-i mûmâ ileyh Tahir Efendi'ye bi-vech mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 140:

Eğın kazâsı mahlalâtında Müftü mahallesi sâkinelerinde Paşaoğlu Mehmed Bey zevcesi mu'arrefetü'z-zât Hanife bint-i Ali meclis-i şer'-i şerîf-i enverde dâmâdı olup hâlâ Der'aliyye'de sâkin Mehmed Mevlud ibn-i Ahmed tarafında zikri âtî bey'î

tasdika vekil-i müseccell-i şer'îsi Nakkaşoğlu Mehmed Ağa ibn-i Hacı Ömer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin irsen yedimde mülküm olan Sandıkbaĝı mahallesinde vâki' iki taraftan Dayıoĝullar Yaşar ve ham Ağalar baĝçeleri ve tarafeni ...oĝlu Mustafa baĝçesiyle mahdûd iki sekü eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmirelü bir kıt'a mülk baĝçemi kadîmi-i hakk-ı mürûriyle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahlî-i şer'î ile dâmâdım müvekkil-i mezbûr Mevlud'e bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni meblaĝ-ı mezkûru dâmâdım müşterî-i müvekkil-i mezbûr yedinde tamâmen ve kâmilen kabz eyledim fimâ ba'd baĝçe-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müşterî-i vekil-i mezbûr Mevlud'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfi olmuştur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didikde mezbûr Mehmed Ağa tasdik itmeĝin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Mehmed bin Abdülkerim	Mehmed bin Mustafa	Reşid bin Abdullah	Muhzır Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Ve gayrühüm
-----------------------	--------------------	--------------------	----------------------	-----------------------	-------------

Numara 141:

Eĝin kazâsı kurâsından Ardos karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden kömürcü esnâfından İbrahim Ağa ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oĝlu Mehmed Sadık ve sulbiye kebîre kızı Cemile'ye inhisârı tahakkundan sonra ibnü'l-mezbûr Mehmed Sadık ile zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe mezbûre Cemile'den her biri meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp Der'aliyye'de Tophâne-i Âmire'de Kapuıçı nâm mahalde kâni ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kömürcü mağazası derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûmesi pederimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayâtında ile'l-vefât

müstakillen taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî intikâl-i âdeyeye binâen âdiyen ve seviyen bize intikâl itmekle mahallinde re'y-i mütevelliyile pederimiz intikâlinde âlât-ı gedik mağaza-i mezkûr seviyen üzerimize intikâlini bi'l-icrâ sened-i lâzimes üzere ve makbûz-ı sened-i mazkûru taraflarımıza irsâl ve îsâl ve teslîme vu husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile Der'aliyye'de sâkin esnâf-ı merkûm kethüdâsı Ali Ağa ibn-i Abdullah vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Muhzır Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Ve gayrühüm
----------------------	-----------------------	-------------

Yetmişbirinci Sahife:

Numara 142:

Eğın kazâsı kurâsından Ardos karyesi sâkinelerinde ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Cemile bint-i İbrahim ... meclis-i şer'-i şerîf-i enverde liebeveyn er karındaşı Mehmed Sadık ibn-i el-mezbûr İbrahim hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp Der'aliyye'de Tophâne-i Âmire'de Kapuiçi nâm mahalde kâni ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kömürcü mağazası derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bûr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûmesinde pederimden müntakil bâ-temessük-i mütevellî mutasarrıf olduğum ... hisse-i şâyı'amı karındaşı hâzır-ı mezbûra zimmetimd erayn-i sahîhim olan yedi bibn guruş mukâbelesinde mutasarrıfa olduğum ... gedik-i mezkûreyi mahallinde ... ber-vech-i muharrer bin guruş mukâbelesinde karındaşı hâzır-ı mezbûr Mehmed Sadık Efendi'ye ferâğ ve tefvîz ...ve sened-i lâzimesin tanzîm ve hâzır-ı mezbûra teslîme ve husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile hâlâ Der'aliyye'de sâkin Kömürcüler Kethüdâsı Ali Ağa ibn-i Abdullah'ı

vekîl nasb ve ta'yîn eyledim didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâldir

Muhzır Mehmed Çelebi	Muhzır Hüseyin Çelebi	Ve gayrühüm
----------------------	-----------------------	-------------

Numara 143:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı mahallâtından Aşağkenîse mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Marta Melkon veledet-i Aleksan'ın verâseti zevc-i metrûkü Morkos veled-i Bağdasar ile ... Melkon veled-i Aleksan ve vâlidesi Meryem bint-i Artin ve sulbî sağır oğlu ...sağıre kızı Sultane'ye munhasıra olduğı lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağırân-ı mezburânın hisselerini hıfza vasî nasb ve ta'yîn olunan babaları merkûm Markos ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zıkr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Çarhlı rub'iyye aded 85 altunu Guruş 977	Ufak elmâs yüzük aded 1 Guruş 200	Nisfiye altunu küpe aded 2 Guruş 28	Zerdûme kürk aded 1 Guruş 300	... kürk aded 1 Guruş 150
Müsta'mel çuka biniş aded 1 Guruş 200	Müsta'mel bürüncek gömlek aded 2 Guruş 120	Müsta'mel gülmez entârî Guruş 120	Müsta'mel cânfes entârî aded 1 Guruş 200	Fisdân aded 1 Guruş 80
Kirmân bokca şâl aded 1 Guruş 150	Cânfes iç yeleği aded 1 Guruş 20	Müsta'mel şalvar aded 3 Guruş 60	Şemşelü yazma aded 1 Guruş 50	Oyalı yazma aded 1 müsta'mel Guruş 30
... çorap aded 2	Sîmli çevre aded 2	Müsta'mel çuka salta aded	Basma yelek aded 1	Köhne merinos kuşak

Guruş 15	Guruş 15	1 Guruş 10	Guruş 10	aded 1 Guruş 10
Sandık ve hırdavat Guruş 150				

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	2793
Resm-i kısmet-i âdî	0070 ———— 2723
Kaydiye-i defter ve masraf-ı sâire	0023
Sahhü'l-bâkî tereke beyne'l-verese	2700

Hisse-i zevc-i merkûm Guruş 675	Hisse-i eb-i merkûm Guruş 450	Hisse-i ümmü'l- mezbûre Guruş 450	Hisse-i ibn-i sağîr-i mezbûr Guruş 750	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 375
---------------------------------------	-------------------------------------	--	--	--

Ber-vech-i muharrer sağîrân-ı mezbûrânın hisseleri vasîleri babaları yedine liecli'l-hıfz ayne teslim kılındığını mübeyyin işbu mahalle şerh vidildi.

Numara 144:

Eğın kazâsı kurâsından Sandık karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Katmunlu Ahmed bin Abdullah zevcesi Fatma bint-i Ebubekir tarafından husûs-ı âtî'l-beyânı da'vâya vekîl-i müsecell-i şer'îsi Salih Ağa ibn-i Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kamberoğlu Ebubekir ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Ahmed ile sulbiye kebîre kızları Emine ve Hafize ve Fatma'ya munhasıra

olduğu ve zikri âtî bir bâb ahura vaz'-ı yedleri sâbit ve mütehakkık olan verese-i mezbûrât taraflarından kezâlik vekîl olduğu karey-i mezbûre ahâlîlerinden zevât-ı mezbûrâtı bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân Mustafa bin Mahmud ve İbrahim bin Ali şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Sarracoğlu Bekir Ağa ibn-i Mustafa müvâcehesinde müvekkilem mezbûrenin zevci mûrisi müteveffâ-yı mezbûr Ahmed'in hayâtında müvekkilât-ı mezbûrâtın mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Ebubekir zimmetinde cihet-i karzdan bin guruş alacak hakkı olup müteveffâ-yı mezbûr Ebubekir'in vefâtından sonra bundan altı sene mukaddem verese-i mezbûrât müteveffâ-yı merkûmun terekesini beynlerinde iktisâm eyledikerinde müvekkilem mezbûre meblağ-ı mezkûru zevci merkûm Ahmed tarafından bi'l-vekâle vaz'-ı yed oldukalrı terekesinden edâ itmek üzere müvekkilât-ı mezbûrâtın taleb itdiğinde anlar ahi vekâletini tasdik ve kabûl ve meblağ-ı mezkûr bin guruşdan müvekkilem merkûmeyi beş yüz guruşa bitarîkil-musâlaha ve râziye idüp ve meblağ-ı mezkûr beş guruş guruş mukâbelesinde zevce-i mezbûre kendi mâlından verese-i sâire-i merkûmenin hüsn-i rızâ ve i'tirâflarıyla karye-i mezkûrde vâki' ma'lûmü'l-hudûd iki bâb ahuru müvekkilem merkûme Fatma'ya beş yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm semen-i mezkûru

Yetmişikinci Sahife

Deyn-i merkûma takâs ve mahsûb eylediklerinde ol dahi mukâsa ve kabûl idüp bir müddet sonra mezkûr ahuru müvekkilem benden bigayri hakk zabt itmeleriyle (*metin silik olduğundan beş satır atlandı*) bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince ahur-ı mezkûrdan keff-i yed birle müvekkilem merkûme Fatma'ya izâfetle vekîl-i mezbûr Salih Ağa'ya teslîme müvekkilât-ı mezbûrâta izâfetle vekîl-i mezbûr Ebubekir Ağa'ya tenbîh olunduğu tecsîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 145:

Eğîn kazâsı tâbi' Ardos karyesi sâkinelerinden zâtı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan ... bint-i İbrahim nâm bîkr-i bâliğa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karye-i merkûme ahâlîsinden ...Hasanoğlu

Hasan bin Molla Ali nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp benim işbu meclis-i şer' de mâni'-i şer' iyyem olmadığı sâbit ve mütehakkık olduğundan nefsimi iki yüz elli guruş kıymetlü bir aded kutnu entârî ile yüz elli guruş kıymetlü bir aded salta ve elli guruş kıymetlü bir aded şâl ve otuz guruş kıymetli bir aded fes ve püskül ve elli guruş kıymetli bir çift çizme ve bir yemenî ve bir çift çorap ve otuz guruş kıymetli bir aded çarşaf ki beş yüz altmış guruş mehr-i mu'accel ve beş yüz elli guruş mehr-i müccel tesmiyeleriyle hâzır-ı mezbûr Hasan'a tezvîc ve tenkîh eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tezevvüc ve tenekküh eyledi didikde gıbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Meclis-i Kâtib Hüseyin Efendi	Mustafa Çavuş	Muhzr Ebubekir Çelebi	Muhzır Mehmed Çelebi	Ve gayrühüm
-------------------------------------	---------------	-----------------------------	----------------------------	-------------

Numara 146:

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Eğin kazâsı mahallâtından Aşağıkenîse mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Kuyumcuoğlu Hoca Artin veled-i Agop yine kasaba-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Tütüncü Osib veled-i Menas müvâcehesinde merkûm Osib zimmetinde cihet-i karzdan dokuz yüz guruş alacak hakkım olup edâsında mûmâna'at itmekle alıvirilmesi murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'-ıkrâr alâ mücebi ıkrâr ve i'tirâfehû meblağ-ı mezkûr dokuz yüz guruşu müdde'î merkûm Artin'e tamâmen edâ ve teslîmiyle merkûm Osib iltizâm olduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 147:

Eğin kazâsına tâbi‘ Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Nişan veled-i Sahak'ın sadrî kebîr oğlu ... zikri âtî husûsda vekîl olduğu Muhzır Hüseyin bin Mehmed ve Zabtiye Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer‘î lâhik olan Sahak kazâ-i mezkûre mahkemesinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîfde zikri âtî bir kıt‘a bağçeye vaz‘-ı yedi beyyineile sâbit ve mütehakkık olan karye-i mezkûre mütemekkinlerinden ve tebe‘a ve millet-i merkûmeden Ekrekli Ohan veled-i Arakil müvâcehesinde yine karye-i merkûme mütemekkinlerinde gâib-i ani'l-beled Moşekoğlu Bedros veled-i Manok'un müstakillen yedinde mülkü olan karye-i merkûmede vâki‘ bir taraftan müvekkilem pederim merkûmun mülk bağçesi ve bir taraftan Usta Partoğça bağçesi ve bir taraftan mahdûd ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi hâvî bir kıt‘a bağçeyi merkûm Ohan ... Bedros'dan beş yüz guruş semen-i medfû‘ ve makhûza Derse‘âdet'de iştirâ ve kabz eyledim deyü târîh-i i‘lâmdan yirmi gün mukaddem karye-i merkûmede mahzar-ı şuhûdda takrîr eylediği ânda müvekkilem pederim merkûm bağçe-i mahdûd-ı mezkûr ... olduğundan taleb ... ve şuf‘a eyleyüp ol vecihle işhâd ve huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de ... ve şuf‘a eylediğini tescîl ve şerâitine bitemâmiha ri‘âyet itmekle bağçe-i mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yed birle bihakkî’ş-şuf‘a müvekkilim pederim merkûma teslîme merkûm Ohan'e tenbîh olunmak muradımdır deyü ba‘de'd-da‘vâ ve'l-istintâk merkûm Ohan cevâbında bağçe-i mahdûde-i mezkûre vaz‘-ı yedini ikrâr idüp lâkin bağçe-i mahdûdun mâliki merkûm Bedros bağçe-i mahdûd-ı mezkûru zimmetinde alacağım olan beş yüz guruş makâbelesinde ... vaz‘ ve teslîm eylediğinden ol vecihel vaz‘-ı yed ve müdâhale iderim deyü vekîl-i merkûmun taleb ... şuf‘a eylediğini ve kat‘iyyen bağçe-i mahdûd-ı mezkûru meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde iştirâ ve kabz eylediğini ikrâr

Yetmişüçüncü Sahife

(metin silik olduğundan atlandı)

Numara 148:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı kurâsından Muşaga karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan ... bint-i Ali bin Abdullah'ın verâseti ... Abdurrahman ile ... Mehmed ve sadriye kebîre kızları Hafize ...munhasıra olup kable'l-kısme ibn-i mezbûr Adurrahman dahi fevt olup kezâlik verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi dîger Hafize bint-i Halil ile liebeveyn er karındaşı mezbûr Hacı Mehmed ve liebeveyn kız karındaşları mezbûretân Hafize ve Fatma'ya inhisârı lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûrun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâyı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 1000	Menzil-i mezkûr önünde bir kıt'a bağçe Guruş 750	Karye-i mezkûrde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk meşelik Guruş 250
---	---	--

	Guruş
Cem'an yekûn	2000
Resm-i kısmet-i âdî	0103
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	1897

Hisse-i ibn-i mezbûr Mehmed Guruş 865 para 20	Hisse-i bint-i mezbûre Hafize Guruş 434 para 30	Hisse-i bint-i mezbûre Fatma Guruş 434 para 30	Hisse-i zevce-i mezbûre dîger Hafize Guruş 258
--	--	---	---

Numara: 149

Eğin kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden olup hâlâ Der'aliyye'de mukîm ekmekci ustalarından Vartan veled-i Asador tarafınan husûs-ı âtî'l-beyânı da'vâya vekîl olduğu karye-i merkûme mütemekkinlerinden Kirkor veled-i Serkis ve Bogos veled-i ... şehâdetleriyle mahzar-i hasm-ı câhidde sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan karye-i merkûme ahâlîsinden ... Ağa ibn-i İbrahim meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i merkûm mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden olup bundan akdem fevt olan Kalaycı Serkis veled-i Avadis veled-i Serkis'in verâseti zevce-i metrûkesi Marta bint-i Serkis ile sulbî kebîr oğulları Avadis ve Mardiros ve sulbiye kebîre kızları Elmas ve ... ve Oskahi ve ... inhisârı tahakkundan sonra tereke-i müteveffâ-yı merkûme vaz'-ı yedleri bi'l-ikrâr mütehakkık olan ibnân-ı merkûmân ile şahıslar ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefeler zevce-i merkûme ve bintân-ı merkûmât müvâcehelerinde yedimde olup geçen seksen üç senesi Nisan târihiyle muvarrah Ermeniyyü'l-ibâre işbu bir kıt'a kefâlet senedi nâtik olduğu üzere akdem Der'aliyye'de ibnü'l-merkûm Avadis ekmekci tablakârı olup metbû'u bulunan müvekkilem merkûm Vartan'dan iştirâ eylediği nân-ı azîz semeninden zimmetine akçe geçürmek ve zimmetinde lâzım gelen meblağı edâ eylemek üzere müteveffâ-yı merkûm Serkis ber-minvâl-i muharrer bilâ emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile kefil ve dâmin olup müvekkilem merkûm Vartan ile merkûm Avadis muhâsebelerini rü'yet itdiklerinde müvekkilem merkûmun merkûm Avadis zimmetinde on üç bin iki yüz guruş alacağı mütehakkık olduğunda müvekkilem merkûm Serkis'in kefâletine binâen kendüsüne mürâca'at itmeksizin merkûm Serikz vefât itmekle meblağ-ı mezkûr on üç bin iki yüz guruşu merkûm Serkis'in bâ-ma'rifet-i şer'î tahrîr olunan terekesinden bana teslîme vârisûn-ı merkûmûna tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü meâli takrîrine muvâfik sened-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vârisûn-ı merkûmûnun

Yetmişdördüncü Sahife

(yazılar silik olduğundan devamı okunamadı)

Numara 150:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Kalaycı Serkiz veled-i-i Avidis'in verâseti zece-i metrûkesi Marta veled-i Serkiz ile sulbî kebîr oğulları Avidis ve Mardıros ve sulbiye kebîre kızları Elmas ve Zümrid ve Oskohi ve ... inhisârı tahakkundan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün bih karye-i mezbûre ahâlîsinden ekmekci esnâfından olup hâlâ Der'aliyye'de mütemekkin Vartan veled-i Asador'a on üç bin iki yüz guruş deyni olup vâris-i merkûmün ve ashâb-ı matlûb merkûm vartan tarafından vekîl-i şer'îsi Yegen Mehmed Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Köhne penbe memlû yasdık kıyye 12 fi 15 Guruş 165	Yün yanlık aded 2 kıyye 23 fi 4 Guruş 120	Yün döşek kıyye 2 fi 23 Guruş 100	Müsta'mel yorgan aded 4 mitil aded 2 Guruş 300	Leğen ma'a ibrik aded 1 Guruş 50
Evânî-i nühâsiye kıyye 17 fi 20 Guruş 360	Toprak küp aded 30 Guruş 150	Köhne yan kilimi aded 1 Guruş 40	Köhne beyâzlı zîlî kilim aded 1 Guruş 65	Def'a köhne kilim aded 1 Guruş 30
Kebîr kantâr aded 1 Guruş 75	Tandur yorganı aded 1 Guruş 150	Ekmek teşti aded 2 Guruş 25	Def'a kilim aded 1 Guruş 100	Köhne kebe aded 1 Guruş 20
Def'a evânî-i nühâsiye kıyye 31 Guruş 625	Sinin aded 1 Guruş 50	Şam'dân aded 2 Guruş 40	Nühâs kaşık aded 12 Guruş 20	Sağîr sandık aded 1 Guruş 30

Yün yanlık aded 2 Guruş 170	Fes aded 1 ... Guruş 80	Kerye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb köhne mülk menzil Guruş 4370	Yine karyede ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk bâğ Guruş 5000	
-----------------------------------	----------------------------	--	---	--

Cem'an yekûn 12135 guruş

Ber-vech-i muharrer on iki bin yüz otuz beş guruşluk emlak ve eşyâ dâyin-i merkûm Vartan'ın vekil-i şer'îsi mezbûr Mehmed Ağa'ya meblağ-ı mahkûmün bih mezbûr on üç in iki yüz guruşa mahsûben verese ma'rifetiyle teslim olunduğu bu mahalle şerh virildi.

Numara 151:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsı kazâsı kurâsından Muşaga karyesi sâkinlerinden olup bundan on beş sene mukaddem vefâti den Süleyman bin Ayvazoğlu Abdullah'ın verâseti sulbî kebîr oğulları Abdurrahman ve Hacı Mehmed ve sulbiye kebîre kızları Hafize ve Fatma'ya munhasıra kabe'l-kısme ibnü'l-mezbûr Abdurrahman dahi fevt olup kezâlik verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi dîger Hafize bin Halil ile liebeveyn er karındaşı mezbûr Hacı Mehmed ve liebeveyn kız karındaşları mezbûretâna inhisârı tahakkundan sonra mezbûr Hacı Mehmed tarafından husûs-ı âtîde vekil-i müseccell-i şer'îsi Hacı Bekir Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikri âtî bir bâb menzil ve meşeliğe vaz'-ı yedi sâbit olan karye-i merkûme sâkinlerinde Muhtâr Mehmed bin Mehmed tarafından kezâlik vekil-i müseccell-i şer'îsi Salih Ağa ibn-i Hasan müvâcehesinde müvekkilim mezbûr Hacı Mehmed ile verese-i sâiresine intikâl iden karye-i merkûmede vâki' tarafeyni Toma mülkü ve iki taraftan mezbûr

Mehmed ve Ümmügülsüm menzilleriyle mahdûd bir bâb mülk menzil üzerinde bir aded dut ağacını müştamil bir sekü bağçe ve ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a meşelik müvekkilem mezbûr Muhtar Mehmed fuzûlî zabt

Yetmişbeşinci Sahife

(yazı silik olduğundan 13 satır atlandı)

... ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i merkûmde Halil Mustafa ve Mahmud bin Mehmed Emin nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince vekîl-i mezbûr Hacı Bekir Ağa ber-minvâl-i muharrer bi'l-vekâle da'vâsıyla müvekkilim mezbûr Mehmed'e izâfetle vekîl-i mezbûr Salih Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescil ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 152:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğîn kazâsı kurâsından Pegir karyesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden İsmail bin Hüseyin bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva bin Abdullah ile sulbî sağır oğlu Ahmed ve sulbiye sağîre kızları Ayşe ve Emine'ye munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb olunan vâlideleri mezbûre Havva ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehri Saferi'l-hayr lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Köhne paçavra yasdık aded 11 Guruş 60	Köhne mak'ad aded 2 Guruş 20	Köhne kilim aded 2 Guruş 30	Köhne vala aded 1 seccâde aded 1	Müsta'mel minder aded 2 Guruş 35
---	------------------------------------	-----------------------------------	--	--

			Guruş 15	
Paçavra minder aded 3 Guruş 40	Yün şilte aded 1 yasdık aded 1 Guruş 60	Müsta'mel yün yorgan aded 3 Guruş 100	Köhne kilim aded 1 Guruş 10	Müsta'mel kilim aded 1 Guruş 50
Köhne keçe aded 1 Guruş 10	Köhne minde aded 2 paçavra ... Guruş 40	Leğen ibrik aded 1 Guruş 40	Evânî-i nühâsiye kıyye 8 Guruş 120	Hırdavât-ı menzil Guruş 50
Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir bâb mülk menzil Guruş 2000	Gökağaç civârında bir kıt'a bağçe Guruş 1000	Buşak Bâğ dimekle ma'rûf bir kıt'a mülk bağçe Guruş 500	Koyun aded 1 kuzu aded 1 Guruş 40	

	Guruş Para
Cem'an yekûn-ı tereke	4220 20
Resm-i kısmet-i âdî	0205 20 ———— 4015
Kaydiye-i defter	0005 ———— 4010
Düyûn-ı müteferrika	0030
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	3980

...	Hisse-i sağîr-i	Hisse-i bint-i	Hisse-i bint-i
-----	-----------------	----------------	----------------

	mezbûr Guruş 1741 para 10	sağîre-i mezbûre Guruş 875 para 25	sağîre-i mezbûre Guruş 873 para 25
--	------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------

Ber-vech-i muharrer sığâr-ı mezbûrunun hisseleri liecli'l-hıfz vasiyyeleri vâlideleri ezbüre yedine teslîm kılındığı bu mahalle şerh virildi.

Yetmişaltıncı Sahife

Numara 153:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğîn kazâsını tâbi' Apçağa karyesi mütemekkinlerinden iken târîh-i i'lâmdan beş sene mukaddem vefâti iden Elbaroğlu ... veled-i Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Meryem veledet-i Atam ile sulbî kebîr oğulları Mardıros ve Filipos ve sulbiye kebîre kızları Arosek ve ... inhisârı tahakkundan sonra verese-i merkûmunda ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milleti nisvânından bintü'l-merkûme Arosek tarafından vekîl olduğu şahs-ı merkûmeyi bi'l-ma'feti's-şer'iyeye ârifân karye-i merkûme mütemekkinlerinden ve tebe'a ve millet-i merkûmeden Melkon ve Avadis ... sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan ... menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a arsa müvekkilem merkûmenin müteveffâ-yı merkûm Elpar'ın hîn-i vefâtında mebnî olup vefâtından beş sene sonra bikazâillâhi te'âlâ muhterik olup ihrâkdan bir sene sonra müvekkilem verese-i merkûme ve sâire ittifâkıyla müteveffâ-yı merkûmun tereke-i sâiresinden müceddeden binâ ve inşâ ve ... müştereken zabt ve tasarruf eylediklerinden sonra tekrâr bikazâillâhi te'âlâ ebniye-i merkûme muhterik olduğundan müvekkilem verese-i sâire-i merkûme tekrâr binâ ve inşâ itmeleriyle arsa-i mahdûd-ı mezkûr on sekiz sene hâliye kaldığından târîh-i i'lâma değin hissesini da'vâ ve ifrâz itmemiş ise de mûmâ ileyh Tahir Efendi arsa-i maldûd-ı mezkûrda câmi'-i şerîf-i mezkûr evkâfına ilhâkan hamâm binâ ve ihdâs itmek zu'muyla bigayri hakk arsa-i mahdûd-ı mezkûra müdâhale ve vaz'-ı yed ider olmağla müvekkilem merkûmenin arsa-i mahdûd-ı mezkûrda hissesi olan kırk sekiz sehim i'tibariyle yedi sehimden keff-i yed birle bana teslîme müteveffâ-yı mûmâ ileyh

Tahir Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdıdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk müteveffâ mûmâ ileyh cevâbında arsa-i mahdûde-i mezkûreye bi't-tevliye vaz'-ı yedini ıkrâr idüp lâkin arsa-i mahdûde-i mezkûre mebnî olduğu hâlde müstakillen ibnü'l-merkûm Mardıros'un mâlı ve mülkü olup verese-i sâire müvâcehesinde otuz beş sene zabt u tasarruf itdikden sonra bikazâillâhi te'âlâ ebniyesi muhterik olup arsa-i mahdûde-i mezkûre hâlî kaldığından merkûm Mardıros ba'zen ebniye taşlarını âhara bey' iderek zabt-ı tasarrufunda iken yedimde olup işbu meclis-i şer'de ibrâz eylediğim bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere arsa-i mahdûde-i mezkûru mâliki olan merkûm Mardıros geçen bin iki yüz yetmiş sekiz senesi târihinde hâzır-ı merkûm Yakub Ağa'ya Palu kazâsında yedi bin yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve kabzına taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut eyledikden sonra işbu i'lâm-ı şer'î ... iki mâh mukaddem arsa-i mahdûd-ı mezkûru ber-minvâl-i muharrer câmi'-i şerîf-i mezkûrun evkâfına ilhâkan ba'zı ashâb-ı hayr ittisâlinde hamâm binâ ve inşâ itmek üzere üç bin altı yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve teslîm eyleyüp ben dahi ber-minvâl-i meşrûh bâ-izn-i şer'î iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledim ve yine târih-i i'lâmdan on üç gün mukaddem müvekkile-i merkûme Arosek kendü hânesine beni da'vet iderek mahzar-ı şuhûdda arsa-i mahdûd-ı mezkûreyi bana bey' eyle deyü şirâsına tâlibe olmağla müvekkile-i merkûmenin sâlifü'z-zikr arsada aslâ hakkı olmadığından ol vecihle sâlifetü'l-beyân arsaya bihakkın vaz'-ı yed ve müdâhale iderim deyü hâzır-ı mezbûr Yakub Ağa'nın tasdîkiyle ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mûmâ ileyh Tahir Efendi müvekkile-i merkûme Arosek'in ber-vech-i muharrer mârû'z-zikr arsanın şirâsına tâlibe olduğu def' müdde'âsnı her biri mahallinde sırran ve alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i merkûme ahâlîsinden Yegen Mehmed Ağa ibn-i İbrahim ve Gavvasbaşızâde Mehmed Efendi ibn-i İsmail ve Yürekliğu Mehmed Ağa ibn-i Mahmud şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mücebince vekîl-i müdde'î merkûm Akob ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla müvekkilesi merkûm Arosek'e izâfetle mütvellî mûmâ ileyh Tahir Efendi'ye bivech-i şer'î mu'ârazadan men' olundğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Rebî'î'l-evvel lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yetmişyedinci Sahife

Numara 154:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsı kazâsı mahallâtından ...oğlu mahallesi sâkinelerinde iken bin iki yetmiş sekiz senesi hilâlinde vefât iden Penbe bint-i el-Hâc Mehmed bin Abdullah'ın verâseti sadrî kebîr oğlu ... ve sadriye kebîre kızı Ümmügülsüm bint-i Ali'ye munhasıra ... ibnü'l-mezbûr ... dahi fevt oluh verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Mustafa ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve gâib-i ani'l-beled Mustafa ve sulbiye kebîre kızları Fatma ve Hatice'ye inhisârı tahakkundan sonra ... tarafında husûsı âtî'l-beyanda da'vâya vekîl-i müseccell-i şer'îsi Salih Ağa ibn-i Hasan meclis-i şer'-i münîrde ... olduğu mütehakkık olan ... mersûme Emine tarafından zikri âtî husûsda vekîl olduğu zâtı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'î ârifân ... bin Ahmed şehâdetleriyle sâbit olan İplikcioğlu Mustafa Ağa ... müvâcehesinde müvekkilem mezbûre Ümmügülsüm'in vâlidesi müteveffiyeye-i mezbûre Penbe Hanım'ın mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd mülk menziliyle mülk bağçenise ve bilcümle terekesine müvekkile-i mezbûr e Emine vâzî'ül-yed olmağla müteveffâ-yı mezbûrenin vâzî'ül-yed olduğu terekesinde müvekkilem mezbûrenin hisse-i irsiyyesi bi'l-ma'rifeti's-şer'î bi'l-ikrâr müvekkilime teslîme müvekkilesi mezbûre Emine'ye ... vekîl-i mezbûr Mustafa Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekîl-i mezbûr Mustafa Ağa cevâbında müvekkilem mezbûre Emine'nin tereke-i müteveffiyeye-i mezbûreye vaz'-ı yedini ikrâr idüp lâkin müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm'ün bin iki yüz yetmiş sekiz senesi Zilka'desi'nin yirminci günü müteveffiyeye-i mezbûrenin mahall-i mezkûrda vâki' mülk menzilinde müvekkilem mezbûrenin zevci müteveffâ-yı sâni mezbûr Hacı Mehmed'in hâl-i hayâtında ve sıhhatinde tarafından vekîl-i şer'îsi şartıyla oğlu Hacı Bekir Ağa mezbûre Ümmügülsüm mahzar-ı şuhûdda tereke-i müteveffiyeye-i muzbureyi lizzekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn mantûk-ı celîli üzere beynimizde taksîm eylediğimizde müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm hıssesine bin üç yüz elli gurus isâbet idüp meblağ-ı mezkûru müteveffâ-yı sâni mezbûr Hacı Mehmed tamâmen ve kâmilten

müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm'e edâ ve teslîm eylediğinde ol dadih ba'de't-tesellüm ve'l-kabz tereke-i müteveffîye-i mezbûreye müte'allıka ve sâir hukûk-ı şer'ıyyeye müte'allıka âmme-i da'vâ ve muhâsamâtdan ve kâffe-i ey mân ve muhâsamâtdan müteveffâ-yı sâni mezbûr Hacı Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm-i ... ile ibrâ ve ıskât itdikde ol dahi ba'de'l-kabûl müvekkile-i mezbûre Ümmügülsüm'ün zimmetini kezâlik ibrâ-i âmm-i sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eyledikten sonra müvekkile-i merkûme Ümmügülsüm'ün sadrî kebîr oğlu Osman bin Hüseyin tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi olduğu hâlde yedimde olup yetmiş dokuz senesi Recebül-ferdin on birinci günü târihiyle muvarrah ve ol târihde kazâ-i mezkûreden hâkimü's-şer' bulunan Ezineli Abdullah Şükrü Efendi imzâsıyla mûmzâ ve hatemiyle mahtûme bir kıt'a hüccet-i şer'ıyye nâtik olduğu üzere müteveffîye-i mezbûreni bilcümle terekesinden müvekkilesi vâlidesi mezbûre Ümmügülsüm'ün hisse-i irsiyyesini müteveffâ-yı sâni mezbûr Hacı Mehmed'den huzûr-ı şer'de da'vâ eyledikde ibn-i müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mehmed ber-minvâl-i muharrer tereke-i müteveffîye-i mezbûreyi beynlerinde iktisâm ve âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve ıskât eyledik deyü def'-i meşrûh müdde'âsnı huzûr-ı hâkim-i mûmâ ileyhın oğlu el-Hâc Kamil Ağa ibn-i Mustafa ve Ömer Karabey ibn-i Mahmud şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât idüp hâkim-i mûmâ ileyh ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye müteveffâ-yı sâni mezbûre i'tâ itdikden sonra müteveffâ-yı sâni mezbûr Hacı Mehmed'in bî-vech-i şer'î mu'arazâdan müvekkile-i merkûme Ümmügülsüm'ün ...ve müteveffâ-ı sâni mezbûre i'tâ itdikden sonra müteveffâ-yı sâni-i mezbûr Hacı Mehmed anası müteveffîye-i mezbûreden müntakıl ma'lûmü'l-hudûd mülk menzili ile mülk bağçesini hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde müvekkilem mezbûre Emine'ye on bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl itmekle ol vecihle ... mezkûreye bihakkın ve eşyâ-yı sâireye bi'l-verâse vaz'-ı yed ve müdâhale ider deyü meâli takrîrine mutâbık sened-i mezkûreyi ibrâ ve irâsiyle ba'de'd-def' ve'l-inkâr vekîl ve dâfi'-i mezbûr Mustafa Ağa ber-minvâl-i muharrer def' müdde'âsnı ve mazmûm-ı hüccet-i mezkûreyi her biri sırran ve alenen lede't-tezkiye makbûlü's-şehâde idükleri mütahakkık olan Meclis Kâtibi Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed ve Mehmed Âlî Efendi ibn-i Abdullah mahzarında Mehmed ibn-i

Mustafa şehâdetleriyle bi'l-müvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğin mücebince müvekkilesine izâfetle vekîl-i müdde'î mezbûr Salih ber-minvâl-i muharrer da'vâsıyla müvekkilem mezbûre ... izâfetle vekîl-i dâfi'-i mezbûr Mustafa Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Yetmişsekizinci Sahife

Numara 155:

Eğin kazâsı kurâsından Vankağ(?) karyesi ahâlîsinden el-Hâc Mahmud Ağa ibn-i Hüseyin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine karye-i mezkûre sâkinelerinden mu'arrefetü'z-zât Yasemin Hâtûn ibnet-i Mehmed nâm hâtûn hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp Hamidiye Evkâ-ı Şerîfi musakkafâtından olup Mahmiye-i İstanbul'da Ayasofya'da Nakilbend ... nâm mahalde kâin bakkâl ve tütüncü dükkânları beyninde kâin bir bâb ganem kasâbı dükkânı ve derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûmesi yüz yirmi akçe i'tibâriyle yirmi akçe benim ... dahi hâzıra-i merkûmenin bâ-temessük mütvellî bi'l-icâreteyni müstakillen taht-ı tasarrufumuzda olup ben ve hâzıra-i mezbûre Yasemin Hâtûn'dan her birimiz ber-minvâl-i muharrer ve ber-i'tibâr merkûm dükkân âlât-ı gedik-i mezkûrede mutasarrıflar olduğumuz otuz sehim hisse-i şâyı'alarımızı mahallinde re'y-i mütvellî ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ve bedel-i misliyle tâlibler ...âhar ferâğa ve kabz-ı bedele ve bedel-i mukbûzunu tarafımıza irsâle ve husûs-ı mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımızdan hâlâ Der'aliyye'de sâkin kasâb esnâfı ustalatından Ömer Şaban Efendi ibn-i el-Hâc Mehmed Derviş Ağa'yı gıyâbında kabûlüne mevkûfe tarafımızdan başka başka vekîl nas ve ta'yîn eyledik didiklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Hüseyin Kamil Efendi	Ahmed Osman Efendi	Mehmed Mustafa Efendi
----------------------	--------------------	-----------------------

Numara 156:

Eğin kazâsı mahallâtından Kasaboğlu mahallesi mütemekkinlerinden Kasaboğlu Aleksantır veled-i Avadis meclis-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-vesîka Balluoğlu Karabey ibn-i el-Hâc Ahmed mahzarında Kuyumcuoğlu Hoca Artin veled-i Agop hâzır olduğu hâlde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp yedimde olup geçen seksne dört senesi Zilhiccesinin beşinci günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a sened mantûkunca kazâ-i mezkûre mahallâtından Asnak(?) mahallesi mütemekkinlerinden Derzioğul Tütüncü Serkiz veled-i Kirop ve zevcesi Sultane veledet-i Sokyas ve oğlu Avanes nâmun kimesnelerin hâzır-ı merkûm Hoca Artin'e zimmetlerinde cihet-i karzdan bâ-sened dört bin dokuz yüz seksen dör gurus virecek düyûnları olup mahalle-i merkûmeden vâki' bir taraftan Makdis Sokyas menzili ve bir taraftan merkûmun bağçesi ve tarafeyni tarîk-i hâs ile mahdûd tahtânî ve fevkânî bir bâb mülk menzillerini meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde hâzır-ı merkûm Hoca Agop'a rehn vaz' ve teslîm eylediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer irtihân ve kabûl idüp târîh-i seneden bir sene tamâmına değin meblağ-ı mezkûru hâzır-ı merkûma edâ ve teslîm itmeleriyle menzil-i mahdûd-ı merhûn-ı mezbûru bilmüzâyede semen-i misliyle âhar bey' ve esmânından düyûn-ı mezkûrlarını hâzır-ı merkûma edâ fazla kalur ise kendülere îsâl noksan kalur ise düyûnları olmak üzere taraflarından beni vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i devriye-i şer' iyye ile vekîl nasb ve ta'yîn eylediklerinde ben dahi ba'de'l-kabûl müddet-i mezkûr hitâm bulup meblağ-ı mezkûru dahi merkûma te'diye itmediklerinden bi'l-vekâle menzil-i mahdûd-ı merhûn-ı mezkûru bey'a arz eylediğimde reğebât-ı nas inkitâ'ında mezbûr Karabey üzerinde beş bin sekiz yüz gurusda takarrur idüp ziyâde ile dahi tâlib-i âharı bulunmadığından menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Karabey'e meblağ-ı mezkûr beş bin sekiz gurusâ bi'l-vekâle bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol daih ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru bi'l-vekâle bi't-temâm ve'l-kemâl müşterî-i mezbûr Karabey yedinden ahz u kabz eyledim fîmâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ben ve müvekkillerimin aslâ ve kat'â alâka ve medhalleri kalmayup

müşterî-i mezbûrun mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur didikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Kâtib-i Mahkeme Yaşar Efendi	Ketebeden Mehmed Âli Efendi	Sarıkadızâde Hüseyin Ağa	Uzun Alizâde Ahmed Ağa	Muhzır Hüseyin Çelebi	Ve gayrühüm
---------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	-----------------------------	----------------

Numara 157:

Eğın kazâsı kurâsından Gerüşla karyesi sâkinelerinden mu'arrefetü'z-zât Hatice bint-i Mehmed Emin meclis-i şer'-i şerîf-i enverde hâlâ Der'aliyye'de sâkin sadrî kebîr oğlu işbu bâ'isü'l-vesîka Ömer bin Emir Ali tarafından zikri âti bey'î tasdîka vekîl-i şer'îsi karyeden Ebubekir Ağa ibn-i Hüseyin mahzarında ıkrâr-ı tâm ve ta'bîr-i anîl-merâm idüp akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın irsen yedimde mâl ve mülküm olan Çolık mahallesinde vâki' iki taraftan Müezzın Said Efendi menzili ve bağçesi ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzilimi bin guruşa ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' taraf-ı selâsesi mezbûr Said Efendi mülkü ve taraf-ı râbî'î Bekir Ağa bağçesiyle mahdûd bir kıt'a mülk bağçemi iki bin guruşa ki cem'an üç bin guruşa oğlum müvekkil-i mezbûr için vekîl-i mezbûr Bekir Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz-ı semen eylediğimde fîmâ ba'd menzil ve bağçe-i mahdûd-ı mezkûrlarda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yokdur oğlum müvekkil-i mezbûr Ömer'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olmuşdur keyfemâ yeşâ ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun didikde vekîl-i mezbûr dahi ber-vech-i muharrer tasdîk itmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâldir

Ketebeden Efendi	Ali	Muhzır Çelebi	Mehmed	Muhzır İrigöz	Ve gayrühüm
---------------------	-----	------------------	--------	---------------	-------------

Yetmişdokuzuncu Sahife

Numara 158:

Eğin kazâsı kurâsından Miçingah karyesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Hacı Ömer Efendi ibn-i Molla Hasan bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Ayşe bint-i Ömer ve Hanife bint-i Abdullah ile ... inhisârı tahakkundan sonra zevce-i mezbûre taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzî ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Karye-i mezkûrede vâki' fevkânî bir bâb mülk menzil Guruş 2500	Menzile muttasıl bir kît'a bâğ Guruş 500	Karşuda vâki' bir bâb merak ve ahur Guruş 500	Bir kît mülk otluk Guruş 400	Çaltu karyesinde kâin bir kît'a değirmende otuz altı sehmede dört sehmi Guruş 800
Tosun aded 1 Guruş 150	Köhne paçavra yorgan aded 1 Guruş 5	Köhne vala aded 2 Guruş 10	Köhne yağmurluk aded 1 Guruş 35	Köhne sağır çul aded 1 Guruş 12
Köhne sağır yorgan aded 1 Guruş 15	Köhne çul aded 1 Guruş 11 para 20	Köhne mitil minder aded 1 Guruş 26	Köhne paçavra yorgan Guruş 12	Köhne yasdık aded 2 Guruş 10

Yün memlû yasdık aded 4 yüz yasdığı aded 2 Guruş 95	Yün nsağır şilte aded 1 Guruş 400	Minder aded 1 Guruş 30	Köhne minder aded 1 yasdık aded 1 Guruş 23	Tennûr yorganı aded 2 Guruş 106
Küçük sini aded 1 Guruş 12	Tencere aded 1 Guruş 14	Su bakracı aded 1 Guruş 20	Köhne leğen ve ibrik aded 1 Guruş 31	Sağır ... aded 1 Guruş 15
El kazanı aded 1 kıyye 5 Guruş 65	Sağır güveç aded 1 Guruş 10	Köhne çul aded 2 Guruş 15	Köhne çuval aded 3 Guruş 20	Öküz gönü aded 2 Guruş 70
Köhne tek tabanca aded 1 Guruş 20	Koyun aded 1 keçi aded 2 Guruş 100	Şişek aded 1 koyun aded 1 çebiç aded 1 Guruş 90	Çebiç aded 1 şişek aded 2 Guruş 90	Koyun aded 2 Guruş 80
Bekir Efendi'de nakd alacak Guruş 112	Selimiye tüfenk aded 1 Guruş 220	Vankağ karyesinde vâki' ma'lûmü'l- hudûd bir kıt'a mülk bağçe Guruş 780	Karye-i mezkûrede misâfirhânede sekiz sehinden bir sehim hissesi Guruş 62	Küp anbâr ve sâir hırdavat Guruş 50
Köhne ... çeküç aded 1 keser aded 1 Guruş 10	Köhne kitâb aded 5 Guruş 10	Def'a gön aded 1 Guruş 20		

	Guruş
--	-------

Cem'an yekûn-ı tereke	7202
Mezkûr ahur ve sâire karındaşları kızı Fatma'nın mâlî olduğu verese ıkrârıyla mezbûreye terk	0500 _____ 6702

Mimmen lehü'l-ıhrâcât

Deyn müteveffâ-yı mezbûrun kız karındaşı Hafize'nin oğlu ... bâ-sened an cihet-i karz ba'de's-sübût ve't-tahlîf Guruş 2100	Zevce-i mersûmenin mehri ba'de's-sübût ve't- tahlîf Guruş 400	Dîger zevce-i mezbûre Ayşe'nin mehri kezâlik Guruş 300	Zevce-i mezbûre Hanife'nin matlûbu an cihet-i karz ba'de'l-ısbât ve't- tahlîf Guruş 500
Karye-i mezbûreye sâlyâne bakâyâsı Guruş 140	... Mustafa'ya Guruş 30	Emin Dayı'ya Guruş 25	Bâ-vasiyyet techîz tekfin masârıfı Guruş 500

Yekûn el-ıhrâcât 3991 guruş

	Guruş Para
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	2711
Da'vâ zımnında resm-i âdî-i mahkem ve resm-i müdîr	0135 20 _____ 2575 20
Kaydiye-i defter	0010 20 _____ 2565 00
Bi't-taleb taksîme irsâl olunan	0065

me'mûrlara harc-ı husûsî ve dÿyûn-ı müteferrika	
Sahhü'l-bâkî beyne'l-verese	2500

Hisse-i zevce-i mezbûre Ayeş Guruş 312 para 20	Hisse-i zevce-i mezbûre Hanife Guruş 312 para 20	Hisse-i ah-i mezbûr Muharrem Ağa Guruş 937 para 20	Hisse-i uht-ı merkûme Hafize Guruş 468 para 20	Hisse-i uht-ı merkûme Vahide Guruş 468 para 20
---	--	--	--	--

Ber-vech-i muharrer verees-i mezbûrûndan her biri hisselerini tamâmen ahz u kabz idüp tarafeynden her biri âharın zimmetini ibrâ eylediği.

Sekseninci Sahife

Numara 159:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğın kazâsı mütemekkinlerinden Sandık Emîni Hoca Karabet veled-i Bogos meclis-i şer'-i münîrde Avanes Keşiş veled-i Atam müvâcehesinde yedimde olup geçen yetmiş yedi senesi mâh-ı Rebî'ü'l-evvli yirmi beşinci günü târîhiyle muvarrah bir kıt'a sened mantûkunca Kasaboğlu müteveffâ Hazara zimmetinde iki bin üç yüz yirmi guruş deyni olup ba'de vefâtihî vereselerine intikâl itmekle meblağ-ı mezkûru vereseleri tarafından bi'l-vekâle hâlâ taleb iderim deyü sened-i mezkûru ibâ ile ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ıkrâr alâ mûcibi ıkrâr ve i'tirâf meblağ-ı mezkûru müdde'î vekîl-i merkûm Hoca Karabet'e edâ ve teslîme merkûm Keşiş Avanes ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri Rebî'î'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 160:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Eğin kazâsına tâbi' Sandık karyesi sâkinlerinden olup zikri âtî mahaller çerhin akreb civârı mezkûr Sandık karyesi hârici ve arâzîsi dâhil-i hudûdunda tarafeynden savt-ı a'lâ ile sayha kılınup istimâ' olunmayup kimesnenin mülk olmamayn Evlâ Punar nâm hâlî mahalde geçen Saferü'l-hayrın yirmi birinci yevm-i Çarşamba nehârı sâ'at yedi râddelerinde mecrûhan fevt olduğu bi'l-istihbâr berâ-yı keşf kibel-i şer' den irsâl kılınan Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed ve cânib-i hükûmetden me'mûr asâkir-i jandarmadan İsmail Ağa ibn-i Mustafa ve ümenâ-i şer'î ve ahâlî-i karye-i mezbûrdan mazbûtü'l-esâmî müslimîn ile mahall-i mezbûra varup cenâzesini keşf ve mu'âyene ve cemî' a'zâsına nazar eylediklerinde âlet-i cârihanın gayrî taş eseri başının sağ cânibinde cüz'î yarık ve kara bere ile mecrûh ve dizkapakları dahi berelenmiş olduğu hâlde müteessiken fevt olmuş ve a'zâ-yı sâiresinde eser-i cerh ve sınıktan nesne görülmemiş idüğünü gelüp meclis-i şer'a alâ vukû'hî ihbâr ve takrîr eyledikleri Kürdoğlu Ahmed bbin Mustafa bin Mehmed nâm mecrûh müteveffânın verâseti karye-i mezbûrede sâkinân anası Alime bint-i Mehmed ve babası merkûm Mustafa'ya munhasıra olmağın ba'dehû ümmü'l-mezbûre Alime ve ebü'l-merkûm Mustafa meclis-i şer'a gelüp ahâlî-i karye-i mezbûrdan Hacı Yusufoglu Hüseyin ve Acemoğul Mehmed bin Abdullah ve Başikoğlu Peşe bin Mahmud ve Kel Hasan müvâcehelerinde ve karye-i mezbûre ahâlî-i sâiresinden Sulu Bekir Ağa ve Kürdoğlu Mustafa Ağa ve sâirleri hâzır oldukları hâlde mezbûrân Alime ve Mustafa'dan her biri bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm eyleyüp on altı yaşında âkil ve bâliğ ve inde'l-keşf mahall-i mezkûrda mecrûhan ve müteessiren fevt olduğu zâhir olan mûrisimiz oğlumuz mecrûh-ı merkûm Ahmed'i işbu Hacı Yusufoglu Hüseyin esterini celb için taşra gönderüp merkûmün Acemoğlu Mehmed ve Başikoğlu Peşe ve Kel Hasan'ın mâdde-i cerhden medhalleri olmak zannı ile bî-vech-i şer'î kederimizle bilâ ihtiyâr da'vâya tasaddî ve umûm ahâlî-i karye-i mezbûrdan kassâme ve diyet da'vâsına kıyâmımızla savt istimâ' olunmamağla min külli'l-vücûh haksız hemân karyemizden olup hevâmızda kâzib olmamızla keyfiyeti münkerden merkûmün Hacı Yusufoglu Hüseyin ve Acemoğlu Mehmed ve Başikoğlu Peşe ve Kel Hasan üzerlerine bigayri vech-i şer'î da'vâmızdan rücû' ve mahall-i cerh-i mezkûrdan karye-i mezbûra savt istimâ' olunmayup olsa dahi merkûmün ve ahâlî-i karye-i mezbûrûndan mecrûh-ı merkûmun diyetine müte'allıka da'vâ ve nizâ' ve

hakkımız olmadığı takrîrimizin tescil olunması matlûbumuzdur didiklerinde anlar dahi cümleten tasdik eyledikleri bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Rebî'i'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Numara 161:

Bâ'is-i defter-i kassâm oldur ki

Eğın kazâsı kurâsından Apçağa karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Bostancıoğlu Hoca Tamek veled-i Ohan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Arosek bint-i Elbiyar ile sulbî kebîr oğulları Kormoz ve İstepan ve kebîre kızları Nartohi ve Aranohi ve sağîre kızları Marye ve Balike'ye inhisârı tahakkundan sonra sağîretân-ı mezbûretânın hisselerini hıfza vasî nasb olunan anaları mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahîr ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunanan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Rebî'i'l-ûlâ lisene sitte ve semânine ve mieteyn ve elf.

Karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb kebîr mülk menzil kıymeti Guruş 15000	Karyede vâki' bir kıt'a mülk bağçe Guruş 1000
--	--

	Guruş
Cem'an yekûn-ı tereke	16000
Resm-i âdî ve kaydiye-i defter	00424
Sahhü'l-bâkî	15576

Hisse-i zevce-i merkûme Guruş 1947	Hisse-i ibn-i-i merkûm Kormoz Guruş 3407 para 20	Hisse-i ibn İstepan Guruş 3407 para 4
Hisse-i bint-i merkûme Guruş 1704 para 24	Bu dahi hisse-i bint-i merkûme	Hisse-i bint-i sağîre-i merkûme

	Guruş 1704 para 24	Guruş 1704 para 24
Hisse-i bint-i merkûme-i sağîre Guruş 1704 para 24		

Nemmekahû el-Fakîr İleyhi Te'âlâ

İmâmzâde es-Seyyid Mehmed Hamid

El-Müvellâ Lihilâfe Be-Kazâ-i Eğin

Gufire Lehümâ

(Mühür)Es-Seyyid Mehmed Hâmid

SONUÇ

Osmanlı Devleti askeri, idari, hukuki ve sosyal açıdan bakıldığında bir medeniyetin vazgeçilmez unsurlarını taşıyan müstesna bir sistemi bünyesinde taşımıştır. Özellikle güncel hayatın yansımaları olan ve insanlar arası ilişkileri sistematize eden hukuk ve adaletin Allah Teâlâ (c.c.)'nın koyduğu nizam tarafından uygulanması ve bu uygulamadaki başarı Osmanlı Devletini İslam Tarihinde mühim bir yere koymaktadır. Teorik olarak hukukun hayata pratik olarak yansıtılmasını şer'i mahkemelerde yazılan şer'iyye sicillerinde görmüş olduk bu sicilde de gördük ki; Osmanlı Devleti Mecelledeki kaidelere binaen İslam Hukukunu uygulamaya çalışmıştır.

Çalışma konumuz olan 11 Nolu Eğin Şer'iyye Sicili 1868-1870 yılları içerisinde dönemin şartlarını yansıtmaya açısından önemlidir. Bu sicilde veraset, vekâlet, velayet, vesayet, vakıf, nikâh, mehir, nafaka, şahitlik, alım-satım vb. hukukî konuların davalarda bahse konu olduklarını tespit ettik.

Bu davalardan özellikle veraset ve buna dayanarak miras hukuku ile ilgili konuların çok olması ilginçtir. Verasetin özellikle baba-oğul ve yakın akraba arasında olması malumdur. Veraset davalarında, varislerin mahkemeye başvurarak şahitlerin ispatıyla mûrislere ait hakları mevcutsa bunun içinde yeni bir dava açtıklarını görmekteyiz.

Vesayet ve velayet davalarında veli ve vâsi tayin edilen kişilerin İslam Hukukuna uygun akrabalarından seçildiği görülmektedir.

Aile hukuku açısından baktığımızda fazla kayıt altına alınan belgelerin olmaması dönemin nikâh işlemlerinin kadının görevlendirmesiyle imamlar tarafından yapılması münasebetiyledir. Sicildeki tek belgede akdin şartlarını taşıyan unsurları ve kadının haklarının korumak için mehirin kayıt altına alındığı görülmektedir.

Borç, alacak-verecek, mülk davalarında özellikle fazla anlaşmazlığın olması ve bu davalarda şahitlerin etkin olması şahitlik bahsinin önemini ortaya koymuştur.

Vakıfla ilgili tek belgemiz olan vakfiyye belgesinin olması, sosyal açıdan baktığımızda İslama ve medeniyetimize dayanan yardımlaşma ve paylaşmanın hep var olduğunu göstermektedir.

Defterimizde toplumun huzurunu ve nizamını bozan ve yüz kızartıcı suçların olmaması toplumun ahlaki yapısını İslamî usullere göre oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Eğın kazasında Müslümanlarla beraber yaşayan gayrimüslim tebaadan olan Ermeni ve Rumların nüfus olarak fazla olduğu görülmüştür. Ermeni ve Rumların kendi dinlerine göre hukukî uygulamaları mevcutken şer'î mahkemelere gelip dava açıp haklarını aradığının görülmesi, aynı zamanda şer'î mahkemeleri adil karar verme mekanizması olarak kabul ettiklerinin bir göstergesidir.

Sonuç olarak 11 Nolu Eğın Şer'iyye Siciline dayanarak Osmanlı Devleti'nin idari, hukukî ve sosyal açıdan İslam Hukukuna riayet ettiğini görüyoruz. Osmanlı Devleti'nin çok zor durumlar geçirdiği bir dönemde bile adaletten ayrılmaması hukuka verdiği değerin bir ispatıdır.

KAYNAKÇA

- AFYONCU, Erhan -Recep Ahıskalı, “Kâtip”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2002.
- AHISKALI, Recep, “Muhzır”, *DİA*, İstanbul 2006.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, “İ’lâm”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2000.
- _____, Ahmet, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, sy. 14, 2009.
- _____, Ahmet, *Şer’iyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, 1988.
- AKSOY, Hasan (Redaksiyon), İslâm İlmihali, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2007.
- AKTAN, Hamza, “Miras”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2005.
- _____, Hamza, “Zevi’l-Erhâm”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2013.
- APAYDIN, H.Yunus, “Nikâh Akdinin Mahiyeti ve İmam Nikâhı Uygulaması”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sy. 9, 2000.
- _____, H.Yunus, “Şahit”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2010.
- ATAR, Fahrettin, “Kadı”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2001.
- _____, Fahrettin, “Mahkeme”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2001.
- _____, Fahrettin, “Nikâh”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2007.
- _____, Fahrettin, “Şürut ve Sicillat”, *DİA*, TDV Yayınları İstanbul 2007.
- AVCI, Casim, “Nâ’ib”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2006.
- AYBAKAN, Bilal, “Vekâlet”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2013.
- AYDIN, Mehmet Akif, “Mehir”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2003.
- _____, Mehmet Akif, *İslam-Osmanlı Aile Hukuku*, İFAV Yayınları, İstanbul 1985.

- _____, Mehmet Akif, “Mahkeme”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2003.
- BARDAKOĞLU, Ali, “Ferâiz”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1995.
- _____, Ali, “Hidâne”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1995.
- _____, Ali, “Vesayet”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2013.
- BAYARTAN, Mehmet, Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler, *Osmanlı Bilim Araştırmaları*, sy. 10. , 2008.
- BUHARİ, Mustafa Korkmaz, *İslam Miras Hukuku*, Özcan Yayıncılık, Gaziantep 2016.
- ÇEKER, Orhan, *İslam Hukukunda Akidler*, AHİ Yayıncılık, İstanbul 2006.
- DÖNDÜREN, Hamdi, “Ashâbü'l Ferâiz”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1991.
- _____, Hamdi, *Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihalı*, Erkam Yayınları, İstanbul 2010.
- DUMAN, Ali, “Kadı Defterleri (Şer’iyye Sicilleri), Mahiyetleri, Muhtevaları ve İslam Hukuku Açısından İncelenmelerinin Önemi”, *Ekev Akademi Dergisi*, sy. 33., 2007.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2008.
- _____, Ekrem Buğra, *Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri*, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2003.
- EL-MAVSİLÎ, Abdullah b. Mahmûd b. Mevdûd, *El-İhtiyar Li-Ta’lîli’l-Muhtâr*(terc. Mehmet Keskin), Hikmet Yayıncılık, İstanbul 2012.
- ERBAY, Celal, “Nafaka”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2006.
- GAYRETLİ, Mehmet, *Tanzimat Sonrasında Cumhuriyet’e Kadar Olan Dönemde Kanunlaştırma Çalışmaları*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü, İstanbul, 2008.

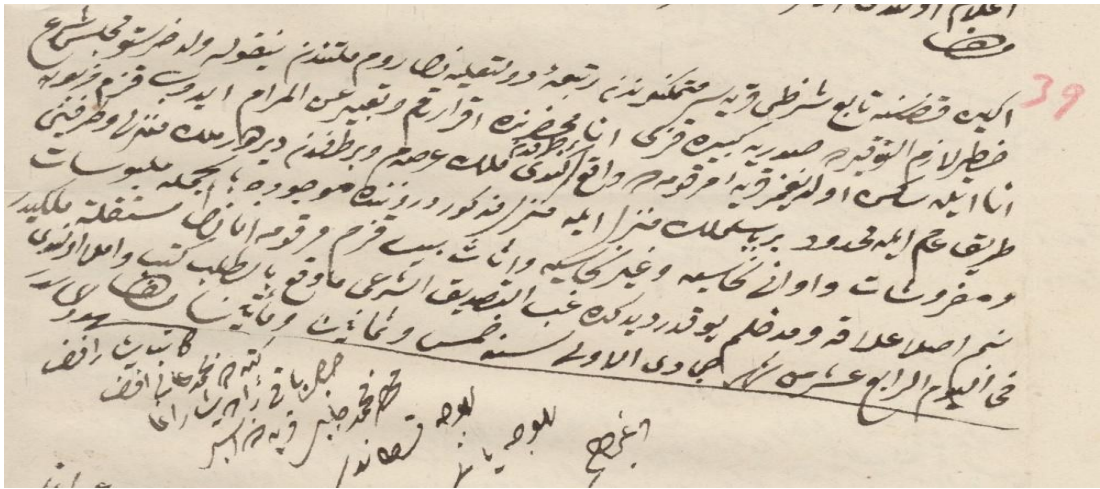
- GEDİKLİ, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. 3., sy. 5, 2005.
- GÜNAY, Hacı Mehmet, *Talip Türcan editörlüğündeki komisyon tarafından hazırlanan İslam Hukuku El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara 2012, 1. Baskı.
- _____, Hacı Mehmet, “Vakıf”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2012.
- GÜRHAN, Veysel, Osmanlı Devleti’nde Kayımlık Müessesesi: 18. Yüzyıl Diyarbakir Şer’iyye Sicillerine Göre Kayımlık Müessesesinin Hukuki, İdari ve Sosyal Olarak Uygulanışı, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2017.
- İLGÜREL, Mücteba, “Subaşı”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2009.
- İPŞİRLİ, Mehmet, “Mahzar”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2003.
- _____, Mehmet, “Nâ’ib”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2006.
- KARAGÖZ, İsmail, *Dini Kavramlar Sözlüğü*, DİB Yayınları, Ankara 2010.
- KARAMAN, Hayreddin, “Asabe”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1991.
- _____, Hayreddin, *Mukayeseli İslâm Hukuku*, İz Yayıncılık, İstanbul 2013.
- KAYA, Süleyman, “Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür dergisi*, c. 3, sy. 5, 2005.
- KÖSE, Murtaza, “İslam Hukukunda Temsil Kavramı ve Vekâlet-Temsil İlişkisi”, *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl:12, sy. 34., 2008.
- KUR’ÂN YOLU TÜRKÇE MEAL VE TEFSİR, *Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları*, Ankara 2012.
- KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, “Kâtip”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2002.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., “Berat”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1992.
- _____, Mübahat S., “Ferman”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1995.
- MEVDUDİ, (Terc. Muhammed Han Kayani, Yusuf Karaca, Nazife Şişman, İsmail Bosnalı, Ali Ünal, Hamdi Aktaş), *Tefhimu’l Kur’ân*, İnsan Yayınları.

- OĞUZ, Mustafa -Ahmet Akgündüz, “Hüccet”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1998.
- ÖZCAN, Tahsin, “Osmanlı Toplumunda Yetimlerin Himayesi ve Eytâm Sandıkları”, *İ.Ü.İ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy. 14, 2006.
- ÖZEL, Ahmet, “Gayri Müslim”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 1996.
- ÖZTÜRK, Said, “Kassâm”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2001.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 2004.
- ŞENER, Mehmet, “İslam Miras Hukuku İle İlgili Terimler”, *D.E.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy. VIII., İzmir 1994.
- ŞULUL, Kasım, *İbn Haldun’a Göre İslam Medeniyeti*, İnsan Yayınları, İstanbul 2001.
- UĞUR, Yunus, “Şer’iyye Sicili”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2010.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988.
- ÜNAN, Fahri, “Mevleviyet”, *DİA*, İstanbul 2004.
- YAMAN, Ahmet, *İslam Aile Hukuku*, Marifet Yayınları, İstanbul 1999.
- YILDIZ, Kemal, *İslam Yargılama Hukukunda Şahitlik*, Hacıgân Akademi Kitaplığı, İstanbul 2005.
- YILMAZÇELİK, İbrahim, “XIX. Yüzyılım İlk Yarısında Diyarbakır”, (1790-1840), *TTK*, Ankara 1995.

Fazîletlü Efendi

Beyâna hâcet olmadığı üzere ale'l-umûm vukû' bulan katl da'vâlarının rü'yet ve hükmü nizâmen elviye nâiblerine âid ve şahıslar ise müceb-i diyet-i kassâm olan katl da'vâlarının fasl u hasmı îcâbına göre bir veya birkaç karye halkının merkez-i livâyâ gelmesine vâbeste olup bu da bir takım su'ûbet ve meşkilâtı ve ekser bu misillü da'vâların tûl-i müddet te'hir-i rü'yetini müstelzem bulunmasıyla ba'zı taraftan arz-ı şikâyet olunduğuna ve sâye-i adâlet-vâye-i cenâb-ı pâdişâhîde kâffe-i muhâkemât ve de'âvînin rü'yet ve tesviyesine vesâil-i teshîliye ve tesrî'anın îfâsıyla ahkâm-ı celîle-i şer'îyye ve mevâdd-ı kânûniyenin te'mîn-i hüsn-i cereyânı umûr-ı mühime ve mültezimedden bulunduğu mebnî ba'de ez-în katl da'vâlarından yalnız ber-vech-i muharrer mücebi diyet-i kassâme olan demlerin rü'yet ve hükmü için kazâ nâiblerine me'zûniyet i'tâsına bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî müte'allık ve şeref-sudûr buyurulmuş ve sûret-i hâl bâ-emirnâme-i sâmi bi'l-cümle vülât-ı izâm hazerâtına bildirilmiş olmağla taraf-ı şerîfinizden dahi îcâbının icrâ ve işbu tahrîrât-ı muhubbînin birer sûretinin ihrâc ve isrâsıyla dâhil-i vilâyetde olan elviye ve kazâ nüvvâbıyla efendileri beyân-ı keyfiyet ve irâde-i seniyye-i hazret tâcdârî ahkâm-ı münîfesinin infâzına mezîd-i inâyet ve i'tinâ ve dikkat olunması siyâkında şukka-i mahsûsa-i senâverî terkîm kılındı. Fî 3 S sene 1285

Belge No: 39

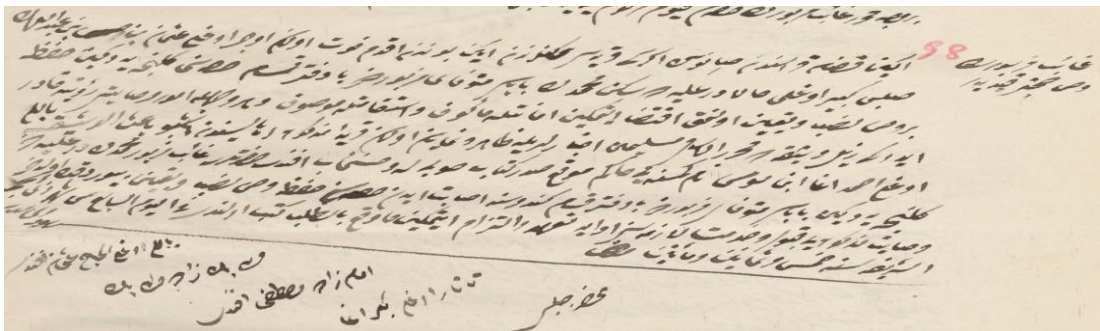
Eğin kazâsına tâbi' Şirzî karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Nikola veled-i Hiristo meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde sadriye kebîre kızı Anna mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp kızım mezbûre Anna ile sâkin olduğunuz karye-i merkûmede vâki' bir taraftan kendi mülk arsam ve bir taraftan Dirdor mülk menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk menzili ile menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde bilcümle melbûsât ve mefrûşât ve evânî-i nühâsiye ve gayr-i nühâsiye ve esâs-ı beyt kızım merkûme Ana'nın müstakilleten mülküdür benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim yoktur didikde gîbbe't-tasdîki' ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min şehri Cümâdi'l-ûlâ lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Katîb	Ketebeden	Hacı	Muhzır	Karyeden	Hoca Yani
Yaşar Efendi	Mehmed Âlî Efendi	Bakizâde Yaşar Ağa	Mehmed çelevi	Esper veled-i Kostandi	

Belge No: 51

Eğin kazâsı tâbî' Vank karyesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden olup bundan akdem fevt olan Anaştaş veled-i Panayot'un vârisleri sulbiye kebîre kızı Torlu'ya munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-âlî zâhir ve mütahakkık oldukdan sonra şahsı ta'rif-i şer'i ile mu'arrefe bint-i merkûme Torlu meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp mahmiye-i İstanbul'da Büyük Yeni Hân derûnunda orta kısmında kâin bir bâb odanın gediği ta'bîr olunur âlât-ı lâzimesine dört hisse i'tibâriyle üç hissesi ve mezbûr Yeni Hân'da merdüvan başında kîm bir bâb odanın kezâlik gediğinde nısf hisse-i şâyı'ası babam müteveffâ-yı merkûm Anataş hayâtında ile'l-vefât bâ-temessukâtı mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'dehû vefât ber-mûceb-i nizâm-ı seniyye bana intikâl itmekle mahallinde re'y-i mütevellî ile sâlifü'z-zikr odalarda nısf ve üç hisse gediklerini üzerime intikâl ve sened-i lâzimesini ahza ve ba'de'l-intikâl mârû'l-beyân odalarda mutasarrıf olduğum nısf ve üç gedik hisse-i şâyı'alırımın nısf hissesini yedimde bi'l-ibkâ ve nısf-ı dîgeri gedik-i mezkûrları kezâlik mahallinde re'y-i mütevellî ve ferâğ-ı mu'teber-i katî ve bedel-i misilleriyle hâlâ mahmiye-i merkûmede ticâret üzere sâkin karyemiz ahâlisinden Pandeli veled-i Yuvan nâm kimesneye ferâğ ve tefvîz ve kabz-ı bedel ve bilcümle yedinde hıfz ve bana irsâl ve îsâle ve teslîme ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile yine karyemiz mütemekkinlerinden hâlâ mahmiye-i mezbûrede sâkin Angeloğlu Yorgi veled-i Yuvan nâm kimesneye kabûlüne mevkûfen vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şerhi Cemâziye'l-âhir lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf. Şuhûdü'l-hâldir.

Belge No: 98

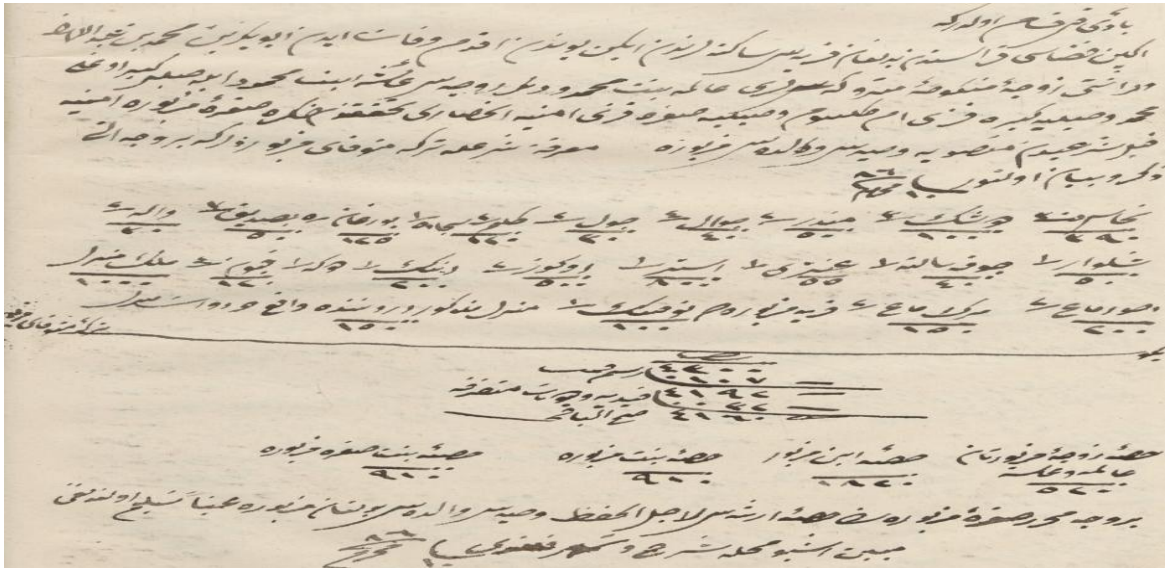

Gâib-i mezbûrun vasî hücceti kaydır

Eğin kazâsı kurâsından Hapanosekreği karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Evcioğlu Osman bin Hasan bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu hâlâ Der'aliyye'de sâkin Mehmed'in babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm hıssesine gelinceye değin hıfza bi vasî nasb ta'yîn olunmak iktizâ itmeğin emânetle me'lûf ve istikâmetle mevsûf ve her vecihle umûr-ı vasâyeti rü'yete kâdır idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan karye-i mezkûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka Ballıoğlu Ahmed Ağa ibn-i Musa nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri gâib-i mezbûr Mehmed'in Der'aliyye'den gelinceye değin babası müteveffâ-yı mezbûrdan bâ-defter-i kassâm kendüsüne isâbet iden hıssisini hıfza vasî nasb ve ta'yîn buyuruldukda ol dahi vasâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya te'ahhud ve iltizâm itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Zilhiccetî's-şerîfe lisene hamse ve semânine ve mieteyn ve elf.

Ballıoğlu el- Hâc Osman Efendi	Veli Beyzâde Veli Bey	İmâmzâde Mustafa Efendi	Tataroğlu Bekir Ağa	Muhzır Çelebi
--------------------------------------	--------------------------	----------------------------	------------------------	---------------

Belge No: 102

Bâdî-i defter-i kassâm oldur ki

Eğin kazâsı kazâsı kurâsından Pedeğan karyesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Ebubekir bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Alime bint-i Mehmed ve dîger zevcesi Ayşe bint-i Mahmud ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbiye kebîre kızı Ümmügülsüm ve sulbiye sağîre kızı Emine'ye inhisârı tahakkukundan sonra sağîre-i mezbûre Emine'ye kîbel-i şer'den mansûbe vasiyyesi vâlidesi mezbûre ma'rifet-i şer'le tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ü beyân olunur. Fî 10 Muharrem sene 86

Nühâs kıyye 3 Guruş 390	Döşek aded 3 Guruş 100	Minder aded 2 Guruş 50	Çuval aded 2 Guruş 30	Çul aded 2 Guruş 30
Kilim aded 2 seccâde aded 1 Guruş 120	Yorgan aded 5 Guruş 125	Yasdık aded 7 Guruş 50	Vala aded 2 Guruş 30	Şalvar aded 1 Guruş 50
Çuka salta aded 1 Guruş 40	Entârî aded 1 Guruş 55	Ester aded 1 Guruş 800	Öküz aded 2 Guruş 500	İnek aded 1 Guruş 200
Düğe aded 1 koyun aded 4 Guruş 120	Mülk menzil Guruş 1000	Ahûr mâğ aded 2 Guruş 200	Merek mâğ aded 2 Guruş 150	Karye-i mezbûrede ... aded 1 Guruş 100
Menzil-i mezkûr derûnunda vâki' hırdavât-ı menzili Guruş 150				

	Guruş
Yekûn-ı tereke-i müteveffâ-yı mezbûr	4300

Resm-i kismet	0107.5 ----- 4192.5
Kaydiye ve düyûnât-ı müteferrika	0032.5
Sahhü'l-bâkî	4160

Hisse-i zevce-i mezbûretân Alime ve Ayşe Guruş 520	Hisse-i ibn-i mezbûr Guruş 1820	Hisse-i bint-i mezbûre Guruş 910	Hisse-i bint-i sağîre-i mezbûre Guruş 910
---	---------------------------------------	--	---

Ber-vech-i muharrer sağîre-i mezbûrenin hisse-i irsiyyesi liecli'l-hıfz vasiyyesi vâlidesi bulunan mezbûre aynen teslîm olunduğunu mübeyyin işbu mahalle şerh kılındı. Fî 10 Muharrem sene 86